

**II. SELİM DÖNEMİNE AİT 547 NOLU BOLU LİVASI EVKAF
DEFTERİNE GÖRE YEDİDİVAN, HIZIRBEY İLİ VE EREĞLİ
VAKIFLARI**

ESLEM NUR GEL

YÜKSEK LİSANS TEZİ

TARİH ANABİLİM DALI

**DANIŞMAN
PROF. DR. ALİ ERTUĞRUL**

DÜZCE, 2023

T.C.
DÜZCE ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

TEZ KABUL VE ONAY SAYFASI

II. SELİM DÖNEMİNE ÂİT 547 NOLU BOLU LİVASI EVKAF
DEFTERİNE GÖRE YEDİDİVAN, HIZIRBEY İLİ VE EREĞLİ
VAKIFLARI

Eslem Nur GEL tarafından hazırlanan tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından Düzce
Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı'nda **YÜKSEK**
LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Tez Danışmanı

Prof. Dr. Ali ERTUĞRUL
Düzce Üniversitesi

Jüri Üyeleri

Prof. Dr. Ali ERTUĞRUL
Düzce Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Onur ÇAPAR
Düzce Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Şamil BAŞ
Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi

Tez Savunma Tarihi: 26/10/2023

BEYAN

Bu tez çalışmasının kendi çalışmam olduğunu, tezin planlanmasından yazımına kadar bütün aşamalarda etik dışı davranışımın olmadığını, bu tezdeki bütün bilgileri akademik ve etik kurallar içinde elde ettiğimi, bu tez çalışmasıyla elde edilen bütün bilgi ve yorumlara kaynak gösterdiğimi ve bu kaynakları da kaynaklar listesine aldığımı, yine bu tezin çalışılması ve yazımı sırasında patent ve telif haklarımı ihlal edici bir davranışımın olmadığını beyan ederim.

26/10/2023

Eslem Nur GEL

TEŞEKKÜR

Evkaf defterlerindeki vakıf çalışmalarına yansıyan hayırseverlik ve cömertlik unsurlarının altında yer alan Osmanlı İmparatorluğu vakıf sistemindeki yardımlaşma, paylaşma ve hoşgörü kavramları doğrultusunda vâkıflar ve vakfedilen yerleri incelemeye çalıştığım tezimde öncelikle yüksek lisans öğrenimimde ve bu tezin hazırlanmasında gösterdiği her türlü destek ve yardımdan dolayı değerli tez danışmanım Prof. Dr. Ali Ertuğrul'a en içten dileklerle teşekkür ederim.

Tez jürimde yer alan Dr. Öğretim Üyesi Onur apar ve Dr. Öğretim Üyesi Mehmet Şamil Baş tezinin son hâlini almasında değerli fikirleri ve eleştirileri ile katkıda bulunmuşlardır. Katkıları adına kendilerine teşekkürlerimi sunuyorum.

Eğitim hayatım boyunca beni her zaman destekleyen ve fikirleri doğrultusunda kararlarımı şekillendirmeme yardımcı olan değerli annem Melike Türkseven Gel'e, sevgili babam ve kardeşime en içten teşekkürü borç bilirim.

Lisans ve yüksek lisans eğitim sürecimde her zaman yanımda olan sevgili ve değerli arkadaşım Enes Demircan'a teşekkür ederim.

Son olarak tez çalışmamın konusunun belirlenmesinden tez savunma tarihime kadar geçen süreçte her zaman fikir ve destekleriyle yardımcı olarak yanımda olan değerli arkadaşlarım Ceyda Alkan ve Özkan Kara'ya teşekkür ederim.

26/10/2023

Eslem Nur GEL

İÇİNDEKİLER

TEZ KABUL VE ONAY SAYFASI	Vii
BEYAN	Viii
TEŞEKKÜR	ix
İÇİNDEKİLER	x
TABLolar LİSTESİ	vii
KISALTMALAR	viii
ÖZET	ix
ABSTRACT	x
1. GİRİŞ	1
1.1. ARAŞTIRMANIN KONUSU	1
1.2. ARAŞTIRMANIN AMACI VE ÖNEMİ.....	1
1.3. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ	2
1.4. ARAŞTIRMANIN KAPSAMI VE SINIRLILIKLARI	2
1.5. ARAŞTIRMAYLA İLGİLİ LİTERATÜR.....	2
1.5.1. Evkaf Defterleri.....	4
2. 547 NOLU BOLU LİVASI EVKAF DEFTERİNE GÖRE YEDİDİVAN, HIZIRBEY İLİ VE EREĞLİ'DE VÂKIFLAR (VAKIFTA BULUNMUŞ KİMSELER), VAKFEDİLEN YERLER, YETİŞTİRİLEN ÜRÜNLER VE YER İSİMLERİ	6
2.1. YEDİDİVAN, HIZIRBEY İLİ VE EREĞLİ'NDE VÂKIFLAR VE VAKFEDİLEN YERLER	6
2.1.1. Yedidivan'nda Vâkıflar ve Vakfedilen Yerler	7
2.1.2. Hızırbey İli'nde Vâkıflar ve Vakfedilen Yerler	12
2.1.3. Ereğli'de Vâkıflar ve Vakfedilen Yerler	17
2.2. YEDİDİVAN, HIZIRBEY İLİ VE EREĞLİ'DE VAKIF ARAZİLERİ ÜZERİNDE YETİŞTİRİLEN ÜRÜNLER	24
2.2.1. Yedidivan'nda Vakıf Arazileri Üzerinde Yetiştirilen Ürünler.....	25
2.2.2. Hızırbey İli'nde Vakıf Arazileri Üzerinde Yetiştirilen Ürünler.....	31
2.2.3. Ereğli'de Vakıf Arazileri Üzerinde Yetiştirilen Ürünler	33
2.3. YEDİDİVAN, HIZIRBEY İLİ VE EREĞLİ'DE YER, MEVKİ VE MEKÂN İSİMLERİ	37

2.3.1. Yedidivan'nda Yer, Mevki ve Mekân İsimleri	38
2.3.2. Hızırbey İli'nde Yer, Mevki ve Mekân İsimleri	39
2.3.3. Ereğli'de Yer, Mevki ve Mekân İsimleri	42
3. 547 NOLU BOLU LİVASI EVKAF DEFTERİNDEKİ YEDİDİVAN, HIZIRBEY İLİ VE EREĞLİ'YE ÂİT BELGELERİN TRANSKRİPSİYONLU METNİ.....	46
3.1. EVKĀF-I NĀĦİYE-İ YEDİDİVĀN DER LĪVĀ-YI BOLU.....	46
3.2. NĀĦİYE-İ HĪZIRBEG İLİ MA' A DEVREK VE ÇEHĀRŞENBE DER LĪVĀ-YI BOLU	67
3.3. EVKĀF-I BENDEREĞLİ DER LĪVĀ-YI BOLU	109
4. SONUÇ	159
KAYNAKLAR.....	161
EK: BOLU LİVASI EVKAF DEFTERİ EL YAZMASI SAYFA ÖRNEKLERİ.....	171
ÖZGEÇMİŞ.....	178

TABLolar LİSTESİ

TABLO 1. En Fazla Buğday Yetiştirilen Üç Bölge.....	27
TABLO 2. En Fazla Yulaf Yetiştirilen Üç Bölge.....	29
TABLO 3. En Fazla Kabluca Yetiştirilen Üç Bölge.....	30
TABLO 4. En Fazla Buğday Yetiştirilen Üç Bölge.....	31
TABLO 5. En Fazla Arpa Yetiştirilen Üç Bölge.....	32
TABLO 6. En Fazla Yulaf Yetiştirilen Üç Bölge.....	33
TABLO 7. En Fazla Meyve Yetiştirilen Üç Bölge.....	33
TABLO 8. Melik Köyü ve Kır Divanı'nda Arpa ve Yulaf Üretimi.....	35
TABLO 9. Ereğli Nahiyesi'nde Aynı Büyüklükteki İki Arazinin Üretim Miktarları.....	36
TABLO 10. En Fazla Bulgur Yetiştirilen Üç Bölge.....	37

KISALTMALAR

A.g.e.	Adı Geçen Eser
AUDTCF	Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi
Bkz.	Bakınız
BOA. TTD.	Başbakanlık Osmanlı Arşivi Tapu Tahrir Defteri
çev.	Çeviren
KK. TD.	Kuyûd-ı Kadîme Tahrir Defteri
TDV	Türkiye Diyanet Vakfı
TTK	Türk Tarih Kurumu
v.	Varak Numarası

ÖZET

II. SELİM DÖNEMİNE ÂİT 547 NOLU BOLU LİVASI EVKAF DEFTERİNE GÖRE YEDİDİVAN, HIZIRBEY İLİ VE EREĞLİ VAKIFLARI

Eslem Nur GEL
Düzce Üniversitesi
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Tarih Anabilim Dalı
Tez Danışmanı: Prof. Dr. Ali ERTUĞRUL
EKİM 2023, 177 sayfa

Evkaf defterleri, Osmanlı Devleti'nde asırlarca sürmüş olan vakıf geleneğine dâir önemli ipuçları içermektedir. Osmanlı toplumunun sosyo-ekonomik hayatı hakkında birtakım bilgiler sunmaktadır. Her bölgenin kendisine âit evkaf defteri bulunmaktadır. Her bir defter, bağlı olduğu bölgenin tahrir sayımları sonucunda oluşturulmuştur. Belgelerde yer alan bilgiler ilgili bölgenin tarihini aydınlatacak veriler içermektedir. Kuyûd-ı Kadîme Arşivi'nde elli adet evkaf defteri bulunmaktadır. 547 Nolu Bolu Livası Evkaf Defteri içerisindeki vakıf kayıtları temel alınarak oluşturulan çalışmamızda Yedidivan, Hızırbey İli ve Ereğli nahiyelerinde vakıf işlemini gerçekleştiren kişiler, vakfedilen araziler ve bölgede yetiştirilen tarım ürünleri hakkında önemli bilgiler yer almaktadır. Vakıf işlemini gerçekleştiren kişiler arasında dönemin siyâsileri bulunmaktadır. Vakfedilen bazı arazilerde, elde edilen gelirlerin belirli bir kısmının birtakım yapılara tahsis edildiği görülmektedir. Osmanlı reayasının kullanmakta olduğu cami, medrese, mescit, kervansaray, köprü ve zaviye söz konusu yapıları oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Vakıf, Tahrir, Bolu, Yıldırım Bayezid, Hızır Bey, Kır Bey.

ABSTRACT

YEDİDİVAN, HIZIRBEY İLİ AND EREĞLİ FOUNDATIONS ACCORDING TO AWQAF BOOK OF BOLU LIVA NUMBERED 547 DURING THE TIME OF SELİM II

Eslem Nur GEL

Duzce University

Graduate School, Department of History

Thesis Advisor: Prof. Dr. Ali ERTUGRUL

OCTOBER 2023, 177 pages

Awqaf books contain important clues about the foundation tradition that lasted for centuries in the Ottoman Empire. It provides some information about the socio-economic life of the Ottoman society. Each region has its own awqaf book. Each book was created as a result of the census of the region to which it belongs. The information in the documents illuminate the history of the relevant region. There are fifty foundation books in the Kuyûd-ı Kadîme Archive. In our study, which was created based on the Awqaf Book in the Bolu Liva Numbered 547; it contains important information about the people who carried out the foundation process in Yedidivan, Hızırbey İli and Ereğli regions, the donated lands and the agricultural products grown in the region. There were politicians of the period among the people who carried out the foundation process. It is seen that in some donated lands, a certain portion of the income obtained is allocated to certain constructions. Mosques, madrasahs, masjids, caravanserais, bridges and zawiya used by the Ottoman society constitute the mentioned buildings.

Keywords: Foundation, Register, Yıldırım Bayezid, Hızır Bey, Qır Bey.

1. GİRİŞ

Bireylerin yardımlaşma ve paylaşma eylemleri her dönemin ruhuna yansımıştır. Gerek toplumun temelini oluşturan halkın kendi arasında gerekse devlet yöneticilerinin halk için yapmış olduğu birtakım faaliyetler bu iki unsur etrafında şekillenerek Osmanlı Devleti kurumları içerisinde yer alan vakıf müessesesinin temelini oluşturmuştur. Vakıflar, toplumun çeşitli ihtiyaçlarına finansal yönden destek sağlamıştır.

İhtiyaçlara yönelik oluşturulan vakıflar yalnızca Osmanlı Devleti'ne özgü olmayıp tarihin farklı dönemleri boyunca çeşitli topluluklarda ve devletlerde oluşumlarının gözlemlendiği bir işleyiş olmuştur. Bu bağlamda çalışmamızda Yedidivan, Hızırbey İli ve Ereğli nahiyelerindeki kırsal kesim içerisindeki vakıf kayıtlarını incelenmeye odaklanacağız. Dolayısıyla tezin temel amacı vakıf belgelerindeki kayıtlarda ismi zikredilen vakıflar ve bunlar hakkında verilen bilgileri tespit etmektir.

1.1. ARAŞTIRMANIN KONUSU

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Kuyûd-ı Kadîme Arşivi'nde XV-XVII. yüzyıllara âit toplam 50 adet evkaf defteri bulunmaktadır.¹ Bahsedilen arşiv içerisinde yer alan “*KK. Ttd. 547 Bolu Livası Evkaf Defteri*” çalışmamızın temelini oluşturmaktadır. Defterde yer alan Yedidivan, Hızırbey İli ve Ereğli nahiyeleri ile ilgili kayıtlar yoluyla vâkıflar, vakfedilen yerler, bölgede yetiştirilen tarım ürünleri, ürünler üzerinden ödenmekte olan vergiler tespit edilerek değerlendirilmeye çalışılmıştır. Ayrıca söz konusu Yedidivan, Hızırbey İli ve Ereğli nahiyeleri ile ilgili kayıtların tam transkripsiyonu yapılmıştır.

1.2. ARAŞTIRMANIN AMACI VE ÖNEMİ

XVI. yüzyılın ikinci yarısında Bolu Sancağı'na bağlı Yedidivan, Hızırbey İli ve Ereğli nahiyelerinin vakıf kayıtlarına dâir yapılan çalışmalarda gerek yer isimleri gerekse

¹ Torun, Adan, Osmanlı Dönemi Vakıf Araştırmalarında Kuyûd-ı Kadîme Arşivinin Rolü ve Önemi, *Balkanlarda Osmanlı Vakıfları ve Eserleri Uluslararası Sempozyumu*, ed. Davut Gazi Benli vd. 305-310, Ankara: Vakıflar Genel Müdürlüğü Yayınları, 2012. Sevgi Işık vd., *Kuyûd-ı Kadîme Arşiv Kataloğu* (Ankara: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Arşiv Dairesi Başkanlığı Yayınları, 2012), 152-165.

dönemin önemli siyâsi isimleri tespit edilip aktarılmıştır. Nitekim defterin siyâkat hattıyla yazılması yer ve şahıs isimlerinde yanlış okumaları beraberinde getirmektedir. Üç nahiyeye âit vakıf kayıtlarının yer aldığı bölümlerin transkripsiyonu yapılarak elde edilen veriler üzerinden yer ve şahıs isimleri, vâkıflar, vakfedilen yerler, arazilerin genişlikleri, yetiştirilen tarım ürünleri, ürünlerden alınan vergiler hakkında bir değerlendirme yapmak amaçlanmıştır. Bu hususlarla ilgili olan çalışmamız, bölgede aktif bir şekilde yer alan siyasi isimlerin belirlenmesi, hangi tarım ürünlerinin ne miktarlarda ve hangi amaçlarla üretildiğinin tespiti, vakfedilen arazilerin hangi amaçlarla ve hangi yapılara adandığının belirlenmesi açısından önem arz etmektedir.

1.3. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

KK. TTd. 547 Bolu Livası Evkaf Defteri baz alınarak oluşturulan “*II. Selim Dönemine Âit 547 Nolu Bolu Livası Evkaf Defterine Göre Yedidivan, Hızurbey İli ve Ereğli Vakıfları*” adlı tez öncelikli olarak bir transkripsiyon çalışmasıdır. Siyâkat hattıyla zabtedilen kayıtların bazı kısımlarında divan rakamları kullanılmıştır. Transkripsiyon sırasında okunamayan kelimeler “...” işareti ile belirtilmiştir. Transkripsiyonun tamamlanmasının ardından tam metin analizi yapılmıştır. Belgelerden elde edilen ham veriler ışığında birtakım tespitlerde bulunulmuştur. Tespit edilen hususlar, literatür taraması yöntemiyle sağlaştırılarak bir değerlendirme metni oluşturulmaya çalışılmıştır.

1.4. ARAŞTIRMANIN KAPSAMI VE SINIRLILIKLARI

II. Selim dönemine âit evkaf defteri içerisinde yer alan vakıf kayıtları kapsamında üç nahiyenin kayıtlarının bulunduğu kısım ele alınmıştır. Vakıf kayıtlarının bulunduğu yerlerde vâkıfın ismi ve bulunduğu idari birimin ismi, vakfettiği arazinin nerede bulunduğu, arazinin genişliği, hangi siyâsilerin tasdikinin bulunduğu gibi bilgiler kayda geçirilmiştir. Defter üzerinden aktarılan bilgiler, literatürde yer alan çalışmalar doğrultusunda sentezlenerek yorumlanmaya çalışılmıştır.

1.5. ARAŞTIRMAYLA İLGİLİ LİTERATÜR

Osmanlı İmparatorluğu'nun tahrir sayımları içerisinde elde edilen kayıtlar, tahrir işleminin yapıldığı bölge hakkında birtakım bilgiler vermektedir.² Ancak Yeniçağ

² Suraiya Faroqhi, *Osmanlı Şehirleri ve Kırsal Hayatı* (Ankara: Doğu Batı Yayınları, 2018), 100.

dönemi Osmanlı Zonguldak'ına dâir kaynaklarının sayıca ve bilgi bakımından yetersiz olduğu bilinmelidir.³ Nitekim şu ana kadar yapılmış olan çalışmalarda kaynak ve bilgi yetersizliği nedeniyle tekrarlarla ya da hatalı çıkarımlara düşüldüğü görülmektedir.

Günümüz Zonguldak ilinin Yedidivan, Hızır bey İli ve Ereğli nahiyelerini içerisine alan *Bolu Livası Evkaf Defteri*'ndeki “*Evkâf-ı Nâhiye-i Yedidivân der Livâ-yı Bolu*”, “*Nâhiye-i Hızır beg İli ma'a Devrek ve Çehârşenbe der Livâ-yı Bolu*” ve “*Evkâf-ı Bendereğli der Livâ-yı Bolu*” bölümleri vakıflar ile ilgili önemli bilgiler içermektedir. Kenan Ziya Taş, “*Tapu Tahrir Defterlerine Göre 16. Yüzyılda Bolu Sancağı*”⁴ adlı doktora çalışmasında bahsi geçen evkaf defterine ve ilgili yapraklarına çeşitli atıflarda bulunmuştur. Görüldüğü kadarıyla Kenan Ziya Taş, faklı sempozyumlar ve kongrelerde sunmuş olduğu çalışmalarını bir araya getirerek “*Osmanlı'nın Arka Bahçesi Bolu Sancağı: 16. Yüzyılda Bolu-Düzce-Bartın-Karabük-Zonguldak*” adlı kitabını oluşturmuştur.⁵

Ali Ertuğrul'un günümüz Zonguldak'ını da içerisine alan evkaf defteri üzerinden yapmış olduğu çalışmalar dikkat çekicidir. “*II. Selim Dönemi'ne Âit Evkaf Defterine Göre Düzce ve Havâlisindeki Vakıflar ve Gelir Kalemleri*”, “*II. Selim Dönemi Evkaf Defterine Göre Düzce ve Çevresinde Toprak, Mahsul, Köy ve Köylüler*”, “*Düzce Yöresinde Fetihler Dönemine Nispet Edilen Camiler*”, “*Düzce Yöresinde Orhan Gazi'nin İzleri: Orhan Gazi Cuma Camileri*”, “*Bolu Sancağında Yıldırım Bayezid'e Mahsus Yapılara Tayin Edilen Vakıflar*”⁶ adlı çalışmaları evkaf defterine önemli sayıda atfı içerir. Nurullah Turan'ın “*II. Selim Dönemi Ereğli, Somaku, Alaplı, Akçeşehir Vakıfları ve Bu Bölgelerin Sosyo-Ekonomik Tarihinden Bir Kesit*” adlı çalışması da bölgedeki vakıfların ve vakıf arazileri üzerinde yetiştirilen ürünlerin incelenmesi açısından değerli bir çalışmadır.⁷

³ Murat Kızılcıoğlu, *1153 Numaralı Düzce Şer'iyye Sicili (Transkripsiyon ve Değerlendirme)* (Düzce: Düzce Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2021), 4.

⁴ Tez için bkz. Kenan Ziya Taş, *Tapu Tahrir Defterlerine Göre 16. Yüzyılda Bolu Sancağı* (Ankara: Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, 1993).

⁵ Kitap için bkz. Kenan Ziya Taş, *Osmanlı'nın Arka Bahçesi Bolu Sancağı 16. Yüzyılda Bolu-Düzce-Bartın-Karabük-Zonguldak* (İstanbul: Post Yayınları, 2017).

⁶ Makaleler için bkz. Ali Ertuğrul, “*II. Selim Dönemine Âit Bolu Livası Evkaf Defteri'ne Göre Düzce ve Havâlisindeki Vakıflar ve Gelir Kalemleri*”, *III. Uluslararası Düzce Tarih, Kültür ve Sanat Sempozyumu*, ed. İsmail Yaşayanlar, (İstanbul: Düzce Belediyesi Kültür Yayınları, 2017); a.mlf., “*II. Selim Dönemi Evkaf Defterine Göre Düzce ve Çevresinde Toprak, Mahsul, Köy ve Köylüler*”, *Konur Alp Gazi ve Düzce Tarihi Sempozyumu*, ed. İsmail Yaşayanlar, (Ankara: TTK Yayınları, 2020); a.mlf., “*Düzce Yöresinde Fetihler Dönemine Nispet Edilen Camiler*”, [*I. Uluslararası Düzce Sempozyumu: “Düzce'de Tarih ve Kültür”*], ed. Ali Ertuğrul, (İstanbul: Düzce Belediyesi Kültür Yayınları, 2014. Ali Ertuğrul-İrfan Dursun, “*Düzce Yöresinde Orhan Gazi'nin İzleri: Orhan Gazi Cuma Camileri*”, *Konur Alp Gazi ve Düzce Tarihi Sempozyumu*, ed. Ali Ertuğrul, (Ankara: TTK Yayınları, 2015).

⁷ Makale için bkz. Nurullah Turan, “*II. Selim Dönemi Ereğli, Somaku, Alaplı, Akçeşehir Vakıfları ve Bu Bölgelerin Sosyo-Ekonomik Tarihinden Bir Kesit*”, *III. Uluslararası Düzce Tarih, Kültür ve Sanat Sempozyumu*, ed. İsmail Yaşayanlar (Bursa: Gaye Kitabevi, 2017).

Feridun Emecen'in bölgede faal olarak fetih hareketlerinde bulunan Konur Alp Gazi ve Süleyman Paşa hakkındaki çalışmaları dikkate değerdir: “*Konur Alp Gazi'nin Kimliği ve Faaliyetlerine Dâir Bilinirliğin Sınırları*”, “*Rumeli Fatih Süleyman Paşa'ya Dâir Bazı Meseleler ve Notlar*”. Süleyman Paşa ile ilgili çalışmasında Emecen, tarihi şahsiyetlerin isim benzerliği konusuna değinilerek yapılan yanlışlıklar üzerinde durmaktadır.⁸

Cevdet Yakupoğlu'nun “*Kuzeybatı Anadolu'nun Sosyo-Ekonomik Tarihi -XIII-XV. Yüzyıllar-*” adlı çalışması, kişi ve yer adları bağlamında evkaf defterine atıflarda bulunan başka bir araştırmadır.⁹ Yakupoğlu'nun “*Ereğli Kazasında Orhan Bey Dönemi Vakıfları*” adlı diğer çalışması da deftere atıflarda bulunarak hazırlanan ve dönemin siyâsi isimlerini ele alan bir makaledir.¹⁰ Orhan Bey dönemi vakıflarının ele alındığı çalışmada, dönemin önemli devlet ricali hakkında daha önceki çalışmalarda aktarılan bilgi yanlışlıklarına değinilmiştir. Siyâsi isimlere dair tespitlerde bulunan bir başka araştırmacı Vedat Turgut'tur. “*Batı Anadolu Beyliklerinin Menşei Meselesi*”, “*Orhan Gazi Dönemi ve Vakıfları*”, “*Osman Gazi'nin Kimliği Meselesi ve Cihanşümül Bir Devlete İsmine Verilmesinin Sebepleri Üzerine*”, “*Vakıf Belgeleri Işığında Umur Bey ve Lala Şahin Paşa'nın Menşei ve Osmanlılar ile İttifakı'na Dâir*” adlı çalışmaları konumuz açısından önemlidir.¹¹

1.5.1. Evkaf Defterleri

Evkaf defterleri bağlı oldukları sancağın tüm vakıf ve mülk kayıtlarını göstermektedir.¹² Vakıf ve mülk kayıtlarının detaylı verilmiş olması, vakfedilen yerlerin kime âit olduğu, ne amaçla ve hangi şartlarla vakfedildiği, vakfedilen arazinin genişliği, arazi üzerinde yetiştirilen tarım ürünleri ve bunlar üzerinden devlete ödenen vergi miktarı ve vergi çeşitleri hakkında bilgi edinilmesini mümkün kılmaktadır.

⁸ Makaleler için bkz. Feridun Emecen, “Konur Alp Gazi'nin Kimliği ve Faaliyetlerine Dâir Bilinirliğin Sınırları”, *Belleten* 82/300 (Mayıs 2020); “Rumeli Fâtih Süleyman Paşa'ya Dâir Bazı Meseleler ve Notlar”, *Avrasya İncelemeleri Dergisi* 6/1 (Aralık 2017).

⁹ Çalışma için bkz. Cevdet Yakupoğlu, *Kuzeybatı Anadolu'nun Sosyo-Ekonomik Tarihi -XIII-XV. Yüzyıllar-* (Ankara: Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, 2007).

¹⁰ Makale için bkz. Cevdet Yakupoğlu, *Ereğli Kazasında Orhan Bey Dönemi Vakıfları* (Zonguldak: Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Yayınları, 2022).

¹¹ Vedat Turgut, “Batı Anadolu Beyliklerinin Menşei Meselesi”, *Sosyal ve Kültürel Araştırmalar Dergisi* 2/3 (Nisan 2016); a.mlf., “Orhan Gazi Dönemi ve Vakıfları”, *Uluslararası Orhan Gazi ve Kocaeli Tarihi-Kültürü Sempozyumu V*, ed. Haluk Selvi, (İstanbul: Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Dairesi Başkanlığı Yayınları, 2019); a.mlf., “Osman Gazi'nin Kimliği ve Cihanşümül Bir Devlete İsmine Verilmesinin Sebepleri Üzerine”, *Akademik İncelemeler Dergisi* 11/1 (Aralık 2016), a.mlf., “Vakıf Belgeleri Işığında Umur Bey ve Lala Şahin Paşa'nın Menşei ve Osmanlılar ile İttifakı'na Dâir”, *Osmanlı Araştırmaları Dergisi* 47 (Nisan 2016).

¹² Sevgi Işık, *Kuyûd-ı Kadîme Arşiv Kataloğu*, 5, 14.

Vakfedilen bazı arazilerin gelirlerinin bir kısmı şartlı bir şekilde cami, köprü, kervansaray, medrese, mescid gibi yapıların ihtiyaçlarının karşılanması için ayrılmaktadır. Nitekim Osmanlı halkının yararlandığı bu tür yerleri ayakta tutacak gelir kaynaklarının vakıf sisteminin şartlı vakfetme özelliği sayesinde temin edildiği görülmektedir.¹³ Defterlere zabtedilen bu tür bilgiler sayesinde yöredeki ilmî ve dinî faaliyetlere dâir tespitler yapılması da mümkün hâle gelmektedir.¹⁴

Zonguldak'ın Yedidivan, Hızırbey İli ve Ereğli nahiyeleri ile ilgili vakıf kayıtları 547 Nolu Bolu Livası Evkaf Defteri'nde yer almaktadır. İki nüsha halindeki defterden biri Ankara Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Kudûd-ı Kadîme Arşivi'nde bulunan TT.d. 547 nolu defter, diğeri de Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde yer alan TT.d. 1117 nolu defterdir.¹⁵ Toplamda 282 varak olan defterin başında II. Selim'e âit tuğra bulunmaktadır.¹⁶ Defterin ilk sayfalarının düşmüş olmasından dolayı tahrir yılına dâir net bir tespit yapılamamaktadır. Defterin içindekiler kısmında XVI. yüzyılın ikinci yarısında Bolu Sancağına bağlı kazaların isimleri de yer almaktadır. Merkez kaza olan Bolu (v. 1-37a), Çağa (v. 37b-44a), Gerede (v. 45b-77a), Mengen (v. 78b-90a), Kıbrıs (v. 90b-93a), Viranşehir (v. 93b-99a), Taraklıborlu (v. 99b-127a), Yenice (v. 127b-134a), YEDİDİVAN (v. 134b-142a), Ulus (v. 142b-156a), Onikidivan/Perşembe (v.156b-187a), HIZIRBEY İLİ (v. 187b-200a), Bendereğli/Ereğli (v.201a-215b), Konrapa/Düzce (v. 216a-230a), Mudurnu (v. 231b-279a) ve Göynük/Dodurga (v. 280b-282b)¹⁷ adı geçen kazalardır.

¹³ Halil İnalçık, *Osmanlı İmparatorluğu'nun Ekonomik ve Sosyal Tarihi-1 1300-1600* (İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2020), 93.

¹⁴ Mehmed Fuad Köprülü, *İslam ve Türk Hukuk Tarihi Araştırmaları ve Vakıf Müessesesi* (İstanbul: Alfa Yayınları, 2018), 417.

¹⁵ Ali Ertuğrul, "Vakıflar ve Gelir Kalemleri", 192.

¹⁶ Kenan Ziya Taş, *Bolu Sancağı*, 19.

¹⁷ Ali Ertuğrul, "Vakıflar ve Gelir Kalemleri", 192-193.

2. 547 NOLU BOLU LİVASI EVKAF DEFTERİNE GÖRE YEDİDİVAN, HIZIRBEY İLİ VE EREĞLİ VÂKIFLAR (VAKIFTA BULUNMUŞ KİMSELER), VAKFEDİLEN YERLER, YETİŞTİRİLEN ÜRÜNLER VE YER İSİMLERİ

2.1. YEDİDİVAN, HIZIRBEY İLİ VE EREĞLİ'DE VÂKIFLAR VE VAKFEDİLEN YERLER

Hükümlerliliğin göstergelerinden olan “*sultânî cömertlik ve hayırseverlik*” anlayışı, Osmanlı Devleti’nde sultanların dikkat ettiği ve yerine getirmeye çalıştığı hususlardan olmuştur.¹⁸ Yukarıdan aşağıya doğru gerçekleşen cömertlik ve hayırseverlik faaliyetleri bireylerde paylaşma ve yardımlaşma duygularının açığa çıkmasını sağlayan bir etki meydana getirmiştir. Evkaf defterindeki vakıf kayıtlarında yer alan ve Osmanlı Devleti yöneticileri ile yakından ilişkisi olan siyâsilerin de bu tür davranışlar sergilediği tespit edilmiştir.

Bu bölümde Yedidivan, Hızırbey İli ve Ereğli nahiyelerinde vakfedilen araziler ve vâkıflar (vakfı gerçekleştiren kişiler) ele alınacaktır. Vâkıflar arasında dönemin siyâsileri önemli bir sayı tutmaktadır. İsmi anılan üç yerle ilgili vakıf kayıtlarında ismi en fazla geçen kişi Yıldırım Bayezid’dir. Vakfedilen arazilere dâir bir hayli berat ve menşuru bulunmaktadır. Yıldırım Bayezid haricinde kayıtlarda ismi geçen diğer Osmanlı Devleti yöneticileri ise Orhan Bey, I. Murad, Emir Süleyman Çelebi ve Fatih Sultan Mehmed’dir. Yedidivan, Hızırbey İli ve Ereğli nahiyesinde farklı devlet adamlarının da vakıflarda bulunduğu görülmektedir. Bahsedilen vâkıflar arasında I. İzzeddin Keykavus, Candaroğlu II. Süleyman Paşa, Candaroğlu İsfendiyar Bey, Hızır Bey ve aile üyeleri (hanımı ve oğlu), Kır Bey, Kurd Hasan, Mehmed Bey, Numan Bey, Şahin Bey, Toman Bey, Umur Bey yer almaktadır.

İsmi geçen bu siyâsilerin vakfetmiş oldukları arazilerin genişliği “*müd*”¹⁹ ve “*çift*”²⁰ kavramlarıyla ifade edilmektedir. Arazinin genişliği, kaç kile tahıl üretimi yapıldığına

¹⁸ Suraiya Faroqhi, *Yeni Bir Hükümdar Aynası Osmanlı Padişahlarının Kamusal İmgesi ve Bu İmgenin Algılanması* (İstanbul: Alfa Yayınları, 2011), 6.

¹⁹ Müd ölçü birimidir. Bir müd 20 kileye denk gelmektedir. Müd hakkında detaylı bilgi için bkz. Walter Hinz, “İslam’da Ölçü Sistemleri”, *Türklük Araştırmaları Dergisi*, çev. Acar Sevim, 5 (1990), 58.

²⁰ Bir çift öküze sürülebilecek araziler için kullanılmaktadır. Çift hakkında detaylı bilgi için bkz. Halil İnalçık, *Osmanlı İdare ve Ekonomik Tarihi* (Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 2018), 75.

göre belirlenmektedir. Bir diğer ölçü birimi ise çifttir. YEDİDİVAN, Hızırbey İli ve Ereğli nahiyelerinde vakfedilen yerler arasında bir çift ifadesiyle tanımlanmış pek çok arazi bulunmaktadır.

2.1.1. Yedidivan’nda Vâkıflar ve Vakfedilen Yerler

Bolu Sancağı’na bağlı bulunan Yedidivan Nahiyesi’nde vakfedilen yerler, kimi zaman sadece arazi olarak kimi zaman da köyün tüm arazilerininin vakfedilmesi şeklinde karşımıza çıkmaktadır. Bölgede en fazla yer vakfeden kişi Yıldırım Bayezid olarak görülmektedir. Bilindiği üzere Yıldırım Bayezid, Germiyanolu Süleyman Çelebi’nin kızı Sultan Hatun ile evlenmesi²¹ üzerine Osmanlı sınırlarına çeyiz yoluyla katılan toprakların ve Bolu Sancağı’nın da bağlı olduğu Sultanönü’nün sancak beyi olmuştur.²² Sancak beyi olduğu sıralarda Anadolu’nun farklı şehirlerinde faaliyetlerde ve vakıflarda bulunmuştur.²³ Yıldırım Bayezid’in Yedidivan Nahiyesi’nde vakfettiği araziler arasında Hacı Ahmed Fakı’nın on müdlük yeri²⁴, Neca Karabahşi Fakı’nın²⁵ ve Taşan Fakı’nın²⁶ bir çiftlik yeri, Şeyh Yusuf’un otuz müdlük çiftliği²⁷, Mehmed Danişmend’in sekiz müdlük yeri²⁸, İlyas Fakih’in annesinden kalan dört müdlük yer²⁹, Musa Fakih’in³⁰ ve Davud Fakı’nın³¹ üç müdlük yeri, İmam Pınarî Fakih’in³² yeri bulunmaktadır. Yıldırım Bayezid tarafından vakfın işleyişiyle ilgili düzenlenmiş resmî belgelerin var olduğunu

²¹ Yıldırım Bayezid ve Sultan Hatun’un evliliği için bkz. Hasan Basri Öcalan, “Germiyan Sarayından Bursa Sarayına Bir Gelin Gider: Devlet Hatun”, *Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi* 30/1 (Ocak 2016), 57-73. Necdet Sakaoğlu, *Bu Mülkün Kadın Sultanları: Vâlide Sultanlar, Hâtuñlar, Hasekiler, Kadıñefendiler, Sultanefendiler* (İstanbul: Oğlak Yayınları, 2008), 61-64. Çağatay Uluçay, *Padişahınların Kadınları ve Kızları* (İstanbul: Ötüken Yayınları, 2021), 23-24.

²² Ali Ertuğrul-Nurullah Turan, “Bolu Sancağında Yıldırım Bayezid’e Mahsus Yapılara Tayin Edilen Vakıflar”, *Uluslararası Yıldırım Bayezid Sempozyumu*, ed. Hasan Basri Öcalan vd. (Ankara: TTK Yayınları, 2019), 500.

²³ Halil İnalçık, *Kuruluş Dönemi Osmanlı Sultanları* (Ankara: TDV Yayınları, 2017), 136.

²⁴ Kuyûd-ı Kadîme Arşivi Tahrir Defteri (KK. TD. Gömlek No. 547/Başbakanlık Osmanlı Arşivi Tapu Tahrir Defteri, Gömlek No. 1117, v. 134b.

²⁵ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 135b.

²⁶ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 136a.

²⁷ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 136a.

²⁸ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 136b.

²⁹ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 136b.

³⁰ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 137b.

³¹ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 139a.

³² KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 139a.

gösteren iki kayıt mevcuttur. *Vakıfnâme*³³ ve *temessük*³⁴ kavramlarının geçmiş olduğu bu kayıtlar, vakfin işleyişiyle ilgili daha başka belgelerin bulunduğunu göstermektedir.

*“Karye-i Necā Karabahşi Fakı taşarrıf üdüğü yeri merhūm Bāyezīd-i Hudāvendigār vakf idüb vakıfnâme virmüş ve hem selāfın-i mazīyeden ellerinde temessükleri var, bir çiftlik yerdir deyü muqayyed der Defter-i ‘Atik. Hāliyen Haneft Fakı mutaşarrıf bā-berāt-ı hümayün.”*³⁵

*“Karye-i Orta Dīvānı’nda Taşan Fakı dutadurduğı çiftliği Bāyezīd-i Hudāvendigār vakf-ı evlād etmiş ve bunun üzerine selāfın-i mazīyeden ellerinde temessükleri var, bir çiftlik yerdir deyü muqayyed der Defter-i ‘Atik. Hāliyen Şa’bān ve Memi ve Seyfī mutaşarrıflardır bā-berāt-ı hümayün.”*³⁶

Orta Divanı’nda Taşan Fakı’nın çiftliği *vakf-ı evlad* olan arazilerdendir. Bu sistem çiftliğin babadan oğula parçalanmadan aktarılmasını sağlar. Aynı zamanda patrilineal aile özelliğini yansıtan bu durum, XVI. yüzyıl Osmanlı köylüsünün ataerkil bir toplumsal yapı içerisinde, idâri birimdeki sūnî sosyal yapılanmasını gösterir.³⁷ Patrilineal sistem arazilerin bağımsız ve süreğen olmasını garanti altına almaktadır.³⁸ *“Karye-i Şah Dīvānı’nda ‘Abdurrahmān cemā’atına Güvenç oğlu Hācı Ahmed Fakı, mezkūr Güvenç şatun alduğı yeri Bāyezīd-i Hudāvendigār vakf-ı evlād etmiş, elinde nişān vardur, on mudluk yerdür deyü muqayyed der Defter-i ‘Atik. Hāliyen Kabā Fakı mutaşarrıf bā-berāt-ı hümayün.”*³⁹ ifadesi, Hacı Ahmed Fakı’ya babası Güvenç tarafından aktarılan on müdlük arazinin Yıldırım Bayezid tarafından *vakf-ı evlad* edildiğini belirtir.

Yıldırım Bayezid’in fetret döneminde hükümdarlık yapan oğlu Emir Süleyman Çelebi⁴⁰, nin de bölgede faaliyetleri bulunmaktadır. Arazi için verilen *bitisi* mevcuttur. *Biti*, berat manasına gelmektedir. Bir diğer adı nişan olan ve ilk dönemlerde biti denilen berat; padişah tarafından bir göreve tayin, gelir kaynağından tahsis, birtakım imtiyaz ve

³³ Bir vakfin nasıl yönetileceğini, nerelere ve ne için harcama yapılacağını, vakıf bünyesinde kaç kişinin çalışacağını, çalışanlara ne kadar ücret verileceğini gösteren belgedir. Vakıfnâme kavramı için bkz. Osman Gazi Özgüdenli, “Vakfiye”, *TDV İslam Ansiklopedisi* (İstanbul: TDV Yayınları, 2012), 42/465-467.

³⁴ Borç verilmesi, borcun ödenmesi, bir şeyin teslim edilmesi yahut teslim alınması gibi durumlarda verilen belgedir. Temessük kavramı için bkz. Mübahat Kütükoğlu, “Temessük”, *TDV İslam Ansiklopedisi* (İstanbul: TDV Yayınları, 2011), 40/413-414.

³⁵ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 135b.

³⁶ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 136a.

³⁷ Kayhan Orbay, *Osmanlı Çifti-Hane Sistemi* (Ankara: Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2011), 39.

³⁸ Halil İnalçık, *Osmanlı İmparatorluğu Toplum ve Ekonomi* (İstanbul: Eren Yayıncılık, 1990), 4.

³⁹ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 134b.

⁴⁰ Levent Kayapınar, “Süleyman Çelebi”, *TDV İslam Ansiklopedisi* (İstanbul: TDV Yayınları, 2010), 38/82.

muafiyetin verildiğini gösteren belgedir.⁴¹ Bölgede merhum Sultan Murad Han'ın, Yıldırım Bayezid'in ve Emir Süleyman Çelebi'nin *berat, biti* ve *nişan* verdiği pek çok arazi bulunmaktadır. Üçüncü Osmanlı padişahı ve Yıldırım Bayezid'in babası I. Murad kaynaklarda ve kitâbelerde "*bey, han, hüdâvendigar, padişah, sultân'ü's-selâtîn*" gibi unvanlarla yer almaktadır.⁴² Yedidivan Nahiyesi'nde vakfedilen arazilerdeki kayıtlarda ise "*Sulţân Murād Hân*"⁴³, "*Murād Hân*"⁴⁴, "*sulţānımız*"⁴⁵ ifadeleriyle anılmaktadır. Yıldırım Bayezid ise sadece "*Bāyezīd-i Hudāvendigār*" şeklinde kayıtlara yansımıştır. Merhum Hüdavendigâr ve merhum Murad Han ifadelerinin aynı metin içerisinde geçmesi bu kişinin I. Murad olduğunu göstermektedir.

*"Karye-i Kızılbil'de Orta Dīvānı'nda Elveled Faķih atası virdiği yeri merhūm Hudāvendigār vakf etmiş, bunun üzerine merhūm Murād Hân müsellemler tutub hükm-i hümayūn vermiş deyü mukayyed der Defter-i 'Atīķ."*⁴⁶

*"Karye-i Çukallu Dīvānı'nda Molla Yahyā oğlu Şatılmış Salı oğlu Bāyezīd ki melik ismidir, vakf etmiş ve hem Emīr Süleymān Çelebi daħi biti virmiş, sekiz mudlık yerdir, Hudāvendigār daħi nişān virmiş deyü mukayyed der Defter-i 'Atīķ."*⁴⁷

Abdülkerim Fakı'nın mutasarrıflığını yaptığı ve Yıldırım Bayezid'in nişanının bulunduğu arazide her yıl iki hatim okunması şartı koşulmuştur. Kuvvetle muhtemel okunan hatimler Yıldırım Bayezid'in ruhu içindir. Bazı vakıf kayıtlarında da Kur'an-ı Kerim okunması yanında gece gündüz ibadet edilmesi şartı da koşulmuştur.⁴⁸

"Karye-i Germus Dīvānı'nda Maħmūd oğlu Aħmed Faķih'iñ beş mudlık yeri vardır, Bāyezīd Hudāvendigār nişānıyla, yılda iki hatim okuya deyü mukayyed der Defter-i 'Atīķ. Hāliyen 'Abdülkerīm Faķi mutasarrıf bā-berāt-ı hümayūn."

Bölgede Candaroğullarından İsfendiyar Bey'in vakfettiği bir arazi ve nişanı bulunan bir yer mevcuttur. İsfendiyar Bey'in, Yıldırım Bayezid ile olan kısa dostluğu Timur'un Ankara Savaşı galibiyetinden sonra değişmiş ve kendisi Kastamonu'da idareyi tekrar ele

⁴¹ Mübahat Küttükoğlu, *Osmanlı Belgelerinin Dili (Diplomatika)* (Ankara: Türk Tarih Kurumu, 2018), 24.

⁴² Halil İnalçık, *Osmanlı Sultanları*: 93.

⁴³ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 136b.

⁴⁴ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 136b.

⁴⁵ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 137b.

⁴⁶ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 138a.

⁴⁷ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 138b.

⁴⁸ Ömer Lütfü Barkan, "Osmanlı İmparatorluğunda Bir İskân ve Kolonizasyon Metodu Olarak Vakıflar ve Temlikler I: İstila ve Devirlerinin Kolonizatör Türk Dervişleri ve Zaviyeler", *Vakıflar Dergisi* 2(1942), 294.

almıştır.⁴⁹ İsfendiyar Bey beş müdlük bir arazi olan Ümmet Çiftliği'ni “vakf-ı evlad” olarak vakfetmiştir. Elli müdlük bir arazi olan diğer vakıf yerinin Emir Süleyman Çelebi ve İsfendiyar Bey'den nişanı vardır.

“Karye-i Keremdin Dīvānı'nda Ümmet çiftligi İsfendiyār Beg mülk ıssına vakf-ı evlād etmiş, Sulṭān dahi dūrüst tutup nişān virmiş, beş mudlık yerdır deyü muḳayyed der-Defter-i 'Atîk. Hāliyen Muştafā ve Rahmānullāh ve Süleymān ve Fethullāh ve 'Ömer ve Bayrām Gāzī ve Mü'eyyed ve 'Abdullāh ve İbrāhīm ve Şehriyār Faḳı ve Mehemmed Faḳı ve Naşūh ve Mehemmed-i diger ve Hıusrev ve Muştafā-i diger ve İbrāhīm ve 'Alī ve 'Abdulkelīm ve Nefse Hatun vakf-ı evlādlık üzre mutaşarrıf bā-berāt-ı hümāyün.”⁵⁰

“Karye-i Yedidivān nāhiyesinde Germus Dīvānı'nda Yekış Faḳih'iñ elli mudlık yeri vardır ki turaḳ yeridir, vakıfdır Emūr Süleymān Çelebi nişānıyla ve hem İsfendiyār Beg nişānı dahi vardır, Hudāvendigār dahi müsellemtutub hükmi hümāyün virmiş deyü muḳayyed der Defter-i 'Atîk. Hāliyen Süleymān Faḳih mutaşarrıf bā-berāt-ı hümāyün.”⁵¹

Bölgedeki siyasî-askerî faaliyetler açısından önemli olan bir başka isim Kır Bey'dir. Kır Bey'in Harezmlielerin güçlü komutanı Kayır Han olduğu hakkında bir görüş mevcuttur.⁵² Ancak bilindiği üzere Kayır Han, Anadolu Selçuklu veziri Saadeddin Köpek'in iftirası üzerine tutuklanarak Zamantı Kalesi'ne hapsedilmiştir.⁵³ Harezm komutanı Kayır Han henüz Ereğli Nahiyesi'ne gelmeden 1237 yılında kalede hapsedilmiş halde vefat etmiştir. Dolayısıyla bu bölgeye gelerek hâkimiyet sağlama ve vakıf kurma imkânı olmamıştır.⁵⁴ Yedidivan Nahiyesi'ndeki vâkıflar arasında yer alan Kır Bey ise Orhan Bey ile çağdaş bir kişidir.⁵⁵ Dolayısıyla evkaf defterinde adı geçen Kır Bey ile Harezmli Kayır Han/Kır Bey arasında sadece isim benzerliği mevcut olup her ikisi farklı kişilerdir. Ereğli Nahiyesi'ndeki bir vakıf kaydında Kır Bey'in babasının adının Numan olduğu bilgisi bulunmaktadır.⁵⁶ Numan Bey, Anadolu'nun türkleşmesinde ve müslümanlaşmasında

⁴⁹ Mehmet Yaşar Yücel, “Candaroğlu Çelebi İsfendiyar Bey 1392-439”, *Tarih Araştırmaları Dergisi* 2/2 (1964), 163.

⁵⁰ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 135a

⁵¹ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 137b.

⁵² Vedat Turgut, “Batı Anadolu Beyliklerinin Menşei Meselesi”, 66.

⁵³ Muammer Gül, “Harezmli Türklerin Anadolu ve Yakınoğu'daki Roller ve Tesirleri”, *Bellekten* 70/257 (Nisan 2006), 101.

⁵⁴ Cevdet Yakupoğlu, “Ereğli Kazasında Orhan Bey Dönemi Vakıfları”, 93.

⁵⁵ Cevdet Yakupoğlu, “Ereğli Kazasında Orhan Bey Dönemi Vakıfları”, 107.

⁵⁶ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 213a.

önemli bir rol oynamıştır.⁵⁷ Yedidivan Nahiye'sinde Kır Bey'in vakfetmiş olduğu bir çiftlik bulunmaktadır.

*“Karye-i Tefen Dīvānı'nda Maḥmūd Şeyḫ dutadurdugı çiftligi, qādīm mülk ıssı Kır Beg'den, vakf itmiş, merḥūm Bāyezīd-i Ḥudāvendigār mevrīd-i tesellīm tıttup ḥükm- i hümayun üzerine kılmış deyü mukayyed der-Defter-i 'Atīk. Ḥāliyen.”*⁵⁸

Sultan Keykavus'un Yedidivan Nahiyesi'nde vakfettiği onbeş müdlük bir arazi mevcuttur.⁵⁹ Fakat belgede sadece “sultan” unvanıyla yer alması hangi Keykavus olduğu sorusunu akıllara getirmektedir. Sultan Keykavus muhtemelen Anadolu Selçuklu Devleti hükümdarları I. İzzeddin Keykavus olmalıdır.⁶⁰ Bilindiği üzere I. İzzeddin Keykavus, Karadeniz'in önemli liman kentlerinden biri olan Sinop'u 1214 yılında fethederek bölgedeki hâkimiyetini güçlendirmiştir. Bununla birlikte aynı yıllarda Ereğli ve Amasra, İznik merkezli Laskarislerin (Bizans) hâkimiyeti altına girmiş, Kastamonu'nun kuzeyindeki Karadeniz sahilleri ancak I. Alâaddin Keykubâd zamanında (1220-1237) Hüsameddin Çoban Bey'in eliyle fethedilmiştir.⁶¹

Yedidivan Nahiyesi'ni elinde bulunduran Anadolu Selçuklu idarecileri de camilerin, medreselerin, vakıfta çalışan kişilerin gelirlerini karşılamak amacıyla araziler vakfetmişlerdir.⁶² Önceleri Sultan Keykavus'un vakfettiği arazinin sahibi Süleyman Paşa'nın kızıdır. Sultan Keykavus ile ismi anılan Süleyman Paşa, Orhan Gazi'nin oğlu Şehzade Süleyman olmalıdır. Kendisinden çeşitli kaynaklarda “Paşa” unvanıyla bahsedilmektedir.⁶³ Bu kişinin Candaroğlu II. Süleyman ya da dedesi Candaroğlu Süleyman Paşa olma ihtimali mevcutsa da her iki Candaroğlu beyinin de kız çocuğunun olduğu hakkında bilgi bulunmamaktadır. Bununla birlikte Gazi Süleyman Paşa'nın Sultan Hatun ve Eftendize Hatun adlarında iki kızı olduğu bilinmektedir. Sultan Hatun, Candaroğlu Süleyman Paşa ile evlendirilmiştir.⁶⁴ Vakfedilen arazinin kaydında geçen Süleyman Paşa'nın kızı, muhtemelen bu Sultan Hatun olmalıdır.

⁵⁷ Vedat Turgut, “Batı Anadolu Beyliklerinin Menşei Meselesi”, 65.

⁵⁸ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 135a.

⁵⁹ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 135b.

⁶⁰ Sultan Keykavus için bkz. Ali Sevim-Erdoğan Merçil, *Selçuklu Devletleri Tarihi*, (Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 1995), 455-458.

⁶¹ Cevdet Yakupoğlu-Namık Musalı, “Çobanoğulları Uç Beyliğine Âit Gideros Fetihnâmesi (683/1284): Çeviri ve Değerlendirme”, *Tarih Araştırmaları Dergisi*, 37/63 (Mayıs 2018), 79.

⁶² Sevim-Merçil, *Selçuklu Devletleri Tarihi*, 516.

⁶³ Feridun Emecen, “Rumeli Fâtih Süleyman Paşa'ya Dâir Bazı Meseleler ve Notlar”, 3.

⁶⁴ Feridun Emecen, “Süleyman Paşa”, *TDV İslam Ansiklopedisi* (İstanbul: TDV Yayınları, 2010), 38/96.

*“Karye-i İl Bilür Şeyh vakıfdır Sultân Keykâvus’dan, kadîmî ıssı kıızı Süleymân Paşa’dan, on beş mudlık yerdir deyü muqayyed der Defter-i ‘Atîk. Hâliyen Şa‘bân Fakı mutaşarrıf bâ-berât-ı hümayün.”*⁶⁵

2.1.2. Hızırbeş İli’nde Vâkıflar ve Vakfedilen Yerler

Yedidivan Nahiyesi’nde olduğu gibi Hızırbeş İli Nahiyesi’nde de Yıldırım Bayezid’in pek çok vakıf kaydında adı geçmektedir. Genellikle kendisinden “*Bayezid-i Hüdavendigâr*” olarak söz edilse de Hızırbeş İli Nahiyesi’nde “*Yıldırım Han*” şeklinde anıldığı da görülür.

*“Karye-i Uluköy nâm dîvânda bir kıt’a karye yeri vakfiyyet üzere Yıldırım Hân nişâniyla mutaşarrıflardır deyü muqayyed der Defter-i ‘Atîk. Hâliyen Muştafâ Fakı mutaşarrıf ba-berât-ı cedîd-i hümayun.”*⁶⁶

Vakıf arazilerinde çalışanlar ve vakıflardaki görevliler genellikle Osmanlı tebaası olan erkeklerden oluşmaktadır. Osmanlı Devleti’nde vakfedilen yerler ve kurulan vakıflar genel olarak erkek vâkıflar tarafından meydana getirilmiştir. Kadınların daha ziyade dîni vakıflar kurmalarına izin verilmiş, yaptırdıkları binalar da erkeklerin yaptırmış olduğu vakıf binalarına oranla daha yalın bir mimaride olmuştur.⁶⁷ Hızırbeş İli Nahiyesi’nde vakıf sahibi olan herhangi bir kadına rastlanmamaktadır. Bununla birlikte mutasarrıf olarak görev yapan Vildan adlı bir kadın bulunmaktadır. Bir çiftlik yer olan arazinin Yıldırım Bayezid tarafından verilmiş nişanı vardır.

*“Karye-i Sabuyâr dîvânında Küli Hâcî oğlu Mehemmedî’nin bir çiftlik yeri vardır, vakf-ı evlâddır, Bâyezîd-i Hüdavendigâr nişâniyla deyü muqayyed der Defter-i ‘Atîk. Hâliyen Şükri ve Vildân ve Nebî ve İbrâhîm ve Fazlullâh ve Rahmeî ve Seydî Ahmed ve İlyâs ve Yahyâ ve Ağıran mutaşarrıflardır ba-berât-ı cedîd-i hümayün.”*⁶⁸

Yedidivan Nahiyesi’nde “*Sultan Murad Han*” ve “*Murad Han*” ifadeleriyle anılan I. Murad, Hızırbeş İli Nahiyesi’nde bu iki sıfatın yanında “*Gazi Hüdavendigâr*” ve “*Hüdavendigâr*” ifadeleriyle de zikredilmektedir.

“Karye-i Meydancı vakıf ki adı Evren’dir, meskûd ebun ‘an ceddin vakfiyyet üzere mutaşarrıf olagelmiş, merhûm Sultân Murâd Hân hükm-i hümayün virmiş deyü

⁶⁵ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 135b.

⁶⁶ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 195a.

⁶⁷ Ülkü Ülküsal Bates, “Woman as Patrons of Architecture in Turkey”, *Woman as the Muslim World*. ed. Lois Back-Nikki Keddie (Cambridge: Harvard University Press, 1978) 247, 257.

⁶⁸ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 194a.

mukayyed der Defter-i 'Atîk. Hâliyen Mehmed Dede mutaşarrıf ba-berât-ı cedîd- i hümâyün."⁶⁹

"Karye-i Buzköyan dîvânında Müşerref çiftliği mâ-tekaddemden Mürşîd ve Asilbeg vakfiyet üzre mutaşarrıf olagelmışler, elli mudluk yerdir bi-muddi Koşantiniyye, ilâ münzi'z- zemân ve merhûm magfûr Murâd Hân -tâbe serâhu- mezkûr vakıf müselleme ve muşaddık dutub hükm-ü hümâyün virmiş deyü mukayyed der Defter-i 'Atîk Hâliyen 'Osmân mutaşarrıf ba-berât-ı cedîd-i hümâyün."⁷⁰

"Karye-i Belluce ki vakıfdır, Gâzî Hüdâvendigâr ve Bâyezîd-i Hüdâvendigâr nişânıyla ve Sultânımız nişâmı dahî vardır deyü mukayyed der Defter-i 'Atîk. Hâliyen Şâlih mutaşarrıf bā-berât-ı cedîd-i 'ālî-şân."⁷¹

"Karye-i İne Denizözü'nde Hamzaoğlu Oruçbeg Fakih'in, mülk ıssı, Hüdâvendigâr nişânında müselleme imiş deyü mukayyed der Defter-i 'Atîk. Hâliyen Ca'fer Fakı mutaşarrıf ba-berât-ı hümâyün."⁷²

Emir Süleyman Çelebi'nin adının geçtiği beş vakıf kaydı bulunmaktadır. Dört arazide *biti* ve *nişan* verdiği görülmektedir. İki araziye de "vakf-ı evlad" olarak vakfettiği kaydedilmiştir. Vakfedilen yerlerin genişlikleri, Mustafa Fakı'ya âit bir çiftlik yer, genişliği hakkında bilgi verilmeyen Orhan Fakih'in babadan oğula geçen arazisi, Bayezid Fakih'in beş müdlük yeri, Hüseyin Şeyh'in sekiz müdlük yeri, Mevlâna Şit Fakih'in dört müdlük arazisi şeklinde belirtilmiştir.

"Karye-i Malya'da İmam Muşafâ Fakı dutduğu çiftlik ebân 'an ceddin vakfiyet üzre mutaşarrıf olagelmışler, merhûm Bâyezîd-i Hüdâvendigâr ve Emîr Süleymân Çelebi nişânlarıyla deyü mukayyed der Defter-i 'Atîk. Hâliyen Şâlih Hâlîfe mutaşarrıf ba-berât-ı hümâyün."⁷³

"Karye-i Çelmekçi dîvânında Orhân Fakih'in atası yerin merhûm Emîr Süleymân Çelebi, mezkûr Orhân Fakı vakf-ı evlâd kıldım deyü mukayyed der Defter-i 'Atîk Hâliyen 'Abdullâh mutaşarrıf ba-berât-ı cedîd-i 'ālî-şân."⁷⁴

"Karye-i Melik içinde Hâce 'Alî oğlu Bâyezîd Fakih'in beş mudluk yeri vardır, vakıf Bâyezîd Beg ve Hüdâvendigâr nişânlarıyla ve Emîr Süleymân Çelebi nişâmı dahî

⁶⁹ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 191b.

⁷⁰ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 189b.

⁷¹ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 189a.

⁷² KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 195b.

⁷³ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 193a.

⁷⁴ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 196a.

vardır deyü mukayyed der Defter-i 'Atîk. Hâliyen Tayyîb Faķı mutaşarrıf ba-berât-ı cedîd-i 'âlî-şân."75

"Karye-i Yahyâ Beg dîvânında Uysar'da Karķan oğlu Hüseyin Şeyh'in sekiz mudluk yeri vardır, kadîmî mülk ıssı, İsmâ'ül Beg'den ve Emîr Süleymân dahî biti virmiş deyü mukayyed der Defter-i 'Atîk. Hâliyen 'Ömer ve 'Abdülganî mutaşarrıflar ba-berât-ı cedîd."76

"Karye-i Hızır Beg elinde Mevlânâ Şit Faķih'in taht-ı yedindeki yerin merhûm Emîr Süleymân Çelebi vakf-ı evlâd idüb eline nişân-ı şerîf virmiş, dört mudluk yerdır deyü mukayyed der Defter-i 'Atîk. Hâliyen Latîf ve 'Alî ve Mehemmed ve Abdülkerîm ve Mûşâ ve Hüseyin ve Harâmî ve Şit mutaşarrıflar ba-berât-ı cedîd-i 'âlî-şân."77

"Mehemmed Han, padişahımız, padişahımız hazretleri, Sultan Mehemmed Han, Sultanımız" şeklinde geçen ifadelerle Fatih Sultan Mehmed kastedilmektedir. Evkaf defterinde geçen "Defter-i Atîk", "hâliyen... mutasarrıflar bâ-berât-ı cedîd-i 'âlî-şân." ifadeleri de kaydın Fatih Sultan Mehmed döneminde zabta geçirildiğini göstermektedir.⁷⁸

"Karye-i Küskiün ... mezra'a-i mâ-tekaddemden vakfiyet üzre mutaşarrıf olagelmiş, ümerâ-i mâzîyeden mektûbları vardır, bunun üzerine Pâdişâhımız muķarrernâme virmiş deyü mukayyed der Defter-i 'Atîk. Hâliyen Muşliħüddîn Halîfe ve Muştafa ve Bekir Halîfe mutaşarrıfdır ba-berât-ı hümâyün."79

"Karye-i Alp Arslan dîvânında ve Deniz dîvânında ve Akça dîvânında Mevlânâ Sevinç Faķı elinde taşarrıf idegeldüği yerler zamân-ı mâzîyeden vakfiyet üzre taşarrıf olunugelmiş, bunun üzerine merhûm Sultân Mehemmed Hân vakf-ı evlâddır deyü mukayyed der Defter-i 'Atîk. Hâliyen Muħarrem ve Emrullâh ve Şükrullâh ve Mehemmed Faķı ve Siyâmî ve Enbiyâ Faķı ve Nüş ve İslâm ve Velî Faķı ve Kıran vakf-ı evlâdlık üzre mutaşarrıflardır ba-berât-ı cedîd-i hümâyün."80

"Karye-i Hişârönü'nde Ak Pınar'da Mevlânâ Seydî Faķı, kadîmî mülk ıssı, Maħmûd oğlu Halîl dutageldüği çiftlik vakf-ı evlâd imiş, merhûm Mehemmed Hân nişânıyla deyü mukayyed der Defter-i 'Atîk. Hâliyen Begtemur ve Hızır mutaşarrıflar bâ-berât-ı cedîd-i 'âlî-şân."81

⁷⁵ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 196b.

⁷⁶ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 196b.

⁷⁷ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 199b.

⁷⁸ Ali Ertuğrul, "Vakıflar ve Gelir Kalemleri", 193.

⁷⁹ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 190a.

⁸⁰ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 191a.

⁸¹ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 196a.

“*Ḳarye-i Ḳral’da yer ki Şaru Dānişmend’iñ yerin had ve sınıruyla Mevlānā Hācī Ahmed Faḳı merhūm Sultān Mehemmed Hān vaḳf-ı evlād idiüb eline vaḳıfnāme virmiş deyü muḳayyed der Defter-i ‘Atīḳ. Hāliyen Ḳaba Faḳı mutaşarrıf bā-berāt-ı ‘ālī-şān.*”⁸²

“*Ḳarye-i Kilisa dīvānında Kūçek Resūl Vaḳıf dimekle ma’rūf vaḳıf Pādişāhımız hazretleri dahī vaḳf itmiş deyü muḳayyed der Defter-i ‘Atīḳ. Hāliyen İslām Dāk mutaşarrıf be-berāt-ı cedīd-i ‘ālī-şān.*”⁸³

Yöreye adını vermiş olan Hızır Bey hakkında birtakım rivayetler mevcuttur. Kendisinin Candaroğulları Beyliği’ne mensup bir idareci olduğu ya da Hızır Bey ve savaş arkadaşının Bolu’nun doğusu ve ve kuzeydoğusunu ele geçirmiş olan bir bey olduğu dile getirilen görüşler arasındadır.⁸⁴ Orhan Gazi’nin yanında yer alan Konur Alp Bey ve Akça Koca Bey⁸⁵ gibi gaziler arasında bulunan Hızır Bey’in, Bolu havalisindeki yerleşim birimlerinin Türkleşme ve İslamlaşma sürecinde etkili bir isim olduğu anlaşılmaktadır.⁸⁶ Yörede yer alan “*Hızırbey İli Türbesi*”, büyük bir ihtimalle hakkında çeşitli görüşler ileri sürülen bu Hızır Bey’e âit olmalıdır. Türbeye gelen ziyaretçiler, halk kültüründe geçiş dönemleri olan doğum-evlenme-ölüm⁸⁷ üçlüsüne dâir pek çok istek ve dilekte bulunmaktadır. Bunlar arasında doğum ve çocuk hastalıkları gibi nedenler de yer almaktadır.⁸⁸ Hakkındaki rivayetler ve türbesinin aynı coğrafi mevkide olması haricinde yörede vakfedilen dört arazi kaydında da Hızır Bey’in adı geçmektedir. Ayrıca “*Hızır Beg hatunundan*” ifadesiyle eşi olduğunu yansıtan ve eski sahibinin Hızırbey İli’nin oğlu Mahmud olduğunu belirten iki farklı kayıt da mevcuttur. Vakfedilen araziler çiftlik, iki adet birer çiftlik arazi ve on müdlük arazi şeklindedir.

“*Ḳarye-i Kerziyye divānında Ḳutlu Boğa Dānişmend çiftligi vaḳıfdır, ḳadīm mülk ıssı Hızır Beg’den deyü muḳayyed der Defter-i ‘Atīḳ. Hāliyen Muştafā mutaşarrıf bā-berāt-ı hümāyūn.*”⁸⁹

⁸² KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 199b.

⁸³ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 199b.

⁸⁴ Ömer Faruk Evirgen, *Balkan Savaşlarından Millî Mücadeleye Vatan Savunmasında Şehit Olan Devrekliler (Devrek Vefâyâta Mahsus Vukuat Defterlerine Göre)* (Konya: Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2008), 20.

⁸⁵ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *Osmanlı Tarihi I. Cilt* (Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 2016), 117.

⁸⁶ Buket Yaşa Şahin, *Anadolu Selçuklu Devleti ile Harzemşahlar Devleti Münasabetleri* (Konya: Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2008), 12.

⁸⁷ Özlem Türbedar, *Düzce Halk Kültüründe Geçiş Dönemleri (Doğum-Evlenme-Ölüm)* (Eskişehir: Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2011), 31,191.

⁸⁸ Berna Ayaz-Aykut Günaydın, “Zonguldak Yöresi Türbe, Yatır ve Ziyaret Yerleri Etrafında Oluşan İnanış ve Uygulamalar Üzerine Bir Değerlendirme”, *Kültür Araştırmaları Dergisi* 1/2 (Haziran 2019), 138, 142.

⁸⁹ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 189b.

“*Ƙarye-i Erminî Bolu’da Hâce Faḳîh’in bir çiftlik vakıf yeri vardır ‘İsâ Şeyh vakfıdır, ḳadîm mülk ıssı Hızır Beg’den ve Bâyezîd-i Hüdâvendigâr’dan bitisi dahî vardır, altı mudluk yerdir, elli yemiş ağacı vardır deyü muḳayyed der Defter-i ‘Atîḳ. Hâliyen İbrâhîm mutaşarrıf ba-berât-ı hümayûn.*”⁹⁰

“*Ƙarye-i Sabuyâr’da Tur Paşa Faḳîh’in on mudluk yeri vardır, ḳadîmî mülk ıssı Hızır Beg hatunundan Hasân yeri derler, hem Bâyezîd-i Hüdâvendigâr müsellemler dutdum deyü hüküm virmiş deyü muḳayyed der Defter-i ‘Atîḳ. Hâliyen Nizâmî mutaşarrıf ba-berât-ı hümayûn.*”⁹¹

“*Ƙarye-i Çatak’da Didâr Şeyh’in bir çiftlik yeri vardır, vakf, ḳadîm mülk ıssı, Hızır Beg oğlu Maḫmûd Beg’den ve hem Bâyezîd-i Hüdâvendigâr’dan bitisi vardır deyü muḳayyed der Defter-i ‘Atîḳ. Hâliyen Ebüyâr ve Ƙurd mutaşarrıflardır ba-berât-ı hümayûn.*”⁹²

Bolu havalisinde etkin olan beyliklerden birisi Umuroğulları Beyliği’dir. Defterde vâkıf olarak Umur Bey ya da beylikten herhangi bir kişinin adı verilmese de kayıtlarda vakfin Umuroğulları’na âit olduğu geçmektedir. Umur Bey’in adı ile anılan bir beylik merkezinin var olup olmadığı ve kimliği konusunda pek çok araştırmacı birbirine yakın ifadeler kullanmaktadır. Bununla birlikte mevcut farklılıklar, günümüz araştırmacıları tarafından yeni yorumlara kapı aralayacak şekilde konunun tekrar ele alınmasına yol açmıştır.⁹³ Anlaşıldığı kadarıyla Sakarya Nehri ile Kastamonu arasında yer alan Umuroğulları Beyliği, Osmanlıların Karesioğulları’ndan önce ele geçirdikleri ilk beylik olarak görülmektedir. Evkaf defterinde Umur Bey’in adının yer aldığı üç vakıf kaydı bulunmaktadır. Vakfedilen araziler; on müdlük, beş çiftlik ve bir çiftlik yer şeklindedir.

“*Ƙarye-i Münis Beg tîmârında Tayyîb Faḳîh’in yeri vardır, vakıf ḳadîm mülk ıssı, Umuroğulları’ndan ve Bâyezîd-i Hüdâvendigâr nişânı dahî var, on mudluk yerdir deyü muḳayyed der Defter-i ‘Atîḳ. Hâliyen Velî Faḳı ve Muḫsîn Faḳı ve Yahyâ Faḳı ve ‘Aleḫşâh Faḳı mutaşarrıflardır ba-berât-ı hümayûn.*”⁹⁴

“*Ƙarye-i Bağren’de ‘Alî Faḳîh’in beş çiftlik yeri vardır, vakıfıdır, ḳadîm mülk ıssı, Umuroğulları’ndan, hem Bâyezîd-i Hüdâvendigâr’dan nişânı vardır deyü muḳayyed der Defter-i ‘Atîḳ. Hâliyen Kerîm Hâliḫe mutaşarrıf ba-berât-ı hümayûn.*”⁹⁵

⁹⁰ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 192b.

⁹¹ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 192b.

⁹² KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 194a.

⁹³ Umur Bey hakkında detaylı bilgi için bkz. Vedat Turgut, “Umur Bey ve Lala Şahin Paşa”, 1-2.

⁹⁴ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 193b.

⁹⁵ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 193b.

“Karye-i Bedel dīvānında Hasān Şeyh vakıfıdır, kadīmi mülk ıssı, Umūroğlu’ndan zāviye, bir çiftlik yerdir deyü mukayyed der Defter- i ‘Atīk. Hāliyen Memi Fakı mutasarrıf ba-berāt-ı hümayūn.”⁹⁶

2.1.3. Ereğli’de Vâkıflar ve Vakfedilen Yerler

Ereğli Nahiyesi’ndeki vakıf kayıtlarında da adı en fazla geçen kişi Yıldırım Bâyezid’dir. Yıldırım Bâyezid’in ardından gelen isim ise Orhan Bey’dir. Osman Bey’in oğlu olan Orhan Bey, babasının vefatından sonra beyliğin başına geçerek sınırlarını batıda Gelibolu Yarımadası ve Balıkesir tarafına, güneyde Germiyanogulları topraklarına, kuzeydoğuda Candarogullarına sınır noktasında bulunan Gerede’ye kadar genişletmişti.⁹⁷ Sınırların genişlemesine paralel olarak Orhan Gazi döneminde Osmanlı Devleti hızlı bir şekilde teşkilatlanmaya ve idarî yapılarını oluşturmaya başlamıştı.⁹⁸ Böylece bir taraftan fetihler gerçekleştirilirken diğer taraftan da fethedilen yerlerde kalıcı olmak için birtakım eserler meydana getirilmiş, yöreyi şenlendirmek, imâr ve iskân etmek hedeflenmiştir.⁹⁹ Bu bakımdan Orhan Bey’in farklı siyasîlerle birlikte vermiş olduğu bitî, berat ve nişanları dikkat çekicidir. Yedidivan ve Hızır Bey İli nahiyelerindeki vakıflarda adı geçmeyen Orhan Bey’in, Ereğli Nahiyesi’nde vakfedilen yerlerde bitî ve nişanı olduğu görülmektedir. Mutasarrıflığını Seydî adlı kişinin yaptığı vakıf, Orhan Bey’in bitîsi yoluyla kayda geçmiştir. Arazinin genişliği hakkında herhangi bir kayıt bulunmamaktadır. Orhan Bey’in nişanının bulunduğu Memal Çiftliği ise üç çiftlik yerdir. Mutasarrıflığını Piri adlı kişinin oğlu Zinde yapmaktadır.

“Karye-i Berkemān Dīvānı’nda Dāvūd Şeyh yeri ve İneñiz yeri vakıfıdır, Şeyh Begmiş ki sakkādır, Bāyezīd-i Hudāvendigār ve Orhān Beg bitîleri vardır deyü mukayyed der Defter-i ‘Atīk. Hāliyen Seydî mutasarrıf bā-berāt-ı hümayūn.”¹⁰⁰

“Karye-i Alaca Kilisa’da Memal çiftliği Mevlānā İmām Şūfî’niñ vakıfıdır, Orhān Beg nişānıyla, üç çiftlik yerdir deyü mukayyed der Defter-i ‘Atīk. Hāliyen Zinde bin Pīrī mutasarrıf bā-berāt-ı cedīd-i ‘ālī-şān.”¹⁰¹

⁹⁶ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 195b.

⁹⁷ Ali Ertuğrul-İrfan Dursun, “Orhan Gazi Cuma Câmileri”, 199.

⁹⁸ Vedat Turgut, “Orhan Gazi Dönemi Vakıfları”, 393.

⁹⁹ Ömer Lütfü Barkan, “Kolonizatör Türk Dervişleri”, 297.

¹⁰⁰ KK. TD. 547 / BOA TT.d 1117: v. 212b.

¹⁰¹ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 202a.

Yıldırım Bayezid ile bitisi, nişanı bulunan diğer kişiler ise Yedidivan ve Hızırbey İli nahiyelerindeki vakıf kayıtlarında da göze çarpan Emir Süleyman Çelebi ve Fatih Sultan Mehmed'dir. Emir Süleyman Çelebi'nin nişanı bulunan çiftliğin mutasarrıflığını Muhammed Çelebi yapmaktadır.

“Karye-i Ereğli’de Merhūm Hācī Hızır Kādī İneşīr çiftliği ve Eski Hişāriçi’nin ve Manāstır bağçesin merhūm Emīr Süleymān Çelebi nişānıyla vakfiyyet üzere mutasarrıf olagelmışler, ammā merhūm Sultān Bāyezīd Hān berātında Bāğāt-ı Hişāriçi kayd olunmuş deyü muqayyed der Defter-i ‘Atīk. Hāliyen Muhammed Çelebi mutasarrıf bā-berāt-ı cedīd-i ‘ālī-şān.”¹⁰²

Yıldırım Bayezid ve Fatih Sultan Mehmed'den bitisi bulunan çiftlik on müdlük yerdir. Mutasarrıflığını Hasan Fakı yapmaktadır.

“Karye-i Melik içinde Mes’ūd Faķı çiftliği vakıftır, Mevlānā Yahyā Faķı, merhūm Bāyezīd-i Hudāvendigār’dan ve Sultānımızdan bitileri vardır, On mudlık yerdir deyü muqayyed der Defter-i ‘Atīk. Hāliyen Hasan Fakı mutasarrıf bā-berāt-ı cedīd-i ‘ālī-şān.”¹⁰³

Yıldırım Bayezid ve Fatih Sultan Mehmed'in nişanlarının bulunduğu yerin eski sahibinin Umur Bey olduğunu gösteren bir vakıf kaydı mevcuttur. Hızırbey İli Nahiyesi'ndeki vakıf kayıtlarında Umuroğulları tarafından vakfedilen arazilerde herhangi bir siyâsî isim verilmemiştir. Burada ismi geçen Umur Bey, Umuroğulları Beyliği'nin kurucusu olmalıdır. Bununla birlikte Hızırbey İli ve Ereğli nahiyeleri haricinde Bolu Sancağı'nda yer alan Bolu, Gerece, Mengen, Mudurnu ve Yenice ile ilgili kayıtlarda Umur Bey adına rastlanmaktadır.¹⁰⁴ Aşağıda da görüleceği üzere Umur Bey, Yıldırım Bayezid ve Fatih Sultan Mehmed tarafından nişanları bulunan elli müdlük yer vakf-ı evladdır. Mutasarrıflığını aile üyelerinden biri olan İmren adlı kişi yapmaktadır.

“Karye-i Gebe Dīvānı’nda İshākoğulları dutduğu yerlerin vakf-ı evlād itdium deyü kadīmī mülk ıssı, Umūr Beg’den ve Bāyezīd-i Hudāvendigār’dan nişānları var ve Pādişāhımız Hazretlerinden dāhi nişān-ı şerīfleri vardır, vech-i meşrūhı üzre deftere kayd olundu. Hāliyen evlādından İmren

¹⁰² KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 208b.

¹⁰³ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 203a.

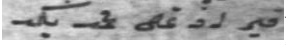
¹⁰⁴ Ali Ertuğrul, “Vakıflar ve Gelir Kalemleri”, 195.

*mutaşarrıf bâ-berât-ı hümâyün. Elli mudlık yerdir, bi-muddi
Kostantiniyye.*¹⁰⁵

Umur Bey'in eski sahibi olduğu yerlerden biri de Melik Köyü'ndeki on müdlük Geçmiş Çiftliği, diğeri Sökler Divanı'ndaki Siraceddin adlı kişinin beş müdlük yeridir. Her iki arazinin de Umur Bey tarafından vakfedildiğine dâir tanıklıkların bulunduğu bilgisi kayıtlıdır. Geçmiş Çiftliği'ndeki tanıklar müderris oğlu, kadı ve subaşı olarak kaydedilmiştir. Kişilerin isimleri açık bir şekilde verilmemiştir. 547 Nolu Bolu Livası Evkaf Defteri'nde yer alan ek kısımların ve bölgeye âit farklı belgelerin incelenmesiyle yapılacak isim analizleri neticesinde, muhtemelen söz konusu unvanlara sahip kişilerin isimlerini ve aralarındaki irtibatı aydınlatmak mümkün olabilecektir.

*“Karye-i Melik içinde Geçmiş çiftliği vakıfdır, kadīm mülk ıssı, Umūr Beg'den. Bu resme idüğine Müderrisoglı ve Kāđı ve Şubāşı tanıklık virdiler ve Şādık çiftliği on mudlık yerdir deyü muqayyed der Defter-i 'Atik. Hāliyen Şeyh Hasan mutaşarrıf bâ-berât-ı hümâyün.”*¹⁰⁶

*“Karye-i Sökler Dīvānı'nda Sirāceddīn yeri vakıfdır, kadīm mülk ıssı Umūroğlu'ndan ve hem tanıklık virdiler ki beş mudlık yerdir, Süle Fakı taşarruf ider deyü muqayyed der Defter-i 'Atik. Hāliyen taşarruf nā-ma 'lūm.”*¹⁰⁷

Yedidivan Nahiyesi'nde de adı geçen Kır Bey, Ereğli Nahiyesi'nde baba adı ile anılmaktadır. Babasının adı Numan'dır. Mevlâna Hüsameddin Çiftliği, Kır Bey tarafından vakfedilmiştir. Kır Bey'in Menteşe Bey, Süleyman Bey, Mehmed ve Seyfi Bey isimli dört erkek çocuğu bulunmaktadır.¹⁰⁸ Mehmed Bey'in Fatih Sultan Mehmed ve Toman Bey ile biti verdiği kayıtlıdır. Defterde ismi “*Kır Oğlu Mehemmed Beg*” () olarak geçmektedir. Bilindiği üzere Mehmed adı Muhammed adının kısaltılmış hâlidir. Ancak isim Mehmed hâline dönüşmeden önce defterin yazıldığı yıllarda Mehemmed olarak teleffuz edilmekteydi.¹⁰⁹

Mehmed Bey ile birlikte bitisi bulunan diğeri bir isim Toman Bey'dir. Toman Bey'in Osmanlı Devleti'nin kurucusu Osman Bey olabilme ihtimaline dâir bazı iddialar söz

¹⁰⁵ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 204a.

¹⁰⁶ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 205b.

¹⁰⁷ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 215a.

¹⁰⁸ Vedat Turgut, “Batı Anadolu Beyliklerinin Menşei Meselesi”, 67.

¹⁰⁹ Yılmaz Kurt, “Adana Sancağında Kişi Adları”, *Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Dergisi* 15/26 (1991), 40.

konusu ise de durum henüz netlik kazanmamıştır.¹¹⁰ Osman Bey ve ailesinin daha önceki atalarına dâir dile getirilen iddia ve değerlendirmeler¹¹¹ bir tarafa, Osmanlı Beyliğinin Karadenizin kuzey batı kısmına ilgisi Orhan Bey ile başlamış ve bölgenin fethi de onun eliyle olmuştur. Bölgede var olan Orhan Gazi Cuma Camileri de bu fethin kimin eliyle yapıldığının işareti gibidir.¹¹² Defterde Toman Bey'in Şahin Bey ile biti vermiş olduğu bir vakıf kaydı bulunmaktadır. Buradaki Şahin Bey, Umuroğlu Şahin Bey olmalıdır. Toman Bey ve Şahin Bey'in isimleri Ereğli Nahiyesi haricindeki vakıf kayıtlarında da bir arada geçmektedir. İki bey Mudurnu'da bir medrese vakfı kurmuştur.¹¹³

“Karye-i Melik içinde Mevlânâ Hüsameddîn çiftligi vakıfdır, kadîmî Nu'mân oğlu Kır Beg'den. Şimdi bu 'Alî mutaşarrıf deyü mukayyed der Defter-i 'Atîk. Mevlânâ Muhyiddîn mutaşarrıf bâ-berât-ı cedîd-i hümayun.”¹¹⁴

“Karye-i Melik içinde Muştâfâ Seydî vakfına on iki çiftlik yerdir, melik esîri Toman Beg'den ve Kır Oğlu Mehemmed Beg'den ve Sulţânımız bitileri vardır deyü mukayyed, Zâviye'ye meşrûtdur der Defter-i 'Atîk. Hâliyen”¹¹⁵

“Karye-i Melik içinde Fekrük'de Hâcîbegöğlü 'Îsâ Faķih'in bir çiftlik vakıf yeri vardır, kadîmî mülk ıssı, Toman Beg'den ve Şâhîn Beg'den elinde bitileri vardır, atası ve hisse dutageldüğü yerdir deyü mukayyed der Defter-i 'Atîk. Hâliyen Mevlânâ Maħmûd Efendi mutaşarrıf bâ-berât-ı hümayun.”¹¹⁶

“Karye-i Melik içinde Kozluhvîrân'da Gündek yeri vakıfdır, kadîm mülk ıssı, Şâhîn Beg'den ve Gâzî Hudâvendigâr'dan bitileri var, sekiz mudlık yerdir deyü mukayyed der Defter-i 'Atîk. Hâliyen Aħmed mutaşarrıf bâ-berât-ı hümayün.”¹¹⁷

Gebe Divanı'nda on sekiz müdlük arazide Yıldırım Bayezid ile nişanı bulunan bir diğer isim Kurd Hasan'dır. Kendisi, oldukça faal ve maceralı bir hayat süren son Aydınöğlü beyi Cüneyd Bey'in oğludur.¹¹⁸ İzmir beyi olarak da bilinen Cüneyd Bey, Şehzade Mustafa İsyani'na vermiş olduğu destek sebebiyle kendisine yurtluk olarak verilmiş olan

¹¹⁰ Yusuf Gedikli, “Osmanlı Devleti'ni Kuran Osman Bey'in Adı Sorunu”, *Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi* 129/255 (Kasım 2021), 449.

¹¹¹ Osman Bey hakkında detaylı bilgi için bkz. Paul Wittek, *Osmanlı İmparatorluğu'nun Doğuşu* (İstanbul: Pencere Yayınları, 1995), 16-26.

¹¹² Ali Ertuğrul-İrfan Dursun, “Orhan Gazi Cuma Câmileri”, 201-202, 206-207.

¹¹³ Vedat Turgut, “Batı Anadolu Beyliklerinin Menşei Meselesi”, 69.

¹¹⁴ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 213a.

¹¹⁵ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 207a.

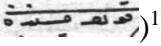
¹¹⁶ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 203a.

¹¹⁷ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 211b.

¹¹⁸ Feridun Emecen, “Cüneyd Bey”, *TDV İslam Ansiklopedisi* 8/123 (İstanbul: TDV Yayınları, 1993), 8/122.

ata topraklarından çıkartılmak istendiğinde isyan etmiştir. İsyân, 1426'da Cüneyd Bey ile oğlu Kurd Hasan ve ailenin geri kalan tüm üyelerinin öldürülmesiyle son bulmuştur.¹¹⁹

“Karye-i Gebe Dîvânî'nda Mûsâ Dânişmend oğlu Hasan Faqî'nin on sekiz mudlık yeri vardır, vakıf Kurd Hasân ve Bâyezîd-i Hudâvendigâr nişânlarıyla, Sultânımız nişânı dahil vardır deyü mukayyed der Defter-i 'Atîk. Hâliyen Turâbi ve Hilmi Faqî ve Selânullâh ve Memi Faqî ve Fethullâh Faqî mutaşarrıflardır bâ-berât-ı cedîd-i 'âlî-şân.”¹²⁰

Kurd Hasan'ın vakfetmiş olduğu başka bir arazi Melik Köyü'ndeki bir çiftlik yerdir. Kurd Hasan'ın nişanı¹²¹ ve Yıldırım Bayezid'in bitisi bulunmaktadır.¹²² Ereğli Nahiyesi'nde vakfedilen arazilerde “Kurd Hasân” () ve “Kavād Hasan'dan” ()¹²³ şeklinde, görünüşte iki farklı isim mevcut ise de defterde bazen “re” harfinin sonraki harfe bitişik yazıldığı göz önünde bulundurulduğunda, her iki ismin de aynı kişiyi ifade ettiği sonucunu çıkarmak mümkündür.

“Karye-i Melik içinde 'Alî Şeyh yeri vakıfdır, kadîm mülk ıssı, Kurd Hasân'dan nişânı vardır, bir çiftlik yerdir, Bâyezîd-i Hudâvendigâr bitili deyü mukayyed der Defter-i 'Atîk. Hâliyen Yahya Faqî mutaşarrıf bâ-berât-ı hümayûn.”¹²⁴

I. Murad, Ereğli havalisiyle ilgili vakıf kayıtlarında Hüdavendigâr, Gazi Hüdavendigâr, Merhum Gazi, Murad Han ifadeleriyle anılmaktadır. Kır Divanı'nda Kemal adlı kişinin oğlu olan Yusuf'un arazisine dâir beratı bulunmaktadır. Burası on iki çiftlik yerdir. Eyüp Sultan'a adanmış olan arazinin kaydı, Fatih Sultan Mehmed döneminde tutulmuş olan “Defter-i 'Atîk”te geçmektedir.¹²⁵

¹¹⁹ Vedat Turgut, “Batı Anadolu Beyliklerinin Menşei Meselesi”, 70.

¹²⁰ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 209b.

¹²¹ Vedat Turgut'un “Anadolu Beyliklerinin Menşei Meselesi” adlı çalışmada Kurd Hasan'ın EREĞLİ'NDE iki vakıf kurduğu bilgisi yer almaktadır. Fakat Kurd Hasan'ın Ereğli bölgesinde iki vakıf arazisinde yalnızca nişanı bulunmaktadır. Nişan terimi yüksek mevkîdeki devlet görevlilerinin yapabilecek oldukları mal-mülk bağışları ve belirli konularda verilen resmî belgelerin tümünü karşılamaktadır. Bkz. Nejdet Gök, “Osmanlı Diplomatasında Berât Formu ve Berât Anlamında Kullanılan Diğer Terimler”, *Türkler Ansiklopedisi* (Ankara: Yeni Türkiye Yayınları, 2002), 1601. Kurd Hasan'ın iki arazide de bulunan nişanı, onun bu yerleri bağışladığını göstermektedir. Ereğli bölgesindeki vakfedilen iki arazide vakıf kurmuş olduğuna dâir herhangi bir bilgi yer almamaktadır.

¹²² Vedat Turgut, “Batı Anadolu Beyliklerinin Menşei Meselesi”, 70.

¹²³ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 211b.

¹²⁴ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 211b.

¹²⁵ Defterin Fatih Sultan Mehmed Döneminde tutulduğuna dâir detaylı bilgi için bkz. Ali Ertuğrul, “Vakıflar ve Gelir Kalemleri”, 193.

“Karye-i Kıy Dīvānı’nda Kemālođlı Yūsuf Faķih’iñ atasından kalan vaķıf yerleri Hudāvendigār berātı içinde zıkr olunur, on iki çiftlik yerdir deyü mukayyed der Defter-i ‘Atıķ. Hālīyen Hāzret-i Eyyüb Enşārī’ye adanurmuş.”¹²⁶

Hız. Muhammed’in Medine’ye hicret ettiğinde evinde misafir olarak kaldığı Ebû Eyyüb el-Ensârî, Emevîler döneminde İstanbul üzerine yapılan ilk sefere katılmış ve kuşatma sırasında hastalanarak 670 yılında hayatını kaybetmiştir. Vasiyeti üzerine surlara yakın bir yere gömülmüştür.¹²⁷ Fatih Sultan Mehmed İstanbul’u kuşattığı sırada orduda umutsuzluğun belirmesi ve askerlerin bölük bölük kuşatmayı bırakmaya başlaması üzerine, hocası Ak Şemseddin vasıtasıyla Eyüp Sultan’ın mezarını keşfedip gazilere umut aşılamağ istemiştir. Bunun üzerine mezar aramaya başlanmış ve sonunda surlara iki ok atımlık mesafede, bir ayazma içinde bulunmuştur. *Ak Şemseddin Menâkıbnâmesi* bu durumu şöyle anlatır:

“İşte bu son derece tehlikeli anda yardım ve umut gözleri Abâ Ayyüb al-Ansârî’ye döndü. Onun, Konstantiniyye önünde şehadetini bilen din bilginleri, başta Şeyh Ak Şemseddin, Abâ Ayyüb’un merkadini keşfedip gazilere umut ve şevk vermeye, bozgun ruhunu yenmeye karar verdiler. Âlem-i Gayb’dan haber aldığına inanılan Ak Şemseddin, Zaganos ve Şehabeddin paşalarla birlikte fethin mutlaka gerçekleşeceğini tebşir etmekte idi.

Çandarlı’ya karşı olanlar, Sultan’ın emriyle Abâ Ayyüb’un gömüldüğü yeri aramaya koyuldular. Ak Şemseddin Menâkıbnâmesi’ne göre Göynüklü şeyh, Haliç kenarında surlardan uzak bir yere seccadesini sermiş ve Âlem-i Gayb’dan işaret almak için istihareye yatmıştı. Bu sırada fetih haberi gerçekleşmediği için inanırlığını kaybetmiş olan şeyhe karşı asker arasında alaylı sözler dolaşmaya başlamıştı. Fakat nihayet, şeyh istihareden başını kaldırmış, “işte burayı kazan” demişti. Gösterdiği nokta kazıldığında, dört köşe bir mermer levha bulunmuş; üzerindeki “İbranice” (başka rivayette Arapça) kitabeden, orasının Abâ Ayyüb’un mezarı olduğu anlaşılmıştı.

İşte bu sevinçli haberle, askerın yeniden hayat bulduğu; derin bir iman coşkusu ile “Mev’ud Fetih” için yeniden can u gönülle savaşmaya başladığı tarihlere geçmiştir.”¹²⁸

¹²⁶ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 201a.

¹²⁷ Hüseyin Algül, “Ebû Eyyüb el-Ensârî”, *TDV İslam Ansiklopedisi* (İstanbul: TDV Yayınları, 1994), 10/123-124.

¹²⁸ Halil İnalçık, *Osmanlı İmparatorluğu*, 2-3.

I. Murad'ın Mevlâna Abdullah Fakı'ya vakf-ı evlad olarak vakfettiği arazinin mutasarrıflığını Seyyide, Ayıla ve Fatıma adlı kadınlar yapmaktadır. Vakıf kayıtları ve kadı sicilleri üzerinden yapılan çalışmalarda vakf-ı evlad olan arazilerin durumu açıklığa kavuşturulmuştur.¹²⁹ Seyyide, Ayıla ve Fatıma adlı mutasarrıflar, kadınların vakıflarda yalnızca kurucu olarak değil farklı sıfatlarla da görev alabildiklerini göstermektedir.¹³⁰

“Mevlânâ ‘Abdullâh Fakı’ya Merhûm Gâzî, hişâr içinden ‘Abdülmelik mahallesinin köy bağını ve bir bezirhâne ve daği aşağı degirmen ve daği kapudan yukaru ve bir yanı hişâr burcu, bir yanı degirmenden yukaru yakası ayuru burca degin, aşağı yanı Kula’dan İn geçüdüne degin, bu mecmû’i cānum için vakf-ı evlād itdüm deyü vakıfnâme virmiş, mezkûr Emîr Süleymân Çelebi daği müselleme dutub hükm-i hümayûn virmiş deyü muqayyed der Defter-i ‘Atîk. Hâliyen Seyyide ve Ayıla ve Fâtıma nâm hatunlar vakf-ı evlâdlık üzre mutasarrıflar, bâ-berât-ı cedîd-i ‘âlî-şân.”¹³¹

“Karye-i Eregli tevâbi’inde Külağlı’da Mevlânâ Muştafâ Fakih’in bir çiftlik yeri vakıf imiş, vakf itdüğüne merhûm Bâyezîd-i Hudâvendigâr’in ve Sultân Muhammed Hân’in ve Murâd Hân’in hükümleri vardır deyü muqayyed der Defter-i ‘Atîk. Dört mudlık yerdir. Hâliyen Muhammed Fakı mutasarrıf bâ-berât-ı hümayûn.”¹³²

Yıldırım Bayezid ile ismi anılan Süleyman Paşa, Candaroğlu II. Süleyman Paşa olmalıdır. Bilindiği üzere aralarındaki dostluğun bozulması üzerine Yıldırım Bayezid Kastamonu üzerine yürümüştür. Yapılan savaşta II. Süleyman Paşa hayatını kaybetmiştir. Mudurnu bölgesinde yer alan vakıf kayıtlarında da iki siyâsinin ismi bir arada geçmektedir.¹³³

“Karye-i Külağlı’da Hâce Yûsuf’un bir çiftlik yeri vardır, Süleymân Paşa’dan ve Bâyezîd-i Hudâvendigâr’dan bitileri vardır, on mudlık yerdir deyü muqayyed der Defter-i ‘Atîk. Hâliyen Velî Fakı mutasarrıf bâ-berât-ı cedîd-i ‘âlî-şân.”¹³⁴

¹²⁹ Detaylı bilgi için bkz. Miriam Hoexter, Waqf Studies in the Twentieth Century: The State of the Art, *Journal of the Economic and Social History of the Orient* 41/3 (Ocak 1998), 477-478.

¹³⁰ Saadet Maydaer, *XVI. Yüzyılda Bursa Kadınları* (Bursa: Emin Yayınları, 2010), 146.

¹³¹ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 211a.

¹³² KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 212b.

¹³³ Ali Ertuğrul, “Vakıflar ve Gelir Kalemleri”, 195-196.

¹³⁴ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 215a.

2.2. YEDİDİVAN, HIZIRBEY İLİ VE EREĞLİ'DE VAKIF ARAZİLERİ ÜZERİNDE YETİŞTİRİLEN ÜRÜNLER

Erken dönem Osmanlı toplumunda sosyo-ekonomik yapı küçük köylü-aile işletmelerine dayanmaktadır.¹³⁵ Köylü-aile tipi olan üretim tarzında genellikle çeşitli tahıl türleri yetiştirilmektedir.¹³⁶ Üretim miktarları “*kile, keyl, keylece, müd*” gibi hacim ölçü birimleri üzerinden hesaplanmaktadır. Bir müd yirmi kile ve keyleceye denk gelmektedir.¹³⁷ Keyl ise kilogram cinsinden hesaplanmaktadır. Farklı devletlerin keyl birimi için belirlenen kilogram değeri değişiklik göstermektedir.¹³⁸ Ölçü-tartı birimlerinin bir devlet içerisinde bölgeden bölgeye değiştiği de bilinen bir durumdur. Ölçü birimleri üzerinden belirlenen vergi miktarları gerçek üretimi yansıtmamakla birlikte tahrirden önceki son üç yılın ortalaması baz alınarak yapılan bir vergilendirme yöntemi söz konusudur.¹³⁹ Tahrir yapılacak sancaktaki yerler nahiye, köy ve mezraa olarak ayrı ayrı kaydedilmektedir. Buralarda yaşamakta olan kişiler ve sahip oldukları hayvanlar, yetiştirdikleri ürünler de tahrir defterlerinde detaylı bir şekilde yer almaktadır. Evkaf defterlerinde de vakfedilen yerler ve araziler aynı sistem kullanılarak kaydedilmektedir.¹⁴⁰

Bu kısımda Bolu Sancağı'na bağlı Yedidivan, Hızırbey İli ve Ereğli nahiyelerinde vakfedilen arazilerde yetiştirilen ürünlerin tespiti yapılarak bölgedeki üretim çeşitliliği incelenmeye çalışılmıştır. Evkaf defterindeki kayıtlarda tahıl ürünlerinin ağırlıklı olduğu görülmektedir. Yetiştirilen ürünler *alef (yulaf), erzen/darı (mısır), hınta (buğday), kabluca (bulgurluk buğday), mercimek ve şair (arpa)*dir. Tahıl ürünleri haricinde *bal, ceviz, giyah (biçilmiş ot), kestane, keten (lif ve hayvan yemi), sebze-meyve* üretimi de söz konusudur.

Tahrir ve evkaf defterleri kayıtlarında *bal, ceviz, giyah, kestane, keten, soğan, sebze-meyve* ürünlerinden yalnızca alınan vergi yazıldığından dolayı bunların üretim miktarları

¹³⁵ Halil İnalçık, *Osmanlı İmparatorluğu*, 1.

¹³⁶ İbrahim Solak, “Osmanlı İmparatorluğu Döneminde Anadolu’da Meyve ve Sebze Üretimi”, *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi* 24 (Aralık 2008), 219.

¹³⁷ Kayhan Orbay, “Vergi Kayıtları, Mahsul Miktarları ve Fiyatlar: Vakıfları Rüsûm, A'sâr-ı Hubûbat ve Fûrûht-ı Hubûbat Defterleri”, *Ankara Üniversitesi Osmanlı Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi* 30/127 (Nisan 2011), 136.

¹³⁸ Dursun Ayan, “İki Tahıl Ölçüsü Üzerine Sosyomatematik Notlar: Şebinkarahisar Kilesi ve Gödük”, *Osmanlı Bilimi Araştırmaları Dergisi* 6/1 (Aralık 2004), 76.

¹³⁹ Mehmet Öz, “XV-XVI. Yüzyıllar Anadolu’sunda Tarım ve Tarım Ürünleri”, *Kebekeç İnsan Bilimleri İçin Kaynak Araştırmaları Dergisi* 23 (2007), 112.

¹⁴⁰ Rafet Yinanç, “Son Tahrir ve Evkaf Defterlerine Göre Osmanlı Kuruluş Dönemine Bakış”, *Vakıf Haftası Dergisi* 5 (1986), 77.

bilinememektedir. Bilindiği üzere devlet bu tür ürünlerden yalnızca pazara sunulduğu zaman vergi almıştır. Üreticilerin kendi ihtiyacını karşılamak amacıyla yetiştirdiği mahsulden vergi alınmamaktaydı. Bu durum Osmanlı kanunnâmelerinde:

“... sebzeden ve meyveden kendi maişetleri için olmayub, bazara getirüb satılursa, sahib-i arza defterde öşr-i bostan ve meyve hasıl kaydolunan öşr-i sebze ve meyve alınur...”

ifadesiyle belirtilmektedir.¹⁴¹

2.2.1. Yedidivan’nda Vakıf Arazileri Üzerinde Yetiştirilen Ürünler

Osmanlı tarih yazımında sıradan insanların gündelik hayatlarına dâir bilgi edinilmesinin kapılarını aralayan tahrir defterlerdeki kayıtlar yoluyla üretici kesim olan köylü sınıfının yetiştirdiği ürünleri, arazilerinin verimlilik durumunu ve beslediği hayvanları tespit etmek mümkündür.¹⁴² Bu şekilde az da olsa bireyin, köy içerisindeki toplumsal statüsü hakkında birtakım ipuçları elde edilebilmektedir. Bununla birlikte defterlerin tutulmasındaki asıl amacın, vergi ödemekle yükümlü olan kişilerin kayıtlarının güvenilir bir şekilde idare merkezine iletilmesi olduğu akıldan çıkarılmamalıdır.¹⁴³ Burada da Yedidivan Nahiyesi’nde yaşayan köy ahalisinin hangi üründen ne miktarda yetiştirdiği ve kaç akçe vergi ödediği *Defter-i Atikte* kaydedildiği üzere aktarılacaktır.

Görüldüğü kadarıyla Yedidivan Nahiyesi’nde *hınta*, *şâir*, *alef*, *erzen*, *kabluca* ve *mercimek* gibi tahıl ürünleri yetiştirilmekteydi. 2 müd, 1 kile ile en fazla hıntanın (buğday) Keremdin Köyü’nde İsfendiyar Beg’in vakfettiği Ümmet Çiftliği üzerinde yetiştirildiği görülür.¹⁴⁴ 2 müd, 1 kile buğday üretiminden 205 akçe vergi alınmaktadır.¹⁴⁵ Buğday ve diğer tahılların üretim ve miktarını belirlemede ölçü birimi olarak *kile*, *müd*, *keylece* terimleri kullanılmaktadır. II. Mehmed’in “*Mutfak Ambarı Günlüğü*”nde 1 müd 20 kileye denk geldiğine¹⁴⁶ göre Ümmet Çiftliğinin yetiştirdiği buğday, toplamda 41 kile etmektedir. Buğday üretiminde ikinci sırada 1,5 müd ile Şeyh Yusuf’un çiftliği yer

¹⁴¹ İbrahim Solak, “Meyve ve Sebze Üretimi”, 220.

¹⁴² Fırat Yaşa, “Osmanlı Toplumunda Sıradan İnsanların Sıra Dışı Hikâyeleri”, *Toplumsal Tarih* 322 (Ekim 2020), 18.

¹⁴³ Mehmet Öz, “Tahrir Defterlerine Göre Canik Sancağında Nüfus (1455-1643)”, *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* 6/1 (Kasım, 1991), 176.

¹⁴⁴ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 135a.

¹⁴⁵ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 135b.

¹⁴⁶ Walter Hinz, “İslamda Ölçü Sistemleri”, 51.

almaktadır. Burada üretilen 30 kile buğdaydan 150 akçe vergi alınmaktadır.¹⁴⁷ Ümmet Çiftliği 5 müd, Şeyh Yusuf'un çiftliği ise 30 müdlük bir arazidir.

Müd, ekilebilir arazinin ölçü birimi olarak da kullanılmaktadır. Bununla birlikte bir çiftlik alanın kaç müde karşılık geldiği sancağa göre değişmektedir.¹⁴⁸ Yedidivan Nahiyesi'nde bütün çiftten 33 akçe vergi alınmaktadır.¹⁴⁹ Ümmet Çiftliği'nden 39,5 akçe resm-i çift alınmaktadır. Bütün çiftten 33 akçe alınması, bu arazinin toprak genişliğinin bir çiftten fazla olduğunu akla getirir. Arazinin sulanıp sulanmadığı ve bölgenin jeolojik yapısı verimliliği etkileyeceğinden dolayı bu tür değişikliklerin görülmesi olağan bir durumdur.¹⁵⁰ Buna göre özelliklerine göre topraklar *a'lâ* (verimli), *evsât* (orta) ve *edna* (verimsiz) olarak üç gruba ayrılmaktadır.¹⁵¹ Verimli yer 78 dönüm, vasat yer 100 dönüm, verimsiz yer ise 130-150 dönüme denk gelmektedir.¹⁵² Bazı sancaklardaki toprak büyüklükleri aşağıdaki gibidir:¹⁵³

	Verimli	Vasat	Verimsiz
Hüdavendigâr	70/80	100	130/150
Aydın	60	80	130/150
Kütahya	60	80/90	120
Erzurum	80	100	130
Diyarbakır	80	100	150

Görüldüğü kadarıyla buğday her köyde yetiştirilen vazgeçilmez üründür. Yedidivan Nahiyesi'nde Çukallu, Çulbar, Fadıllı, Germus, Helküm, İl Bilür Şeyh, Keremdin, Kızılbil, Neca Karabahşi, Orta, Salı, Tarağlıh ve Tefen olmak üzere tüm köy ve divanlarda buğday yetiştirildiği görülmektedir.¹⁵⁴

¹⁴⁷ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 136a.

¹⁴⁸ Cengiz Kallek, "Müd", *TDV İslam Ansiklopedisi* (İstanbul: TDV Yayınları, 2020), 31/457.

¹⁴⁹ Osman Akgündüz, *Osmanlı Kanunnâmeleri ve Hukûkî Tahlilleri* (İstanbul: Osmanlı Araştırmaları Vakfı, 1996), 93.

¹⁵⁰ Ali Ertuğrul, "Vakıflar ve Gelir Kalemleri", 202.

¹⁵¹ Eftal Şükrü Batmaz, "XV-XVI. Yüzyıl Kanunnâmelerine Göre Osmanlı Devleti'nde Tahıl Üretimi", *Tarih Araştırmaları Dergisi* 23/36 (Ekim 2004), 38.

¹⁵² Osman Akgündüz, *Osmanlı Kanunnâmeleri ve Hukûkî Tahlilleri Osmanlı Hukukuna Giriş ve Fatih Devri Kanunnâmeleri* (İstanbul: Fey Yayınları, 1990), 171.

¹⁵³ Eftal Şükrü Batmaz, "Osmanlı Devleti'nde Tahıl Üretimi", 38

¹⁵⁴ Mehmet Emin Yardımcı, "1489, 1530, 1553 Yılları Tahrir Sonuçlarına Göre Bosna'da Zirai Üretim ve Vergiler", *İstanbul Üniversitesi İktisat Mecmuası* 56 (Eylül 2006), 170.

Tablo 1. En Fazla Buğday Yetiştirilen Üç Bölge

Yer Adı	Üretilen Miktar	Alınan Vergi
Germus Divanı	95 kile	451 akçe
Çukallu Divanı	33 kile	204 akçe
Salı Divanı	23 kile	116 akçe

Germus Divanı'nda vakfedilen yedi adet vakıf arazisinde ise 95 kile buğday üretilmekte ve bundan 451 akçe vergi alınmaktadır. Buna göre buğdayın 1 kilesi 4,7 akçeye denk gelmektedir. Fakat Yusuf Fakih'in arazisinde 6 kile olarak üretilen buğdaydan 30 akçe vergi alınmakta, bu durumda buğdayın kilesi 5 akçeye çıkmaktadır. Üretilen toplam mahsulün kilesi ile bir kişinin arazisi üzerinde üretilen buğdayın bir kilesi üzerinden hesaplanan vergi değerlerinin eşit çıkmaması, üretim miktarlarında kullanılan ölçü birimlerinin farklı olmasından kaynaklanıyor olabilir. Yine bireysel ya da araziye mahsus farklılıklar da söz konusu olmalıdır. Zira Yusuf Fakih, Hacı Fakih, Musa Fakih, Ahmed Fakih ve Bekir Fakih'in arazilerindeki buğday kile olarak kaydedilirken, Yekiş Fakih ve İlyas Fakih'in arazilerindeki kayıt keylece üzerinden yapılmaktadır. Bilindiği üzere keylece İran'da kullanılan bir hacim ölçüsüdür. Osmanlı ülkesinde 1/20 müd üzerinden hesaplanarak kile olarak kullanılmaktadır.¹⁵⁵

Germus Divanı'nda keylece birimi üzerinden hesaplanan ürün sadece buğday değildir. Alef, erzen ve kabluca tahılları da keylece cinsinden kaydedilmiştir. Günümüzde mısır ya da darı denilen erzen, İlyas Fakih'in arazisinden söz edilirken *tarı* olarak kaydedilmiştir.¹⁵⁶ Bu arazide üretilen 6 keylece buğdaydan 20 akçe vergi alınmıştır. Toplam 32 kileden 111 akçe vergi alındığı kaydedilmiştir.

Çulbar Divanı'nda 3 kile darıdan 9 akçe vergi alındığına göre 1 kilesi 3 akçeye denk gelmektedir. Bu durumda toplam miktara ve alınan vergiye göre kile başına 3,4 akçe vergi alındığı görülmektedir. Bunun sebebi buğday miktarındaki gibi birim farklılığından kaynaklanıyor olmalıdır. Erzen olarak kaydedilenlerden kile, tarı olarak kaydedilenlerden ise keylece birimi üzerinden vergi alınmıştır.

¹⁵⁵ Walter Hinz, "İslam'da Ölçü Sistemleri", 50-51.

¹⁵⁶ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 139a.

Yedidivan Nahiyesi'nde Çukallu (*Bayezid arazisi hariç*), Çulbar, Germus (*İlyas Fakih arazisi hariç*), Helküm, İl Bilür Şeyh, Keremdin, Kızılbil, Neca Karabahşi, Salı, Tarağlıh, Tefen (*Mahmud Şeyh arazisi hariç*) arazilerinde darı üretilmektedir.¹⁵⁷ Çukallu Divanı'nda Bâyezid, Germus Divanı'nda İlyas Fakih, Tefen Divanı'nda Mahmud Şeyh, Yedidivan Nahiyesi'ndeki İmam Pınari Fakih arazilerinde ise bu mahsul *tarı* olarak kaydedilmiştir.¹⁵⁸

Yetiştirilen bir diğer ürün *şair* olarak kaydedilen arpadır.¹⁵⁹ Muhtemelen hayvanların tüketmesi için üretilmekte¹⁶⁰ ve bu yönüyle köylerdeki hayvan bakımına katkı sağlamaktaydı.¹⁶¹ Nahiyede toplam on bir mevkide şair üretimine rastlanmaktadır. Tarağlıh 20 kile, Çukallu 19 kile ile en fazla üretimin yapıldığı yerlerdir. Her köyde üretim oranı ve alınan vergi miktarı değişmektedir. Aynı köydeki farklı kişilerin tasarrufundaki arazilerde dahî vergi miktarında farklılıklar görülmesi, yukarıda bahsedildiği gibi arazinin verimliliği ve bulunduğu konum ile ilgili olmalıdır.

Toplam 89 kile üretim miktarı ile 239 akçe vergi alınan bir başka ürün ise alef yani yulaftır. En fazla yulaf üretimi Tefen Divanı'ndaki Mahmud Şeyh'in arazisinde yapılmaktadır. Kır Bey tarafından vakfedilen arazide 22 keylece yulaftan 63 akçe vergi alınmıştır.¹⁶² Germus Divanı'ndaki iki araziden 6'şar kileye karşılık 12'şer akçe alınırken, diğer iki arazinin birinden 8 keyleceye karşılık 16, diğerinden ise 9 keylece yulafa karşılık 17 akçe vergi alınmıştır.¹⁶³

Tablo 2. En Fazla Yulaf Yetiştirilen Üç Bölge

Yer Adı	Üretilen Miktar	Alınan Vergi
Tefen Divanı	22 kile	63 akçe
Germus Divanı	22 kile	57 akçe
Salı Divanı	17 kile	31 akçe

¹⁵⁷ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 134b, 135b, 136b, 137a-b, 138b, 140a-b.

¹⁵⁸ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 135a, 138b, 139a.

¹⁵⁹ Shota Bekadze, "XVI. Yüzyıl Sonlarında Çıldır Eyaleti Ahıska Sancağı Çeçerek Nahiyesi'nin Sosyo-Ekonomik Durumu", *Karadeniz Uluslararası Bilimsel Dergi* 121 (Mart 2014), 5.

¹⁶⁰ Suraiya Faroqhi, *Osmanlı Şehirleri ve Kırsal Hayatı* (Ankara: Doğu Batı Yayınları, 2006), 66.

¹⁶¹ Mehmet Emin Yardımcı, "Bosna'da Zirai Üretim ve Vergiler", 171.

¹⁶² KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 135a.

¹⁶³ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 137a-b, 139a.

Yedidivan Nahiyesi'nde yetiştirilen ürünlerden bir diğeri kablucadır. Buğdayın bir cinsi olan kaplucanın taneleri küçük olup bulgurluk olarak kullanılır.¹⁶⁴ Vakıflarda çalışan kişilere dağıtılan buğday içerisinde yer alması muhtemeldir.¹⁶⁵ En fazla kablucu üretimi buğdayda olduğu gibi yine Germus Divanı'ndadır. Üretilen 52,5 kile kablucu için 108 akçe vergi alınmıştır. Divan halkından Bekir Fakı'nın on müdlük arazisinde 1 müd 8 kile kablucu için 56 akçe vergi tayin edilmiştir. Toplamda 28 kileye denk gelerek arazi başı üretim miktarı en yüksek değer olarak kaydedilmiştir.¹⁶⁶ Keremdin Divanı'nda yer alan Ümmet Çiftliği, Bekir Fakı'nın arazisinden sonra 25 kile üretim ve 51 akçe vergi ile ikinci sırada gelmektedir.¹⁶⁷ Toplamda on iki köyde kablucu yetiştirildiği görülmektedir.

Tablo 3. En Fazla Kablucu Yetiştirilen Üç Bölge

Yer Adı	Üretilen Miktar	Alınan Vergi
Germus Köyü	52,5 kile	108 akçe
Keremdin Divanı	25 kile	51 akçe
Tarağlıh Köyü	20 kile	40 akçe

Nahiyede üretimi yapılan bir diğerk tahıl ise mercimektir. Sadece bir köyde kaydına rastlanmaktadır. Çukallu Divanı'nda Bayezid arazisi üzerindeki 1 kile üretime 3 akçe vergi alınmıştır.¹⁶⁸

Bahsedilen tahıl ürünlerinin yanı sıra meyve ve sebze de yetiştirilmektedir. Bu ürünler tahrir defterlerinde *öşr-i mîve*, *öşr-i bostan*, *öşr-i sebze*, *öşr-i meyve ve sebze* şeklinde kaydedilmiştir. Tek bir başlık altında toplandıklarından dolayı hangi meyve ve sebzenin hangi köyde ne miktarda yetiştirilip ne miktarda vergi alındığı hakkında kesin bir bilgiye ulaşılamamaktadır.¹⁶⁹ Muhtemelen reyanın geçimlik üretimi olduğundan dolayı da kayıtlarda detay yer almamaktadır.¹⁷⁰ Bilindiği üzere geçimlik üretim, kendisine yetecek

¹⁶⁴ Ali Ertuğrul, "Vakıflar ve Gelir Kalemleri", 203.

¹⁶⁵ Suraiya Faroqhi, *Osmanlı Şehirleri ve Kırsal Hayatı*, 66.

¹⁶⁶ KK.TD. 547 / BOA TT.d. 1117: v. 138b.

¹⁶⁷ KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 135a.

¹⁶⁸ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 138b.

¹⁶⁹ İbrahim Solak, "Anadolu'da Meyve ve Sebze Üretimi", 220.

¹⁷⁰ Mustafa Demir, "16. Yüzyılda Osmanlı Devleti'nde Zirai Üretimi Etkileyen Faktörler Üzerine Bir Değerlendirme", *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi* 55 (Ağustos 2022), 298.

kadar üreten ve ürettiğini kendisi tüketen, para ve pazar ile ilgisiz olan bir üretim biçimidir. Geçimlik üretim yapan kişi kendi tüketimine göre yetiştiricilik yapmakta, tüketiminden geri kalan kısmı pazara çıkarmaktadır.¹⁷¹ Bu şekilde yetiştirilen meyve ve sebzeler Çukallu, Çulbar, Fadıllı, Germus, İl Bilür Şeyh, Kızılbil, Neca Karabahşi, Orta, Salı ve Tefen köylerinde *öşr-i mîve*, Helküm Divanı'nda ise *öşr-i bostan* olarak kaydedilmiştir.¹⁷² Tahrir kaydında üretim miktarı yazılmamıştır. Toplam alınan vergi 334 akçedir.

Tahıl, meyve ve sebze haricinde ayrıca *bal*, *ceviz*, *giyâh* ve *keten* de üretilip vergi alınan mahsulat arasındadır. Neca Karabahşi ve Helküm divanlarında bal üretimi yapılmıştır. Toplamda 19 akçe vergi kaydı bulunmaktadır.¹⁷³ Çulbar, Helküm ve Neca Karabahşi köylerinde ceviz üretiminin yapıldığı ve 25 akçe vergi alındığı görülmektedir.¹⁷⁴ Bir diğer ürün olan *giyâh* ise yalnızca Çulbar Divanı'nda Hacı Fakih arazisinde yetiştirilmektedir.¹⁷⁵ () şeklinde yazılan *giyâh*, biçilmiş ot, çayır anlamına gelmektedir.¹⁷⁶ Sadece hayvan yemi olarak kullanılmaktadır.¹⁷⁷

Lif ve hayvan yemi olarak kullanılan ()¹⁷⁸ keten, Çukallu Divanı'nda Bayezid arazisinde, Helküm Divanı'nda Nebî ve Mahmud isimli kişilere âit arazide ve Yedidivan Nahiyesi'ndeki Mustafa Fakı arazisinde üretilmektedir. Yemeklik yağların üretiminin ağırlıklı olarak bitkilerden elde edildiği bilinmektedir. Bitkiler içinde keten önemli bir yağ üretimi vasıtasıdır.¹⁷⁹ Yazılışları bir birine benzeyen *keten* ve *giyâh* () kelimelerinin Hızırbey İli Nahiyesi'nde yan yana kaydedilmiş hâli farklılığı görmeyi mümkün kılmaktadır.¹⁸⁰

¹⁷¹ Çelik Aruoba, “Tarımda Geleneksel-Geçimlik Kesim, Büyüklüğü, Yapısı, İşleyişi”, *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi* 28/03 (Mart 1973), 193.

¹⁷² KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 135a-b, 136a-b, 137a-b, 138a-b, 139a-b, 140a-b, 141a.

¹⁷³ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 136a, 139b.

¹⁷⁴ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 136b, 139b, 141a.

¹⁷⁵ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 139b.

¹⁷⁶ Ali Ertuğrul, “Vakıflar ve Gelir Kalemleri”, 204. Galip Çağ, *16. ve 17. Yüzyıllarda Osmanlı Hâkimiyetinde Manastır* (Sakarya: Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi 2010), 360.

¹⁷⁷ Galip Çağ, *Osmanlı Hâkimiyetinde Manastır*, 208.

¹⁷⁸ KK.TD. 547 / BOA TT.d. 1117: v. 138b, 139b, 140b.

¹⁷⁹ Suraiya Faroqhi, *Osmanlı Şehirleri ve Kırsal Hayatı*, 68.

¹⁸⁰ KK. TD. 547/BOA. TTD. 1117, v. 199a.

2.2.2. Hızırbey İli'nde Vakıf Arazileri Üzerinde Yetiştirilen Ürünler

Hızırbey İli Nahiyesi'nde üretim miktarı ve yetiştirilen ürün çeşitliliği Yedidivan Nahiyesi'ne göre daha renklidir. Havalide *arpa*, *bal*, *buğday*, *ceviz*, *giyah*, *kablucu*, *kestane*, *keten*, *meyve*, *mısır* ve *yulaf* yetiştirilmektedir. Tüm köylerde buğday üretilmi yapıldığı görülmektedir. Toplamda 819 kile buğday üretiminden 3.781 akçe vergi alınmıştır. En fazla buğday üretimi 124 kile ile Melik Köyü'nde yapılmıştır. 670 akçe vergi alındığı kaydedilmiştir. Melik Köyü'ndeki arazilerden biri olan İlyasoğulları çiftliğinde, yirmi müdlük vakıf arazisi olup 5 müd 9 kile (109 kile) buğday üretilmiştir.¹⁸¹

Tablo 4. En Fazla Buğday Yetiştirilen Üç Bölge

Yer Adı	Üretilen Miktar	Alınan Vergi
Melik Köyü	124 kile	670 akçe
Meydancı Köyü	76 kile	305 akçe
Değirmenözü Divanı	56 kile	282,5 akçe

Nahiyedeki yirmi altı köyde arpa üretimi yapılmaktadır. En fazla üretim toplamda 120 kile ile Güvenç Köyü'nde yapılmıştır. Köyün tamamı vakıf arazisidir.¹⁸² Üretim miktarının fazla olması muhtemelen bu durumdan kaynaklanmaktadır. Melik Köyü'ndeki İlyasoğlu arazisi ise 40 kile üretim ile ikinci sırada yer almaktadır. İki köyden toplamda 620 akçe vergi alınmıştır.

Tablo 5. En Fazla Arpa Yetiştirilen Üç Bölge

Yer Adı	Üretilen Miktar	Alınan Vergi
Güvenç Köyü	120 kile	500 akçe
Melik Köyü	68 kile	156 akçe
Bedel Divanı	28 kile	84 akçe

Hızırbey İli Nahiyesi'nde yetiştirilen bir diğer ürün ise 500 kile üretime karşılık 1.516 akçe vergi alınan kablucadır. En fazla üretim, tamamı vakıf olan Belluce Köyü'nde yapılmıştır.¹⁸³ 136 kileye karşılık 198 akçe vergi alınmıştır. İlyasoğlu çiftliğinde 123 kile, Bayezid Fakih arazisinde 11 kile üretim karşılığında toplamda 392,5 akçe vergi kaydı ile Melik Köyü kablucu üretiminde ikinci sıradadır.¹⁸⁴ Burada mevcut olan üç arazi hakkında

¹⁸¹ KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 188b, 189a.

¹⁸² KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 198b, 199a.

¹⁸³ KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 189a.

¹⁸⁴ KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 188b, 196b.

ise detaylı bilgi bulunmamaktadır. Bu durum arazilerin genişliği ve verimliliği gibi hususlarda bir değerlendirme yapılması imkânını ortadan kaldırmaktadır. Başgevenç, Başsuzboğaz, Çelmekçi, Değirmenözü, Divanönüsa, Kayı, Korhanus, Kral, Küskün, Necimviran, Türkeri ve Uluköy köylerinde kabluca üretildiğine dâir kayda rastlanmamaktadır.

Toplamda 24 köyde, 320 kile yulaf üretimi yapılmıştır. 667,5 akçe vergi kaydı bulunmaktadır. En fazla üretim buğdayda olduğu gibi yine Melik Köyü'ndedir.¹⁸⁵

Tablo 6. En Fazla Yulaf Yetiştirilen Üç Bölge

Yer Adı	Üretilen Miktar	Alman Vergi
Melik Köyü	103 kile	162,5 akçe
Güvenç Köyü	40 kile	160 akçe
Meydancı Köyü	38 kile	57,5 akçe

Mısır üretim miktarı ve vergisi *erzen* adı altında verilmiştir. Yedidivan Nahiyesi'nde *tarı/darı* ve *erzen* olarak iki farklı şekilde kaydedilmiştir. En fazla üretim 30 kile ile Değirmenözü Divanı'nda Nâzır Fakı ve Nebî Bey arazilerinde yapılmıştır. 90 akçe vergisi bulunmaktadır.¹⁸⁶ Bedel, Buzkoyan, Çatak, Kayı, Necimviran haricindeki tüm köylerde mısır üretimine rastlanmaktadır.

Arpa, buğday, kabluca, mısır ve yulaf gibi tahılların haricinde meyve üretimi de yapılmaktadır. Toplamda 947 akçe vergi alındığı kaydedilmiştir.

Tablo 7. En Fazla Meyve Yetiştirilen Üç Bölge

Yer Adı	Üretilen Miktar	Alman Vergi
Ermini Bolu Köyü	-	170 akçe
Meydancı Köyü	-	92 akçe
Melik Köyü	-	58 akçe

Tahıl ve meyve haricinde *bal*, *ceviz*, *giyâh*, *kestane* ve *keten* de üretimi yapılan mahsulattandır. On köyde bal üretimi yapılmakta ve toplamda 141 akçe vergi alınmaktadır. Belluce'de 30, Melik'te 23, Sabuyar Köyü ve Arslan Divanı'nda 20 akçe

¹⁸⁵ KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 188b, 196b.

¹⁸⁶ KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 196a, 197a.

karşılığı bal üretimi yapıldığı kayıtlıdır.¹⁸⁷ Yedidivan Nahiyesi'nde olduğu gibi Hızırbey İli Nahiyesi'nde de meyve, bal, ceviz, giyâh ve keten mahsulatında üretim miktarları verilmezken akçe değeri verilmektedir.¹⁸⁸ Cevizin üretim miktarı yazılmazken toplamda 65 akçe vergisi kaydedilmiştir. Kestane üretiminden alınan vergi yalnızca Gebe Divanı'ndaki Hasan Fakı arazisinde görülmektedir. 5 akçe vergi kaydı bulunmaktadır.¹⁸⁹ Giyâh üretimine yalnızca Güvenç Köyü'nde rastlanmaktadır.¹⁹⁰ 5 akçe vergi alınmıştır. Keten üretimine ise toplamda 17 köyde rastlanmaktadır. 50 akçe ile Melik Köyü ilk sırada yer almaktadır.¹⁹¹ İkinci sırada 22 akçe ile Değirmenözü yer almaktadır.¹⁹² Güvenç ve Sabuyar Köyleri 20 akçe ile Değirmenözü Divanı'nı takip etmektedir.¹⁹³

2.2.3. Ereğli'de Vakıf Arazileri Üzerinde Yetiştirilen Ürünler

Ereğli Nahiyesi'nde arpa, bal, buğday, bulgur, ceviz, kestane, keten, meyve, mısır, yulaf yetiştirildiği kaydedilmiştir. Yedidivan ve Hızırbey İli nahiyelerinde olduğu gibi bu havalideki tüm arazilerde de buğday yetiştirilmiştir. En fazla üretimin Melik Divanı'nda yapıldığı görülmektedir. 455 kile buğday üretimine karşılık 2.989 akçe vergi alınmıştır. Arazi başına düşen en fazla üretim ise Kır Divanı'ndaki Kemaloğlu Yusuf Fakih'in yerinde yapılmıştır. Toplamda 150 kile buğday üretilmiş ve 1050 akçe vergi alınmıştır.¹⁹⁴ İkinci sırada ise 80 kile buğday üretimiyle Melik Divanı içerisindeki oniki çiftlik yer olan Mustafa Seydî Vakfı gelmektedir.¹⁹⁵

Buğday temel besin kaynağı olmakla beraber genellikle vakıf bünyesinde çalışan kimselere dağıtılmaktaydı.¹⁹⁶ Bu durumda yöredeki vakıf çalışanlarına buğday dağıtmak amacıyla yüksek miktarda üretim yapılıp yapılmadığı sorusu akla gelmektedir. Bu soruyu cevaplayabilmek için söz konusu vakfın bütçesi hakkında detaylı bilgiye sahip olmak gerekir. Bazı evkaf defterlerinin ek kayıtlarında vakıf çalışanlarının sayılarına,

¹⁸⁷ KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 188b, 189b, 192a, 195a.

¹⁸⁸ Mehmet Öz, "Tarım ve Tarım Ürünleri", 113.

¹⁸⁹ KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 209b.

¹⁹⁰ KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 199a.

¹⁹¹ KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 188b, 196b.

¹⁹² KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 196a.

¹⁹³ KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v.195a, 199a.

¹⁹⁴ KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 201a.

¹⁹⁵ KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 207b.

¹⁹⁶ Suraiya Faroqhi, *Osmanlı Şehirleri ve Kırsal Hayatı*, 66.

görevlerine ve maaşlarına yer verilebilmektedir.¹⁹⁷ Yine evkaf defterleri haricinde vakfiyeler ve vakıf muhasebe defterleri de incelemeye dâhil edilmelidir.¹⁹⁸

Ereğli Nahiyesi'nde en fazla üretimin olduğu üçüncü arazi ise Ahmed, Ali ve Kuldı adlı kişilerin çiftliğidir. Tamamı vakıf olan arazide üretilen 63 kile buğdaydan 559 akçe vergi alınmıştır.¹⁹⁹

Üretilen bir diğer mahsul ise arpadır. Toplamda 138 kile arpadan 541 akçe vergi alındığı kaydedilmiştir. Çoğunlukla hayvan yemi olarak kullanılan arpanın Ereğli Nahiyesi'nde az miktarda üretilmesi, hayvancılığın bu yörede düşük seviyelerde yapıldığının işareti olabilir. En fazla üretim 63 kile ile Kır Divanı'nda Kemaloğlu Yusuf Fakih arazisindedir.

Buğday ve arpa üretiminin genellikle birbirine yakın oranlarda yapıldığı görülür. Ancak üretilen arpa miktarı buğdaya göre daha düşük olurdu. Nitekim Ereğli Nahiyesi'nde 138 kile arpa üretimi yapılırken 455 kile buğday üretilmiştir. Yedidivan Nahiyesi'nde de 341 kile buğday üretimine karşılık 83,5 kile arpa üretilmiştir. Hızırbey İli Nahiyesi'nde ise 824,5 kile buğday üretimi, 424 kile arpa üretimi yapılmıştır. Bu durum, buğday ve arpa üretiminde yaklaşık olarak bire iki oranı bulunduğunu gösterir.²⁰⁰

Hayvan yemi olarak kullanılan bir diğer tahıl ise yulaftır.²⁰¹ Melik Divanı 180,5 kile üretim ile ilk sırada yer almaktadır.²⁰² İkinci sırada toplamda 95 kile üretim ile Kır Divanı gelmektedir. Her iki köy de hayvan yemi ihtiyacını büyük oranda yulaf üzerinden sağlamaktadır. Kır Divanı'nı 35 kile ile Berkeman, onu da 30 kile üretim ile Külağlı Köyü takip etmektedir.²⁰³

Tablo 8. Melik Divanı ve Kır Divanı'nda Arpa ve Yulaf Üretimi

Yer Adı	Arpa Üretimi	Yulaf Üretimi
Melik Divanı	7,5 kile	180,5 kile
Kır Divanı	63 kile	95 kile

¹⁹⁷ Kayhan Orbay, [Vakıfların Bazı Arşiv Kaynakları (Vakfiyeler, Şer'iyye Sicilleri, Mühimmeler, Tahrir Defterleri ve Vakıf Muhasebe Defterleri)], *Vakıflar Dergisi* 29 (Ocak 2005), 35.

¹⁹⁸ Kayhan Orbay, "Vakıfların Bazı Arşiv Kaynakları", 32, 38.

¹⁹⁹ KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 206b.

²⁰⁰ Suraiya Faroqhi, *Osmanlı Şehirleri ve Kırsal Hayatı*, 66.

²⁰¹ Ali Ertuğrul, "Vakıflar ve Gelir Kalemleri", 203.

²⁰² KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 202a, 203b, 204b, 205a-b, 206a-b, 207a, 209a, 210b, 211b, 213a-b.

²⁰³ KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 212b, 210a-b, 212b, 215a.

Anadolu’da üretilen tahıllar arasında buğday ve arpadan sonra üçüncü sırada yer alan mısır, Ereğli Nahiyesi’nde, özellikle Melik Divanı’nda yüksek miktarda üretilmiştir.²⁰⁴ Burada 223,5 kile mısır üretimi söz konusudur.²⁰⁵ Arazi başına düşen en fazla miktardaki üretim ise Kır Divanı’nda Kemaloğlu Yusuf Fakih’in on iki çiftlik yeri üzerinde 118 kile olarak gerçekleşmiştir.²⁰⁶ Mustafa Seydî Vakfı’na âit olan on iki çiftlik arazi üzerinde ise 69 kile mısır üretilmiştir.²⁰⁷ Her iki arazinin çiftlik olarak büyüklüğü aynıdır. Fakat yetiştirilen ürün miktarları farklılık göstermektedir.

Tablo 9. Ereğli’de Aynı Büyüklükteki İki Arazinin Üretim Miktarları.

Yusuf Fakih Arazisi	Üretim Miktarı	Alınan Vergi	Mustafa Seydî Vakfı Arazisi	Üretim Miktarı	Alınan Vergi
Arpa	63 kile	252	Arpa	5 kile	20
Bal	-	150	Bal	-	50
Buğday	150 kile	1050	Buğday	80 kile	480
Bulgur	112 kile	345	Bulgur	38 kile	115,5
Keten	-	25	Keten	-	300
Meyve	-	268	Meyve	-	350
Mısır	118 kile	475	Mısır	69 kile	276
Yulaf	84 kile	253	Yulaf	68 kile	204

Aynı nahiyedeki köylerde, hatta bazen aynı köydeki farklı arazilerde üretim miktarlarının değişkenlik göstermesinde toprak tipleri, ekim teknikleri, mahsullere bulaşan hastalıklar, arazide çalışan kişilerin sayısı gibi faktörler etkili olmaktadır.²⁰⁸ Yusuf Fakih arazisinde dış işçi olarak çalışan kişiler için 603 akçe *resm-i zemin-i hariç* vergisi alınmıştır.²⁰⁹ Mustafa Seydî Vakfı’nda ise 203 akçe dış işçi vergisi ödenmiştir.²¹⁰ İki arazinin *resm-i zemin-i hariç* ödemeleri arasında yaklaşık olarak üç kat fark bulunmaktadır. Muhtemel çalışan kişi sayısı olarak da iki arazi arasında eşitlik yoktur. Bu durum aynı genişlikteki farklı arazilerde, ayrı miktarlarda mısır üretiminin yapılmasında çalışan kişi sayısının etkili olduğunu gösteren somut bir delildir.

²⁰⁴ Kemalettin Kuzucu, “Osmanlı Döneminde Karadeniz Bölgesinde Mısır Kullanımı ve Mısır Tarımını Geliştirme Çabaları”, *Sakarya Üniversitesi Fen Edebiyat Dergisi* 8/2 (Haziran 2006), 124.

²⁰⁵ KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 201a, 203a, 204b, 205a-b, 206a, 207a, 211b, 213a.

²⁰⁶ KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 201a.

²⁰⁷ KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 207a.

²⁰⁸ Detaylı bilgi için bkz. Kayhan Orbay, “Osmanlı İmparatorluğu’nda Tarımsal Üretkenlik Üzerine Tetkikat ve Notlar, *Belleten* 81/292 (Aralık, 2017), 844.

²⁰⁹ KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 201a.

²¹⁰ KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 207a.

Bölgede yetiştirilen bir diğer ürün bulgurdur. Kabluca adı verilen yemeklik bulgur, siyez olarak da adlandırılmaktadır.²¹¹ Arazi başı en fazla üretim Kır Divanı'nda Yusuf Fakih'in yerindedir. 112 kile bulgurdan 345 akçe vergi alınmıştır.

Tablo 10. En Fazla Bulgur Yetiştirilen Üç Bölge

Yer Adı	Üretilen Miktar	Alınan Vergi
Kır Divanı	125 kile	503,5 akçe
Melik Divanı	114 kile	325,5 akçe
Berkeman Divanı	36 kile	231 akçe

Ereğli Nahiyesi'nde tahıl üretimi haricinde ceviz, kestane ve meyve yetiştiriciliği de mevcuttur. Ceviz, kestane ve meyve ağaçlarının bulunuyor olması, söz konusu yörenin ormanlık bir yer olduğunu akla getirmektedir.²¹² Kestane kaydına sadece Gebe Divanı'nda rastlanmaktadır.²¹³ Abdülmelik Mahallesi, Bolucuk Divanı ve Külağlı Köyü'nde ise ceviz yetiştiriciliği yapılmaktadır.²¹⁴ Meyve üretimi ise Kilisa tarlası olarak kaydedilen yerde ve Bulgurlu Köyü ve Abdülmelik Mahallesi haricindeki tüm arazilerde mevcuttur. Ceviz, kestane ve meyvenin üretim miktarı kaydedilmemekle birlikte toplamda cevizden 46 akçe, kestaneden 5 akçe, meyveden 1.757,5 akçe vergi alınmıştır. Bölgede üretilen bal da yalnızca vergilendirme üzerinden kaydedilmiştir. Toplamda 474 akçe *resm-i kovan* alınmıştır. Genellikle yağ yapımında kullanılan keten bitkisinin de üretim miktarı hakkında bilgi bulunmamakla beraber toplamda 897 akçe vergi alınmıştır. Keten tohumundan üretilen ve beziryağı adı verilen yemeklik yağın aynı zamanda aydınlatmada ve hayvanların yağlanması için kullanıldığı bilinmektedir.²¹⁵ Abdülmelik Mahallesi'nde bulunan bir adet bezirhâne, Abdullah Fakı arazisinde yer almaktadır.²¹⁶ Mahallede bezirhânenin bulunması bölgede tarımsal faaliyetlerin yanında ticaretin de yapıldığını göstermektedir.²¹⁷ Keten bitkisinden üretilen bir başka meta ise liflerinden elde edilen bez dokumalardır. Karadeniz kıyılarında, Bartın, Ereğli, Kandıra civarlarında

²¹¹ Saadettin Yağmur Gömeç, Hamiyet Sezer Feyzioğlu, Tülay Ercoşkun, *Kastamonu Salnâmesi* (Ankara: Berikan Yayınevi, 2016), 23.

²¹² Ali Ertuğrul-Fırat Yaşa, “Düzce ve Çevresinde Toprak, Mahsul, Köy ve Köylüler”, 449.

²¹³ KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 204a.

²¹⁴ KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 202a, 208a, 210a, 211a.

²¹⁵ Füsün Ertuğ, “Anadolu'nun Önemli Yağ Bitkilerinden Keten/Linum ve Izgın/Eruca Orta Anadolu'da Beziryağı Üretimi ve Bezirhâneler”, *Türkiye Bilimler Akademisi Arkeoloji Dergisi* 1 (Ocak 1998), 120.

²¹⁶ KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 211a-b.

²¹⁷ Mehmet Şeker, “Fatih Vakfiyesine Göre XV. Yüzyıl Osmanlı Sosyal Yapısı”, *Belleten* 57/219 (Ağustos 1993), 498.

bez dokuma yapıldığı bilinmektedir.²¹⁸ Dokuma sektöründeki üretimin ne ölçüde olduğunu ve nerede yapıldığını gösteren en önemli belge mukata'a kayıtlarıdır.²¹⁹ Abdullah Fakı arazisindeki vergi bilgileri arasında da 18 akçe *resm-i mukata'a* bulunmaktadır.²²⁰

2.3. YEDİDİVAN, HIZIRBEY İLİ VE EREĞLİ'DE YER, MEVKİ VE MEKÂN İSİMLERİ

Evkaf defterinde yer alan kayıtlar üzerinden Yedidivan, Hızırbey İli ve Ereğli nahiyelerinde bulunan cami, kervansaray, köprü, medrese, mescid, zaviye gibi yapılar hakkında bilgi edinmek mümkündür.²²¹ Vakıf sistemi sayesinde inşa edilmiş olan kervansaray ve köprü gibi yapılar iki mevki arasındaki ulaşımı kolaylaştırmışlardır.²²² Bu tür yapılar, çevresinde yer alan köy ve divanların tespitine de imkân sağlamaktadırlar.

Yedidivan ve Hızırbey İli nahiyelerinde bulunan camilerin isimlerine evkaf defterinde yer verilmemiştir. Fakat Ereğli Nahiyesi'nde bulunan Ereğli Camii ve Orhan Camiine atıfta bulunulmuştur. Vâkıflar tarafından iki caminin imam ve hatibine vakfedilen arazilerin gelirlerinden bir miktar para verilmesi şart koşulmuştur. Bu durum para vakıfları ve işleyişiyle ilgili önemli bir husustur.²²³

XVI. yüzyıl tahrir defterlerinde tüm idarî birimler içerisinde mahalle ayırımı yapılmamıştır.²²⁴ Yedidivan, Hızırbey İli ve Ereğli nahiyelerindeki araziler köy ve divan isimleri verilerek kaydedilmiştir. Yalnızca Ereğli Nahiyesi'ndeki bir kayıta mahalle ismi zikredilmiş ve hakkında detaylı bilgi verilmiştir. Bilindiği üzere köy ve divan gibi kırsal alandaki yerleşim birimlerinden daha geniş alanları kapsayan şehirlerin en küçük oluşumu mahallelerdir.²²⁵ Mahallelerde yaşayan kişiler tahrir defterlerine vergi yükümlüsü olarak kaydedilmekte ve buldukları mahalleden taşındıkları anda tahrir defterine buna dâir bir not düşülmektedir. Yapılan bu işlem sayesinde mahalle idari birimi üzerinden kaydedilen bir kişinin kimliği hızlı bir şekilde belirlenebilmektedir.²²⁶

²¹⁸ Füsun Ertuğ, "Anadolu'da Beziryağı Üretimi ve Bezirhâneler", 114-115.

²¹⁹ Özer Ergenç, "VIII. Yüzyılda Osmanlı Sanayi ve Ticaret Hayatına İlişkin Bazı Bilgiler", *Belleten* 52/203 (Ağustos 1988), 520.

²²⁰ KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 211a-b.

²²¹ Ali Ertuğrul, "Vakıflar ve Gelir Kalemleri", 202.

²²² Yusuf Oğuzoğlu, *Osmanlı Devlet Anlayışı* (İstanbul: Eren Yayınları, 2005), 151.

²²³ Ali Ertuğrul, "Vakıflar ve Gelir Kalemleri", 200.

²²⁴ Mübahat Küçüköğlü, "Osmanlı'dan Günümüze Yer Adları", *Belleten* 76/275 (Nisan 2012), 160.

²²⁵ Hülya Taş, *XVII. Yüzyılda Ankara* (Ankara: TTK Yayınları, 2014), 198.

²²⁶ Özer Ergenç, *XVI. Yüzyıl Sonlarında Bursa* (Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 2014), 177.

Bununla beraber Ereğli Nahiyesi'ndeki tahrir kaydında ismi verilen mahalledeki vâkıfın kimliği pek açık değildir.

2.3.1. Yedidivan'nda Yer, Mevki ve Mekân İsimleri

Yedidivan Nahiyesi günümüzde Zonguldak iline bağlı Devrek ve Çaycuma ilçelerinin yer aldığı bölgedir. 1519 tahririnde 41 köy, 1568 tahririnde 42 köyü bulunmaktadır.²²⁷ Evkaf defterinde ise iki köy ismi geçmektedir. Bunlar İl Bilur Şeyh²²⁸ ve Kızılbil²²⁹ köyleridir. Çukallu²³⁰, Çulbar²³¹, Germus²³², Fadıllı²³³, Helkûme²³⁴, Keremdin²³⁵, Orta²³⁶, Salı²³⁷, Tarağlıh²³⁸, Tefen²³⁹ olmak üzere on adet divan ismi de kaydedilmiştir. Bu köy ve divanlarda yer alan araziler ise imâmet ve hitâbet, köprü ve kervansaray, cüz ve kur'an okuma, ciheti açık bir şekilde belirtilmeyen hizmetlere yönelik vakfedilmiştir.²⁴⁰

Fadıllı Divanı'nda Davud Fakı'nın işlettiği üç müdlük arazinin geliri imâmet²⁴¹ için vakfedilmiştir. Arazi Yıldırım Bayezid tarafından vakfedilmiştir. Bu yerden 33 akçe *resm-i zemin* alınmıştır.²⁴² Kanunnâmelerde *resm-i zemin* veya *resm-i dönüm* şeklinde yer alan vergi, tam veyahut yarım çiftlik yerden alınan vergidir.²⁴³ Yıldırım Bayezid'in vakfetmiş olduğu bir diğer yer, İmam Pınarı Fakih'in işletmekte olduğu arazidir. Araziden 66 akçe *resm-i zemin* alınmıştır. Bu yer, her iki araziden de alınan vergilerin farkından anlaşılacağı üzere Davud Fakı'nın işletmeciliğini yaptığı yerden iki kat daha büyüktür.²⁴⁴

²²⁷ Kenan Ziya Taş, *Bolu Sancağı*, 51.

²²⁸ KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 135b.

²²⁹ KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 137a, 138a, 140b.

²³⁰ KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 138b, 139a, 140a-b.

²³¹ KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 139b, 141a.

²³² KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 137a, 138a-b, 139a.

²³³ KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 139a.

²³⁴ KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 139b, 140a.

²³⁵ KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 135a.

²³⁶ KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 136b.

²³⁷ KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 134b, 135a.

²³⁸ KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 136b.

²³⁹ KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 135a.

²⁴⁰ Kenan Ziya Taş, *Bolu Sancağı*, 366-374.

²⁴¹ İmâmet hakkında detaylı bilgi için bkz. Mustafa Öz, "İmâmet", *TDV İslam Ansiklopedisi* (İstanbul: TDV Yayınları, 2000), 22/201-202.

²⁴² KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 139a.

²⁴³ Neşet Çağatay, "Osmanlı İmparatorluğunda Reâyâdan Alınan Vergi ve Resimler", *AUDTFC Dergisi* 5/5 (1947), 504.

²⁴⁴ KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 139a.

Helküm Divanı'nda mutasarrıflığını Mustafa ve Musa adlı kişilerin yaptığı arazinin gelirleri köprü ve kervansaray yapımına tahsis edilmiştir. I. Murad bu görev için müsellemler nişan vermiştir²⁴⁵. Müsellemler Osmanlı ordusunun ilk maaşlı piyade birliği olup Orhan Gazi döneminde kurulmuştur.²⁴⁶ Asıl meslekleri askerlik olmayan köylü gençlerden oluşturulmuştur.²⁴⁷

Germus Divanı'nda Madmud adlı kişinin oğlu Ahmed Fakih'in beş müdlük yerinde Yıldırım Bayezid'in nişanı bulunmaktadır. Yılda iki hatim okunması şartı koşulmuştur. Vakfedilen bazı arazilerde vâkıfın ruhi için Kur'an-ı Kerim okuyacak kişiye vakfedilen yerden elde edilen gelir kaynağı tahsis edilmiştir.²⁴⁸ Ancak mutasarrıflığını Abdülkerim Fakı'nın yaptığı vakıf kaydında böyle bir bilgiye rastlanmamıştır.²⁴⁹ Germus Divanı'nda Mülkviran ve Hisarardı adlı mezra'a yeri on müdlük bir arazidir. Bilindiği üzere mezra'a tarımsal faaliyetlerin sürdürüldüğü, etrafında yerleşim alanı bulunmayan tarla ve bahçe için kullanılan bir terimdir.²⁵⁰ Eski sahibi olan Bekir Fakı adlı kişi tarafından vakf-ı evlad edilmiştir. Yıldırım Bayezid'in nişanı bulunmaktadır.²⁵¹

2.3.2. Hızırbey İli'nde Yer, Mevki ve Mekân İsimleri

Hızırbey İli Nahiyesi, günümüzdeki Devrek, Çaycuma ve Zonguldak Merkez ilçelerini kaplayan bölgedir. 1519 tahririne göre toplamda 52 köy ve dokuz mezra'ası bulunmaktadır.²⁵² Evkaf defterine göre Hızırbey İli Nahiyesi'nde isimleri Bagren, Başgevenç, Belluce, Çatak, Ermini Bolu, Gerdeközü, Gervel, Güvenç, Hisarönü, Kaval, Kral, Malya, Melik, Meydancı, Necimviran, Rahmanlu, Sabuyar, Türkeri, Uzunköy olmak üzere toplam yirmi köy bulunmaktadır. Bununla beraber Akça, Alp Arslan, Arslan, Başsuzboğaz, Bedel, Buzkoyan, Çelmekçi, Değirmenözü, Deniz, İne Denizözü, Kayı, Kerziyye, Kilisa, Korhanus, Uluköy, Yahya Bey olmak üzere de on altı divan mevcuttur. Melik Köyü içerisinde İlyasoğulları'nın bir çiftlik yeri vardır. Yirmi müdlük arazidir. Mutasarrıflığını İbrahim, İsmail, Halil ve Rahmeti adlı kişiler yapmaktadır. Vakıf yerinin

²⁴⁵ KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 140a.

²⁴⁶ Feridun Emecen, "Yaya ve Müsellemler", *TDV İslam Ansiklopedisi* (İstanbul: TDV Yayınları, 2013), 354.

²⁴⁷ Levent Kayapınar, "1532 Tarihli Müsellemler Defteri'nde Tekirdağ Nahiyesi-II", *Anadolu ve Balkan Araştırmaları Dergisi* 2/4 (Ekim 2019), 372.

²⁴⁸ Ali Ertuğrul-Nurullah Turan, "Bolu Sancağında Yıldırım Bayezid'e Mahsus Yapılara Tayin Edilen Vakıflar", 507.

²⁴⁹ KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 138a.

²⁵⁰ İlhan Şahin, "Mezra'a", *TDV İslam Ansiklopedisi* (Ankara: TDV Yayınları, 2004), 29/546.

²⁵¹ KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 138b.

²⁵² Kenan Ziya Taş, *Bolu Sancağı*, 50-51.

gelirleri Sulkuldayık Köprüsü'nün masraflarının karşılanması için kullanılmaktadır.²⁵³ Gervel Köyü'nde Sûfî isimli kişi beş müdlük yer işletmektedir. Arazinin gelirini köprüye hizmet için vermektedir.²⁵⁴ Hızırbey İli Nahiyesi'nde bir başka vakıf arazisi daha köprü masraflarının karşılanmasına tahsis edilmiştir. Mutasarrıflığını Nebi Fakı, Sıddıkî ve İhsan adlı kişiler yapmaktadır. Bir çiftlik yerdir. Mevlâna Halil Fakı burayı köprü onarımı şartıyla vakfetmiştir.²⁵⁵ Köprü tamiri ve çeşitli masraflarının karşılanması için vakıflar tayin edilmesi, bölgede güçlü su kaynaklarının bulunduğunu göstermektedir. Tamir şartı, yöredeki köprünün zaman zaman tahribata uğradığına bir kanıttır. Tahribatın sebepleri arasında ilgisizlik, kaynak yetersizliği, çeşitli doğa olayları gösterilebilir.²⁵⁶

Belirli genişliğe sahip arazilerin vakfedilmesinin yanı sıra bazen tüm köyün vakıf arazisi olarak tayin edilmesi durumuna da rastlanmaktadır. Bunlardan biri Belluce Köyü'dür. I. Murad, Yıldırım Bayezid ve Fatih Sultan Mehmed'in nişanı bulunmaktadır. Mutasarrıflığını Salih Fakı yapmaktadır. Köyde Yahya adlı kişinin oğlu tarafından işletilmekte olan bir değirmen mevcuttur. “*Üç ay yürür âsiyâb*” bilgisi değirmenin su değirmeni olduğunu ve yılda üç ay hizmet verdiğini göstermektedir.²⁵⁷ Değirmenin çalışma süresi, derelerin yıl boyunca akan su miktarının hesaplanması hususunda da yardımcı bir faktördür.²⁵⁸ Suyun azalması ya da kuruması değirmenden faydalanma olanağını imkânsız hâle getirmektedir. Bu gibi tabii olaylar haricinde bazı kişiler tarafından değirmenin kaynağı olan akarsu, bağ ve bahçe sulamak için kesilebilirdi. Osmanlı kanunnâmelerinde değirmenlerin nasıl işletmeciliğine dâir tüm kurallar ve düzenlemeler açık bir şekilde kaydedilmiştir.²⁵⁹ Örneğin Perşembe ve Cuma geceleri değirmenciler akarsuyu kullanamazlardı. 1617 yılında İstanbul'da bu kurala uymayan değirmenciler hakkında şikâyette bulunulmuştur. Beylerbeyi ve kadıya gönderilen bir hükümde bu durumun hızlıca düzeltilmesi talimatı verilmiştir:²⁶⁰

“... nehrin üzerinde ba'zı kimesnelerün değirmenleri olub her kişi istihkâki ve kâdîmden olıgeldüğü üzre suya mutasarrıflar iken hâliyâ bir mikdâr zamândur ki,

²⁵³ KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 188b.

²⁵⁴ KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 197b.

²⁵⁵ KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 197a.

²⁵⁶ Emre Madran, [Osmanlı Devleti'nde “Eski Eser” ve “Onarım” Üzerine Gözlemler], *Belleten* 49/195 (Aralık 1985), 505-507, 510-512.

²⁵⁷ KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 189a.

²⁵⁸ Ali Ertuğrul-Nurullah Turan, “Bolu Sancağında Yıldırım Bayezid'e Mahsus Yapılara Tayin Edilen Vakıflar”, 202.

²⁵⁹ Doğan Yörük-Onur Kabak, “XVI. Yüzyıldan Günümüze Bozkır Su Değirmenleri ve Değirmen İşletmeciliği”, *Geçmişten Günümüze Bozkır Sempozyumu*, ed. Hasan Bahar vd. (Konya: Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Yayınları, 2016), 219.

²⁶⁰ Mehmet Demirtaş, *Osmanlıda Fırıncılık* (İstanbul: Kitap Yayınevi, 2008), 111.

değirmen sâhibleri haklarına kanâ'at itmeyüb kâdimden olıgelene muhâlif hamis ve cum'a gicelerinde nehr-i mezburun suyunu tutub değirmenlerine olmağla... buyurdum ki vusul buldukda bu bâbda onat vecihle mukayyed olub göresüz... ”

Değirmenözü Divanı'nda Nazır Fakı'nın arazisinde yer alan değirmeni Mahmud adlı kişi işletmektedir. Yahya Danişmend'in oğlu Dede adlı kişi mutasarrıflığını yapmaktadır. Divanda değirmenin bulunması akarsulara yakın bir konumda olduğunu göstermektedir. Değirmen üç ay çalışmaktadır.²⁶¹ Aynı divanda yer alan ikinci değirmen Abdülkerim adlı kişi tarafından vakfedilmiştir. Yılda bir kez kendi ruhu için hatim yapılması şartını koşmuştur. Değirmen gelirinin dörtte birini bunun için ayırmıştır. “*Tevliyet-i ebnâ*” şartı bulunduğu görülmektedir. Bu ifade, vakfın babadan oğula vakf-ı evlad olarak aktarıldığını göstermektedir.²⁶² Aynı divanda bulunan değirmenlerden biri üç ay diğeri altı ay çalıştığına göre üzerine kurulmuş oldukları akarsular farklı olmalıdır.

Bedel Divanı'nda Mevlâna Kadı Müeyyed bir cami ve bir medrese yaptırmıştır. Cami ve medrese için beş bin akçe para vermiştir. Sipahi timarı olan Değirmenözü'nde Beşgevenç adlı yerde vakfetmiş olduğu bir değirmen bulunmaktadır. Dört ay çalışmaktadır. Değirmenin işletmeciliğini kimin yaptığı hakkında bilgi bulunmamaktadır. Mevlâna Kadı Müeyyed'in vakfetmiş olduğu başka bir değirmen daha vardır. Vakıf kaydında Babacan adında meşhur bir değirmen olarak geçmektedir. Altı ay çalışmakta olan bu değirmen de Bedel Divanı'nda yer almaktadır.²⁶³ Değirmenlerin işletmeciliğinden elde edilen gelirin ise eğitim ve dinî sohbetlerin yapılması adına ayrılması belirtilmiştir. Görüleceği üzere Bedel Divanı'nda birer cami ve medrese, iki adet de değirmen mevcuttur.

Çarşamba bölgesinde Divanönüsa adlı yerde Ferruh Şad adlı kişi tarafından bir değirmen vakfedilmiştir. Yılda kendi adına dört hatim okunmasını şart koşmuştur. Her hatim için kırkar akçe verilmesini söylemiştir. Hatim okuyacak kişiler ile ilgilenmesi için de oğlu İbrahim Bey'i görevlendirmiştir.²⁶⁴

Bedel Divanı'nında Hasan Şeyh bir çiftlik yer vakfetmiştir. Daha önceki sahiplerinin Umuroğulları olduğundan bahsedilmektedir.²⁶⁵ Arazide genellikle şeyhler, müridler, padişah veya yöneticiler tarafından yaptırılan eserler arasında sayılan bir zaviye bulunmaktadır. Zaviyeler tasavvufî eğitimin verildiği yerlerdir. Bir şeyh tarafından

²⁶¹ KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 196a.

²⁶² KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 198a.

²⁶³ KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 200a.

²⁶⁴ KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 200a.

²⁶⁵ KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 195b.

yönetilmektedir.²⁶⁶ Yönetimi elinde bulunduran şeyh hakkında herhangi bir bilgi verilmemiştir. Vâkîf olan Hasan Şeyh'in bahsedilen zaviyede görev yapmış olma ihtimali bulunmakla birlikte kayıtlarda kesin bir delile yer verilmemiştir.

Kayı Köyü'nde yer alan caminin mescidine bir tarla vakfedilmiştir. Mescidin ihtiyaçları tarladaki ürünlerin gelirleri ile karşılanmaktadır. Arazi Pelitli ve Celitli adlı bölgede yer almaktadır. Günümüzde Zonguldak'ın merkez ilçesine bağlı Pelitli isminde bir köy bulunmaktadır.²⁶⁷ Vakıf kayıtlarında yer alan Pelitli adlı yer hakkında, kaydın tutulduğu dönemde hangi idari birimde yer aldığına dâir herhangi bir not mevcut değildir.

Bölgedeki vakıf kayıtlarında köy, divan ve belirli terimlerle ifade edilen yerlerin isimleri açık bir şekilde verilmektedir. Bu durum yörede var olan değirmen, köprü, medrese, mescid ve zaviye gibi yapıların yerini tespit etmek açısından önemlidir.²⁶⁸

2.3.3. Ereğli'de Yer, Mevki ve Mekân İsimleri

Evkaf defterinde Bendereğli²⁶⁹ ismi ile geçmekte olan yer günümüzde Ereğli olarak anılmaktadır. 1519 ve 1568 tahrirlerinde Ereğli Nahiyesi'nin yirmi yedi köyü bulunmaktadır.²⁷⁰ Vakıf kayıtlarında ise Alaca Kilisa, Bulgurlu, Karatepelü, Kurakköy, Külağlı olmak üzere beş adet köyünün ismi zikredilmiştir. Berkeman, Bolucık, Derecik, Gebe, Kaymas, Kebez, Kır, Mekrûz, Melik, Sökler adında da on divanı vardır.

1519 tahririnde yirmi yedi köy haricinde iki adet mezraası bulunmaktadır.²⁷¹ Kenan Ziya Taş "XVI. Yüzyıl Bolu Sancağı'nın İdari Yapısı" adlı çalışmasında 1568 tahririnde Ereğli Nahiyesi'nin kayıtlı mezraasının bulunmadığını ifade eder.²⁷² Vakıf arazi kayıtlarının yer aldığı defterde ise Ereğli Nahiyesi'nde iki mezraa bulunduğu bilgisi yer almaktadır. Daha önce de ifade edildiği üzere defterin başında II. Selim'e âit olan bir tuğra bulunduğu ve II. Selim'in hükümrânlığı da 1566-1574 yılları arasını kapsadığına göre, Taş'ın yukarıdaki ifadesi ile defter kayıtları çelişkiye düşmektedir. Ancak defterin ilk sayfalarının düşmüş olması da tarihlendirme yapılması açısından net bir tutum takınmayı

²⁶⁶ Mustafa Kara, "Tekke", *TDV İslam Ansiklopedisi* (İstanbul: TDV Yayınları, 2011), 369.

²⁶⁷ Selahattin İnal, "Meşe (Quercus) Hakkında Etimolojik ve Tarihi Etüdü", *İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi* 5/1 (Ocak 1955), 101.

²⁶⁸ Ertuğrul, "Vakıflar ve Gelir Kalemleri", 202.

²⁶⁹ Bendereğli olarak kaydedilen yer adı, Bender-i Ereğli, yani Ereğli Limanı isminden gelmektedir. Zamanla Bender kısmı tamamen düşmüş ve Ereğli şeklinde kullanılmaya başlamıştır.

²⁷⁰ Kenan Ziya Taş, *Bolu Sancağı*, 48.

²⁷¹ Kenan Ziya Taş, *Bolu Sancağı*, 48.

²⁷² Kenan Ziya Taş, *Bolu Sancağı*, 48.

zorlaştırmaktadır. Hakan Asan da “547 Nolu Vakıf Defterine Göre Kopuralp Vakıfları Tarihi” adlı çalışmasında “Yapılan inceleme ile defterin 1568 tahririne âit evkaf defteri olduğu kesinlik kazanmıştır.” cümlesine yer vermekle birlikte bu bilgisine dâir herhangi bir delil sunmamaktadır.²⁷³ Bu durumda 1568 tahririne göre Ereğli Nahiyesi’ndeki yer, mevkî ve mekân incelemesi yapıldığında, iki çalışma arasında bazı farklılıklar ortaya çıkmaktadır. Taş tarafından 1568 tahririnde herhangi bir mezraa bulunmadığı ifade edilirken, bu çalışmamızda vakfedilen araziler içerisinde iki mezraa bulunduğu görülmektedir. Mezraalardan biri İmam Muhyiddin’in mutasarrıf olduğu arazidir. Burada yetiştirilen ürünlerden elde edilen gelirlerin Ereğli Cami’nin imam ve hatibi olarak her kim görevlendirilirse ona verilmesi şartı koşulmuştur.²⁷⁴ Diğer mezraa ise Şeyh Enbiya’nın vakfetmiş olduğu arazidir.²⁷⁵

İmam Muhyiddin’in mutasarrıf olduğu arazi haricinde gelirleri Ereğli Cami’nin imam ve hatibine verilmesi şartıyla vakfedilen sekiz adet daha arazi bulunmaktadır. Arazilerin genişliği bir çiftlik yer, bir evlik yer ve altı müdlük yerler olmak üzere değişiklik göstermektedir.²⁷⁶

“Karye-i Ereğli’de Hatil Fakı Yazıcıoğlu Turmuş dutduğu çiftlik ve Kenim’de İlyās dutduğu çiftliği vakfiyyet üzere mutasarrıf olagelmışler, Ereğli Cāmi’ine hatib ve imām olanlara meşrūtdur deyü muḳayyed der Defter-i ‘Atik. Hāliyen Mevlānā Hatib ‘Osmān ve İmām Muhyiddīn mutasarrıflar bā-berāt-ı cedīd-i ‘ālī-şān.”²⁷⁷

“Karye-i Karatepelü dimekle meşhūr yer bir evlik yerdür, der divān-ı Bī-kemān Dedebeğ’de yok, hāliyen der taşarruf-ı Mevlānā Muhyiddīn Cāmi’i Ereğli. Cāmi’-i mezbūreye hatib ve imām olanlara meşrūtdur deyü muḳayyed der Defter-i ‘Atik. Hāliyen İmām Muhyiddīn mutasarrıf bā-berāt-ı ‘ālī-şān.”²⁷⁸

“Karye-i Kebez Dīvānı’nda Dāvud Fakı yerin merhūm Emūr Süleymān Çelebi vakf itmiş, bir çiftlik yerdir, Ereğli Cāmi’ine hatib ve imām olanlara

²⁷³ Ali Ertuğrul, “Vakıflar ve Gelir Kalemleri”, 192.

²⁷⁴ KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 208b.

²⁷⁵ KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 214a.

²⁷⁶ KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 208a-b, 209a-b.

²⁷⁷ KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 208a.

²⁷⁸ KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 208a.

meşrûtdur deyü mukayyed der Defter-i 'Atîk. Hâliyen Mevlânâ Hatîb 'Osmân ve İmâm Muhyiddîn mutaşarrıflar."²⁷⁹

Evkâf defterine göre yörede Ereğli Cami haricinde Sultan Orhan Cami adında bir cami daha yer almaktadır. Günlük iki akçe verilen bir mütevellisi mevcuttur. Bir akçe de caminin aydınlatılmasında kullanılan muma ayrılmaktadır. Sultan Orhan Cami gibi selatin camilerine ve mescitlere özel olarak balmumu üretilirdi. Zira bu tip ibadet yerlerini aydınlatmanın maliyeti yüksek olmaktadır.²⁸⁰ “Bir akçe behâ-i şem‘ te‘ayyün olunub” cümlesi ile Sultan Orhan Cami’nin aydınlatmasına bir akçe verildiği ifade edilmektedir. Aydınlatma maliyetinin toplamı ise muhasebe defterlerinin vakıf giderleri kısmındaki diğer harcamalar (*ihrâcât-ı sâire*) bölümü içerisinde yer almaktadır.²⁸¹

Rûşen Fakı, Hacı Hasan adlı kişinin yapmış olduğu camide günlük iki akçe ücret ile hatip olarak görev almaktadır. Cami adı vakıf kaydında verilmemiştir.²⁸² Evkaf defterinde kayıt dışı olarak Kilise Cuması adında bir yer bulunmaktadır. Arazi “*Hâric ez defter*” ifadesiyle tanımlanmaktadır. Deftere bu şekilde kaydedilen yerler, Osmanlı askerî ve idarî sınırları dışında yer alan fakat Osmanlı Devleti’ne vergi ödeyen ve yeni kaydedilen yerleşim birimleridir.²⁸³ Kaydedilen yerleşim biriminde Sinan Fakı adlı kişi günlük üç akçe ile müezzinlik yapmaktadır.²⁸⁴ Sinan Fakı’nın masrafı ise Ereğli limanının gelirlerinden karşılanmaktadır. Bu yöredeki limanların ticari faaliyetleri hakkında ayrıntılı bilgi bulunmamaktadır. Gümrük kayıtlarında ise Ereğli limanı üzerinden başta hububat olmak üzere çeşitli malların ticareti yapıldığı geçmektedir.²⁸⁵ Melik Köyü’ndeki Kadı Bekük adlı kişinin babası ve dedesi tarafından vakfedilen arazinin gelirlerinin gemi işletmesine ve yapımı devam etmekte olan köprüye verilmesi şartı bulunmaktadır.²⁸⁶ Melik Köyü’nde bir de gelirleri zaviyeye verilmesi şartı ile on iki çiftlik arazi vakfedildiği görülmektedir.²⁸⁷ Bu arazinin tamamının zaviye için vakfedilmesi yakın bir mahalde

²⁷⁹ KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 209b.

²⁸⁰ Neslihan Ünal, “Osmanlı Şem’haneleri ve Mumcu Esnafı”, *Uluslararası Sosyal Bilimler Akademi Dergisi* 3 (Haziran 2020), 233.

²⁸¹ Kayhan Orbay, “Edirne Muradiyye Vakfı’nın Mali Yapısı ve Gelişimi (1598-1647)”, *Bellekten* 78/283 (2014), 990, 994.

²⁸² KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 214a.

²⁸³ Eva Simon, “Kayıt Dışı (Hâric Ez-Defter) ve “Gayrimeskûn” (Hâli Ez-Raiyyet) Yerlerin Osmanlı Sınır Boylarının Şekillenmesinde Etkisi”, *Güneydoğu Avrupa Araştırmaları Dergisi* 24 (2013), 11.

²⁸⁴ KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 214a.

²⁸⁵ Kenan Ziya Taş, “XVI. Yüzyılda Bolu Sancağı’nda Zaviyeler ve Ulaşım Ağı”, *Uluslararası Osmanlı Öncesi ve Osmanlı Tarihi Araştırmaları 6. Ara Dönem Sempozyumu*, ed. Adnan Şişman vd. (Uşak: Uşak İli Kalkınma Vakfı Yayınları, 2011), 1510.

²⁸⁶ KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 213b.

²⁸⁷ KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 207a.

başka bir vakıf bulunmamasından kaynaklanmış olabilir.²⁸⁸ Zîra evkaf defterinde başka bir zaviye için ayrılan herhangi bir arazi kaydı mevcut değildir. Vakfedilen arazilerden elde edilen gelirlerin cami, köprü, zaviye gibi yerlerin ihtiyaçlarının giderilmesi için ayrılıyor olması, bu tür yerlerin her zaman hizmete açık tutulmasını sağlamıştır.²⁸⁹

Ereğli Nahiyesi ile ilgili kayıtlarda Yedidivan ve Hızırbey İli nahiyelerinde yer almayan mahalle birimine âit bir kayıt bulunmaktadır. Mahallelerde yaşayan kişiler büyük ölçüde birbirini tanıyan ve birbirlerinin davranışlarından sorumlu olan kimselerdir.²⁹⁰ Abdülmelik Mahallesi sakinlerinden Abdullah Fakı'nın vakfettiği yerlerin isimleri sayesinde mahallenin detaylı bir anlatımını bulmak mümkün olmuştur.

*“Mevlānā ‘Abdullāh Fakı’ya Merhūm Ġāzī, hışār içinden ‘Abdūlmelik mahallesinin köy bağı ve bir bezirhāne ve daği aşığı degirmen ve daği kapudan yukarı ve bir yanı hışār burcu, bir yanı degirmenden yukarı yakası ayuru burca degin, aşığı yanı Kula’dan İn geçüdüne degin, bu mecmū’ı cānum için vakf-ı evlād idüm deyü vakıfnāme virmiş, mezkūr Emīr Süleymān Çelebi daği müselleme dutub hükm-i hümāyūn virmiş deyü muqayyed der Defter-i ‘Atik. Hāliyen Seyyide ve Ayıla ve Fātima nām hatunlar vakf-ı evlādlik üzere mutaşarrıflar, bā-berāt-ı cedīd-i ‘ālī-şān.”*²⁹¹

Abdülmelik Mahallesi XIX. yüzyıla kadar bu isimle anılmıştır. İsmi daha sonra Çaylıoğlu olarak değiştirilmiştir. Vakıf kayıtlarında ayrıca Abdülmelik Dağı'nın adı da geçmektedir. Köy ve dağ isminin aynı olması ikisi arasında ortak bir nokta olduğunu düşündürmektedir. Bu Abdülmelik adlı kişinin kim olduğuyla ilgili bir rivayet Emevilerin Anadolu akınlarına kadar gitmektedir. Babası Mervan 685 yılında vefat edince halife olan Abdülmelik 705 yılına kadar 21 yıl 6 ay vazife yapmıştır.²⁹² Rivayete göre Halife Abdülmelik b. Mervan döneminde Ereğli Nahiyesi İslam hâkimiyeti altına girmiştir.²⁹³

²⁸⁸ Cem Behar, *Bir Mahallenin Doğumu ve Ölümü (1494-2008)* (İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 2019), 66.

²⁸⁹ Çiğdem Gürsoy, “Para Vakıfları Kapsamında Sosyo-Ekonomik Bir Analiz: Davudpaşa Mahkemesi Kayıtları (1634-1911), *Bellekten* 81/290 (Nisan 2017), 159.

²⁹⁰ Özer Ergenç, “Osmanlı Şehrindeki “Mahalle”nin İşlev ve Nitelikleri Üzerine”, *Osmanlı Araştırmaları Dergisi* 4/4 (Ağustos 1984), 69.

²⁹¹ KK. TD. 547 / BOA TT. d. 1117: v. 211a.

²⁹² Ali Ertuğrul, *Niğdeli Kadı Ahmed'in el-Veledü's-Şefik ve'l Hâfidü'l Halik'ı (Anadolu Selçuklularına Dâir Bir Kaynak)* (Ankara: TTK Yayınları, 2015), 325.

²⁹³ Cevdet Yakupoğlu, “Orhan Bey Dönemi Vakıfları”, 92.

3. 547 NOLU BOLU LİVASI EVKAF DEFTERİNDEKİ YEDİDİVAN, HIZIRBEY İLİ VE EREĞLİ'YE ÂİT BELGELERİN TRANSKRİPSİYONLU METNİ

3.1. EVKÂF-I NÂHİYE-İ YEDİDİVÂN DER LİVÂ-YI BOLU

v. 134b

Çarye-i Şalı Dîvânı'nda 'Abdurrahmân cemâ'atına Güvenç oğlu Ĥacı Ahmed Fağmezkr
Güvenç şatun alduğı yeri Bâyezîd-i Ĥudâvendigâr vağf-ı evlâd etmiş, elinde nişân vardur, on
mudluk yerdür deyü muğayyed der Defter-i 'Atîğ. Ĥâliyen Ĥabâ Fağı mutaşarrıf bâ-
berât-ı hümâyün.

Zemîn-i	Zemîn-i
Rızâ Fağı veled-i Velî	Mevlânâ 'Alâaddîn der yed-i
Fağı der yed-i Ĥabâ veled-i Mehemmed	Ĥaba veled-i Mehemmed
Caba Bennâk	Caba Bennâk
3	
Yekün	
Caba	Caba Bennâk
2	4

Hâsıl

199

Resm-i çift	Ĥınta	Şa'ir 4	'Alef	Erzen
115,5	10 kîle	kîle	7 kîle	2 kîle
	51	13	14	6

Çarye-i Şalı Dîvânı'nda Nazîr Fağih'iñ altı mudluk yeri vardır, vağif Bâyezîd
Ĥudâvendigâr nişânıyla deyü muğayyed der-Defter-i 'Atîğ. Ĥâliyen Umür Fağı
mutaşarrıf bâ-berât-ı hümâyün.

Muṣṭafā	Mūsā	‘Ömer	Meḥmed	‘Oṣmān
veled-i ‘Alī	birāder-i o	veled-i Hızır Faķı	veled-i Velī	veled-i Hızır
Bennāk	Bennāk	Bennāk	Bennāk	Bennāk
Timurhān	Yūsuf	Emīrşāh	Şāhmīr	İbrāhīm
veled-i Pīrī	veled-i Pīrī	veled-i Ferruṣşād	birāder-i o	birāder-i o
Bennāk	Bennāk	Bennāk	Bennāk	Bennāk
Ya‘ķüb	Gündek	Eyyüb	Vildān	İbrāhīm
veled-i Emīrşāh	veled-i Tāhir	birāder-i o	veled-i Umūr	veled-i Timur
Bennāk	Bennāk	Bennāk	Bennāk	Bennāk

Yekūn

Caba
15

Bennāk
15

Hāsıl

133

Resm-i çift
50

Hınṭa
10 kīle
50

Şa‘ir 4
kīle
13

‘Alef
7 kīle
514

Erzen
2 kīle
6

v. 135a

Ḳarye-i Tefen Dīvānı’nda Maḥmūd Şeyḫ dutadurduđı çiftligi, ḳadīm mülk ıssı Ḳır Beg’den, vaḳf itmiş, merḥūm Bāyezīd-i Hūdāvendigār mevrīd-i tesellüm tıtuḫ hūkm-i hūmayun üzerine ḳılımış deyü muḳayyed der-Defter-i ‘Atīķ. Hāliyen

Hāsıl

60

Resm-i Zemīn
33

Hınṭa 2
kīleçe
12,5

‘Alef
½ Kiliçe
63

Ṭarı
2 Kiliçe
6

‘Öşr-i mīve
62

Ḳarye-i Şalı Dīvānı’nda İne Beg Saķā ümerā-i māzīyeden taşarrüf idegeldüği yeri vaḳfiyyet üzere, selāṭīn-i māzīyeden ‘askeri vardır, bir çiftlik yerdir deyü muḳayyed der-Defter-i ‘Atīķ. Hāliyen ‘Abdullāh Faķı mutaşarrıf bā-berāt-ı hūmayūn.

Gündek	Maḥmūd	‘Abdullāh	Bazarlu	Murād Ḥān	Güldede
veled-i	veled-i	birāder-i o	birāder-i o	veled-i ‘Alī	veled-i
‘Abdü’l-ḡanī	Ramazān	Nīm	Bennāk	Bennāk	‘Abdü’l-ḡanī
Bennāk	Bennāk				Bennāk

Yekūn

Caba	Bennāk	Mücerred
6	5	1

Hāsıl

66

Resm-i	Ḥınta 3	Ḳabluca	‘Alef 3	‘Öşr-i
zemīn	kīliçe	5 kiliçe	kiliçe	mīve
33	15	10	6	7

Ḳarye-i Keremdin Dīvānı’nda Ümmet çiftliği İsfendiyār Beg mülk ıssına vaḳf-ı evlād etmiş, Sulṭān daḡı dürüst tutup nişān virmiş, beş mudlık yerdır deyü muḳayyed der- Defter-i ‘Atīḳ. Ḥālīyen Muşṭafā ve Raḥmānullāh ve Süleymān ve Fetḥullāh ve ‘Ömer ve Bayrām Ġāzī ve Mü’eyyed ve ‘Abdullāh ve İbrāhīm ve Şehriyār Faḳı ve Meḥemmed Faḳı ve Naşūḥ ve Meḥemmed-i diger ve Ḥusrev ve Muşṭafā-i diger ve İbrāhīm ve ‘Alī ve ‘Abdulkelīm ve Nefse Ḥatun vaḳf-ı evlādlık üzre mutaşarrıf bā-berāt-ı hümāyūn.

Hāsıl

60

‘Alī	‘Ömer	‘Oşmān	Süleymān	Velī
veled-i	birāder-i o	birāder-i o	veled-i o	veled-i ‘Ömer
Meḥemmed	Bennāk	Bennāk	Bennāk	Bennāk
Nīm				
İslām	Şāhbende	Seferī	Zūlfikār	
veled-i Emīrşāh	veled-i Ḥızırşāh	veled-i Ebū’l-	birāder-i o	
Bennāk	Bennāk	Leys	Bennāk	
		Bennāk		

Yekūn

Caba	Nīm	Bennāk
------	-----	--------

9
v. 135b

1

8

Hāric

Zemīn-i
Ferhād der yed-i Muṣṭafā
veled-i 'Abdurrahmān
Nīm

Zemīn-i
Meḥemmed der yed-i Bayram
ve İslām ve Şāhbende
veled-i Hızır şāh
Caba Bennāk

Zemīn-i
Ebu'l-Leys ve ve Zülfiḳār
ve birāder-i Ebu'l-Leys
Caba Bennāk

Zemīn-i
Ya'ḳūb der yed-i Maḳşūd
veled-i İlyās
Caba Bennāk

Zemīn-i
Nūrullāh ve Carullāh der yed-i
Emīr veled-i Nūrullāh
Caba Bennāk

Zemīn-i
İlyās der yed-i Maḳşūd
veled-i Ṭurmuş
Caba Bennāk

2

Zemīn-i
Yūsuf der Edübālī
der yed-i Muṣṭafā
Caba Bennāk

Vaḳf-ı
Şāhib ellerinde
Caba Bennāk

Yekūn

Caba

Hāsl

495

Resm-i çift	Resm-i	Hınṭa 2	Şa'ir 1	'Alef	Ḳabluca	Erzen
39,5	hāric	mud 1	keyl	3 kīle	1 mud 5 kīle	9 kīle
	82,5	kīle	4	1?	51	47
		205				

'Öşr-i mīve
57

Ḳarye-i İl Bilür Şeyḫ vaḳıfıdır Sultān Keykāvus'dan, ḳadīmī ıssı kızı Süleymān Paşa'dan, on beş mudlık yerdır deyü muḳayyed der Defter-i 'Atıḳ. Ḥāliyen Şa'bān Faḳı mutaşarrıf bā-berāt-ı hümāyūn.

Pîr Velî
veled-i İnebegi
Bennâk

Hüssâm
birâder-i o
Bennâk

İhsân
veled-i Muştafâ
Bennâk

Hasân
veled-i İnebegi
Bennâk

Yekûn

Caba
4

Hâsıl

216

Resm-i çift	Hınta 8	Şa'ir 4	'Alef	Qabluca	Erzen	'Öşr-i mîve
91	kîle	kîle	4 kîle	2 kîle	7 kîle	25
	40	22,5	10	4	24	

Qarye-i Necâ Qarabaşî Faqı taşarruf itdüğü yeri merhûm Bâyezîd-i Hudâvendigâr vaqf idüb vaqıfnâme virmüş ve hem selâfın-i mâziyyeden ellerinde temessükleri var, bir çiftlik yerdir deyü muqayyed der Defter-i 'Atîk. Hâliyen Hanefî Faqı mutaşarrıf bâ-berât-ı hümayûn.

Turnuş
veled-i Hasân
Bennâk

Hanefî
veled-i Müşâ
Nîm

Hasân
veled-i Velî
Nîm

Müşâ
veled-i Timurhân
Bennâk

Yekûn

Caba
4

Nîm
1

Bennâk
3

v. 136a

Hâric

Zemîn-i

Rahmân der yed-i Hasân veled-i Velî
ve Şâfi veled-i Müşâ ve Habîb veled-i
Şehriyâr veled-i Deli veled-i Süleymân
Nîm

Hâsıl

237 buçuk

Resm-i çift ve bennāk 64,5	Resm-i zemîn- i hâric 16,5	Hınta 14 kîle 72,5	‘Öşr-i mîve 22	‘Öşr-i cevz 22	Resm-i kıovân 15
			Resm-i tapu-yı zemîn 205		

Ƙarye-i Orta Dîvânî’nda Taşan Faķı dutadurduğı çiftligi Bâyezîd-i Hudâvendigâr vaķf-ı evlâd etmiş ve bunun üzerine selâfîn-i mâzîyeden ellerinde temessükleri var, bir çiftlik yerdır deyü muķayyed der Defter-i ‘Atîķ. Hâliyen Şa‘bân ve Memi ve Seyfî mutaşarrıflardır bā-berât-ı hümâyün.

Ƙâdir veled-i Yūsuf Bennāk	Pîrî veled-i Seyfî Bennāk	Üç ay yürür âsiyâb Yūsuf Bâb 1	Resm 25	Üç ay yürür âsiyâb Şa‘bân Bâb 1	Resm 25
----------------------------------	---------------------------------	---	------------	--	------------

Yekün

Caba 2	Bennāk 2
-----------	-------------

Hâsıl

123

Resm-i çift 33	Hınta 10 kîle 50	Şa‘ir 5 keyl 20	‘Öşr-i mîve 20
-------------------	------------------------	-----------------------	-------------------

Ƙarye-i Yedidîvân tevâbi‘inde Şeyh Yūsuf dutduğı çiftlik Bâyezîd-i Hudâvendigâr vaķf itmiş, elinde hükmi hümâyün vardır, mülk ıssıdır, otuz mudlık yerdür deyü muķayyed der Defter-i ‘Atîķ. Hâliyen Yūsuf Faķı mutaşarrıf bā-berât-ı hümâyün.

Şāfi veled-i Meḥmed Caba Bennāk	İbrāhīm veled-i Semā'ī Bennāk	Arslan veled-i Muṣṭafā Bennāk	Bayram birāder-i o Bennāk	Zülfikār veled-i İri Caba Bennāk
Ḥasān veled-i Ayas Bennāk	Süleymān veled-i Receb Bennāk	Muṣṭafā veled-i Zülfikār Bennāk	'Alī veled-i Şeker Bennāk	Ḥalīl veled-i Şeker Bennāk
Ḥābil veled-i Ḥābil Caba Bennāk	Ḥüseyin veled-i Ḥābil Bennāk	Aḥmed birāder-i o Bennāk	Ḥasān veled-i Ḥüseyin Gün	Süleymān birāder-i o Bennāk

v. 136b

Tay veled-i Aḥmed Bennāk	Mesīhī veled-i Receb Bennāk	'Ömer veled-i Şeyḥ Meḥmed Bennāk	Şeker birāder-i o Bennāk	Müşā veled-i Ḥābil Bennāk
Yekün				
Caba 22	Caba Bennāk 2	Bennāk 16	Gün 1	

Hāric

Zemīn-i Devlet der yed-i Müşā ve
Yıldır[ı]m İslām ve 'Osmān veledān-ı
Caba Bennāk

Zemīn-i Muḥarrem veled-i Ḥüseyin der yed-i
Ferruḥ veled-i Müşā ve 'Osmān veled-i
Pirī ve Muṣṭafā veled-i 'Abdullāh Caba
Bennāk
3

Hāsil

Resm-i çift 297	Resm-i zemīn-i hāric 33	Hınta 1,5 mud 150	Şa'ir 2 kīle 6	Ḳabluca 10 kīle 20	Erzen 4 kīle 12	'Öşr-i mīve 14
--------------------	----------------------------------	-------------------------	----------------------	--------------------------	-----------------------	-------------------

Muṣṭafā	Maḥmūd	İsmā'īl	Ḳalender
veled-i Şehriyār	veled-i	veled-i Meḥmedī	veled-i Merdān
Caba Bennāk	Dāvūd	Caba Bennāk	Nīm
	Bennāk		

Yekūn

Caba	Caba Bennāk	Nīm	Bennāk
4	2	1	1

Hāric

Zemīn-i 'Abdülkerīm	Zemīn-i	Zemīn-i
der yed-i İsm[ā'īl]	Şa'bān der yed-i İsmā'īl	Şeyḥān der yed-i Ḳalender
veled-i Meḥmed ve Pervāne	veled-i Meḥmed ve Seferşāh veled-i	veled-i Merdān
veled-i Resūl	Yūsuf ve Şafer veled-i Receb Nīm	Caba Bennāk
Caba Bennāk		
1 buçuk		
Zemīn-i	Zemīn-i	
Yūsuf veled-i Mü'eyyed der yed-i	Uşūlī der yed-i İsmā'īl	
Ḥüseyn veled-i İsmā'īl	veled-i Meḥmed ve Pervāne veled-i	
Caba Bennāk	Resūl	
	Caba Bennāk	
	1 buçuk	

Hāsil

222

Resm-i çift	Ḥınta	Şa'ir 5	'Alef	Ḳabluca	Erzen	'Öşr-i mive
116	12 kīle	Keyl	1 kīle	6 kīle	4 kīle	14
	57,5	7,5	2,5	12	12	

Ḳarye-i Germus Dīvānı'nda Yūsuf Faḳih'iñ beş mudlık yeri vaqıfdır, Bāyezīd Ḥudāvendigār nişānıyla deyü muḳayyed der Defter-i 'Atıḳ. Ḥāliyen İmam Ḥüssām Faḳı mutaşarrıf bā-berāt-ı hümāyūn.

Ferhād	Aḥmed	Muṣṭafā	Velī	Kūlalī
veled-i Uşūlī	birāder-i	veled-i ...	veled-i ...	veled-i Müşā
Caba Bennāk	O	Caba Bennāk	Bennāk	Bennāk

1,5	Bennāk	1,5		
Meralī birāder-i O Bennāk	Begi veled-i İslām Bennāk	Kūlalī birāder-i O Bennāk	Meḥmed veled-i İbrāhīm Bennāk	‘Alī veled-i Muştafā Gün
Ḥāmī birāder-i O Bennāk				

Yekūn

Caba 11	Caba Bennāk 3	Bennāk 8	Gün 1
		Hāşıl 123	
Resm-i çift 87	Ḥınṭa 6 kīle 30	Erzen 5 kīle 15	‘Alef 6 kīle 12
			‘Öşr-i mīve 2

v. 137b

Ḳarye-i Germus Dīvānı’nda Ḥācī Faḳih’iñ yeri ki on mudlık yerdir, vaḳıfdır ḳadīmī Timūrbaş Beg’den ve elinde Emīr Süleymān Çelebi nişanı vardır ve Sultānımız daḫi müselleḡ tutub nişān virmüş deyü muḳayyed der Defter-i ‘Atīḳ. Ḥāliyen Ḥüssām Faḳih mutaşarrıf bā-berāt-ı hümāyūn.

Zūlfikār veled-i Velīyyüddīn Caba Bennāk 1 buçuk Nerīmānī veled-i Ḥācī Nīm	Receb veled-i Meḥmed Caba Bennāk Ḥasān birāder-i O Bennāk	Muştafā birāder-i O Bennāk Ḥüseyin birāder-i O Bennāk	‘Abdullāh veled-i Yūsuf Nīm ‘Abdulgaḫḫār veled-i Nerīmānī Bennāk	Meḥmed veled-i Mirsāt Bennāk Ebū Bekir birāder-i O Nīm
--	--	--	---	---

Yekün

Caba	Nīm	Caba Bennāk	Bennāk	Nīm
10	3	2,5	5	1

Hāsıl

169

Resm-i	Hınta 6	Erzen	'Alef 6	'Öşr-i
çift	Kile	5 Kile	Keyl	mīve
110	30	15	12	2

Ḳarye-i Yediḍivān nāhiyesinde Germus Dīvānı'nda Yekiş Faḳih'in elli mudlık yeri vardır ki turaḳ yeridir, vaḳıfdır Emīr Süleymān Çelebi nişānıyla ve hem İsfendiyār Beg nişānı daḳı vardır, Ḥudāvendigār daḳı müselleme tutub ḥükm-i ḥümāyün virmüş deyü muḳayyed der Defter-i 'Atīḳ. Ḥāliyen Süleymān Faḳih mutaşarrıf bā-berāt-ı ḥümāyün.

Hāsıl

178

Resm-i	Hınta	'Alef 8	Ḳabluca	'Öşr-i
zemīn	15 kiliçe	kiliçe	2 kiliçe	mīve
66	77	16	7	12

Ḳarye-i Germus Dīvānı'nda Mūşā Faḳih elinde tutadur[du]ḡı yeri Bāyezīd Ḥudāvendigār vaḳf itmüş, üç mudlık yerdir, Kostantiniyye, deyü muḳayyed der Defter-i 'Atīḳ. Ḥāliyen Ramazān Faḳih mutaşarrıf bā-berāt-ı ḥümāyün.

Ya'ḳüb	'Alī	Şāhbālī	Ḥalīl	Memi
veled-i	veled-i	veled-i	veled-i	veled-i
Şāliḳ	İşḳāḳ	O	İbrāhīm	İşḳāḳ
Nīm	Bennāk	Bennāk	Nīm	Muḳaşşıl

Yekün

56

Caba	Nīm	Bennāk	Muḥaṣṣıl 1	Nīm
3	1	2		1

v.138a

Hāric

Zemīn-i Ya'kūb
der yed-i 'Alī veled-i
İshāk ve Ḥalīl
veled-i İbrāhīm
Nīm

Zemīn-i
'Abdurrahmān der yed-i
'Alī veled-i İshāk ve
Ḥalīl veled-i
İbrāhīm
Nīm

Hāsıl

114

Resm-i	Resm-i	Hınta	Şa'ir	Qablucā	'Öşr-i
çift	zemīn-i hāric	12 kīle	2,5 kīle	2,5 kīle	mīve
16,5	33,5	60	7	5	8

Qarye-i Germus Dīvānı'nda Maḥmūd oğlu Aḥmed Faḳih'in beş mudlık yeri vardır, Bāyezīd Ḥudāvendīgār nişānıyla, yılda iki ḥatim okuya deyü muḳayyed der Defter-i 'Atīk. Ḥāliyen 'Abdülkerīm Faḳı mutaşarrıf bā-berāt-ı hümāyūn.

Hürrem	Ḥalīl	'Aleṃşāh	Ḥasān	'Atīk
veled-i	veled-i	veled-i	veled-i	birāder-i Pervāne
Nūrullāh	Velī	'Alī	Meḥemmed	Ḥüseyin
Caba Bennāk	Bennāk	Bennāk	Bennāk	Bennāk

Yekūn

Caba	Caba bennāk	Bennāk
5	1	4

Hāric

Zemīn-i
Maḥmūd der yed-i Ferruḥşāh
veled-i İsmā'ıl ve Fermān veled-i
Bekir

Zemīn-i
Mevlāna Ḥayreddīn der yed-i Abdülkerīm
veled-i Ḥüssām ve Naşūḥ veled-i Yūsuf
ve Ḥalīl veled-i Velī ve 'Aleṃşāh veled-i

Hāsıl

188

Resm-i	Resm-i zemīn-	Ḥınta	Ḳabluca	Şa'ir 6	'Öşr-i
çift	i	10 kīle	1 mud	kīle	mīve
8,5	ḥāric	50	40	18	10
	49,5				

Ḳarye-i Ḳızılbiş'de Orta Dīvānı'nda Elveled Faḳih atası virdiği yeri merḥūm Ḥudāvendigār vaḳf etmiş, bunun üzerine merḥūm Murād Ḥān müselleḡ tutub ḥūkm-i ḥümāyūn vermiş deyü muḳayyed der Defter-i 'Atıḳ.

Mişi veled-i
Şa'bān
Çift

Hāsıl

Resm-i	Ḥınta	'Alef	'Öşr-i mīve
zemīn	Buḫuḳ kiliçe	2 Kili	12
33	30	6	

v.138b

Ḳarye-i Germus Dīvānı'nda Mülkvirān ve Ḥiṣārardı adlu mezra'a ki on mudlık yerdir, kadīmisi Bekir Faḳı vaḳf-ı evlād etmiş, bunun üzerine merḥūm Ḥudāvendigār nişān virmiş deyü muḳayyed der Defter-i 'Atıḳ. Ḥāliyen evlāddan Emre Faḳı mutaşarrıf bā-berāt-ı ḥümāyūn.

'Alī	İbrāhīm	Ḥalīl	Emirşeh	Şa'bān
veled-i	birāder-i	birāder-i	veled-i	birāder-i
'Ömer	Eyyüb	O	Meḥmed	O
Çift	Bennāk	Bennāk	Bennāk	Nīm
'İsā	Receb	Muştafā	Ḥasān	
veled-i	birāder-i	veled-i	birāder-i	
İbrāhīm	O	Ḥalīl	O	
Bennāk	Bennāk	Bennāk	Bennāk	

Yekün

Bâb	Çift	Nîm	Bennâk
9	1	1	7

Hâric

Zemîn-i Meĥmed veled-i Ramazân der yed-i Muştafâ veled-i Ebu'l- Leys ve Ni' metullâh Nîm Zemîn-i Muştafâ veled-i Aĥmed der yed- i Receb veled-i Hızır Caba Bennâk	Zemîn-i Şâlih der yed-i Zülfiĥâr Caba bennâk	Zemîn-i Şa'bân veled-i 'Abdî Der yed-i Muştafâ veled-i Ebu'l-Leys Nîm
---	--	---

Hâsıl

496

Resm-i çift 49	Resm-i zemîn-i hâric 49	Hınta 1 mud 17 kîle 180	Ķabluca 1 mud 8 kîle 56	Şa'ir 1 kîle 4	Erzen 9 kîle 27	'Öşr-i mîve 32
----------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------	-----------------------	----------------------

Ķarye-i Çuĥallu Dîvânî'nda Molla Yahyâ oĥlu Ŗatılmış Salı oĥlu Bâyezîd ki melik ismidir, vaĥf etmiş ve hem Emîr Süleymân Çelebi daĥi biti virmiş, sekiz mudlık yerdir, Hüdâvendigâr daĥi nişân virmiş deyü muĥayyed der Defter-i 'Atîĥ.

Hâsıl

154

Resm-i zemîn 88 'Öşr-i	Hınta 3 kiliçe 35 'Öşr-i	'Alef 3 kiliçe 13	Mercimek 1 Kile 3	Ķarı 1 Kile 3
---------------------------------	-----------------------------------	-------------------------	-------------------------	---------------------

keten	mīve
6	3

v. 139a

Çarye-i Fağılıl Dīvānı'nda Dāvūd Faķı tutduğı yerleri Bāyezīd Ĥudāvendigār vaķf etmiş, üç mudlık yerdır, imāmına meşrūtdır deyü muķayyed der Defter-i 'Atīķ. Ĥāliyen.

Hāsıl

146

Resm-i zemīn	Ĥınta	'Alef 3	'Öşr-i mīve	Ĥabluca
33	15 kiliçe	kiliçe	10	2 kīle
	77	14		12

Çarye-i Germus Dīvānı'nda İlyās Faķih'iñ taĥt-ı yedindeki yeri vaķf eyledüm deyü merĥūm Ĥudāvendigār Bāyezīd Ĥān nişān virmiş, üç mudlık yerdır deyü muķayyed der-Defter-i 'Atīķ. Ĥāliyen Durmuş Faķı mutaşarrıf bā-berāt-ı hümāyūn.

Emīr 'ālem	Ĥilmī
veled-i	veled-i
'Oşmān	İbrāhīm
Bennāk	Bennāk

Hāsıl

104

Resm-i zemīn	Ĥınta 9	'Alef 2	Tarı	'Öşr-i mīve
33	kiliçe	kiliçe	6 kiliçe	11
	24	17	20	

Çarye-i Yedidivān ĥazāsında İmām Pınarı Faķı taĥt-ı taşarrufundağı yerleri merĥūm Bāyezīd-i Ĥudāvendigār vaķf idüb imāmete meşrūtdır deyü vaķıfnāme virmiş deyü muķayyed der Defter-i 'Atīķ. Ĥāliyen İmām Muĥarrem Faķı mutaşarrıf bā-berāt-ı hümāyūn.

Hāric

Zemīn-i	Zemīn-i
'Adilĥān ve Ferĥād ve Nūrullāh	'Abdullāh veled-i Meĥmed der yed-i
evlād-ı Maĥmūd der yed-i Muĥarrem veled-i	'Ümrān ve Ĥurĥan ve İneĥān

Halil ve 'Abdullah veled-i Nürullah
Çift ve Nîm

evlād-ı 'Abdullah
Nîm

Hâsıl

180

Resm-i zemîn	Hınta	Tarı 3	Kabluca	'Öşr-i mîve 4
66	11 kiliçe	kiliçe	3 kiliçe	
	80	22	9	

Ḳarye-i Çuḳallu Dîvânı'nda İmâm Hâcî Yûsuf yeri ki Yûnus yeridir, vaḳıfdır, Bâyezîd-i Hüdâvendigâr nişânyla, üç mudlık yerdır deyü muḳayyed der Defter-i 'Atîḳ. Hâliyen Mevlânâ Muşlihüddîn mutaşarrıf bâ-berât-ı hümâyûn.

Aḫmed	Üç ay yürür	Zemîn-i	Zemîn-i
veled-i	Âsiyâb	Velî der yed-i Aḫmed	Şa'bân der yed-i
Ṭalbal	Aḫmed	veled-i	Sevindik
Nîm	Caba Resm	Ṭalbal	veled-i Abdülḡani
	1 25	Nîm	Caba Bennâk

v.139b

Hâşıl

177

Resm-i çift	Hınta	Şa'ir	Kabluca	'Öşr-i mîve 18	'Öşr-i Keten
49 buçuk	12 kîle	15 kîle	2 buçuk kîle		18
	60	30	5		
Resm-i					
âsiyâb					
25					

Ḳarye-i Çulbar Dîvânı'nda Hâcî Faḳîh'in beş mudlık yeri vardır, vaḳıfdır Bâyezîd-i Hüdâvendigâr nişânyla deyü muḳayyed der defter-i 'Atîḳ. Hâliyen İshâḳ Faḳı mutaşarrıf bâ-berât-ı hümâyûn.

Âsiyâb-ı
Velî

Hâşıl

160

Resm-i çift 66	Hınta 12 kîle 60	Şa'ir 4 kîle 12	Erzen 3 kîle 9	Ğabluca 4 kîle 6	'Öşr-i mîve 4
-------------------	------------------------	-----------------------	----------------------	------------------------	---------------

Ğarye-i Helküme Dîvânı'nda Nebî yeri ve Maĥmûd yeri ki beş mudlık yerdir, vaĥfiyyet üzere taşarruf olagelmiş, bunun üzerine merĥûm Murâd Ĥân berâtı vardır deyü muĥayyed der Defter-i 'Atîk. Ĥâliyen.

Müşâ veled-i Şa'bân Bennâk İki ay yürür Āsiyâb Nebî ve 'İsâ Caba 1	Mehmed birâder-i O Bennâk Altı ay yürür Āsiyâb Nebî ve ... Caba 1	Şaru veled-i İbrâhîm Bennâk	Ramazân birâder-i O Bennâk	Nebî birâder-i O Bennâk
--	---	--------------------------------------	-------------------------------------	----------------------------------

Yekûn

Caba 5	Bennâk 5
-----------	-------------

Hâşıl

188

Resm-i çift 66	Resm-i âsiyâb 100	Hınta 2 kîle 10	'Öşr-i mîve 1	'Öşr-i cevz 1
Resm-i ĥovân 4	Resm-i Keten 2	Resm-i bostân 4		

v.140a

Ğarye-i Helküm'de Ferrâş elinde dutageldüğü yeri balçuklu yoluna köpri ve kârbânsaray yapılub deyü vaĥf-ı evlâd itmişler merĥûm ve maĥfûr Murâd Ĥân daĥi müsellemin tutub

nişan virmüş deyü muqayyed der Defter-i 'Atîk. Hâliyen evlâddan Muştafâ ve Mûsâ mutaşarrıflar bā-berāt-ı hümâyün.

Receb	Şa'bân	İbrâhîm	Bazarlu	Memi
veled-i Hüseyin	veled-i Pîr Velî	birâder-i o	birâder-i o	veled-i Meḥmed
Bennâk	Bennâk	Bennâk	Bennâk	Bennâk
Şa'bân				
birâder-i o				
Bennâk				

Yekün

Caba
9

Bennâk
6

Hâric

Zemîn-i
Süleymân der yed-i Muştafâ ve Mûsâ
veledân-ı Ḥasâneyn
Nîm

Hâşıl

146 buçuk

Resm-i çift	Ḥınta	Şa'ir 1	Erzen	Ḳabluca	Öşr-i mîve 2
66	13 kîle	kîle	1 kîle	3 kîle	
	65	4	3	6	

Ḳarye-i Çuḳallu Dîvânı'nda Şendil Faḳih'in elli mudlık yeri vardır, vaḳıfdır, ḳadîm mülk atası Toğan Arslan'dan ve hem Emîr Süleymân ve Bâyezîd Ḥudâvendigâr nişan virmiş deyü muqayyed der Defter-i 'Atîk. Lütfullâh Faḳı mutaşarrıf bā-berāt-ı hümâyün.

Ferruḥ
veled-i Meveddet
Bennâk

Muştafâ
birâder-i
O
Bennâk

Hāric

Zemīn-i
Resūl der yed-i Ferruḥ veled-i
Ma'rūf
Nīm

Zemīn-i Sa'dullāh
der yed-i Murād
ve Sa'dullāh
Nīm

Hāsıl

515

Resm-i çift	Hınta	Qablucā	Erzen	'Öşr-i mīve
72	11 kīle	1/2 kīle	2 mud	19
	55	3	6,5	

v.140b

Qarye-i Yedidivān'da tevābi'inden Muştafā Faqı taşarruf itdüğü yeri ki eban 'an-ceddīn vaqfiyyet üzere mutaşarrıf imiş, merḥūm Hudāvendigār müsellemin tutub hükm-i hümayūn virmiş deyü muqayyed der Defter-i 'Atıf. Hāliyen.

Hāsıl

60

Resm-i çift	Hınta 5	'Alef	'Öşr-i mīve 5	Resm-i Keten
16 buçuk	kīle	5 kīle		4
	25	10		

Qarye-i Yedidivān tevābi'inden Çuqallu Divānı'nda Hācī Yūsuf Vaqfi dimekle ma'rūf sekiz mudlık vaqıf yeri merḥūm Sultān Bāyezīd Hān nişānıyla mutaşarrıflardır deyü muqayyed der Defter-i 'Atıf.

Hāsıl

143

Resm-i zemīn	Hınta	Şa'ir	Qablucā	'Öşr-i mīve
82	3 kiliçe	2 kīle	2 kīle	8

64

Ḳarye-i Yedidīvān vilāyetinde Ḳızılbil Dīvānı'nda Evdil Vaḳfı dimekle ma'rūf altı mudlık vaḳıf yeri vardır, merḥūm Sultān Bāyezīd Ḥān nişānıyla mutaşarrıflardır deyü muḳayyed der Defter-i 'Atīḳ.

Ḥalīl
veled-i Ramazān
Bennāk

Muṣtafā
veled-i Ḥalīl
Bennāk

Ḥāşıl

110

Resm-i	Ḥınṭa	Ḳabluca	Şa'ir 2	'Öşr-i
çift	8 buçuk kīle	2 kīle	kīle	mīve
83	42,5	4	6	8

Ḳarye-i Yedidīvān tevabī'inden Çuḳallu Dīvānı'nda Ḳaya Şeyḥ vaḳfı[1] dimekle ma'rūf sekiz mudlık vaḳıf yeri merḥūm Sultān Bāyezīd Ḥān berātıyla mutaşarrıflardır deyü muḳayyed der Defter-i 'Atīḳ.

Ḥāşıl

161

Resm-i çift	Erzen	Ḳabluca	Ḥınṭa	Şa'ir 2	'Öşr-i mīve
83	4 kīle	2 kīle	10 kīle	kīle	10
	12	6	50	8	

v.141a

Ḳarye-i Yedidīvān ḳazāsında Çulbar Dīvānı'nda Süleymān Faḳı oḒlu İşḩāḳ Faḳı yeri vaḳfiyet üzre taşarruf idegelmişlerdir deyü merḥūm Bāyezīd Ḥān'ın berātı var, sekiz mudlık yerdir deyü muḳayyed der Defter-i 'Atīḳ. Ḥāliyen Evliyā Faḳı mutaşarrıf bā-berāt-ı hümāyūn.

Zemīn-i

Muṣtafā veled-i İlyās der yed-i Şiyāmī
Veled-i Meḥmed ve Ḥüssām veled-i İskender
ve Latīf veled-i Ḥācī

Nīm

Hâsıl

124

Resm-i çift	Hıñta 4	Şa'ir 3	Qablucâ	'Alef	'Öşr-i mîve 3	Öşr-i cevz
83	kîle	kîle	1/2 Kîle	2 kîle		2
	20	9	3	4		

v.141b

Cem'an Evkâf-ı Qazâ-yı Yedidivân

Kıf'a	Caba	Muħaşşıl	Muħaşşıl
33	103	5	3

3.2. NĀHĪYE-İ HİZİRBEG İLİ MA‘A DEVREK VE ÇEHĀRŞENBE DER LĪVĀ-YI BOLU

v.188b

Çarye-i Melik içinde vaqf İlyasoğlunun bir çiftlik yeri vardır, yigirmi mudluk yerdır, Şulğuldayık köprüsünüñ vaqfidır deyü muqayyed der Defter-i ‘Atıq. Hāliyen İbrāhīm ve İsmā‘il ve Hālil Faqı ve Raḫmetī mutaşarrıflardır bā-berāt-ı hümāyūn.

Pir Aḫmed veled-i Ya‘kūb Bennāk	Danyāl birāder-i o Bennāk	Dedeyār veled-i Pīr Aḫmed Bennāk	İşhāk veled-i Danyāl Bennāk	‘Alī veled-i Hüsnü Bennāk
Üveys veled-i Emīrşāh Nīm	‘Abdurrahmān veled-i Pīr Aḫmed Bennāk	Umūr birāder-i o Bennāk	Mürşid birāder-i o Bennāk	Pīrhan veled-i Cemal Nīm
Maḫsūd veled-i Pīrhan Nīm	Nūş veled-i Kalkan Bennāk	Naşūh birāder-i o Bennāk	İbrāhīm veled-i Rüşen Caba bennāk	Hālil birāder-i o Bennāk
İşhāk veled-i Sinān Muḫaşşıl	Ḳaba veled-i Nebī Bennāk	Aḫmed veled-i Ḳaba Bennāk	‘Alī veled-i Aydın Caba bennāk	Hasān veled-i Nūrullāh Bennāk
Meḫemmed veled-i Ṭurdu Nīm	Zūlfikār birāder-i o Bennāk	Hācī veled-i Zūlfikār Bennāk	Ṭurdu birāder-i o Bennāk	‘Ālemşāh veled-i ‘Alī Nīm
‘Alī veled-i ‘Ālemşāh Caba bennāk	İsā veled-i Nūrānī Bennāk	Hüssām birāder-i o Bennāk	Şehriyār veled-i Pırḫulu Bennāk	Cāfer veled-i Hācī Aḫmed Bennāk
‘Ālemşāh veled-i Ca‘fer Nīm	Berberī Faqı veled-i Raḫmetullāh Caba bennāk	Receb birāder-i o Bennāk	Pīrī veled-i Pīr Velī Bennāk	Murād veled-i Ḥamdullāh Nīm
	1,5		1,5	
			1,5	
			1,5	

Meḥemmed veled-i Ḥayrullāh Bennāk	Ḥamse birāder-i o Bennāk	‘Abdülkerīm birāder-i o Bennāk	İnehān veled-i ‘Abdülkerīm Bennāk	Raḥmetī birāder-i o Bennāk
Mīr Veled veled-i ‘Abdurraḥīm Bennāk	Ya‘kūb veled-i Sādık Bennāk	Şatılmış veled-i Ya‘kūb Bennāk	Pīr Kulu veled-i İlyās Bennāk	Ḥasān birāder-i o Bennāk
Dur ‘Alī veled-i Raḥmetullāh Bennāk	Ḥüseyin veled-i Ḥasān Bennāk	İlyās veled-i İdrīs Bennāk	Ḥacī Meḥemmed veled-i Ḥamdullāh Bennāk	

Altı ay yürür āsiyāb

Aḥmed bin Ḥızır Faķı

ma‘a birāderiş

Bāb

1

Yekūn

Caba 49	Nīm 6	Caba bennāk 6	Bennāk 37	Muḥaṣṣıl 1	Mücerred 1
------------	----------	------------------	--------------	------------	---------------

v.189a

Ḥāric

Zemīn-i İsmā‘īl der yed-i Meḥemmed ve birāder-i Ṭurdu Gencdil ve Cāfer ve ‘Osmān veledān-ı ‘Alī Caba bennāk	Zemīn-i Ya‘kūb der yed-i Pīr Aḥmed ve Danyāl veledān-ı Ya‘kūb Caba bennāk	Zemīn-i Süleymān der yed-i ‘İsā Bālī ve Pīreli ve Şehriyār bin Pīrķulu Caba bennāk
Zemīn-i Ca‘fer bin Şa‘bān ve Ca‘fer ve ‘İsā ve Ḥüseyin veledān-ı Pīr Faķı ve Süleymān ve Ca‘fer ve Küçük bin Şāh Velī Caba bennāk	Zemīn-i Ḥızır Faķı bin Müşā Faķı der yed-i Aḥmed ve Yahyā ve Ḥamse evlād-ı Ḥızır Faķı Nīm	Zemīn-i Sefer Şāh bin Aḥmed der yed-i İsmā‘īl Faķı bin Sefer Şāh Caba bennāk
Zemīn-i Nebī der yed-i Kaba bin Nebī Caba bennāk	Zemīn-i Dāvūd der yed-i Receb bin Dāvūd	Zemīn-i Aśma-yı Zülfiķār bin Ṭurak Dönüm

Zemīn-i

Aśma-yı Danyāl bin Ya'kūb

Dönüm

1

Hāsl

1794,5

Resm-i	Resm-i	Resm-i	Hınta	Şa'ır	Qablucā
çift ve bennāk	zemīn-i hāric 111	āsiyāb	5 mud 9 kīle	2 mud 16 kīle	6 mud 3 kīle
297		50	595	120	185
'Alef	Erzen	'Öşr-i	'Öşr-i	Resm-i	Resm-i
4,5 mud	1 mud	mīve	keten	tapu-yı zemīn	kovān 23
135	40	50	38	100	
'Öşr-i					
cevz					
5					

Qarye-i Belluce ki vaqıfdır, Ğāzī Hūdāvendigār ve Bāyezīd-i Hūdāvendigār nişānıyla Sultānımız nişānı dahī vardır deyü muqayyed der Defter-i 'Atıf. Hāliyen Şālih mutaşarrıf bā-berāt-ı cedīd-i 'ālī-şān.

1

Şükrü	Eyyüb	Müşā	Qulu	'İvāz
veled-i Hamse	veled-i Şükrü	veled-i Rahmān	birāder-i o	birāder-i o
Nīm	Bennāk	Bennāk	Bennāk	Nīm
Irgat	Gökeç	Meħemmed	Hüseyin	MİR Emmi
veled-i Müşā	veled-i Oruç	veled-i Oruç	veled-i Oruç	veled-i İbrāhīm
Bennāk	Bennāk	Bennāk	Bennāk	Nīm

¹ Qarye-i mezbüre meşāyih-i kirāmdan Şeyh 'Abdülmeccid-i Sivāsī –zeyyede takvāhu-nin taşarrufunda olub Ebī Eyyüb Ensāri'de vāki' Nişāncı Paşa Cāmi'-i Şerifi'ne ve mahallesine Sa'adetlü Padişāhımız –e'azze devlete ensārehu- icrā eylediği şu yolların meremmetine ve ta'mire muhtāc olduğda vaqfin müsā'adesi olmağla qarye-i mezbüre mahşūlü zikr olunan şu yolu meremmetine şarf ve bāki kalan, mūmā-ileyhe hayātda olduğca İstanbul'da Sultān Bāyezīd-i merhūm Zāviyesi'nin fuqarasına ta'āmiyesine şarf olunmasına, ba'dehū hāşılāt-ı mezbüreden bāki ve fazla kalanı evlād-ı evlādī ilā inqirāzü'z-zükūr müdāvim olmağ üzere mahallī taşih olması-çün bu qakire hitāben vārid olan emr-i şerif mücibince taşih olundu. Tahrijen fī ğurre-i R (Rebiyü'l-āhır), sene 1046 (2 Eylül 1636). el-Hakir Tevki'i.

Kemāl	Sevildük	Umud	Külâli	Dede			
veled-i Receb	veled-i Hüsnü	veled-i Abdâlî	veled-i Abdâlî	veled-i Hüссām			
Bennāk	Nîm	Bennāk	Nîm	Bennāk			
Meĥemmed	Ferrāc	Zülfikār	İslām	İmān			
veled-i Laţîf	veled-i Laţîf	veled-i Ferrāc	veled-i Meĥemmed	veled-i Pîr 'Alî			
Nîm	Bennāk	Bennāk	Nîm	3 çift ve çaba			
v.189b				bennāk			
Vildān	Ĥasān	Üç ay yürür	Yekün				
veled-i İbrāhîm	veled-i Taĥsîn	āsiyāb	Caba	Çift	Nîm	Caba	Bā-berāt
Şāhib-i berāt	Bennāk	Emîrze bin	42	2	3	bennāk	9
		Yaĥyā				3	
		Bāb					

1

1

¹ EK: 1

el-Emru ĥasbuma taĥrîruhu el-fakîr 'ileyhi te'ālā

'Ömer en-Nā'ib bi-livā-yı Bolu, el-me'mürü bi-istimā'î hāzihi'l-kāziyyeti, 'afā'anhümā. el-Emru ĥasbuma ĥarrere fihî, 'abdü'l-fakîr ileyhi 'izze şānihi.

'Abdullāh en-Nā'ib bi-każā-yı Eveboru, 'afere lehu.

Sebeb-i taĥrîr-i kitāb budur ki

Ĥuşuş-ı āfiyü'z-zikrin maĥallinde ketb ve taĥrîri bi'l-istimā' ve faşlı bābında bu fakîre ve Ovayüzü kâdîsına ĥitāben bāfermān-ı şerîf-i 'ālî-penāh vārid olmağın imtisālen emrü'l-'ālî bu fakîre bi'z-zāt hālā każā-yı mezbürda ĥilāfet ... olan Ĥaţîbzāde 'Abdullāh Efendi ile każā-yı mezkûre tâbi' Çakman nām ĥaryede vâimünāzi'un fihā olub zikr-i cāi vaĥîf arāzi dāĥilinde vāki' Baĥacaĥ Kaya dimekle ma'rûf mevzi'-i mürtefi'a varub zeyl-i veşîkâda muĥarrerü'l-esāmî-yi müslimîn ĥuzûrlarında 'aĥd-i meclis-i şer'-i nebevî olunduğda ĥarye-i mezbûrede vāki' Kutbu'l-velāye Bāĥirü'l-kerāme eş-Şeyĥ Yûsuf Faĥîh mezra'asınım berāt-ı şerîf-i 'ālî-şān ile bi'l-fi'il mezra'a varlığı olan işbu râfi'u'l-kitāb Faĥru'l-meşāyihî'l-'izām Zaĥru'l-etĥiyāi'l-kirām es-Seyyid eş-Şeyĥ Yaĥyā Efendi ve eş-Şeyĥ Yûsuf Efendi ibneyn el-merĥûm eş-Şeyĥ Muştāfā Efendi nām kimesneler meclis-i ma'kûd-ı mezkûrede ĥarye-i mezbûrede tîmâri taşarruf iden Muştāfā Sipāhî İbn Aĥmed maĥzârında her biri üzerine da'vā ve taĥrîr-i kelām idüb cedd-i a'lāmımız mûmāileyh eş-Şeyĥ Yûsuf każiyye-i mezra'ası arāzisinden olub ecdādımızdan eş-Şeyĥ Tāĥir Efendi ve eş-Şeyĥ Eyyüb Efendi ve eş-Şeyĥ Muştāfā Efendi zamānlarından ilā yevminā hāzā biz ve ĥarındaşımız el-Ĥāc 'Ömer Efendi zirā'at ve ĥirāset ile mutaşarrıf olduğumuz arāzi-yi ma'lûme ve bir bāb āsiyābdan mā'adā vaĥf-ı mezkûr arāzisinden olub ĥudûdları mümtāz ve mu'ayyen ve lede'l-ahālî ve'l-cirān ma'lûme ve elbette ahālîde mezkûr ve işbu müşāhede ve mu'âyene olunan Kavaĥ Bükü ve Degirmi Tarla ve Geveni Tarla ve Münāsir Başından Aşağı Tarîĥ-i 'Atîĥ deresiyle Göllice tarlasında olan büyük aĥlaĥa, andan dereye ve andan Evĥad Kozu ĥudûduyla ve Dezme deresiyle Aşağı dereye ve yine Dezme deresiyle İbrāhîm öldüğüne ve andan Sîsām tarlası deresine ve andan Dezme deresiyle Od Yaĥacaĥ Kaya ve andan işbu Baĥacaĥ kayasına mülāşîĥ olur ve yine Dezme deresiyle Şarı Mişe Krañı dimekle ma'rûf mevzi' e ve andan yine Dezme deresiyle Kuş öldüğü nām mevzi' ĥudûduyla ve Dezme deresiyle Münāsir Başına yuĥarı şoĥaĥdan Kânām maĥalle ve Kran deresiyle Kran Ĥarman Mişesine, andan Aşağı Şoĥaĥa muntehî olur ve işbu mer'ā olan Küçek Çayır ve Gölcegiz Çayırı ve Aĥmed Efendi mutaşarrıf olduğu tarlalar ve Ebü Zeroğlu ve Ĥanbeloğlu yerleri ve Küçükün Muştāfā oğlu Kara 'Oşmān mutaşarrıf olduğu tarlalar ve Turak Ĥatun mutaşarrıfe olduğu yerler ve 'ammisi Aydın Şüfi yerleri ve Muĥarrem oğlu 'Abdurrahmān mutaşarrıf olduğu tarlalar berren minhā vaĥf-ı mezkûreden olduğu beyne'n-nās meşĥûr ve mütevâtir ve kadîmü'l- eyāmiyeden berü cānib-i vaĥıfdan zaĥt ve ta'sîr olagelüb elān a'sār-ı şer'iyyesi bize 'āid ve râci'dir ve tana gelince tarāf-ı āĥirden bir vecihle dāĥl olunduğu yoğiken hālā mezbûr Muştāfā Sipāhî İbn Aĥmed ĥilāf-ı meşĥûr ve muğāyir-i kadîm benim mutaşarrıf olduğum tîmār-ı mezkûr arāzisindedir deyü ĥāşıl olan ĥubûbāt ve fevākîhden 'öşür talebiyle bî-vech müdāĥale ider su'āl olunub taĥrîri taĥrîri ve mücib-i şer'iyyesi icrā olunmaĥ maţlûbumuzdur didiklerinde ĥibbe's-su'āl mezbûr Muştāfā Sipāhî cevābında arāzi-

yi mezbüreye tîmâr-ı mezkûresi arâzîsinden olmak üzere muhaddeten müdâhalesini ikrâr lakin şöhret eşuyü' ile kadîmden arâzî-yi mezkûre vakf-ı mezbûr arâzîsinden olub cânib-i vakıfıdan zabt ve ta'sîr olageldüğünü inkâr idicek müdde'în-i mezbûrandan ber-vech muharrer müdde'âlarını mübeyyene beyyine taleb olunduğda 'udül-ı ahır-ı ricâl-i müsliminden ve şikât-ı muvahhidinden kırye-i mezbûre ile civârında vâkı' kırye-i ma'lûme ahâlîsinin musin ve ihtiyârlarından olub vakf-ı mezkûr arâzîsinden aslâ intifâ'ları olmayan Hüseyin Efendi bin Ferhâd ve Receb Efendi bin Hayrullah ve Muştafa Efendi bin Şa'bân eHüseyin Ağa bin 'Osmân Çavuş ve Hasan Beg bin Sevindik ve Muştafa Usta bin Göçeri ve Resûl Şüfî in Abdülehad ve Yûsuf Çelebi bin Muhammed ve 'Osmân bin el-Hâc Sevindik ve Muhammed Çelebi bin 'İvâz Efendi ve Receb bin Merdân Efendi nâm kimesneler li-eceli's-şehâde meclis-i ma'kûd-ı mezbûre hâzîrûn olub eserü'l-istihâd fî'l-hâkîkat müdde'în-i mezbûrânın cedd-i a'lâları mûmâileyh eş-Şeyh Yûsuf Faķîh mezra'ası arâzîsinden ecdâdları müşârünileyhin eş-Şeyh Tâhir Efendi ve eş-Şeyh Eyyûb Efendi ve eş-Şeyh Muştafa Efendi zamânlarından ilâ yevminâ hâzâ kendi zirâ'at ve harâsetleriyle mutaşarrıf oldukları arâzî-yi meşlûmiye ve bir bâb âsiyâbdan mâ-'adâ vakf-ı mezkûre arâzîsinden olub işbu müşâhede ve mu'âyene ve müdde'â bihâ olan arâzînin hudûdı Kavaķ Büktü ve Degirmi Tarla ve Geveni Tarla ve Mûnâsir başından Aşağı Tarık-i 'Atîķ deresiyle Göllice tarlasında olan Büyük Ahlaķa, andan dereye ve andan Evhad Kozu hudûdıyla ve Dezme deresiyle Aşağı Dereye ve yine Dezme deresiyle İbrâhîm öldüğüne ve andan Sisâm tarlası deresine ve andan Dezme deresiyle Od Yaķacak Kaya ve andan işbu Baķacak kayasına lâhîķ olub ve yine Dezme deresiyle Sarı Mişe Kırnı demekle ma'rûf mevzî'e mülâşîķ ve yine Dezme deresiyle Kuş Öldüğü nımevzi' hudûduyla ve Dezme deresiyle Mûnâsir Başma mülâşîķ olur ve yine yukarı şokakdan Kırnı nımahalle ve Kran deresiyle Kırnı Harman Mişesine, andan Aşağı şokaka mûntehî olur deyü her biri ferâd-ı efrâd işbât-ı mer'tyle beyân ve irâ'et idüb ve işbu mer'ti olan Küçek Çayır ve Gölçegiz Çayırı ve Ahmed Efendi mutaşarrıf olduğu tarlalar ve Ebû Zeroğlu ve Hanbeloğlu yerleri ve Küçükün Muştafa oğlu Kara 'Osmân mutaşarrıf olduğu tarlalar ve Turak Hatun mutaşarrıf olduğu tarlalar ve 'ammisi Aydın Şüfî yerleri ve Muhtarrem oğlu 'Abdurrahmân mutaşarrıf olduğu tarlalar ile bâlâda tahrîr ve tavşîf olunan arâzî-yi mezkûre ile çayırklar berren minhâ müşârünileyh eş-Şeyh Yûsuf Faķîh mezra'ası olan vakıf arâzîsindedir ve zıkr olunan arâzînin a'şârî cânib-i vakfa 'âid ve râcih olub kadîmü'l-eyâmîyeden bu ana gelince tarâf-ı vakıfıdan zabt ve ta'sîr oluna gelmişdür, biz bu huşûşa bu vech üzere şahîdleriz ve şehâdet daħi ideriz deyü her biri edâ-yı şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri hîm-i kabûlde vâkı' olmağın mücibince zıkr olunan arâzî-yi maħdûde-i mezkûre ve çayırklar ve arâzî-yi mutaşarrıfe cânib-i vakfa hûkm olunub ve mezbûr Muştafa Sipâhî bî-vech 'oşûr talebiyle mu'arâzadan men' ber leh mâ hüve'l-vâkı' li-eceli't-tevsîķ bi'l-îtifâ ketb ve tenşîķ olundu. Fî'l-yevmi'l-hâmise 'aşer min şehri Zi'l-ka'det's-Şerîfe, sene İsnâ ve Tis'în ve Elf (15 Z 1092/26 Kasım 1681).

Şuhûdü'l-hâl: el-Hâc 'Abdullaţîf bin İsmâ'îl, es-Seyyid Muştafa Çelebi bin Hasan, el-İmâm Turmuş Halife, es-Seyyid Sefer Çelebi bin Hasan, es-Seyyid Muhammed Çelebi bin Receb, İbrâhîm Şüfî bin Ahmed Efendi, Faħrû'l-Kuzât Muhammed Efendi bin Fazlullâh, Faħrû'l-Kuzât Ahmed Efendi in Fazlullâh, Yûsuf Beg bin 'Abdullâh, Mürsel bin ..., Maħmûd bin ..., Kuzât bin ..., Tûpî Receb bin Gül Ahmed, Uzun Muhammed bin Mü'eyyed, Mûsâ bin ..., Hasan bin Sebât, es-Seyyid Şa'bân Çelebi

...
¹ EK: 2

el-Emru ke-mâ zekere fihî

'Abdü'l-faķîr ileyhi Te'âlâ, Hasan bin 'Abdullâh el-Mîzân celâluhu, bi-ķazâ-yı Dergene, 'afâ 'anhümâ. el-Emru ke-mâ zebere fihî.

Muħammed bin Ahmed el-Kâķî bi-Medîne-i Kastamonu sâbîķan ve'l-me'mürü'l-haķîr ileyhi sübhânehu. İstimâ'î hâzîhi'l-ķazıyyeti min kıbeli men lehu'l-emr, 'afâ 'anhümâ.

Hilâl-i sûtürda mestür huşûş için cânib-i şehriyâriden Livâ-i Bolu'da vâkı' Dergene ķaķısı ile bu faķîre hitâben işbu hâfizü'l-vesîķa 'umdetü'l-meşâyiķi'l-ķirâm Sivasîzâde eş-Şeyh 'Abdülbakî Efendi tarâflarından bâ-fermân-ı 'âlî vekîl-i şâbitü'l-vekâleleri olan 'umdetü'l-emâşil Esed 'Alî Beg İbn merħûm Maħmûd Beg yediyle târiħ-i kitâb senesi evâ'il-i Cemâziyelâhîre târiħ ile müverrehe fermân-ı lâzîmü'l- itâ'â vârid olub mazmûn-ı dürerbârında ķazâ-i mezbûre tâbî' Yellüce nâm kırye Hażret-i Ebî Eyyûb Ensârî'de Nişancı Paşa Câmî-i Şerîfi şu yolu Evķâfından hâlâ meşrûtiyyet üzere berât-ı şerîf ile mütevellîsi olan 'Umdetü'l-meşâyiķi'l-ķirâm Sivasîzâde eş-Şeyh Abdülbakî Efendi Divân-ı Hümâyûn'a 'arzuħâl idüb kırye-i mezbûre Yellüce re'âyâsınıñ taşarruflarında olan arâzîniñ hudûd ve sınırları mûmtâz ve mu'ayyen olub etrâf-ı hudûdda tîmâr ve ze'âmete mutaşarrıf olanlar vakfın arâzîsi hudûdı dâhiline tecâvüz iderler, kırye-i mezbûrede hudûdı üzerine varılıb hudûd ve snuru tahdîd ve mütecâvizin yed-i muhtâlaları men' olunmak ricâ iderim demekle maħallinde üzerine varılıb hudûd ve snuru ma'lûmları olan musin ve ihtiyârların haşm-ı şer'ti muvâcehelerinde haķ ve 'adl üzere ba'de'l-faşl 'alâmât-ı fâşıla vaz' oluna ği

Hâric

Zemîn-i	Zemîn-i	Zemîn-i
Yahyâ der yed-i Emîrze ve Meĥammed ve Hâcî ve Bâyezîd evlâd-ı Yahyâ	İsrâ'îl bin Yahyâ der yed-i Caba bennâk Nûr	Ṭur Paşa der yed-i Süleymân bin Ṭur Paşa ve Yûsuf bin Şehsüvâr

buyuralmağın imtişâlen leh kazâ-yı mezbûrede kâ'in karye-i mezbûrenin münâzi'un fihâ olan ĥudûd vâsinurî üzerinde ma'kûd-ı meclis-i şer' de vekîl-i mûmâileyh Esed 'Alî Beg ĥuşûş-ı mezbûre mübâşir ta'yîn buyurulan livâ-yı mezbûr voyvodası 'Umdetü'l-emâcîd Aĥmed Ağa mübâşeretiyle nefsi-i Mengen ve ġayrıdan kırk üç bin aĥçe ze'âmete mutaşarrıf Dîvân-ı 'Âlî kâtiblerinden Ĥasan Efendi İbn Ĥasan maĥzârında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idûb karye-i mezbûre toprağının ĥudûd ve sınuru şark tarafından mezkûr ĥad evvelî ki Atdan İnecek'de nihâyet bulub bu 'alâmât-ı fâşıla dâhîlinde vâkî' arâzî arâzî-yi mevkûfe olub ĥudûd-ı mezkûre dâhîlinde ĥâşıla maĥşûlât-ı vaĥf-ı mezbûre tarafına 'â'id ve râcî' merĥûm Ĥüseyn Efendi ve müşterekleri müdâhâleden ĥâlî degillerdir, su'âl olunub mücib-i şer' iyyesi icrâ olunmaĥ bi'l-vekâle maṭlûbumdur dimekle ġibbe's-su'âl merĥûm Ĥüseyn Efendi cevâbında vekîl-i merĥûmuñ müdde'ası olan vaĥf-ı mezbûr ĥudûd ve sınuru ma'lûmum degildür deyü cevâb viricek vekîl-i merĥûmdan müdde'asını mübeyyine beyyine taleb olunduĥda karye-i mezbûrenin kadimî ĥudûd ve sınuru ma'lûmları olan musin ve ihtiyârlardan Süleymân bin Muĥammed ve Ĥasan bin Süleymân ve Ramazân bin Sefer ve Şa'bân bin Ĥasan ve Ĥasan bin Muĥammed ve Ĥimmet bin 'Abdullâh ve Şa'bân İbn İbrâhîm ediger Şa'bân bin Bayram ve Zeynel bin Ṭurĥân ve Şa'bân bin Ĥurrem ve Ĥasan bin Bayram ve Muĥammed bin 'Alî ve Bayram bin Muĥammed ve İsmâ'îl bin Oruc ve Mûsâ İbn Ehl-i İmân ve 'Ömer bin 'Abdülbâkî ve Muştafâ bin Satılmış ve Muĥammed bin Ĥüseyn ve nefsi-i Dergene karyesinden 'Ömer bin Velî Maĥmûd Ĥalîfe İbn Muştafâ ve Receb bin Muĥammed ve el-Hâc 'Osmân bin 'Abdurrahmân ve Muştafâ bin Ĥasan ve İsmâ'îl bin Arslan ve Bayram bin 'Osmân ve Maĥmûd bin 'Abdurrahmân ve 'Ömer bin Muştafâ ve Maĥmûd bin Mü'min ve Muĥammed bin Maĥmûd ve Velî bin Muştafâ ve Muĥammed Serdârzâde nâm kimesneler meclis-i ma'kûd-ı mezbûrda ĥâzîrûn olub eşerü'l-istişhâd fî-l-ĥaĥîka karye-i mezbûrenin ĥudûd ve sınuru ki vekîl-i merĥûmuñ müdde'ası üzre şark tarafında mezkûr Atdan İnecek, andan Bülek Gölcek, andan Koçbeli Re's-i Cebel'e mûntehî, andan Dergeli Kübrâ, andan Kâfir Arpalığı, andan Küçek Burun, andan Yürek Öldüğü, andan Kirascık Geçidi, andan Ĥinzir Ĥamâmı, andan Şarbyol Geçidi, andan Elem Pıñarı, andan Göllice Çörtene, andan Kızılağaç Pıñarı, andan Mengelez Mişesi, andan Ĥurbân Dede, andan Cek Girişi, andan Eliz Kayası, andan Nehr-i Şaruçam ki Gûristân Deresi dimekle ma'rûfdur, andan Şarıtağılı, andan İsteme Mişesi, andan Tüy Kayası, andan Oğlancık Şuyu, andan Gerdeke Pıñarı, andan Kızılca Pıñar, andan Çağlayık, andan Aĥladlı Yaylak Pıñar, andan Şarmaşık, andan şark tarafında mezkûr Atdan İnecek'de nihâyet bulub ĥudûd-ı mezkûr dâhîlinde kâ'in arâzî vaĥf-ı mezbûr arâzîsinden olub seksan seneden berü arâzî maĥşûlât vaĥf-ı mezbûr tarafına 'â'id ve maĥşûlâtı kabza me'mûr olanlar aĥz u kabz iderler lâkin zamânımızda mezkûr ĥudûd dâhîlinde on beş keyl toĥum isti'âb ider bir kıt'a ve otuz keyl toĥum isti'âb ider bir kıt'a, iki kıt'a tarla Çeribaşoğlu Süleymân maĥşûlâtını ta'sîr idûb aĥz u kabz ider, bu ĥuşûşa bu vech üzre şahidleriz, [ve şehâdet daĥi ideriz deyü birleri] edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde şehâdetleri ġibbe-ri'âyet ve şerâyetü'l-kabûl ĥin-i kabûlde vâkî'a olduĥtan sonra mezbûr ĥudûd müdde'ası olan ĥudûd-ı mezkûre dâhîlinde min ba'd na ve def' olunub mâ-veĥa'a bi't-taleb ketb olundu. Ĥarrere fî evâsıt-ı min

Şuhûdü'l-ĥâl: İbrâhîm Ağa bin Dervîş, Yazıcı Muştafâ Beg, el-Hâc Bektâş Beg İbn Kâsım, İsmâ'îl Paşa Begzâde, Yârân Muĥammed Ağa, Mûsâ Çelebi İbn Muştafâ, Ĥasan Beşe İbn Muştafâ, 'Osmân Beg İbn Muştafâ, Muĥammed Beg İbn 'Alî Ağa, Ĥasan bin 'Abdükerîm, Mûsâ bin 'Abdullâh, Molla Ĥalîl bin Muĥammed, ve ġayrihum el-ĥâzîrûn.

¹ EK: 3

Karye-i mezbûre meşâyiĥ-i kirâmdan Şeyĥ 'Abdülmecîd-i Sivasî –zeyyede taĥvâhu-nin taşarrufunda olub Ebî Eyyûb Enşârî'de vâkî' Nişancı Paşa Câmî-i Şerîfî'ne ve maĥallesine Sa'âdetlü Pâdişâhımız –e'azze devlete ensârehu- icrâ eylediği şu yolların meremmete ve ta'mire muhtâc olduĥda vaĥfin mûsâ'adesi olmaĥla karye-i mezbûre maĥşûlü zîkr olunan şer yolu meremmetine şarf ve bâkî kalan, mûmâileyhe ĥayâtda olduĥça İstanbul'da Sultân Bâyezîd-i merĥûm Zâviyesi'nin fuĥarâsına ta'âmiyesine şarf olunmasına, ba'deĥü ĥâşîlât-ı mezbûreden bâkî ve fazla kalan evlâd-ı evlâdı ilâ inĥirâzü'z-zükûr müdâvim olmaĥ üzere vârid olan emr-i 'âlî mücibince mu'âmele oluna.

Tahrîren fî ġurre-i R (Rebiyülâĥîr), sene 1046 (2 Eylül 1636). el-Ĥaĥîr Tevĥî'.

Caba bennāk

Caba bennāk

Zemīn-i
Burāk der yed-i
Caba bennāk
Nūr

Zemīn-i
Aşılhān evkāf-ı şāhib-i vaqf
Ellerinde bir evlik yer var[r]dır

Hāsıl

1376

Resm-i	Resm-i	Resm-i	Hınta 2	Şa'ır	Qabluca
çift ve bennāk	tapu-yı hāric	āsiyāb	mud	1 mud	6 mud 16 kīle
793	65	25	160	40	198
Erzen	Öşr-i	Resm-i	Resm-i		
12 kīle	mīve	kovān	tapu-yı zemīn		
25	10	30	70		

Qarye-i Kerziyye divānında Qutlu Boğa Dānişmend çiftligi vaqıfıdır, qādīm mülk ıssı Hızır Beg'den deyü muqayyed der Defter-i 'Atık. Hāliyen Muştafā mutaşarrıf ba-berāt-ı hümāyūn.

Zemīn-i Mehemmed
Faqı bin Hācī Faqı der yed-i
Fazlullāh bin Pīr Dede
Nīm

Zemīn-i
İbrāhīm Faqı ve Yūsuf Faqı der
yed-i Şükrü bin İbrāhīm ve
İbrāhīm-i diger bin Aḥmed
Nīm

Altı ay yürür āsiyāb
Hızır bin Aḥmed Paşa
Mīr-i Mīrān-ı Sivas
Bab 3
1

Hāsıl

288

Resm-i	Resm-i	Hınta 1	Şa'ır	'Alef	Qabluca
çift	āsiyāb	mud	12 kīle	12 kīle	10 kīle
42	50	80	24	18	15
Erzen	Öşr-i	Öşr-i			
5 kīle	mīve	cevz			
10	30	19			

Qarye-i Buzqoyan divānında Müşerref çiftligi mā-teqaddemden Mürşid ve Asılbeg vaqfiyet üzre mutaşarrıf olagelmışler, elli mudlık yerdir bi-muddi Qoştantiniyye, h

münzi'z-zemān ve merhūm mağfūr Murād Hān –tābe serāhu- mezkūr vaqıf müselleme ve muşaddık dutub hükmi-hümāyūn virmiş deyü muqayyed der Defter-i 'Atık. Hāliyen 'Osmān mutaşarrıf ba-berāt-ı cedīd-i hümāyūn.

Muşafā	İbrāhīm	Kayyım	Emīr-i 'Alem	İlyās
veled-i Habīb	veled-i Habīb	veled-i Receb	veled-i Habīb	veled-i Aḥmed
Bennāk	Bennāk	Nīm	Bennāk	Bennāk

v.190a

'Alī	Hüsrev	Emīr	Āsiyāb
veled-i	birāder-i o	veled-i Maḥmūd	ḥarāb
Meḥemmed	Bennāk	Bennāk	
Bennāk			

Hāsil

191

Resm-i	Hınta 5	Şa'ır	'Alef	Ḳabluca	'Öşr-i
çift ve bennāk	kīle	11 kīle	14 kīle	4,5 kīle	keten
105	22,5	22	31,5	9	5
'Öşr-i					
mīve					
2					

Ḳarye-i Bedel divānında yarım evlik yeri Hāce Faḳı vaqfiyyet olagelmiş, ilā münzi'z-zemān merhūm Bāyezīd-i Hüdāvendigār daḥi müselleme dutub hükmi-hümāyūn virmiş. Hāliyen Muşafā Faḳı mutaşarrıf ba-berāt-ı hümāyūn.

Ordu	Hān Arslan	Yekūn
evlād-i 'Alī	birāder-i o	Caba
Bennāk	Bennāk	2
		Caba
		bennāk
		2

Hāsil

138

Resm-i	Hınta	Şa'ır	'Alef	Ḳabluca	'Öşr-i	'Öşr-i
çift	12 kīle	12 kīle	2 kīle	2,5 kīle	mīve	keten
21	61	36	4,5	4,5	4	7

Ḳarye-i Küskün ... mezra‘a-i mā-teḳaddemden vaḳfiyet üzere mutaşarrıf olagelmiş, ümerā-i māzīyeden mektūbları vardır, bunun üzerine Pādişāhımız muḳarrernāme virmiş deyü muḳayyed der Defter-i ‘Atıḳ. Ḥāliyen Muşliḥüddīn Ḥalīfe ve Muştafā ve Bekir Ḥalīfe mutaşarrıfdır ba-berāt-ı hümāyūn.

‘Alī	Seyfī	Özümsāh	Raḥmetī	Mazhār
veled-i	birāder-i o	birāder-i o	birāder-i o	veled-i İsmā‘īl
Meḥemmed	Bennāk	Bennāk	Bennāk	Bennāk
Bennāk				
Ḥaydār	Şa‘bān	Muḥarrem	‘Osmān	Uşūlī
veled-i İsmā‘īl	veled-i Ferruḥşād	veled-i Emrullāh	veled-i Yūsuf	veled-i İlyās
Bennāk	Bennāk	Bennāk	Caba bennāk	Caba bennāk
				03
Pīrī	Bazarlu	Ḥüsrev	‘Abdī	Resül
veled-i İlyās	birāder-i o	veled-i Tur ‘Alī	birāder-i o	birāder-i o
Bennāk	Bennāk	Nīm	Bennāk	Bennāk
v.190b				
Ḳudret	İslām	Fazlī	Muzaffer	Ca‘fer
veled-i Velī	veled-i Kudret	veled-i Ḥācī	veled-i Fazlī	veled-i Ḥācī
Çift 3 caba	Bennāk	Çift ve 2,5 bennāk	Bennāk	Bennāk
bennāk				
İbrāhīm	Oruç	Aḥmed	Yūsuf	Ḥabīb
veled-i Ca‘fer	veled-i Yūsuf	veled-i Oruç	birāder-i o	veled-i Naşūḥ
Bennāk	Caba bennāk	Nīm	Nīm	Nīm
	03			
Dede	Zülfikār	Toldı	İneḥān	‘İsā
veled-i Naşūḥ	veled-i Ḥabīb	veled-i Minnet	veled-i Minnet	veled-i
Bennāk	Bennāk	Bennāk	Nīm	Meḥemmed
				Çift
Muştafā	Müşā	Yūsuf	Budaḳ	Ehl-i İmān
veled-i	birāder-i o	birāder-i Muştafā	veled-i Müşā	veled-i Süleymān
Meḥemmed	Bennāk	Bennāk	Bennāk	Bennāk
Nīm				
Fazlī	Pırçe	‘Abdī	İslām	Ḥüseyin
veled-i Süleymān	veled-i Süleymān	veled-i Çalabvirdi	veled-i	birāder-i o
Bennāk	Caba bennāk	Çift	Abdülkādir	Nīm
	03		Nīm	

[R]ast	Rüşen	Müşâ	Resûl	Qalender
veled-i Hüseyn	birâder-i o	veled-i	veled-i Müşâ	veled-i
Bennâk	Bennâk	Abdülvehhâb	Bennâk	Meĥammed
		Nîm		Bennâk
Pîrî	Raĥmetî	Muştafâ	Kayı	Maĥşûd
veled-i	veled-i	veled-i Nûrullâh	birâder-i o	veled-i Muştafâ
Meĥammed	Meĥammed	Çift	Caba bennâk	Nîm
Bennâk	Nîm		03	
Süleymân	Şâlih	Yaĥyâ	Maĥmûd	Buĥraĥı
veled-i Muştafâ	veled-i	veled-i Meĥammed Çift	veled-i	veled-i Maĥmûd
Bennâk	Meĥammed	ve caba bennâk	Demurci	Bennâk
	Bennâk		Bennâk	
Ṭayyîb	‘Abdurrahmân	Nesîmî	Pîr Velî	Üveys
veled-i İneĥân	veled-i İneĥân	veled-i Kanbay	veled-i Kanbay	veled-i Şehsüvâr
Bennâk	Bennâk	Bennâk	Bennâk	Bennâk
			Üç ay yürür âsiyâb	
			Ehl-i İmân bin Pîr ‘Alî	
			Bâb	
			1	
Yekûn				
Caba	Çift	Nîm	Caba bennâk	Bennâk
65	9	17	16	38

Haric

Zemîn-i	Zemîn-i	Zemîn-i
Bektaş der yed-i Umûr ve Gürlü	Seydî Aĥmed der yed-i	Meĥammed der yed-i
veledân-ı Eyvânî	Üveys bin Şehsüvâr	Müşâ bin ‘Abdurrahmân Nîm
Caba bennâk	Nîm	
Zemîn-i	Zemîn-i	Zemîn-i
‘İsâ bin Maĥmûd	‘İsâ der yed-i	Vefâ der yed-i
Çift	Müşâ bin Abdülvehhâb	Quli bin ‘Abdurrahmân
	Nîm	Çift
Zemîn-i	Zemîn-i	Zemîn-i asma-yı
‘Alî bin Umûr	Deli ve Muştafâ bin Murâd	Asma-yı Ferhâd bin ‘Abdullâh
der yed-i	ve İslâm ve Hüseyn	Dönüm
Caba bennâk	veledeyn-i Kâdirî	8
	Nîm	

v.191a

Hâşıl

1854

Resm-i	Resm-i	Resm-i	Hınta	Şa'ir	'Alef
çift ve bennâk	tapu-yı hâric	âsiyâb	2 mud kîle	10 kîle	10 kîle
1314	197	25	200	30	20
Erzen	Kına	Öşr-i	Öşr-i	Öşr-i	
5 kîle	2 kîle	mîve	keten	cevz	
15	3	15	3	2	
Resm-i kovân	Resm-i				
5	tapuy-ı zemîn				
	25				

Çarye-i Alp Arslan dîvânında ve Deniz dîvânında ve Akça dîvânında Mevlânâ Sevinç Fağı elinde taşarruf idegeldüğü yerler zamân-ı mâzîyeden vaqfiyet üzere taşarruf olunugelmiş, bunun üzerine merhûm Sultân Mehemmed Hân vaqf-ı evlâddır deyü muqayyed der Defter-i 'Atük. Hâliyen Muharrem ve Emrullâh ve Şükrullâh ve Mehemmed Fağı ve Sıyâmî ve Enbiyâ Fağı ve Nüş ve İslâm ve Velî Fağı ve Kıran vaqf-ı evlâdlık üzere mutaşarrıflardır ba-berât-ı cedîd-i hümayûn.

Bâlî	Şâlih	İbrâhîm	Sâmî	Muharrem
veled-i Hüseysin	veled-i Naşûh	veled-i Naşûh	veled-i Hüseysin	veled-i Velî
Nîm	Bennâk	Bennâk	Bennâk	Sâhib-i berat
Emrullâh	Şükrullâh	Mehemmed Fağı	Sıyâmî	Velî Fağı
veled-i Velî	birâder-i o	veled-i Muştafâ	birâder-i o	veled-i 'Âdil
Gün	Muhasşıl	Sâhib-i berat	Bennâk	Bâ-berât
Ağun	Yârcı	Oruç	'Alî	
veled-i Aşlîmâh	veled-i o	birâder-i o	birâder-i o	
Bâ-berât	Bennâk	Bennâk	Muhasşıl	

¹ 198. varakda hüccet-i mahfûzası vardır.

Mezra'a-yı Ufuğdüzü'nde çarye-i mezbûr

Çarye-i mezbûrenin hudûdu dâhilinde olub hüccet-i şer'iyeye ile işbât olmaması vechile kayd olub yazılmışdır. R (Rebiyülâhîr), fi sene 1046 (Eylül 1636). el-Hakîr Muştafâ Tevki'i.

Haric

Zemîn-i	Zemîn-i şâhib-
Hâbîb bin Hâsân der yed-i Şâlih ve İbrâhîm	i vaqf elinde
veledân-ı Naşûh	2,5 çift
Caba bennâk	

Hâşıl

Resm-i	Resm-i	Hımta 9	Şa'ir 4	Qabluca	Erzen
çift	zemîn-i hâric	kîle	kîle	2 kîle	6 kîle
21	115,5	38	9	4	12
Resm-i	Öşr-i	Resm-i			
tapu-yı zemîn	mîve	kovân 10			
25	16				

1

¹ EK: 1

el-Emru ke-mâ zekere fihî

'Alî bin Hüseyin en-Nâ'ib bi-każâ-yı Devrek, 'abduhu'l-fakîr ileyhi sübhânehu, 'afâ 'anhümâ. el-Emru ke-mâ yahkiyehü'l-kitâb

Muhammed bin Ahmed el-Kâdî bi-Medîne-i Kastamonu şâbîkan, harrerehu el-fakîr ileyhi 'azze şânuhu Ve'l-me'mûr bi-istimâ'î hâzihî'l-każiyyeti min kıbeli men lehu'l-emr, 'afâ 'anhümâ.

Huşûş-ı 'atîyü'l-beyân hakkında mahallinde faşl u haşm ve 'alâmât-ı fâşıla vaz' için Devrek kağısı ile fakîre hitâben Kutbu'l-'ârifin Sivâsîzâde eş-Şeyh 'Abdülbâkî Efendi taraflarından bâ-fermân-ı 'âlî vekîl-i şâbitü'l-vekaleleri işbu hâfizü'l-vesîka 'umdetü'l-emâsil Esed 'Alî Beg'in el-Merhûm Maḥmûd Beg yediyle târiḥ-i kitâb senesi evâ'il-i Cemâziye'l-âhire ile müverreḥe fermân lâzimu'l-itâ'a vârid olub mazmûn-ı meşhûnunda każâ-i mezbûre tâbi' Okuf nâm kırye Ḥâzret-i Ebî Eyyûb Ensârî 'aleyhi't- taḥiyyetü'l-bârîde vâkı' Nişâncı Paşa binâ itdügi Câmî '-i Şerîf şu yollarına mevkûf evkâfından olub berât- ı şerîf ile meşrûtiyyet üzere mütevellisi olan Kutbu'l-'ârifin Sivâsîzâde eş-Şeyh 'Abdülbâkî Efendi Dîvân- ı Hümâyün'a 'arzuhâl idüb meşrûtiyyet üzere mutaşarrif olduḡum Evkâf-ı mezbûre kurâlarından każâ-i mezbûre tâbi' Okuf nâm kıryenin ḥudûd ve sınuru mümtâz ve mu'ayyen iken etrâfında vâkı' timâr ve ze'âmete mutaşarrif olanlar kırye-i mezbûre ḥudûdı dâḥilinde müdâhale ve tecävüz iderler, mahallinde üzerine varılıb ḥudûd ve sınuru ma'lûmları olan musin ve ihtiyârlardan haşm-ı şer'î muvâcehelerinde ḥaḡ ve 'adl üzere faşl ve 'alâmât-ı fâşıla vaz' ve taḥdîd oluna deyü buyuralmaḡın intişâlen leh każâ-i mezbûrda kâ'in kırye-i mezbûrenin münâzi'un fih olan ḥudûd ve sınuru üzerine varılıb 'aḡd-ı meclis-i şer' ḥatır olunduḡda vekîl-i mümâileyh Esed 'Alî Beg huşûş-ı mezbûre bâ-fermân-ı 'âlî mübâşir ta'yîn olunan Bolu voyvodası 'Umdetü'l-emâcid Ahmed Aḡa mübâşeretiyle livâ-i mezbûrede On İki Dîvân każâsında Butaḡ ze'âmetine mutaşarrif olan Müfettişzâde el-Hâc Muhammed Aḡa maḡzârında üzerine da'vâ ve taḡrîr-i kelâm idüb kırye-i mezbûre topraḡının ḥudûd ve sınuru şarḡ tarafindan Zonḡuldayıḡ Köprüsü, andan Hüseyin Pıñarı, andan Ya'ḡûb Beşe ḡanesi önünden zuḡaḡa, andan kırye-i mezbûre Okuf Câmî 'i'ne, andan Geriş ḡarmânına, andan Dikili Taş, andan Büyük Egrek girişine, andan Şolaḡ Beg Degirmeni'ne, andan Çomaḡlar Deresi'ne, andan Nehr-i Kebîr'e muntehî, andan Nehr-i mezbûrun kıble tarafinda bir tarafdan Taş Köprü ve bir tarafdan Dâvûd Şeyḡ Mezarı'na ve bir tarafdan 'Alî Kâdî Deresi'ne ve bir tarafdan Gümrânî cânibine muttasıl ber-vech-i taḡmîn sekiz kil toḡum isti'âb ider bir kıḡ'a tarla kırye-i mezbûre topraḡından vaḡıf arâzîsinden iken mezbûr el-Hâc Muhammed Aḡa müdâḡhalede ḡâlî degildür, mezbûrdan su'al olunub tarla-yı mezbûrdan kaşr-ı yedine tenbîḡ olunmaḡ matlûbundur didikde, ḡıbbe's-su'al mezbûr el-Hâc Muhammed Aḡa cevâbında kırye-i mezbûre arâzîsinin muḡarrer üzere vaḡıf arâzî olduḡun iḡrâr idüb lâkin maḡdûd-ı mezkûre bir kıḡ'a tarlanın vaḡıf arâzîsinden olduḡun inkâr ile cevâb virecek vekîl-i

v.191b

Ḳarye-i Meydāncı vaḳıf ki adı Evren'dir, meskūd ebun 'an ceddīn vaḳfiyyet üzre mutaşarrıf olagelmiş, merḥūm Sultān Murād Ḥān ḥükm-i hümāyūn virmiş deyü muḳayyed der Defter-i 'Atıḳ. Ḥāliyen Meḥemmed Dede mutaşarrıf ba-berāt-ı cedīd-i hümāyūn.

Ḥasān	Çalabvirdi	Şālih	Cārullāh	İbrāhīm
veled-i	veled-i Ḥasān	birāder-i o	veled-i 'İsā	veled-i Carullāh
Meḥemmed	Bennāk	Bennāk	Bennāk	Mud
1 çift mudluk				2
Deyr				
Ramażān	Fethī	Ṭālib	Penbe	'Alī
veled-i 'Alī	veled-i 'Ömer	veled-i Üveys	birāder-i o	veled-i Üveys
Mud	Nīm	Bennāk	Bennāk	Bennāk
03				
Ya'kūb	Sevindik	Nezir	Muştafā	Sefer
veled-i Üveys	birāder-i o	veled-i Yūsuf	veled-i 'Osmān	veled-i Ca'fer
Bennāk	Bennāk	Bennāk	Bennāk	Bennāk
Raḥmetī	Fehīmī	İdrīs		
veled-i Ferruḥşād	veled-i Mü'eyyed	Veled-i		
Bennāk	Lek	Nolabala		

mümāileyhden taḳrīr-i da'vāsını mübeyyine beyyine taleb olunduḳda 'udūl-i müslimīnden musin ve ihtiyārlardan Maḥmūd Çelebi İbn Ḥüseyn Beg ve Ya'kūb bin Ramażān ve Şālih bin Maḥmūd ve Maḥmūd bin Mūsā ve Şa'bān bin Ḥasan ve diger Şa'bān bin Mūsāllī nām kimesneler meclis-i ma'ḳūd-ı mezkūrda ḥāzırūn olub eşerü'l-istişhād fi'l-ḥaḳıka ḳarye-i mezbūre Ḥazret-i müşārünileyhde vāḳı' Nişāncı Paşa Evḳāfi şu yolları termimine mevḳūf olub ḥudūdunuñ şark tarāfi Zonguldayık Köprüsü, andan Ḥüseyn Pınarı, andan Ya'kūb Beşe ḥānesi önünden zuḳaḳa, andan ḳarye-i mezbūre Oḳuf Cāmi'i'ne, andan Geriş ḥarmānına, andan Dikili Taş, andan Büyük Egrek girişine, andan Şolak Beg Degirmeni'ne, andan Çomaklar Deresi'ne, andan Nehri-i Kebir'e müntheh, andan Nehr-i mezbūrun kıble tarāfında bir tarāfdan Taş Köprü ve bir tarāfdan Dāvūd Şeyḫ Mezārı'na, bir tarāfdan 'Alī Ḳādı Deresi'ne ve bir tarāfdan Gümrānī cānibine mutṭasıl ber-vech-i taḥmīn sekiz kil toḫum isti'āb ider bir kıṭ'a tarla vaḳf-ı mezbūr topraḳından vaḳıf arāzīsinden iken mezbūr el-Hāc Muḥammed Aḡa müdāḫaleden ḥālī deḡıldür, mezbūrdan su'āl olunub bālāda mezkūr ḥudūd dāḫilinde olan arāzī vaḳf-ı mezkūr arāzīsinden olduḡuna şahidleriz ve şehādet daḫi ideriz deyü her birleri edā-i şehādet-i şer'ıyye eylediklerinden sonra şehādetleri ba'de't-ta'dīl ve't-tezkıye ḥin-i ḳabūlde vāḳı'a olmaḡın ḥudūd-ı mezkūre dāḫilinde olan arāzīnin vaḳfiyyetine ba'de'l-ḥükm mezbūr el-Hāc Muḥammed Aḡa'nın tarla-yı mezbūrdan min ba'd ḳaşr-ı yedine tenbīh olunub mā-veḳa'a bi't-taleb ketb olundu. Harrere fi evāsıt-ı min Recebi'l-Ferd li-sene şülüş 'aşer ve mi'e ve elf (1113/1701).

Şuhūdü'l-ḥāl: Uruzlarlızāde Muḥammed Aḡa, el-Hāc Bektāş Beg İbn Ḳāsim, Paşa Begzāde İsmā'ıl Aḡa, Yārān Muḥammed Aḡa, Mūsā Çelebi İbn Muştafā, Molla 'Alī bin Ḥüseyn Efendi, Yazıcı Muştafā Beg, Ḥasan Beşe İbn Muştafā, 'Osmān Beg İbn Muştafā, Muḥammed Beg İbn 'Alī Aḡa, Mūsā İbn 'Abdullāh, Ḥasan bin 'Abdülkerīm, Molla Ḥalīl bin Muḥammed ve ḡayrihum el-ḥāzırūn.

¹ EK: 2

Min neshin: Defterḫāne-i 'Āmire'de ḥıfz olunan şüret-i ḳayddır. 23 N (Ramażān) [1]113 (21 Şubat 1702).

Bennāk

Yekūn

Caba	Nīm	Çift	Mud	Caba bennāk
18	1	1	6	13

Haric

Zemīn-i	Zemīn-i	Zemīn-i
Velī der yed-i ‘Alī bin Üveys	Ahmed bin Fazlullāh der yed-i	Uşūlī der yed-i
Mud	Fethī bin ‘Ömer ve Muştafā bin	Abdulazīz bin Murād Faķı
2	‘Osmān	Mud
	Mud	4
	03	
Zemīn-i	Zemīn-i	Zemīn-i
Şālīh birāder-i Hızır der yed-i	Mü’eyyed der yed-i Raħmetī bin	Aśma-yı ‘Alī bin Üveys
Nezir bin Yūsuf ve ‘Alī bin	Ferruħşād ve Ferhād bin Mü’eyyed	Dönüm
Üveys	Mud	4
Mud	03	
2		

Hāşıl

861

Resm-i	Resm-i	Hınça	Şa‘ir	Ķabluca	‘Alef	
çift	zemīn-i	3 mud 16	14 kīle	1 mud 1 kīle	1 mud 18	
74	hāric	kīle	29	32	kīle	
	91	305			57,5	
Erzen	‘Öşr-i	‘Öşr-i	‘Öşr-i	‘Öşr-i	Resm-i	Resm-i
11 kīle	mīve	piyāz	keten	cevz	ķovān 9	tapu-yı
22,5	92	5	15	9		zemīn
v.192a						120

Ķarye-i Arslan dīvānında diger Danişmendoğlu Maħmūd Faķih’in taşarruf itdüği yeri nā teķaddemden vaķfiyyet üzre taşarruf idegelmiş, elinde ümerā-i mazīyeden mektübları vardır deyü muķayyed der Defter-i ‘Atīķ. Hāliyen mutaşarrıf ba-berāt-ı hümāyün on beş mudlık yer imiş bi-muddi Ķostantīniyye.

Şa'dī veled-i Muştafā Nīm	Şa'bān veled-i Ya'kūb Bennāk	Kemāl veled-i 'Abdulkerīm Nīm	Şeref veled-i Raḥmetī Nīm	Zūlfikār veled-i 'Abdullāh Bennāk
Emīrşāh veled-i 'Abdullāh Bennāk	Pīr Cemāl veled-i Pīri Bennāk	Veled veled-i Pīr Cemāl Bennāk	Ca'fer veled-i Nebī Muḥaşşıl	Müşā veled-i Tur Bālī Mücerred
'Alī veled-i Yūsuf Bennāk	Receb veled-i 'Alī Bennāk	Raḥmeti veled-i 'Alī Bennāk	Resūl veled-i Eyyūb Bennāk	Murād veled-i Yūsuf Bennāk

İbrāhīm veled-i Yūsuf Bennāk	Sefer veled-i Tur Bālī Nīm	Üç ay yürür āsiyāb Şehr Faḳı ve Kemāl bin Abdulkerīm Bāb 1	Üç ay yürür āsiyāb Siyāmī bin Muştafā Bāb 1		
Yekūn		Üç ay yürür āsiyāb Mü'min			
Caba 17	Nīm 3	Bennāk 11	Muḥaşşıl 1	Mücerred 2	bin Bāb 1

Ḥāric

Zemīn-i Süleymān der yed-i Şa'bān bin Ya'kūb Caba bennāk Zemīn-i Velī der yed-i Müşā bin Tur Bālī Caba bennāk	Zemīn-i Yūsuf der yed-i Murād bin Yūsuf Caba bennāk Zemīn-i Ḥamse der yed-i Zūlfikār ve Emīrşāh veledān-ı 'Abdullāh Caba bennāk	Zemīn-i Nebī der yed-i Pīr Cemāl ve Veled veledān-ı Nebī Caba bennāk Zemīn-i Celācet vaḳıf der yed-i Kemāl bin 'Abdulkerīm ve Şeref ve Raḥmetī ve Şālīḥ bin 'Abdī Çübān
---	--	---

Ḥāşıl

607

Resm-i çift ve bennāk 195	Resm-i zemīn-i ḥāric 137	Resm-i āsiyābhā 75	Ḥınṭa 1 mud 8 kīle 113	Şa'ir 5 kīle 10	'Alef 2 kīle 3	Ḳabluca 2 kīle 3
------------------------------------	-----------------------------------	--------------------------	------------------------------	-----------------------	----------------------	------------------------

Erzen	Öşr-i	Resm-i	Resm-i
2 kile	mīve	kovān	tapu-yı
6	5	20	zemīn
v.192b			40

Ḳarye-i Erminī Bolu'da Ḥāce Faḳīh'in bir çiftlik vaḳıf yeri vardır, İ sā Şeyḫ vaḳfıdır, ḳadīm mülk ıssı Ḥızır Beg'den ve Bāyezīd-i Ḥūdāvendigār'dan bitisi daḫī vardır, altı mudlık yerdir, elli yemiş ağacı vardır deyü muḳayyed der Defter-i 'Atīḳ. Ḥāliyen İbrāhīm mutaşarrıf ba-berāt-ı hümayūn.

Müşā	İbrāhīm	Nizāmī	Yūsuf	Zülfikār
veled-i Süleymān	veled-i Ḥüssām	veled-i İbrāhīm	veled-i Ḥüssām	veled-i Müşā
Pīr malı	Çift	Muḫaşşıl	Bennāk	Bennāk
Ramazān	Resül	Veled	Ḳalender	
veled-i Muḫarrem	birāder-i o	veled-i Nüş	veled-i Müşā	
Bennāk	Bennāk	Bennāk	Bennāk	
		Yekūn		
Caba	Çift		Bennāk	Muḫaşşıl
9	1		6	1

Ḥāşıl

425

Resm-i	Ḥınṭa	Şa'ir 3	Ḳabluca	Erzen	Resm-i	Öşr-i
çift	1 mud 10 kile	kile	1 mud 3 kile	7 kile	keten	mīve
140	122	6	31	14	5	170
Öşr-i	Resm-i					
cevz	tapu-yı zemīn					
15	20					

Ḳarye-i Uzun Köyü'nde Ḥācī Ḥāce Faḳı bir dik yeri mā-teḳaddemden vaḳfiyyet üzere taşarruf idgelmişler deyü muḳayyed der Defter-i 'Atīḳ. Ḥāliyen Müşā Ḥalife mutaşarrıf ba-berāt-ı cedīd-i 'ālī-şān. On mudlık yerdir bi-muddi Ḳoşantiniyye.

Ḥāşıl

141

Resm-i	Hinta	Erzen	Öşr-i
çift	11 kîle	11 kîle	mîve
42	57,5	33	8

Çarye-i Sabuyâr'da Tur Paşa Fağih'in on mudlık yeri vardır, kadîmî mülk ıssı Hızır Beg hatunundan Hasân yeri derler, hem Bâyezîd-i Hüdâvendigâr müsellemler dutdum deyü hüküm virmiş deyü muqayyed der Defter-i 'Atîk. Hâliyen Nizâmî mutaşarrıf ba-berât-ı hümâyûn.

Zemîn-i			Zemîn-i		
Meğhemmed bin Hamse der yed-i Esen ve Hüssâm veledân-ı Ağmed			Hasân Fağı der yed-i Muştafâ bin Seydî Ağmed ve İbrâhîm bin Ağmed ve Hüssâm bin Ağmed-i diger ve Fâtıma binti Cemâl		
Nîm			Çift		
Hâşıl					
191					
Resm-i	Hinta	Şair	Qablucâ	Erzen	Öşr-i
zemîn-i hâric	13 kîle 3 kîle	6 kîle	11 kîle	4 kîle	mîve
72	55	12	17	8	25

v.193a

Çarye-i Malya'da İmam Muştafâ Fağı dutduğı çiftlik ebân 'an ceddîn vaqfiyyet üzere mutaşarrıf olagelmışler, merhûm Bâyezîd-i Hüdâvendigâr ve Emîr Süleymân Çelebi nişânlarıyla deyü muqayyed der Defter-i 'Atîk. Hâliyen Şâlih Halife mutaşarrıf ba-berât-ı hümâyûn.

'Abdülcelîl	İbrâhîm	'Abdükerîm	'Abdurrahîm	Altı ay yürür
veled-i Sevindik	veled-i Sevindik	birâder-i o	birâder-i o	âsiyâb
Bennâk	Bennâk	Bennâk	Mücerred	'Abdülcelîl bin
				Sevindik
				Bâb
				1

Yekün

Caba	Bennāk	Mücerred	Âsiyāb
4	3	1	1

Haric

Zemīn-i	Zemīn-i
Meħemmed bin Oruç Beg der yed-i Raħmān bin Kutbüddīn ve İlyās bin Yūsuf Caba bennāk	Çetker Yūsuf bin Oruç der yed-i İlyās bin Çetker Yūsuf ve Hızır birāderēş Caba bennāk

Hāşıl

335

Resm-i	Resm-i	Hınta	Kabluca	'Alef	Erzen
çift	āsiyāb	1 mud 2 kīle	6 kīle	1/2 kīle	3,5 kīle
164	50	82	9	2	7
Öşr-i	Resm-i	Resm-i			
mīve	cāme/çayır	tapu-yı zemīn			
6	3	5			

Çarye-i Necīmvirān'da Fekur yeri evvelden vaķ olagelmiş Bekir Faķı taşarruf idermiş deyü muķayyed der Defter-i 'Atıķ. Hāliyen Şālih Faķı ve 'Alāüddīn Faķı mutaşarrıflardır ba-berāt-ı hümāyūn.

Pervāne	Çasimāt	Hüseyin veled-	Muħarrem	Nu'mān
veled-i	veled-i Pervāne	i Naşūh Nīm	veled-i Hüseyin	veled-i Müşā
Novsokman	Bennāk		Bennāk	Bennāk
Nīm				
Şehrimāh	Murād	Ma'rūf	Kül Dede	'Abdülkerīm
veled-i İśā	veled-i Nesīmī	veled-i Nesīmī	veled-i Mü'eyyed	veled-i Maħmūd
Nīm	Bennāk	Bennāk	Bennāk	Nīm
Hācī Bayram	Meħemmed	Muştafā	'Abdülġanī	Receb
veled-i	birāder-i o	veled-i	veled-i Muştafā	veled-i Pīr Aħmed
Abdülkerīm	Bennāk	'Abdülġanī	Bennāk	Bennāk
Bennāk		Bennāk		

İsmâ'îl veled-i İhtiyâr Bennâk	Bekir veled-i İsmâ'îl Bennâk	'Alî veled-i İhtiyâr Bennâk	Muştafâ birâder-i o Bennâk	Mesîh birâder-i o Bennâk
Mü'eyyed veled-i İsmâ'îl Bir	Hâcî Bayram veled-i Müşâ Bennâk	Meĥammed veled-i Pîrî Nîm	Altı ay yürür âsiyâb Meĥammed Beg Bâb 1	

v.193b

Üç ay yürür âsiyâb Murâd ve Muştafâ Bâb 1			Yekûn		
	Caba	Nîm	Bennâk	Bir	Âsiyâb
	23	5	17	2	2

Hâric

Zemîn-i Pîrek veled-i Kâdir ve Merdî ve İbrâhîm der yed-i İbrâhîm bin Meĥammed Nîm	Zemîn-i Halîl bin Naşrullâh der yed-i Nîm	Der taşarruf-ı şâhib-i vaĥf 6,5 çift
--	--	--

Hâşıl

796

Resm-i çift ve bennâk 309	Resm-i zemîn-i hâric 357	Resm-i âsiyâb 75	Hınta 10 kîle 40	Şa'ir 2 kîle 4	'Alef 2 kîle 3
'Öşr-i keten 2	'Öşr-i mîve 5	'Öşr-i cevz 1			

Ķarye-i Mûnis Beg tîmârında Tayyîb Faĥih'in yeri vardır, vaĥıf ĳadîm mülk ıssı, Umûroĳulları'ndan ve Bâyezîd-i Hüdâvendigâr nişânı dahî var, on mudluk yerdîr deyü muĳayyed der Defter-i 'Atîĳ. Hâliyen Velî Faĳı ve Muĥsîn Faĳı ve Yahyâ Faĳı ve Alemşâh Faĳı mutaşarrıflardır ba-berât-ı hümâyûn.

Âsiyâb

Üveys Faĳı, hâliyen ĳarâb

Ḥāşıl

416

Resm-i çift 168	Ḥınta 1,5 mud 120	Şa'ir 15 kile 30	Ḳabluca 13,5 kile 20	Erzen 12 kile 24	'Öşr-i mīve 37	'Öşr-i cevz 11
-----------------------	-------------------------	------------------------	----------------------------	------------------------	----------------------	----------------------

Ḳarye-i Bağren'de 'Alī Faḳih'in beş çiftlik yeri vardır, vaḳıfdir, ḳadīm mülk ıssı, Umüroğulları'ndan, hem Bāyezīd-i Ḥüdāvendigār'dan nişānı vardır deyü muḳayyed der Defter-i 'Atīḳ. Ḥāliyen Kerīm Ḥalīfe mutaşarrıf bā-berāt-ı hümāyün.

Meḥammed veled-i İsmā'il Bennāk	Ferrūḥ birāder-i o Bennāk	Mutaḥhar birāder-i o Nīm	Şa'bān veled-i Meḥammed Bennāk	Ferhād birāder-i o Bennāk		
Haric						
Receb veled-i İskender Caba bennāk	Üveys veled-i Şālīḥ Caba bennāk	Dede veled-i Şālīḥ Caba bennāk	Caba 5	Nīm 1	Yekün Bennāk 4	Caba bennāk 3

Ḥāşıl

422

Resm-i çift 210	Ḥınta 1 mud 4 kile 84	Şa'ir 13 kile 47	'Alef 7,5 kile 11	Ḳabluca 1 mud 3 kile 33	Erzen 13 kile 26	'Öşr-i mīve 11
-----------------------	--------------------------------	------------------------	-------------------------	-------------------------------	------------------------	----------------------

v.194a

Ḳarye-i Çatak'da Dīdār Şeyḥ'in bir çiftlik yeri vardır, vaḳf, ḳadīm mülk ıssı, Ḥızır Beg oğlu Maḥmūd Beg'den ve hem Bāyezīd-i Ḥüdāvendigār'dan bitisi vardır deyü muḳayyed der Defter-i 'Atīḳ. Ḥāliyen Ebūyār ve Ḳurd mutaşarrıflardır ba-berāt-ı hümāyün.

Zemīn-i

Ḥüseyn der yed-i Ebūyār bin Bekir

Ḥāşıl

Resm-i	Hımta 7	Şa'ir 1	Kafluca	'Ösr-i
çift	kile	kile	2 kile	mive
42	28	2	3	7

Çarye-i Sabuyâr dîvânında Küli Hâcî oğlu Mehemmedî'nin bir çiftlik yeri vardır, vaqf-i evlâddır, Bâyezîd-i Hüdâvendigâr nişâniyla deyü muqayyed der Defter-i 'Atîk. Hâliyen Şükrü ve Vildân ve Nebî ve İbrâhîm ve Fazlullâh ve Raḥmetî ve Seydî Aḥmed ve İlyâs ve Yahyâ ve Ağıran mutaşarrıflardır ba-berât-ı cedîd-i hümâyûn.

Ayḳud veled-i Turdu Nîm	Muṣtafa veled-i o Bennâk	'Osmân veled-i Yahyâ Nîm	Hasân veled-i 'Ömer Bennâk	'Abdülḡanî veled-i Müşâ Bennâk
Pîreli veled-i Müşâ Çift	Turasi veled-i 'Abdülḡanî Bennâk	Velî veled-i Pîreli Bennâk	Meḡemmed veled-i İbrâhîm Bennâk	Ferhâd birâder-i o Bennâk
Maḡmûd veled-i İbrâhîm Nîm	Evḡad veled-i Meḡemmed Bennâk	Ḳâdirverdi veled-i Enîsa Bennâk	Müşâ veled-i Ḳulaḡuz Bennâk	Nâşuḡ veled-i Enîsa Caba bennâk 03
Torlaḡ veled-i Hüseyin Bennâk	Timurḡân veled-i Hüseyin Çift	Ergâyib veled-i Hüseyin Bennâk	Vefâ veled-i Torlaḡ Bennâk	Umûr birâder-i o Bennâk
Timurtaş veled-i Ergâyib Bennâk	Aḡıran veled-i Yahyâ Bennâk	Meḡemmed veled-i Tahsîn Bennâk	Hâcî birâder-i o Bennâk	Bâyezîd birâder-i o Bennâk
Yûsuf veled-i Şehsüvâr Bennâk	Süleymân veled-i Turbasa Bennâk	Fazlullâh veled-i Pîr Dede Şâhib-i berât	Arslan veled-i Tahsîn Bennâk	Seydî Aḡmed veled-i Pîr Aḡmed Şâhib-i berat
Muṣtafa veled-i Seydî Aḡmed Bennâk Nebî	Meḡemmed veled-i Müşâ Bennâk 'Alî	Raḡmetî veled-i Müşâ Bennâk İlyâs	Velî veled-i Raḡmetî Bennâk Yahyâ	İbrâhîm veled-i Aḡmed Şâhib-i berât Şükrü

veled-i Mehemmed Şāhib-i berāt	veled-i Nebī Bennāk	veled-i Hācī Bā-berāt	birāder-i o Şāhib-i berāt	veled-i İbrāhīm Şāhib-i berāt
-----------------------------------	------------------------	--------------------------	------------------------------	----------------------------------

v.194b

İbrāhīm veled-i Şaru Bennāk	Pirek veled-i Fethī Nīm	Ṭurgud veled-i Hüseyn Bennāk	Hasān veled-i Hüseyn Bennāk	Timurhan birāder-i o Bennāk
-----------------------------------	-------------------------------	------------------------------------	-----------------------------------	-----------------------------------

Müşā veled-i Hüseyn Bennāk	Mehemmed veled-i Hüseyn Bennāk	‘Abdülğanī veled-i Turğud Bennāk	Muştafā veled-i Hüseyn Bennāk	Ṭur ‘Alī veled-i Hüseyn Bennāk
----------------------------------	--------------------------------------	--	-------------------------------------	--------------------------------------

‘Alemsāh veled-i Hüseyn Bennāk	Enīsa veled-i Ṭurhan Bennāk	Ḥalīl birāder-i o Bennāk	İbrāhīm birāder-i o Bennāk	Sefer birāder-i o Caba bennāk
--------------------------------------	-----------------------------------	--------------------------------	----------------------------------	-------------------------------------

Ca‘fer veled-i Latīf Du‘āgūy	Mehemmed veled-i Latīf Bennāk	‘Abdülğanī veled-i Latīf Caba bennāk	‘Alī Pīr veled-i Ṭurdu Bennāk	Pīr ‘Ālem birāder-i o Bennāk
------------------------------------	-------------------------------------	--	-------------------------------------	------------------------------------

1

Arslan birāder-i o Bennāk	Pīr Kemāl birāder-i o Bennāk	İmānqulı birāder-i o Bennāk	Keyvān veled-i Müşā Bennāk	Şayfī veled-i Müşā Bennāk
---------------------------------	------------------------------------	-----------------------------------	----------------------------------	---------------------------------

‘Abdülğanī veled-i Şayfī Bennāk	Şāhqulu birāder-i o Bennāk	Ṭur Bāli veled-i Keyvān Bennāk	Bākī veled- i Maqşūd Çift	Pīr ‘Ālem birāder-i o Bennāk
‘Alī birāder-i o Bennāk	Ya‘kūb veled-i Tālīb Nīm	Muḥarrem veled-i Yūsuf Bennāk	Şāh Velī birāder-i o Bennāk	İslām veled-i Muştafā Caba bennāk

03

Pīr Dünyā veled-i Mehemmed Nīm	Şāhmīr veled-i Maqşūd Nīm	Şarıç birāder-i o Caba bennāk	Pīr ‘Ālem veled-i Emīr Bennāk	Müşā birāder-i o Bennāk
--------------------------------------	---------------------------------	-------------------------------------	-------------------------------------	-------------------------------

03

Pīrgāyib veled-i Şāhmīr Bennāk	Muhtār veled-i Şarıç Bennāk	Bākī birāder-i o Muḥaşşıl	Mehemmed veled-i Yūsuf Bennāk	Müşā veled-i İneḥān Bennāk
--------------------------------------	-----------------------------------	---------------------------------	-------------------------------------	----------------------------------

Muḥarrem	İhtiyār	Şehrimāh	Şehrām
----------	---------	----------	--------

Resm-i çift ve bennâk 850	Resm-i tapu-yı zemîn 157	Hımta 3 kîle 12	Şa'ir 10 mud 30	'Alef 7 kîle 15	Qablucâ 2 kîle 4
Resm-i kovân 20	'Öşr-i mîve 20	Resm-i 'arûsiye 60	'Öşr-i keten 20	Resm-i tapu-yı zemîn 100	

Qarye-i Başgevenç'de 'Ömer Faqı bir çiftlik vaqf yeri cihet-i imâmet için taşarruf idegelmiş, tâ ol zamândan ilâ hâzihi'z-zamân vaqf-ı mukarrerdir deyü muqayyed der Defter-i 'Atîk. Hâliyen Velî Faqı imâmet için mutaşarrıf ba-berât-ı hümâyün.

Zemîn-i
mezkûr Hâricde ekilür imiş.
Hâliyen şâhib-i vaqf mutaşarrıf Çift

Altı ay yürür âsiyâb
Tursun ve Lütfî veledân-ı Seydî ve Ma'den ve
Esenî ve Dâvûd veledân-ı Aydın

Bâb
1

Hâşıl

163

Resm-i çift 42	Resm-i âsiyâb 50	Hımta 4 kil 12	Qablucâ 10 kîle 20	Erzen 10 kîle 30
'Öşr-i mîve 9				

Qarye-i Türkerî'de Hecoğlu Hasân'ın bir çiftlik yeri vardır, vaqf Bâyezîd-i Hüdâvendigâr nişânyla deyü muqayyed der Defter-i 'Atîk. Hâliyen Muslihiddîn Halîfe mutaşarrıf bā-berāt-ı hümâyün.

Zemîn-i

Beççe-i Ebül-Leys ve Evhad ve Hızır ve Sefer bin Naşûh

Dönüm

19

Hāşıl

182

Resm-i	Hınça	Erzen	Öşr-i
çift	13 kîle	12 kîle	mîve
70	67,5	39	5

Çarye-i Uluköy nām dīvānda bir kıt'a çarye yeri vaqfiyyet üzere Yıldırım Hān nişānıyla mutaşarrıflardır deyü muqayyed der Defter-i 'Atıķ. Hāliyen Muştafā Faķı mutaşarrıf bā-berāt-ı cedīd-i hümāyūn.

Murād veled-i Mü'min Bennāk	Muştafā veled-i Mü'min Bennāk	'Abdulqādir veled-i Murād Bennāk	Yekūn Caba 3	Bennāk 3	
Hāşıl 79					
Resm-i	Hınça	Şa'ir 1	Erzen	'Öşr-i	'Öşr-i
çift	3,5 kil	kil	3 kîle	mîve	keten
48	14	2,5	6	5	4

v.195b

Çarye-i Bedel dīvānında Hāsān Şeyh vaqıfıdır, qādīmi mülk ıssı, Umürođlu'ndan zāviye, bir çiftlik yerdir deyü muqayyed der Defter-i 'Atıķ. Hāliyen Memi Faķı mutaşarrıf bā-berāt-ı hümāyūn.

Oruç veled-i Dāvūd Bennāk	Memet veled-i Dāvūd Bennāk	'Abdurrahmān veled-i Dāvūd Bennāk	Üç ay yürür āsiyāb Resül bin 'Alī Bāb 1
Üç ay yürür āsiyāb Ferīd Mehemmed Faķı Bāb 1	Yekūn Caba 3	Bennāk 3	Āsiyābhā 2

Ḥāşıl

273

Resm-i	Resm-i	Ḥınta	Şa‘ir	‘Alef	Ḳabluca	‘Öşr-i
çift	āsiyāb	16 kīle	16 kīle	16 kīle	4 kīle	mīve
44	50	80	48	32	8	13

Ḳarye-i Çehārşenbe ḳazāsında İne Denizözü nām dīvānda Bahşāyiş Faḳı Vaḳfı dimekle maruf bir ḳıṭ‘a mezra‘ayı mutaşarrıf olagelmişler deyü muḳayyed der Defter-i ‘Atıḳ. Ḥāliyen Naşūḥ Faḳı mutaşarrıf ba-berāt-ı hümāyūn.

Zemīn-i

Umūr veled-i Ḥasān der yed-i Yūsuf ve Muştafā ve Ferrūḥ ve

Arslan veledān-ı Ḥasān

Nīm

Ḥāşıl

156

Resm-i	Ḥınta	Erzen	Ḳabluca	‘Öşr-i	‘Öşr-i
çift	3,5 keyl	2 keyl	2 kīle	mīve	keten
122	14	4	3	6	6

Ḳarye-i İne Denizözü’nde Hamzaoğlu Oruçbeg Faḳih’in, mülk ıssı, Ḥüdāvendigār nişānında müsellemin imiş deyü muḳayyed der Defter-i ‘Atıḳ. Ḥāliyen Ca‘fer Faḳı mutaşarrıf ba-berāt-ı hümāyūn.

Zemīn-i

‘Alī der yed-i ‘Uḳḳāşe bin Nūrullāḥ ve ‘Alī Paşa
birādereş ve Pervāne bin Dede Bālī

Nīm

Zemīn-i

‘Abdullāḥ der yed-i Memi bin Ma‘den Caba
bennāk

Zemīn-i

Pīri der yed-i Şa‘bān ve Murād Ḥān veledān-ı Pīri ve
Memi ve Rıdvān veledān-ı Ḳara Şa‘bān ve Resūl

bin Ağırşāḥ

Nīm

Ḥāşıl

116

Resm-i	Hınța 4	‘Alef	‘Öşr-i	‘Öşr-i	Resm-i
çift	keyl	8 kîle	keten	mîve	tapu-yı zemîn
56	20	16	8	5	10

v.196a

Ûarye-i Ûayı dîvânında Câmî ‘ Mescidi’ne pelütlü ve celütlü tarla vaqfidır kim İmâm Olurlu taşarruf idermiş, yarım çiftlik yerdir deyü muqayyed der Defter-i ‘Atîk. Hâliyen Mehemmed Faķı mutaşarrıf ba-berât-ı cedîd-i ‘âlî-şân.

Hâşıl

109

Resm-i	Hınța	Şa‘ir	‘Öşr-i	‘Öşr-i
çift	12 kîle	14 kîle	mîve	keten
21	47	27	10	5

Ûarye-i Nâzır Faķı elinde Degirmenözü dîvânında bir degirmen varımış ve Dede bin Yahyâ Danişmend’e duta geldüğü yere evlâdlık üzere mutaşarrıflardır deyü muqayyed der Defter-i ‘Atîk. Hâliyen Maḥmūd ve Cemal ve Oruç ve ‘Alî ve Sefer ve Nâzır ve Tır Bâli mutaşarrıflar ba-berât-ı cedîd-i ‘âlî-şân.

Muṣtafa	Ken‘ân	İsâ	Dâvūd	Üç ay yürür âsiyâb
veled-i Oruç	veled-i Maḥmūd	veled-i Baḥtiyâr	veled-i Baḥtiyâr	Maḥmūd
Bennâk	Bennâk	Bennâk	Bennâk	Bâb
				1
				Resm
				25

Hâşıl

504

Resm-i	Resm-i	Hınța	Erzen	‘Alef	Resm-i	Resm-i
çift	âsiyâb	1 mud 19	15 kîle	12 kîle	kovân	keten
140	25	kîle	45	25	10	22
		195				
‘Öşr-i	Resm-i					
mîve	tapu-yı					
10	zemîn					
	22					

Ûarye-i Hişârönü’nde Aķ Pıñar’da Mevlânâ Seydi Faķı, kadîmî mülk ıssı, Maḥmūd oğlu Hâlîl duta geldüğü çiftlik vaqf-ı evlâd imiş, merḥûm Mehemmed Hân nişânıyla deyü

mukayyed der Defter-i 'Atîk. Hâliyen Begtemur ve Hızır mutaşarrıflar ba-berât-ı cedîd-i 'âlî-şân.

Hâşıl

153,5

Resm-i	Hınta	'Alef	Qablucâ	Erzen	'Öşr-i	'Öşr-i
çift	6,5 keyl	2 kîle	5 keyl	5 kîle	keten	mîve
78	32,5	6	7	15	4	6

Qarye-i Çelmekçi dîvânında Orhân Faqih'in atası yerin merhûm Emîr Süleymân Çelebi, mezkûr Orhân Faqî vaqf-ı evlâd kıldım deyü mukayyed der Defter-i 'Atîk. Hâliyen 'Abdullâh mutaşarrıf ba-berât-ı cedîd-i 'âlî-şân.

Hâşıl

134

Resm-i	Hınta	Erzen	'Alef	'Öşr-i
çift	7 kîle 2 keyl	4,5 kîle	4 keyl	mîve
70	27,5	13,5	8	5

v.196b

Qarye-i Rahmânlu'da Yenibeg Faqî oğlu Sa'îd Faqih'in on beş mudluk yeri vardır, vaqıf Bâyezîd-i Hüdâvendigâr nişânıyla deyü mukayyed der Defter-i 'Atîk. Hâliyen Nu'mân ve Gevenç mutaşarrıflar ba-berât-ı cedîd-i 'âlî-şân.

Hâşıl

300

Resm-i	Hınta	Alef	Qablucâ	Erzen	'Öşr-i	'Öşr-i
çift	7,5 keyl	2,5 keyl	2,5 keyl	3 kîle 2 keyl	keten	mîve
204	42	5	5	11	16	6

Qarye-i Melik içinde Hâce 'Alî oğlu Bâyezîd Faqih'in beş mudluk yeri vardır, vaqıf Bâyezîd Beg ve Hüdâvendigâr nişânlarıyla ve Emîr Süleymân Çelebi nişânı dahî vardır

deyü muḳayyed der Defter-i ‘Atîk. Hâliyen Tayyîb Faḳı mutaşarrıf ba-berât-ı cedîd-i ‘âlî-şân.

Receb veled-i Veled Bennâk	Bektemur veled-i İlyâs Bennâk	Hızır veled-i İlyâs Bennâk	Elvân veled-i Emîr Bennâk	Zînet veled-i Elvân Bennâk
Hilmî veled-i Hızır Bennâk	İslâm veled-i Hızır Bennâk	Yekûn Caba Bennâk 7 7		

Ḥâşıl

293

Resm-i çift ve bennâk 76	Hımta 15 kîle 75	Şa‘ir 12 kîle 36	‘Alef 13 kîle 27,5	Ḳablucâ 11 kîle 22,5	Erzen 12 kîle 36	‘Öşr-i mîve 8	‘Öşr-i keten 12
-----------------------------------	------------------------	------------------------	--------------------------	----------------------------	------------------------	---------------------	-----------------------

Ḳarye-i Yahyâ Beg dîvânında Uysar’da Ḳarḳın oğlu Hüseyn Şeyḥ’in sekiz mudluk yeri vardır, ḳadîmî mülk ıssı, İsmâ‘îl Beg’den ve Emîr Süleymân dahî bitî virmiş deyü muḳayyed der Defter-i ‘Atîk. Hâliyen ‘Ömer ve ‘Abdülġanî mutaşarrıflar ba-berât-ı cedîd.

‘Âdil veled-i Tur ‘Alî Bennâk	Meḥemmed veled-i Ebüyâr Caba bennâk	Evrân veled-i Ebüyâr Bennâk	Tur ‘Alî veled-i Muştafâ Bennâk	İsmâ‘îl veled-i Muştafâ Bennâk
‘Alî veled-i ‘Ömer Nîm	Hızır veled-i İlyâs Nîm	Mü‘eyyed veled-i İlyâs Nîm		

Yekûn

Caba	Nîm	Caba bennâk	Bennâk
8	3	1	4

Ḥâric

Zemîn-i	Zemîn-i	Zemîn-i
Becce-yi Mehemmed bin Kemâl	Becce-yi Emîr bin Receb	Becce-yi Tur 'Alî bin Muşafâ Mud
Mud	Dönüm	0,5
0,5	6	

Ĥâşıl

373

Resm-i	Ĥımta 16,5	Şa'ir	Ĥabluca	Erzen	'Öşr-i	'Öşr-i
çift ve	kîle	12,5 kîle	12 kîle	11,5 kîle	mîve 25	keten
bennâk	82,5	37,5	39,5	33		12
147						

v.197a

Ĥarye-i İne Denizözü'nde Enbiyâ Beg vaĤf-ı evlâd yeri var imiş, mâ-teĤaddemden vaĤf-ı şaĤîĤ olagelmiş, dört mudluk yer imiş deyü muĤayyed der Defter-i 'AtîĤ. Ĥâliyen Ĥaydar ve Ĥüsrev mutaşarrıflardır ba-berât-ı cedîd-i hümâyün.

Zemîn-i

Luţfullâh veled-i 'Alî FaĤı der yed-i Ĥaydar ve Ĥüsrev
veledân-ı 'AbdülĤâdir
Dört mudluk yerdir

Ĥâşıl

106

Resm-i	Ĥımta 4	'Alef	'Öşr-i	'Öşr-i
çift	keyl	8 keyl	keten	mîve
56	20	16	8	5

Ĥarye-i Başuzboğaz dîvânında Ĥüseyn ŞeyĤ bir evlik çiftligi merĤüm Bâyezîd-i Ĥüdâvendigâr vaĤf idüb eline vaĤıfnâme virmiş deyü muĤayyed der Defter-i 'AtîĤ. Ĥâliyen Bâyezîd FaĤı mutaşarrıf ba-berât-ı cedîd-i hümâyün. On mudluk yerdir bî-mud Ĥoñantiniyye.

Ĥâşıl

346

Resm-i	Hınta	Erzen	abluc�	‘OŐr-i
Çift	1 mud 4 k�le	12 k�le	14 k�le	m�ve
140	120	34	42	9

arye-i Hızır Beg ilinde Mevl n  Halil Faı mutaşarrıf olagelduği çiftlik, mülk ıssı vaf imiş, bir çiftlik yerdir, k pri meremm tına meŐr tdur deyü muayyed der Defter-i ‘Atı. H liyen Nebi Faı ve Őıddıı ve İŐs n mutaşarrıflardır ba-ber t-ı cedid-i h m y n.

H Őıl

102

arye-i Degirmenözü’nde Cemr n oğlu Nebi Beg bir çiftlik yeri vardır, vaf B yezid-i H d vendig r niŐ nıyla muayyed der Defter-i ‘Atı. H liyen Mürüvvet Faı ve ‘Abdülkerim ve Vel  Faı ve AŐmed ve Turabi mutaşarrıflardır ba-ber t-ı cedid-i h m y n.

Seyfi	‘OŐm�n	‘Omer	Y�suf	H�s�n
veled-i Vel�	veled-i Vel�	veled-i Vel�	veled-i	veled-i arak�r
Benn�k	MuŐaŐıl	MuŐaŐıl	‘Abdülkerim MuŐaŐıl	Benn�k

H Őıl

378,5

Resm- i	Hınta 17	Şa‘ir	‘Alef	Erzen	Berg-i kest�ne
Çift ve benn�k	k�le	12 k�le	15,5 k�le	15 k�le	3 k�le
146	87,5	36	31	45	33

arye-i Gerdek z nde Şeyh Tura oğlu Seydi MaŐm d’uÇ beş mudluk yeri vardır, vaf-ı ebn  B yezid-i H d vendig r niŐ nıyla dey  muayyed der Defter-i ‘Atı. H liyen MaŐm d Faı ve Budaq mutaşarrıflardır ba-ber t-ı cedid-i h m y n.

Őehs�v�r	Seyfi	Seydi	Sıyam�	Nizam�
veled-i İŐh�k Caba	veled-i Őehs�v�r	bir�der-i o	veled-i Oru	veled-i Oru
benn�k	Benn�k	Benn�k	Benn�k	Benn�k

v.197b

Ferhād veled-i Oruç Bennāk	Bāyezīd veled-i Hüseyin Caba bennāk	Bazarlu veled-i Müşā Bennāk	Ca‘fer veled-i Müşā Bennāk	Bîçāre veled-i Salih Bennāk
----------------------------------	---	-----------------------------------	----------------------------------	-----------------------------------

Maḥmūd veled-i Maḥmūd Muḥaşşıl	Yıl yürür āsiyāb Şāhib-i vaqf Bab 1
--------------------------------------	--

Yekūn

Caba 11	Caba bennāk 2	Bennāk 8	Muḥaşşıl 1
------------	------------------	-------------	---------------

Haric

Zemīn-i ‘Abdülkādīr der yed-i Bazarlu bin Müşā Caba bennāk	Zemīn-i Müşā der yed-i Şāhib-i vaqf Caba bennāk Zemīn-i şāhib- i vaqf elinde Çift ve nim	Zemīn-i Halīl der yed-i Bazarlu bin Müşā Caba bennāk
---	--	---

Hāşıl

343,5

Resm-i çift ve bennāk 117	Resm-i tapu-yı zemīn 95 Erzen 1/2 kīle 4,5	Resm-i āsiyāb 99 ‘Öşr-i mīve 3	Hınta 10 kīle 50 Resm-i tapu-yı zemīn 5	Şa‘ir 2 kīle 6	‘Alef 4 kīle 8	Çabluca 7 keyl 15,5
------------------------------------	--	---	---	----------------------	----------------------	---------------------------

Çarye-i Çaval’da Hızır Beg elinde Çonaş Şeyh vaqfı Mevlānā Şemseddīn Yūnus Faķı’ya virmiş eb‘ān-ceddīn Yūnus Faķı vaqfiyyet üzere taşarruf olagelmışler deyü muķayyed dır Defter-i ‘Atūķ. Hāliyen Meḥammed Faķı mutaşarrıf ba-berāt-ı cedīd-i hümāyūn.

Āsiyāb

Hāşıl

696

Resm-i	Hımta 5	'Alef	Kaşluca	Erzen	'Öşr-i
çift	keyl	3 kile	5 keyl	1 kile	mive
48	25	6,5	10	3,5	3

Çarye-i Hızır Beg ilinin kıt'a-i 'aliyasında çarye-i Gervel'de Şüfi nām kimesne beş mudluk yer taşarruf idüb köpri[ye] hizmet idermiş deyü muqayyed der Defter-i 'Atık. Hāliyen Ahmed ve 'Alī ve Muştafā ve Tālib ve 'Alī Pīr ve Şāh Bālī ve Pīr Kalem ve Resül ve Bālī ve Pīr Dede ve Turdu ve Ferhād ve Çalabvirdi ve Pīr Ğāyib mutaşarrıflardır köpri hizmeti-çün ba-berāt-ı cedīd-i hümāyūn.

Bālī veled-i Şehsüvār Caba bennāk	'Alī birāder-i o Bennāk	Maḥmūd veled-i Ağıran Bennāk	Memi birāder-i o Bennāk	Pırçe veled-i 'Alī Bennāk
Yahyā veled-i Tālib Bennāk	Çalender birāder-i o Bennāk	Pireli birāder-i o Bennāk	Zülfiķār veled-i Bālī Bennāk	Mehemmed veled-i Şāhbālī Bennāk
Ğaffār veled-i Şāhbālī Bennāk	Pīr 'Alī Ağırşāh Bennāk	Mürşīd birāder-i o Bennāk	Oruç veled-i Muştafā Bennāk	İbrāhīm veled-i Resül Bennāk
Ya'ķüb veled-i Resül Bennāk	Ferruḥşād veled-i Pīr-ğāyib Bennāk	Çiyet birāder-i o Muḥaşşıl		

Yekūn

Caba	Caba bennāk	Bennāk	Muḥaşşıl
18	1	16	1

Hāric**v.198a**

Zemīn-i Seydī Ahmed der yed-i Tālib bin Nāzır	Zemīn-i Raḥmān der yed-i Maḥmūd ve Memi veledān-ı Ağıran	Zemīn-i Yahyā der yed-i 'Alī ve Bālī veledān-ı Şehsüvār
---	--	---

Caba bennāk	Caba bennāk	Caba bennāk
Zemīn-i	Zemīn-i	Zemīn-i
Nāzır bin Yahyā der yed-i	Nebī der yed-i Pīr Dede	Sa‘dī der yed-i
Tālib bin Nāzır	veled-i Muştāfā	Ferhād bin ‘Ālemşāh
Caba bennāk	Caba bennāk	Caba bennāk
Zemīn-i	Zemīn-i	Zemīn-i
Kāsım der yed-i	Yūsuf der yed-i Çalabvirdi	Üveys der yed-i Resūl bin
Pīrgāyib bin Ağırşāh	veled-i Yūsuf	Üveys ve Pīr Dede bin Muştāfā
Caba bennāk	Caba bennāk	Caba bennāk
Zemīn-i	Zemīn-i	Zemīn-i
Aśma-yı Pīrgāyib bin Ağırşāh	Aśma-yı Çalabvirdi bin Yūsuf	Aśma-yı Şāhbālī bin Yūsuf
Dönüm	Dönüm	Dönüm
2	2	3
Zemīn-i		Zemīn-i
Aśma-yı Pīr Dede bin Muştāfā		Aśma-yı ‘Alī bin Şehsüvār
ve Resūl bin Üveys		Dönüm
Dönüm		2
2		

Ḥāşıl

257,5

Resm-i	Resm-i	Ḥınta 8	Şa‘ır	Kablucu	Erzen	‘Öşr-i
çift	tapu-yı	keyl	5,5 keyl	2 keyl	8 kile	mīve
52,5	zemīn	35	11	3	17,5	22
	52,5					
	‘Öşr-i		‘Öşr-i		Resm-i	
	piyāz		cevz		tapu-yı zemīn	
	3		3		60	

Ḳarye-i Çehārşenbe kazāsında ḳarye-i Degirmenözü’nde vākıf olan degirmenden olan rub‘ hissesini ‘Abdülkerīm nām kimesne kendi cānı çün yılda bir ḥatim oḳumaḳ şartı ile vaḳf idüb tevliyet-i ebnā şart idüb ba‘de’l-iktikrāzdan soñra vilāyet ḳādīları kime dilerse vire deyü elinde olan fetvā-yı şerīf vaḳıfnāmesi muḳtezāsınca defter-i cedīde ḳayd olundu. Ammā mezkūr degirmenin rusūm-ı ‘örfiyesini şāḥib-i ‘arz edā ide.

Ḳarye-i Uzunköy’de Aşılbeg taşarruf itdügi yeri mā-teḳaddemden vaḳfiyyet üzre taşarruf idegelmişler deyü muḳayyed der Defter-i ‘Atıḳ. Ḥāliyen Ḥāmid Ḥalīfe mutaşarrıf bā-berāt-ı cedīd-i hümāyūn.

PİR Aḫmed veled-i Ḳāsim Nīm	Ḥüssām veled-i PİR Aḫmed Bennāk	Ḥayrullāh veled-i PİR Aḫmed Bennāk	Ḥamdullāh birāder-i o Bā-berāt	Ṭayyib veled-i ‘Alī Caba bennāk
‘Abdī veled-i Ḥācī İlyās Caba bennāk	Bayram veled-i ‘Abdī Bennāk	Rıdvan veled-i ‘Abdī Bennāk	Velī veled-i Ṭayyib Bennāk	Oruç birāder-i o Bennāk

63

Altı ay yürür āsiyāb
Meḫemmed bin Muştafā

Bāb
1

Yekūn

Caba	Nīm	Caba bennāk	Bā-berāt
10	1	4	1

Ḥāric

Zemīn-i

Çalabvirdi ve Nebī veledān-ı Ḥızır der yed-i
‘Abdī bin Ḥācī İlyās ve Minnet bin Cennet ve
Şa‘bān bin Ḳıymet
Nīm

v.198b

Ḥāşıl

690

Resm-i çift ve bennāk 139	Resm-i tapu-yı zemīn 21	Resm-i āsiyāb 50	Ḥınta 7 keyl 29	Şa‘ir 3 kīle 7	Ḳabluca 3 kīle 5	‘Alef 1 keyl 2
	Erzen 1/2 kīle 3		‘Öşr-i mīve 11		‘Öşr-i keten 8	

Ḳarye-i Güyenc vaḳıfıdır, evvelden ḳādılar taşarruf idermiş, şimdi Yahyā Ḳādī taşarruf ider sultān nişānıyla deyü muḳayyed der Defter-i ‘Atıḳ. Ḥāliyen şimdi Piyāle Paşa

Hazretlerinün hācesi olan Mevlānā Ramazān Efendi mutaşarrıf ba-berāt-ı cedīd-i hümāyūn.

1

Felāh	Qalem	Şehrimāh	Destān	Süfrecē
veled-i Seydī	birāder-i o	birāder-i o	birāder-i o	birāder-i o
Bennāk	Bennāk	Bennāk	Bennāk	Bennāk
Bāyezīd	Receb	Halīl	Qıymet	Bazarlu
veled-i Pervāne	birāder-i o	birāder-i o	birāder-i o	veled-i Emīr
Çift	Nīm	Nīm	Nīm	Caba bennāk
				1,5
Hayrullāh	Teñrivirdi	Şa‘bān	Pīrek	Resül
veled-i Müşā	veled-i Müşā	veled-i Müşā	veled-i Müşā	veled-i Müşā
Caba bennāk	Bennāk	Bennāk	Bennāk	Bennāk
1,5				
Şaru	‘Aşık	Harāmī	Muşafā	Yahyā
veled-i Şa‘bān	veled-i Bazarlu	birāder-i o	veled-i Pīrek	veled-i Pīrī
Bennāk	Bennāk	Bennāk	Caba bennāk	Bennāk
			1,5	
‘Alī	Velī	Raḥmetī	Qarabālī	Ya‘kūb
veled-i Pīrī	veled-i Pīrī	veled-i Muşafā	veled-i Muşafā	veled-i Muşafā
Bennāk	Caba bennāk	Bennāk	Bennāk	Bennāk
	1,5			
Müşā	Emīr	Şehriyār	Sefer	Bāyezīd
veled-i Muşafā	veled-i Tālib	veled-i Maḳām	veled-i Şehriyār	veled-i Ferrūşād
Bennāk	Caba bennāk	Caba bennāk	Bennāk	Caba bennāk
	1,5	1,5		1,5
Şeref	Ferrūḥ	Meḥmed	Ḥızır	Yūsuf
veled-i İdrīs	veled-i İdrīs	veled-i İdrīs	veled-i Şeref	veled-i ‘Alī
Bennāk	Bennāk	Nīm	Bennāk	Nīm
‘İsā	Oruç	Memi	‘Aleṃşāh	Velī
veled-i Qalduc	veled-i Kara	veled-i Latīf	veled-i Latīf	veled-i Latīf
Bennāk	Meḥmed	Caba bennāk	Caba bennāk	Bennāk
	Nīm	1,5	1,5	

¹ Bālāda taşhīh olunduğu üzere karye-i mezbūre daḫi Şeyḫ müşārünileyhiñ taşarrufunda olmağın zıkr olunan şu yolu meremmātuna bākī qalan ḫavāyic olduqça zāviyesi fuḳarāsı ta‘āmiyesine şarf olunan ba‘de’l-vefāt meremmet-i mezbūreden fazla ve bākī qalan maḫşülü evlād-ı evlādı ḳarnen ba‘de ḳarnin mutaşarrıf olmaq üzere maḫallī taşhīh olmaq için bu ḫaḳire ḫiṭāben vārid olan ḫükm-i şerīf mücibince taşhīh olundu. Ḥafī Rebi‘u’l-āḫir, sene sitte ve erba‘in ve elf (1046/1636). Ḥarrerehu el-Ḥaḳīr Muşafā Mührī et-Tevkī‘i.

Qıyāsī veled-i 'Alī Bennāk	Hızır İlyās veled-i Bālī Bennāk	Meħemmed veled-i 'İsā Nīm	Nebī veled-i Üveys Nīm	Āhī 'Alī birāder-i o Bennāk
Muħarrem veled-i Evs Bennāk	Muṣṭafā veled-i Nebī Bennāk	Mazhar veled-i İbrāhīm Bennāk	Zülfikār veled-i İbrāhīm Nīm	Hān Bālī veled-i Tūrası Bennāk
'Alī veled-i Tūrası Nīm	Şa'bān veled-i İlyās Nīm	Receb birāder-i o Bennāk	Tūr 'Alī veled-i Ebu'l- Leys Nīm	Sefer birāder-i o Bennāk
Şafer birāder-i o Nīm	Rıdvan veled-i Memi Bennāk	Arslan veled-i Tūr 'Alī Bennāk	Zülfikār veled-i Tūr 'Alī Bennāk	Ferruḫşād veled-i Hālīl Nīm
v.199a				
Hayrāt veled-i Hācī Bennāk	Muħarrem veled-i Hācī Bennāk	Qıymet birāder-i o Bennāk	Meħemmed birāder-i o Bennāk	Receb birāder-i o Bennāk
Ferrāc veled-i İlyās Bennāk	Nūh birāder-i o Bennāk	Arslan veled-i 'İsā Nīm	Cemāl veled-i Osmān Nīm	Muħarrem veled-i Hızır Bennāk
Receb veled-i Pīr Ahmed Bennāk	Qasimāt birāder-i o Nīm	Meħemmed birāder-i o Bennāk	Ora veled-i Maħmūd Bennāk	İlyās birāder-i o Bennāk
Hüssām veled-i Ora bennāk	Eyvānī birāder-i o Nīm	Şalīh birāder-i o Mücerred	Hayrāt veled-i Maħmūd Bennāk	Şa'bān veled-i Maħmūd Bennāk
Husrev veled-i Hayrāt Bennāk	Maħmūd veled-i Şa'bān Mücerred	Turhan veled-i Selmān Nīm	Müşā veled-i o Bennāk	Meħemmed veled-i Ağırşāh Bennāk
Ma'den veled-i Hāsān Bennāk	İbrāhīm veled-i Ma'den Mücerred	Şalīh veled-i Hüsnü Bennāk	Muṣṭafā veled-i Ferhād Caba bennāk	Yūsuf veled-i Ferhād Bennāk

			1,5	
Maḳām veled-i Zülfiḳār Mücerred	Ḥalīl veled-i Turḫan Mücerred	Abdī veled-i ‘Abdullāh Bennāk	Aḫmed birāder-i o Bennāk	Ya ‘kūb veled-i Yūsuf Bennāk
Müşā veled-i Kemāl Bennāk	Nāşır birāder-i o Bennāk	‘Alī birāder-i o Bennāk	İlyās veled-i Nesīmī Bennāk	‘Aleṃşāh veled-i Nūrullāh Bennāk
Şa ‘bān veled-i Nūrullāh Bennāk	Şehriyār veled-i Nūrullāh Bennāk	İlyās veled-i Emīr Bennāk	Ḥüseyn veled-i İlyās Bennāk	Ḥasān veled-i İlyās Bennāk
Ḳıymet veled-i İdrīs Bennāk		Caba 106	Çift 1	Nīm 20
			Yekūn Caba bennāk 15	Bennāk 72
				Mücerred 5

Ḥāric

Zemīn-i Ḥācī Aḫmed bin Ḥamse der yed-i Dāvūd bin Pīri ve Yaḫyā bin Kemāl ve Ḥācī Aḫmed Caba bennāk 63	Zemīn-i Pīri bin Raḫmān der yed-i İbrāhīm ve Ḥalīl veledān-ı Pīri ve Pīrāye bin Cemāl ve Ḳāsım bin Müşā Nīm	Zemīn-i Yūsuf der yed-i Timurtaş bin Yūsuf ve Murād bin Oruç Nīm	Zemīn-i Müşā bin Dāvūd der yed-i Ḳāsım bin Müşā ve Pīrek bin Fermān Caba bennāk
--	--	--	--

Ḥāşıl

2824

Resm-i çift ve bennāk 1303	Resm-i zemīn-i ḫāric 126	Ḥınta 2 mud 200	Şa ‘ır 6 mud 500	‘Alef 2 mud 160	Ḳabluca 2 mud 160	Erzen 5 keyl 20
‘Öşr-i mīve 15	‘Öşr-i giyāh 5	‘Öşr-i keten 20	Resm-i ḳovān 10	‘Öşr-i ze ‘avāt 5	Resm-i ‘arūsiyye ma ‘a tapu-yı zemīn 200	Bād-ı hevā ma ‘a ve resm-i ‘alem 150

¹ EK: 1

el-Emru ke-mā zekere fihi

‘Alī bin Abdi el-Mütevellizāde, bi-każā-yı Yelanice, ‘abdü’l-fakîr ileyhi Te‘ālā, ‘afā ‘anhümā. el-Emru hasbuma ħarrere fihi

Muhammed bin Ahmed el-Kādi bi-Medîne-i Kastamonu sâbikan, zeberü’l-ħakîr ileyhi ‘azze şānuhu Ve’l-me’ mür bi-istimā’i hâzihî’l-każiyyeti min kibelî men lehu’l-emr, ‘afā ‘anhümā.

Hilâl-i sûtürda mestür ħuşuş için cânib-i saltanat ‘aleyhiden Livâ-yı Bolu’da kā’in Yelanice kağısı ile tafakire ħitâben Kutbu’l-ârifin Sivāsizāde eş-Şeyh ‘Abdülbakî Efendi taraflarından bā-fermân-ı ‘ālî vekîl-i sâbitü’l-vekâleleri işbu râfi‘ü’l-vesîka ‘umdetü’l-emâşil Esed ‘Alî Beg bin el-Merħüm Maħmûd Beg yediyle fermân lâzimu’l-itā’a vârid olub mazmûn-ı dürebârında każā-i mezbûre tâbi’ Günice kıyresi Ĥazret-i Ebî Eyyüb Ensârî’de vâkı’ Nişāncı Paşa Câmî’i şu yollarına mevkûf evkâfından olub meşrûtiyyet üzere berât-ı şerîf ile mütevellîsi olan ‘Umdetü’l-meşâyihî’l-kirâm Sivāsizāde eş-Şeyh Abdülbakî Efendi Dîvân-ı Hümâyün’a ‘arzuħâl idüb kıyere-i mezbûre Günice re‘âyâsınıñ taşarruflarında olan arâzi Evkâf-ı mezbûre arâzîsinden ħudûd ve sınuru mümtâz ve mu‘ayyen iken ħudûdî etrafında tîmâr ve ze‘âmete mutaşarrıf olanlar ħudûdî dâhiline tecâvüz ile te‘addî itdiklerin bildirüb maħallinde ħudûd ve sınuru üzerine varılıb ħudûd ve sınuru musin ve ihtiyârlardan ħaşm-ı şer‘î muvâcehelerinde istifsâr olunub vaz‘-ı kağimî üzere ‘alâmât-ı fâşıla vaz‘ ve taħdîd oluna deyü buyuralmağın imtişâlen leh kıyere-i mezbûrenin münâzi’un fiħâ olan ħudûd ve sınuru üzerine varılıb ‘akd-ı meclis-i şer‘-i münîr olunduğda vekîl-i mezbûr Esed ‘Alî Beg ħuşuş-ı mezbûre bā-fermân-ı ‘ālî mübaşir ta’yîn buyurılan ‘Umdetü’l-emâcid Bolu voyvodası Ahmed Ağa mübaşeretiyile kıyere-i mezbûre ħudûdına muttaşıl ze‘âmete mutaşarrıf Bolu każâsında Kedric nâm kıyere ve ğayrında kırk bir biñ sekiz yüz seksan akçe ze‘âmete mutaşarrıf Muştafâ Ağa nâm za‘îmin ħuşuş-ı mezbûre bi-mâ hüve nehcu’ş-şehâdet vekîl-i sâbitü’l-vekâlesi Yārân Muhammed Ağa ve Livâ-yı Bolu’da vâkı’ Çehârşembe każâsında Kavalâ nâm kıyere ve ğayrından yigirmi dört biñ akçe ze‘âmete mutaşarrıf Muhammed bin İbn Maħmûd Beg’i ihzâr ve muħzırlarında üzerlerine taķrîr-i da’vâ idüb Evkâf-ı mezbûre kurâlarından kıyere-i mezbûre Günice toprağının ħudûd ve sınırları şark tarafından Nehr-i Kebîr ki Kabaķoz dimekle ‘arîfdır, andan İbruk Deresi, andan Karıncalar Pıñarı, andan Büyük Mezârlık, andan Geriş Tarla, andan Akça Erenler, andan tarîk-i ‘âm, andan Babuç topraklığı, andan Begçayı, andan Beg Pıñarı ayağı ki Kozlar Deresi’nde vâkı’ çaya muntehîdir, andan Köprü’ye, andan iki şu arasınıñ yukarı cânibine, andan Şuyek Şüfîler kıyeresi tarafında Eyenc ağzına, andan Egrek kulağına, andan Kepekçay ki Sıra Kiraslar dimekle ma’rûfdur, andan Cemalluçay sınuru ki nihâyeti Nehr-i Kebîr’dir, andan Nehr-i Kebîr’e ittîşâl ile mezkûr şark tarafında vâkı’ Kabaķoz’da nihâyet bulur. İşbu ħudûd-ı mezkûre ile maħdûd arâzi müvekkilim eş-Şeyh müşârünileyhün tevliyeti kendüye muzâf Evkâfî arâzîsinden iken ze‘âmet-i mezbûre za‘îmleri ħudûd-ı mezkûre dâhiline tecâvüz iderler su‘âl olunub ħudûd-ı mezkûre dâhiline tecâvüzden men’ olunmak bi’l-vekâle maţlûbumdur didikde, ğıbbe’s-su‘âl mezbûrân Muhammed Ağalar cevâblarında kıyere-i mezbûre Günice ħazret-i müşârünileyhde kā’in Nişāncı Paşa Câmî’-i Şerîf’i şu yollarına mevkûf ve Şeyh mümâileyh meşrûtiyyet üzere mütevellîsi olduğuna ikrâr idüb lâkin vekîl-i merķûmun müdde‘ası olan ħudûd-ı mezkûri menķül olmaları ile vekîl-i mümâileyhden taķrîr-i meşrûhunu mübeyyine beyyine taleb olunduğda ‘udûl-i müslimînden musin ve ihtiyârlardan Bayram bin Mûsâ ve el-Hâc Ahmed bin Muhammed ve Muhammed bin ‘Osmân ve Mûsâ bin ‘Alî ve Muhammed bin Muhammed ve el-Hâc Yahyâ İbn el-Hâc Muştafâ ve ‘İvâz İbn Muhammed ve Muştafâ Çelebi İbn İbrâhîm ve Ahmed bin Yûsuf ve Velî bin Muştafâ nâm kimesneler meslis-i ma’kûd-ı mezbûrda ħâzîrûn olub eserü’l-istişhâd fi’l-ħakîka vekîl-i merķûmun müdde‘ası olan işbu ħudûdun şark tarafında Nehr-i Kebîr ki Kabaķoz dimekle ma’rûfdur, andan İbruk Deresi, andan Karıncalar Pıñarı, andan Büyük Mezârlık, andan Geriş Tarla, andan Akça Erenler, andan tarîk-i ‘âm, andan Babuç topraklığı, andan Begçayı, andan Beg Pıñarı ayağı ki Kozlar Deresi’nde vâkı’ çaya muntehîdir, andan Köprü’ye, andan iki şu arasının yukarı cânibine, andan Şuyek Şüfîler kıyeresi tarafında Eyenc ağzına, andan Egrek kulağına, andan Kepekçay ki Sıra Kiraslar dimekle ma’rûfdur, andan Cemalluçay sınuru ki nihâyeti Nehr-i Kebîr’dir, andan Nehr-i Kebîr’e ittîşâl ile mezkûr şark tarafında vâkı’ Kabaķoz’da nihâyet bulur. İşbu ħudûd-ı mezkûre ile maħdûde kıyere-i mezbûre toprağı müvekkil-i müşârünileyhin Nişāncı Paşa Câmî’-i Şerîf’i şu yolları termîmine mevkûf arâzi-yi mevkûfe

olub ħudûd-ı mezbûre dâhilinde âharın ‘alâkası yokdur. Bu ħuşuşa vech-i muħarrer üzere şâhidleriz eşehâdet dahî ideriz deyü her birleri edâ-i şehâdet-i şer‘iyye eylediklerinde şehâdetleri ğıbb-ı ri‘âyet ve şerâyitü’l-kabûl hîn-i kabûlde vâkı’ a olduktan sonra ħudûd-ı mezkûre ħâricinde ze‘âmete mutaşarrıf mezbûrân Muhammed Ağalar, işbu ‘alâmât-ı fâşıla ile taħdîd-i ħudûd-ı mezkûre dâhiline min ba’d müdâhale itmemek üzere tenbîh olunub mâ-veka’a bi’t-ı taleb ketb olundu. Ĥarrere fi evâsıt-ı min Recebi’l-Ferd li-sene şülûs ‘aşer ve mi’e ve elf (1113/1701).

Şühûdü’l-ħâl: el-Hâc Bektâş Beg İbn Kâsım, ‘Umdetü’l-ķuzât ‘Alî Efendi, Paşa Begzāde İsmâ’îl Ağa, Seyyid ‘Alî Ağa İbn Muhammed Ağa, Mûsâ Çelebi İbn Muştafâ, İsmâ’îl Ağa İbn Muhammed Efendi,

v.199b

Ḳarye-i Ḳorḡhanus dīvānında bir çiftlik yeri Mevlānā Ḥayreddīn vaḳfiyyet üzere taşarruflardır deyü muḳayyed der Defter-i ‘Atīḳ. Ḥāliyen taşarruf nā-malūm.

		Ḥāşıl			
		146,5			
Resm-i	Ḥınta	Şa‘ir	Erzen	‘Öşr-i	
çift	11,5 kīle	12 kīle	3 kīle	mīve	
42	62,5	25,5	9,5	7	

Ḳarye-i Ḳral’da yer ki Şaru Dānişmend’in yerin ḥad ve sınırıyla Mevlānā Ḥācī Ahmed Faḳı merḥūm Sultān Meḥemmed Ḥān vaḳf-ı evlād idüb eline vaḳıfnāme virmiş deyü muḳayyed der Defter-i ‘Atīḳ. Ḥāliyen Ḳaba Faḳı mutaşarrıf bā-berāt-ı ‘ālī-şān.

‘Abdullāh veled-i Eyyānī Pīr malı	Şültüşāt ‘atīk- i Ḳaba Faḳı Bennāk
Ḥāşıl	
529	

Resm-i	Ḥınta	Şa‘ir	‘Alef	Erzen	‘Öşr-i	‘Öşr-i	‘Öşr-i
çift	1 mud 18	8,5 kīle	7 kīle	7 kīle	mīve	ḳovān	keten
210	kīle	25,5	14	22,5	21	4	2
	190						
		Resm-i					
		tapu-yı					
		zemīn					
		20					

Molla ‘Alī bin Ḥüseyn Efendi, Ḥasan Beşe İbn Muştafā, Yazıcı Muştafā Beg, ‘Oşmān Beg İbn Muştafā, Muḥammed Beg İbn ‘Alī Ağa, Mūsā bin ‘Abdullāh, Ḥasan bin ‘Abdülkerīm, Molla Ḥalīl bin Muḥammed, Uruzlarlızāde Muḥammed Ağa ve ğayrihum el-ḥāzırūn.

¹ EK: 2

Min neshin: Defterḥāne-i ‘Āmire’de hıfz olunan şüret-i ḳayddır. 23 N (Ramazān) [1]113 (21 Şubat 1702).

Ḳarye-i Kilisa dīvānında Kūçek Resūl Vaḳıf dimekle ma‘rūf vaḳıf Pādişāhımız ḥazretleri dahī vaḳf itmiş deyü muḳayyed der Defter-i ‘Atīḳ. Ḥāliyen İslām Dede mutaşarrıf bā-berāt-ı cedīd-i ‘ālī-şān.

Veled
veled-i İsmā‘ıl
Bennāk

‘Alī
veled-i Ḳaba Faḳı Bennāk

Sefer Şāh
veled-i Şa‘bān
Bennāk

Ḥāşıl

366

Resm-i çift 140	Ḥınta 13 kīle 66	Şa‘ir 12 kīle 36	‘Alef 10 kīle 20	Ḳabluca 10 kīle 20	Erzen 11 kīle 33,5	‘Ŗşr-i mīve 50
-----------------------	------------------------	------------------------	------------------------	--------------------------	--------------------------	----------------------

Ḳarye-i Bedel’de Süleymān Ḥāce, çiftlik[i] Ḥamse Ḳāḍī’ya vaḳf-ı evlād itmiş, merḥūm Bāyezīd-i Ḥüdāvendigār nişānıyla deyü muḳayyed der Defter-i ‘Atīḳ. On mudluḳ yerdır.

Ḥāşıl

249

Ḳarye-i Ḥızır Beg elinde Mevlānā Şit Faḳih’in taḥt-ı yedindeki yerin merḥūm Enr Süleymān Çelebi vaḳf-ı evlād idüb eline nişān-ı şerīf virmiş, dört mudluḳ yerdır deyü muḳayyed der Defter-i ‘Atīḳ. Ḥāliyen Laṭīf ve ‘Alī ve Meḥemmed ve Abdülkerīm ve Mūşā ve Ḥüseyn ve Ḥarāmī ve Şit mutaşarrıflar ba-berāt-ı cedīd-i ‘ālī-şān.

Yıl yürür āsiyāb
Lütfü
Bāb
1

Resm
99

Zemīn-i
Ramazān der yed-i Ṭabīb
veled-i Şāh Bālī ve Bazarlu bin Şāh Bālī
Nīm

Ḥāşıl

266

Resm-i çift	Resm-i āsiyābhā	Hınta 5,5 keyl	Qablucā 10 keyl	Erzen 3 kile	‘Ŗsr-i mīve
21	99	22	15	9	10

v.200a

Qarye-i Hızır beg ilinde Çehārşenbe qazālīgında Bedel nām divānda merhūm Mevlānā Qādī Mü’eyyed bir medrese ve bir cāmi’ binā idüb beş bin aqçe ve sipāhī tīmārı olan Degirmenözü nām qarye hūdūdunda Başıgevenç nām mevzi’de resimlüdür, dört ay yürür. Akçadegirmen ki biri Gürgāh ve biri Qozcuğı ve biri Başıdegirmen dimekle emr u qadr ve yine sipāhī tīmārı olan Bedel nām qarye hūdūdunda resimlü altı ay yürür Babacān dimekle meşhūr bir degirmen daha vaqf idüb ve vaqfına yazdurub zıkr olan aqçesin içinden ve degirmenlerüñ maşsülünden haşıl olan cihet-i tederrüs ve cihet-i hiṭābet ta’ayyün etmiş deyü muqayyed der Defter-i ‘Atıq. Hāliyen.

Qarye-i qazā-yı Çehārşenbe’de Divānönüsa’da Şāhsüvār’ın veledi Ferruḥşād Beg bir mülk degirmen vaqf idüb maşsülātından kendü rühı-çün yılda dört ḥatim oquna, her ḥatim için, oqunulduğında, kırqar aqçe verile ve resm-i āsiyāb sipāhī oluna, yılda yigirmi aqçe verile ve oğlu İbrāhīm Beg mütevellī naşb idüb ḥatim oquyanlara deyü muqayyed der Defter-i ‘Atıq. Hāliyen.

Cem’an evkāf-ı nāhiye-i Hızır beg İli ma’a Çehārşenbe

Qıt’a	Caba	Mücerred	Muḥaşıl	Pır malı
48	484	8	3	2

3.3. EVKĀF-I BENDEREĞLİ DER LİVĀ-YI BOLU

v.201a

Ėarye-i Ėır Dİvānı'nda KemāloĖlı Yūsuf FaĖih'in atasından kalan vağıf yerleri Ėudāvendigār berātı iğinde zıkr olunur, on iki Ėiftlik yerdir deyü muğayyed der Defter-i 'Atığ. Ėālİyen Ėazret-i Eyyüb EnĖār'te adanurmuş.

Receb veled-i Süleymān Bennāk	Meğemmed birāder-i o Çift ve caba Bennāk	Meğemmed veled-i Nüş Bennāk	Yūsuf birāder-i o Bennāk	İbrāhīm veled-i BekİR Bennāk
Ramazān veled-i İīsā Bennāk	Ca'fer birāder-i o Çift ve nim	Emrullāh veled-i Seferşāh Bennāk	Ėayrullāh veled-i Seferşāh Zü 'emā	Ėābil veled-i Seferşāh Caba bennāk 1 buğuğ
Ėābil veled-i Seferşāh caba bennāk 1 buğuğ İīsā veled-i 'Alİ Bennāk	AĞmed veled-i Ėayrullāh Bennāk	'Alİ veled-i Ėalabverdi Bennāk	PİR Velİ veled-i EmİRşāh Caba bennāk 3	Receb veled-i 'Alİ Çift
Cemāl veled-i Muştafā Çift ve nīm Caba bennāk	İbrāhīm birāder-i o Bennāk	AĞmed veled-i Cemāl Bennāk	Ėüssām veled-i İmren Bennāk	İlyās veled-i Ėābil Bennāk
Ėıymet veled-i Ėābil Bennāk	Yūsuf veled-i İskender Nīm	Nesīmİ veled-i Ma'rūf Bennāk	Meğemmed veled-i Ėoca Nīm	MaĖmūd veled-i Seferşāh Nīm
Muştafā veled-i Meğemmed Çift	İnebeg veled-i Ėābil Bennāk	Meğemmed veled-i Ėüseyin Bennāk	Receb veled-i Fazlı Bennāk	İbrāhīm veled-i Fazlı Nīm

‘Alī veled-i Receb Bennāk	İsmā‘īl veled-i Receb Bennāk	Muṣṭafā veled-i Ramazān Caba bennāk 1 buçuq	Şaffet veled-i Muṣṭafā Bennāk	Cihānşāh veled-i ‘İsā Nīm
Aḥmed veled-i Cihānşāh Bennāk	Ramazān veled-i Bekir Bennāk	Meḥemmed veled-i Bekir Nīm	Pīr Eli veled-i Kadrī Bennāk	‘Abdullāh veled-i İbrāhīm Bennāk
Mükremīn veled-i Aḥmed Nīm	Receb veled-i Aḥmed Nīm	Qorhor veled-i Ramazān Bennāk	Fetḥullāh veled-i Ramazān Çift	Nesīmī veled-i Cemāl Nīm
Receb veled-i Ramazān Nīm	Pīr ‘Alī veled-i Hüsnü Caba bennāk	Muḥarrem veled-i Pīr Aḥmed Bennāk	Pīr Aḥmed veled-i Süleymān Bennāk	Mūsā veled-i Dāvūd Nīm
Nūḥ veled-i Hüseyin Caba bennāk 1 buçuq Meḥemmed veled-i ‘Alī Bennāk	Qalender veled-i Nūḥ Bennāk Receb veled-i Kemāl Bennāk	İslām veled-i Dāvūd Nīm Ramazān birāder-i Süleymān Bennāk	‘Alī veled Murād Bennāk Turgud veled-i Ḥalīl Bennāk	Meḥemmed veled-i Maḥmūd Bennāk Mūsā veled-i ‘İsā Bennāk

v.201b

Şehrimāh veled-i Nūrullāh Bennāk	‘Abdī veled-i Nūrullāh Gümrem	Altı ay yürür asıyāb-ı ḥaṣṣa der yed-i Muṣṭafā bin Hüssām Bāb 1	Altı ay yürür Asiyāb-ı Nesīmī bin Cemāl Bāb 1
Altı ay yürür āsiyāb-ı Muṣṭafā bin Meḥemmed Bāb 1	Üç ay yürür āsiyāb-ı ‘İsā bin ‘Alī Bāb 1	Altı ay yürür āsiyāb-ı Muṣṭafā bin Meḥemmed Bāb 2	Elli dört ‘aded açmas[1] vardır

On ceviz ağacı var
mülk-i
Müderrişzāde

Hâric

Zemîn-i	Zemîn-i	Zemîn-i
İsmâ'îl der yed-i	Seydî der yed-i Mehemmed bin Nüş	Nüş der yed-i
Yaḥyâ bin Murâd	ve Yûsuf birâdereş	Mehemmed ve Yûsuf veledes̄
Nîm	Nîm	Caba bennâk
Zemîn-i	Zemîn-i	Zemîn-i
Bekir der yed-i	Ḥamse der yed-i	İsmâ'îl der yed-i
İbrâhîm bin Bekir	Umûr bin Muştafâ	Alûs ve Kıymet
Caba bennâk	Nîm	veledân-ı Ḥâbil
		Nîm
Zemîn-i	Zemîn-i	Zemîn-i
Şehsüvâr der yed-i	Ramazân der yed-i	Bâzârlû der yed-i
Alûs ve Kıymet veledân-ı	Yaḥyâ bin Kâra Caba	Seyfî bin Ḥamse
Ḥâbil ve İ'sâ bin 'Alî	bennâk	Nîm
Nîm		
Zemîn-i	Zemîn-i	Zemîn-i
'Abdî der yed-i	Naşûḥ bin Ḥüsnü	Ḥamse der yed-i
İsmâ'îl bin Receb	der yed	'İsâ bin Ḥamse
Çift	Nîm	Nîm
Zemîn-i	Zemîn-i Şarı	Zemîn-i
Mûsâ der yed-i	der yed-i 'Alî bin	Ḥüsnü der yed-i
Mehemmed bin Cemâl	Receb	Ramazân bin Süleymân
Caba bennâk	Çift	Nîm
Zemîn-i Taş	Zemîn-i	Zemîn-i
der yed-i	Bekir der yed-i	Ramazân der yed-i
Kulağuz bin Ramazân	Kulağuz bin Ramazân	Receb bin Aḥmed
Nîm	Nîm	Nîm
Zemîn-i	Zemîn-i	Zemîn-i
Ḥâcî Bayram der yed-i	Bekir der yed-i Pîr Aḥmed bin	Dāvûd bin Mûsâ der yed-i
Receb bin Aḥmed Caba	Süleymân	İbrâhîm bin Muştafâ
bennâk	Nîm	Nîm
Zemîn-i	Zemîn-i	Zemîn-i
Mehemmed bin Ya'kûb der	Hıdır der yed-i	Şâlih bin Mûsâ der yed-i
yed-i Seyfî bin Ḥamse ve Yûsuf	Mûsâ bin 'İsâ	'Alî bin Mehemmed Çift
bin	Çift	
İskender		

Nīm	Zemīn-i	Zemīn-i	Zemīn-i
Kulağuz der yed-i	Muṣṭafā bin Cemāl	Muṣṭafā bin Aḥmed der yed-i	Dāvūd ve Süleymān der yed-i
Muṣṭafā bin Cemāl	Nīm	Caba bennāk	Mevlānā Maḥmūd el-Ḳaḍī ve ‘Alī bin Süleymān
Zemīn-i	Zemīn-i	Zemīn-i	Çift
Dāvūd der yed-i	İslām bin Dāvūd	Vildān ve Nūrullāh der yed-i	Zemīn-i
İslām bin Dāvūd	Caba bennāk	Şehrimāh bin Nūrullāh	Şaru ve Yūsuf der yed-i
Caba bennāk	3	Nīm	Muṣṭafā bin Cemāl Nīm
Zemīn-i	Zemīn-i	Zemīn-i	Zemīn-i
Yūsuf bin ‘Ömer Faḳı ... der	Yūsuf bin ‘Ömer Faḳı ... der	Kemāl ve Pīr ‘Alī veledān-ı	Dāvūd ve Süleymān
yed-i	yed-i	Meḥemmed der yed-i	der yed
İne bin Bekir	İne bin Bekir	Kemāl bin Meḥemmed Nīm	Çift
... Yūsuf	... Yūsuf		

v.202a

Hāsıl

5158

Resm-i çift	Resm-i	Resm-i	Hınta	Şa‘ir 3	‘Alef 4	Ḳablucu
ve bennāk	zemīn-i	asiyābhā	7.5 mud	mud	müd	5 müd
963	hāric	225	1050	3 kīle	4 kīle	12 kīle
	603			252	253	345
Erzen	‘Öşr-i mīve	‘Öşr-i Keten	Resm-i	Resm-i	Resm-i	Şalduva ve
5 mud	268	ma‘a kelem 25	ḳovān	‘arūsiye	tapuy-ı	‘adet-i
18 kīle			150	ma‘a	zemīn	ağnām ve
475				deştbanī	200	nük
				150		200

Ḳarye-i Bolucık Dīvānı’nda Mevlānā İmām Muḥammed Faḳih’iñ bir çiftlik vaḳıf yeri vardır Ḥudāvendigār’dan ve hem elinde Ġāzī Ḥudāvendigār ve Bāyezīd Ḥudāvendigār’dan nişānları vardır deyü muḳayyed der Defter-i ‘Atīk. Ḥāliyen Ḥüseyin mutaşarrıf bā-berāt-ı cedīd-i ‘ālī-şān.

İslām	Mūsā	‘Abdülğanī	Muṣṭafā	Pīrek
veled-i Mükremīn	veled-i Receb	veled-i Muṣṭafā Bennāk	veled-i o	veled-i Hıdır Faḳı
Nīm	Nīm		Bennāk	Nīm

Meḥemmed veled-i Pīrī Bennāk	Gündek veled-i Nūrullāh Bennāk	Bektaşī veled-i ‘Abdullāh Bennāk	Caba	Yekūn Nīm	Bennāk
			8	3	5

Ḥāric

Zemīn

‘Alī Faḳı ve Muṣṭafā der yed-i

‘Abdūlganī bin Muṣṭafā

ve Gündek bin Nūrullāh ve İslām

Çift

Hāsıl

130

Resm-i çift ve bennāk 99	Resm-i zemīn-i ḥāric 34	Hınta 18.5 kīle 130	‘Alef 9 kīle 28	Erzen 1 mud 2 kīle 88	‘Öşr-i mīve 36	‘Öşr-i keten 6
‘Öşr-i cevz 10	Resm-i kovān 9	Resm-i tapuy-ı zemīn 18				

Ḳarye-i Melik içinde Günān çiftliği Mevlānā Bekir Faḳı vaḳıfıdır, ḳadīmīden, kāfirīn ḳıl gelmiş, Melik elinden ve Orḫān Beg’den ve Bāyezīd-i Ḥudāvendīgār’dan bitileri var, yigirmi mudlık yerdir. Mezkūr Bekir Faḳih’in ḳızı oğulları Muḥammed ve Ḥācī Rüstem ve ḳızının ḳızı Peykār Ḥatun vaḳf-ı evlādlık üzere mutaşarrıflardır deyü muḳayyed der-Defter-i ‘Atīḳ. Ḥāliyen ‘Abdurrahmān ve Seferşāh ve Pīrī ve Pürnefes ve Receb ve Ḥasan mutaşarrıflardır bā-berāt-ı cedīd-i ‘ālī-şān.

Mūsā veled-i Ḥüseyyin Bennāk	Ḥasān veled-i Ḥüseyyin Bennāk	İsā veled-i Ḥüseyyin Bennāk	İlyās veled-i Şāhḳulu Bennāk	Hıdır birāder-i o Bennāk
------------------------------------	-------------------------------------	-----------------------------------	------------------------------------	--------------------------------

v.202b

Yıl yürür
āsiyāb-ı Pīrī Beg
veled-i Mūsā Paşa

Bāb
1
Resm
110

Yıl yürür
āsiyāb-ı
Meḥemmed bin Seferşāh Re'īs

Bāb
1
Resm
110

Ḥāric

Zemīn-i
Yūsuf bin 'Īsā
der yed-i Mūsā bin
Şa'bān
Nīm

Zemīn-i
Cemāl ve Dāvūd ve İlyās
der yed-i 'Abdülḡanī
ve Meḥemmed ve Ḥasān evlād-ı Memi
Nīm

Zemīn-i
der taşarruf-ı şāhib-i vaḳf 5
çift
ve 3 caba bennāk

Ḥāşıl

999

Resm-i bennāk 60	Resm-i zemīn-i ḥāric 230	Resm-i asiyābhā 220	Ḥınta 2 mud 200	'Alef 10 kīle 20	Erzen 1 mud 800	'Öşr-i mīve 25
'Öşr-i keten 25	Resm-i kovān 52	Resm-i tapu-yı zemīn 78				

Ḳarye-i Ḳır Dīvānı'nda Ḳara Dānişmend Mescidi'niñ üç pāre vaḳf tarlası vardır, ḳadimī mülk ıssı, kāfirīn ḳul gelmiş, elli mudlık yerdır, imāmete meşrūtTUR deyü muḳayyed der Defter-i 'Atıḳ. Ḥāliyen yine muḳarrer.

Pīr 'Alī
veled-i Meḥemmed

Pīr
veled-i o
Bennāk

'Alī
veled-i Meḥemmed
Bennāk

1

Ḥāşıl

294

Resm-i	Ḥınta	'Alef	Ḳabluca	Erzen	'Öşr-i	Resm-i
--------	-------	-------	---------	-------	--------	--------

¹ Zıkr olunan ḳarye ḥavaş-ı ḥümāyāndan iḥrāç olunan ḥaḫ-ı ḥümāyān-ı sa'adet-maḳrūn ile bi't-ta'yīn Vezīr- i A'zam Meḥmed Paşa –edāmallahu te'ālā iclālehu- Ḥazretlerine temlik ve ḥibe olunmaḡın vech-i meşrūḫ üzre maḥallī taşḫīḫ olması-çün bu ḥaḳıre ḫiḫāben emr-i şerīf vārid olmaḡla mülkiyet üzre ḳayd ve tıḫ olunmuştur. Tahriren fi evāsiḫi şehri Şaferi'l-ḥayr, sene [10]59 (1649). el-Ḥaḳīr Muştafā Tevḳī'i.

çift	16 kîle	11 kîle	13 kîle	7 kîle	mîve	tapu-yı
46	115	33	39	30	18	zemîn
						12

1

2

3

Çarye-i Alaca Kilisa'da Memal çiftligi Mevlânâ İmâm Şüfî'nin vakfıdır, Orhân Bg nişânıyla, üç çiftlik yerdir deyü muqayyed der Defter-i 'Atık. Hâliyen Zinde bin Pîri mutaşarrıf bâ-berât-ı cedîd-i 'âlî-şân.

Şâhbende	İneḥân	'Âkıbet	Şâlih	'Alî
veled-i Pîrek	veled-i Sevindik	veled-i Pîrek	veled-i Pîrek	veled-i Resûl
Pîrek	3 caba bennâk	Bennâk	Bennâk	Bennâk
3 caba bennâk				
Receb	Bende veled-i	Pîri	Vildân	Emrullâh
veled-i Resûl	Receb	veled-i 'Âdil	veled-i 'Âdil	veled-i Ḥasân
Nîm	Bennâk	Bennâk	Bennâk	Bennâk
Seydî	Meḥemmed	İlyâs		
veled-i Kulağuz	veled-i Durmuş	veled-i Erbegi		
Bennâk	Bennâk	Nîm		

Hâric

v.203a

Zemîn-i	Zemîn-i	Zemîn-i
Velî bin Ḥamse der yed-i Şa' bân	Hıdır bin Aḥmed der yed-i	'Ömer bin Süleymân der yed-i
bin Mûsâ Faḫı	Maḥmûd bin Ḥasân ve Ḥüseyn	Ramazân ve Aḥmed veledân-ı
3 caba bennâk	bin Aḥmed	Ḥüsnü
	Çift ve nîm	Çift
Zemîn-i	Zemîn-i	Zemîn-i
'Alî bin Dursun	Ḥalîl bin 'Abdî	İlbeği der yed-i

¹ Zikr olunan çarye muqaddimen havâş-ı hümâyûna ilhâk olmaqla ... olub hâlâ mezbûr olmaqla kolunan hâşş-ı hümâyûna ilhâk olunmaq üzere emr-i şerîf vârid olmağın kendüsüne eylesin deyü fermân ve taşhîh olmuşdur.

² Fermân-ı 'âlî üzere havâş-ı hümâyûna ilhâk olunmuşdur. Fi 29 Ca (Cemâziyelevvel), sene [10]52 (1642). el-Ḥakîr Muştafâ Tevkî'i.

³ Zikr olunan mezra'alara bundan aqdem sâbıkan Ayâsofyâ-yı Kebîr vâ'izi olan merḥûm 'Ömer Efendi oğlu Mevlânâ Şeyḫ Aḥmed berât-ı şerîfle mutaşarrıf iken havâş-ı hümâyûna ilhâk olunub, kendüye gadr olmağın elinde üzere haṭt-ı hümâyûn-ı sa'âdet-maqrûn mücibince girü taşhîh olunmaq için bu ḥakire hitâben emr-i şerîf vârid olmağın taşhîh olmuşdur. Fi 21 Ra (Rebi'ulevvel), sene [10]54 (1644). el-Ḥakîr Muştafâ et-Tevkî'i.

der yed-i
Nīm
Zemīn-i
Kulağuz bin Seydī
der yed-i Koca
Cift

der yed-i Emrullāh
veled-i Ḥasān
Nīm
Zemīn-i
Ḥamse der yed-i
Nūr
Nīm

Emrullāh bin Ḥasān
Cift

Ḥāşıl

649

Resm-i çift ve bennāk 193 'Öşr-i mīve 5	Resm-i zemīn-i ḥāric 200 'Öşr-i keten 30	Ḥınta 15 kīle 75 Resm-i ķovān 2	Şa'ir 1 kīle 4 Resm-i deştbanī 26	Ķabluca 2 kīle 6 Resm-i 'arūsiye 30	'Alef 5 kīle 15 Resm-i tapu-yı zemīn 30	Erzen 10 kīle 30
---	--	--	--	--	---	------------------------

Ķarye-i Melik içinde Mes'ūd Faķı çiftligi vaķıftır, Mevlānā Yahyā Faķı, merhūm Bāyezīd-i Ḥudāvendigār'dan ve Sultānımızdan bitileri vardır, On mudlık yerdır deyü muķayyed der Defter-i 'Atīķ. Ḥāliyen Ḥasan Faķı mutaşarrıf bā-berāt-ı cedīd-i 'ālī-şān.

Şa'bān veled-i Ramazān Nīm Memi Veled-i	Süleymān veled-i Ramazān Bennāk Mūsā veled-i	Aḥmed veled-i Ḥamse Nīm	Mūsā veled-i Dāvūd Bennāk	Ya'ķüb veled-i 'Alī Bennāk
---	--	-------------------------------	------------------------------------	----------------------------------

Yekūn

'Alī bennāk	İbrāhīm bennāk	Caba 7	Nīm 1	Mücerred 1	Bennāk 5
----------------	-------------------	-----------	----------	---------------	-------------

Ḥāric

Zemīn-i Seydī bin Dāvūd der yed-i Timurḥān bin Seydī Nīm	Zemīn-i Ḥācī bin İbrāhīm der yed-i Mūsā bin İbrāhīm Caba bennāk	Zemīn-i Aşma-yı Mūsā bin Dāvūd Dönüm 3
---	--	---

Ḥāşıl

438

1

2

Resm-i çift ve bennāk 77	Resm-i zemīn-i hāric 29	Hınta 1.5 mud 150	'Alef 8 kīle 24	Қabluca 12 kīle 36	Erzen 4 kīle 16	'Öşr-i mīve 25	'Öşr-i keten 25
Resm-i deştbanī 12	Resm-i kovān 13	Resm-i tapu-yı zemīn 25					

3

4

Қarye-i Melik içinde Fekrük'de Hācībegođı 'İsā Faķih'in bir çiftlik vaķıf yeri vardır, қадīmī mülk ıssı, Tumanbeg'den ve Şahīnbeg'den elinde bitileri vardır, atası ve hisşe dutageldügi yerdir deyü muķayyed der Defter-i 'Atıķ. Hāliyen Mevlānā Maħmūd Efendi mutaşarrıf bā-berāt-ı hümāyūn.

İbrāhīm veled-i Yūnus	Tanbay veled-i Mūsā Bennāk	Şa'bān birāder-i o Bennāk	Muştafā veled-i Mūsā Bennāk	Meħmed veled-i Hālīl 3 caba bennāk
v.203b				
Hālīl veled-i 'Abdullāh Bennāk	İbrāhīm birāder-i o Caba bennāk	Yūsuf birāder-i o Caba bennāk	Ebubekir veled-i Yūsuf Bennāk	Yūnus veled-i 'Abdullāh Bennāk
Cemāl veled-i 'Abdullāh Bennāk	Hüssām veled-i Yūnus Nīm	'İsā veled-i Hüssām Bennāk	Mūsā birāder-i o Bennāk	Muştafā birāder-i o Bennāk
'Abdī veled-i Yūnus Bennāk	Meħmed veled-i İsmā'il Bennāk	Pır Dede veled-i İsmā'il Bennāk	Süleymān veled-i Meħmed Bennāk	İbrāhīm veled-i Bayram Nīm
Hızır veled-i Bayram Bennāk	Pırī veled-i İbrāhīm Bennāk	Evhad veled-i Kādir Bennāk	Muştafā birāder-i o Bennāk	İlyās veled-i Evhad Bennāk

¹ Bu dağı bālāda şerħ olunduğu üzere taşhīh olmuşdur. Fī 21 Ra (Rebi'ülevvel), sene [10]54 (1644).

² Bu dađı hās olmuşdur. Fī't-Tārīhi'l-mezbūr.

³ Bu dađı bālāda zıkr olunduđu üzere havāss-ı hümāyūna ilhāk olmuşdur. Fī 16 ...

⁴ Bu dağı bālāda şerħ olunduğu üzere müşārünileyh Vezīr-i A'zam Meħmed Paşa Hāzetlerine temlik olunmuşdur. Fī't-Tārīhi'l-mezbūr. el-Hāķir Muştafā et-Tevkī'i.

Yūsuf veled-i ‘Abdullāh Nīm Ḥayrullāh veled-i İŧhāk Bennāk	Ḥalīl veled-i o Bennāk ‘Abdī birāder-i o Bennāk İbrāhīm veled-i ‘Alī Bennāk	Mūsā birāder-i o Bennāk Receb veled-i ‘Alī Bennāk Pīrī veled-i Aḥmed Bennāk	Mevlānā Maḥmūd veled-i İsmā‘īl el-Ḳāḏī Yūsuf veled-i ‘Alī Nīm Muṣṭafā veled-i Aḥmed bennāk	Şa‘bān birāder-i o Şāhib-i berāt Seydī veled-i ‘Alī Bennāk Altı ay yürür āsiyāb-ı Ḥalīl bin ‘Abdullāh Bāb Resm 1 55
--	---	---	--	--

Altı ay yürür āsiyāb-ı Ḥalīl bin Ḥacī Ḥamset Bāb Resm 1 55	Caba	Nīm	Caba	Bennāk
		Yekūn		
			Bennāk	
	37	4	5	30

Hāric

Zemīn-i Ḥalīl der yed-i Meḥemmed ve Ḥalīl ve İbrāhīm ve Yūsuf evlād-ı ‘Abdī Caba bennāk Zemīn-i İslām der yed-i Ḥalīl bin Yūsuf ve Mūsā ve ‘Abdī ve İŧhāk ve Receb ve Seydī ve Yūsuf ve Muṣṭafā ve İbrāhīm evlād-ı ‘Alī Caba bennāk	Zemīn-i Ṭuraṣāh der yed-i Pīr Dede ve Meḥemmed veled-i İsmā‘īl ve Süleymān bin Meḥemmed Caba bennāk 1,5 Zemīn-i Pīrī der yed-i Pīrī bin Aḥmed Caba bennāk Zemīn-i Aśma-yı Meḥemmed bin Ḥalīl Dönüm	Zemīn-i Yūnus der yed-i Maḥmūd bin Yūnus Caba bennāk Zemīn-i Aśma-yı Receb bin ‘Alī Dönüm 6 Zemīn-i Aśma-yı Yūnus bin ‘Abdullāh	Zemīn-i Aśma-yı Cemāl bin ‘Abdullāh
--	---	--	---

		15		Dönüm		Dönüm
				10		10
Zemîn-i	Zemîn-i	Zemîn-i	Zemîn-i	Zemîn-i	Zemîn-i	Zemîn-i
Aşma-yı Yūsuf bin	Aşma-yı Pīrī bin	Aşma-yı H̄ayrullāh bin	Aşma-yı Tanbay bin	Aşma-yı Tanbay bin	Aşma-yı Tanbay bin	Aşma-yı Tanbay bin
‘Abdullāh Dönüm	Ahmed	İshāk	Mūsā	Mūsā	Mūsā	Mūsā
15	Mud	Dönüm	Dönüm	Dönüm	Dönüm	Dönüm
	1	5	10	10	10	10
Zemîn-i	Zemîn-i	Zemîn-i	Zemîn-i	Zemîn-i	Zemîn-i	Zemîn-i
Aşma-yı İbrāhīm bin	Evhad bin Kādir	Aşma-yı Şa‘bān	Aşma-yı H̄alīl bin	Aşma-yı H̄alīl bin	Aşma-yı H̄alīl bin	Aşma-yı H̄alīl bin
H̄acī Bayram	Dönüm	Mūsā	Yūsuf	Yūsuf	Yūsuf	Yūsuf
Dönüm	3	Dönüm	Dönüm	Dönüm	Dönüm	Dönüm
3		2	2	2	2	2
Zemîn-i						
Aşma-yı Mehemmed						
bin İsmā‘īl						
Dönüm						
2						
H̄aşıl						
975,5						
Resm-i	Resm-i	Resm-i	H̄ınta	‘Alef	Qablucā	Erzen
çift ve	zemîn-i	āsıyābhā	10 kīle	5 kīle	2 kīle	5 kīle
bennāk	h̄āric	110	50	15	3	25
479	147					
‘Öşr-i	‘Öşr-i	‘Öşr-i	Resm-i	Resm-i	Resm-i	
mīve	keten	kovān	‘arūsiye	tapu-yı	deştbanī	
5	5	2	30	zemîn	74	
v.204a				46		

Qarye-i Gebe Dīvānı’nda İshākoğulları dutduğı yerlerin vaqf-ı evlād itdüm deyü qadīmī mülk ıssı, Umürbeg’den ve Bāyezīd-i H̄udāvendīgār’dan nişānları var ve Pādīşāhımız H̄azretlerinden dāhi nişān-ı şerīfleri vardır, vech-i meşrūhı üzre deftere kayd olundu. H̄ālīyen evlādından İmren mutaşarrıf bā-berāt-ı hümāyūn. Elli mudlık yerdir, bi-muddi Qostantīniyye.

H̄acī Maḥmūd	‘İsā	Şa‘bān	Nūrullāh	Nesimī
veled-i Nūrullāh	veled-i Yūsuf	veled-i ‘İsā	veled-i Yūsuf	veled-i Yūsuf
Bennāk	Caba bennāk	Bennāk	Bennāk	Bennāk

Pireli veled-i Ağırşāh Bennāk	Sefer veled-i Ağırşāh Bennāk	Hayrullāh veled Ağırşāh Bennāk	Muḥarrem veled-i Ağırşāh Bennāk	Aḥmedullāh veled Fernāz Caba bennāk
Meḥemmed birāder-i o Bennāk	Dāvūd birāder-i o Bennāk	İbrāhīm veled-i Abdülkadir Nīm	Seydī birāder-i o Caba bennāk	Pīr Dede veled-i Bāyezīd Bennāk
Ḥüdāverdi veled-i Mevdūd Bennāk	Meḥemmed veled-i Emrullāh Caba bennāk	Kıymet veled-i Mevdūd Bennāk	‘Alī veled-i Mevdūd Bennāk	Üç ay yürüt āsiyāb-ı Şa‘bān Faḳı Bāb 1
				Resm 25

Ḥāric

Zemīn-i Cemāl der yed-i Pīr Dede veled-i Bāyezīd Caba bennāk	Zemīn-i Meḥemmed der yed-i Ḥācī bin Meḥemmed ve Şa‘bān ve birādereş Caba bennāk	Zemīn-i
---	---	---------

Ḥāşıl

381

Resm-i çift ve bennāk 229	Resm-i zemīn-i ḥāric 17	Resm-i āsiyāb 25	Ḥınta 5 kīle 25	Şa‘ir 2 kīle 8	Ḳabluca 2 kīle 6
‘Alef 2 kīle 6	‘Öşr-i mīve 5	‘Öşr keten 13	Resm-i ḳovān 2	Resm-i ‘arūsiye 30	Resm-i tapu-yı zemīn 20

Ḳarye-i Melik içinde Gök Ḥüsnü yeri ve Nüreddīn yeri merḥūm Orḥān vaḳf itmiş, ¹ Faḳih’e Bāyezīd-i Ḥüdāvendigār nişān [ve] biti virmiş, on beş mudlık yerdir deyü muḳayyed der Defter-i ‘Atīḳ. Ḥāliyen Mevlānā Maḥmūd Efendi mutaşarrıf bā-berāt-ı hümāyūn.

1

¹ Ḳarye-i mezbūr bālāda şerḥ olunduğu üzere müşārünileyh Vezīr-i A‘zam Meḥmed Paşa Ḥazretlerine temlik olunmuşdur. Fī’t-tārīḫi’l-mezbūr. el-Ḥaḳīr Muştafā et-Tevkī’i.

1
2
3

Meḥemmed veled-i Üveys Caba bennāk 1,5 Ḥalīl veled-i Ḥamse Nīm	Velī veled-i Ramazān Nīm Ṭurgud veled-i Ḥamse Bennāk Ferīd veled-i İsmā'īl Nīm	Receb veled-i Meḥemmed Bennāk İbrāhīm veled-i Cemāl Bennāk Manşūr veled Ferīd Bennāk	Yūsuf veled Receb Bennāk Meḥemmed birāder-i o Bennāk Murād veled-i Mevdūd Nīm	Meḥemmed veled-i Ḥamse 3 caba bennāk Aḥmedullāh veled-i Süleymān Caba bennāk 1,5 Ḥüseyn veled-i Mürīd Bennāk
v.204b				
Meḥemmed veled-i Ḥasān Nīm Üveys veled-i 'Alī Çift	Ḥalīl veled-i Meḥemmed Bennāk Ḥüseyn veled-i Üveys Bennāk	Memi veled-i Maḥmūd Nīm Sefer veled-i Yūsuf Bennāk	'İsā veled-i Dāvūd Çift Nūḥ veled-i 'Abdullāh Çift	Dāvūd veled-i 'İsā Bennāk Aḥmed veled-i Ḥamse Mücered

Ḥāric

Zemīn-i 'Ömer der yed-i Receb bin Meḥemmed Nīm	Zemīn-i 'Alī der yed-i Receb bin Meḥemmed Nīm	Zemīn-i Ḥācī Faḳı der yed-i Mūsā veled-i İbrāhīm Caba bennāk
Zemīn-i Umūr ve Bektaş ve Ferhād ve Süleymān der yed- i Maḥmūd bin Ferhād ve Bektaş bin 'Oşmān	Zemīn-i Maḥmūd ve Muştafā ve İlyās der yed-i Yūsuf bin İlyās ve Ḥalīl bin Maḥmūd Caba bennāk	Zemīn-i Maḥmūd ve Fazlullāh ve Pīrī ve Cārullāh der yed-i İbrāhīm Çelebi bin Ḥācī Pīrī Caba bennāk
Zemīn-i		

¹ Bu daḥi ḥāş olmuşdur. Fī't-tārīḥi'l-mezbūr.

² Bu daḥi bālāda şerḥ olunduğu üzere taşḥīḥ olmuşdur. Fī 21 Ra (Rebi'ulevvel), sene...

³ Bu daḥi bālāda zıkr olunduğu üzere ḥāşş-ı hümayūna ilḥāk olunmuşdur. Fī't-tārīḥi'l-mezbūr.

Seydî Ahmed der yed-i
Yûsuf bin ‘Alî Caba
bennâk

Hâşıl

1521

Resm-i çift ve bennâk 390	Resm-i zemîn-i hâric 85	Hınta 4 müd 6 kîle 506	Şa‘ir 8 kîle 32	Kaıbluca 10 kîle 30	‘Alef 10 kîle 30
Erzen 1 mud 80	‘Öşr-i mîve 55	‘Öşr-i keten 40	Resm-i kıovân 35	Resm-i ‘arûsiye 100	Resm-i tapu-yı zemîn 193
1					
2					
3					
4					

Ğarye-i Melik içinde Kıuşçioğlı Hâcı yeri min ciheti tevârüs Mûsâ Faķı’ya müsteķar olmış, Mûsâ Faķı vefât idicek oğlançıklarına degmiş. Şimdi ben dâhi müsellemler dutdum, ol yeri tîmâra virdüm deyü mezkûr Mûsâ Faķı’nın kıardaşı ‘İsâ Faķı ol tîmâr[a] mükellef olunca, duta taşarruf ide deyü merhûm Sultân Muĥammed Hân mişâl-i şerîf virmiş ve hem merhûm Bâyezîd-i Hudâvendigâr mezkûr çiftligi Kıuşçioğlı’na vakf idüb eline vakıfnâme virmiş deyü muķayyed der Defter-i ‘Atîķ. Hâliyen Maĥmûd Efendi mutaşarrıf bâ-berât-ı hümâyün.

Nüş veled-i Maĥmûd Caba bennâk	Yûsuf veled-i Muştafâ Bennâk	Naşûh veled-i Muştafâ Bennâk	Ĥamse veled-i Seydî Bennâk	‘Alî veled-i İmren Bennâk
Kıymet veled-i İmren Bennâk	Muştafâ birâder-i o Bennâk	İskender ‘atîķ-i Meĥmed Bennâk	Üç ay yürür âsiyâb-ı Pîri bin Hâcî Ĥamse Bâb	

¹ Bu dâhi bâlâda şerh olunduğu üzere müşârünileyh Meĥmed Paşa Ĥazretlerine temlik olunmuşdur. Fî’t-târîĥi’l-mezbûr. el-Ĥaķır Muştafâ et-Tevkî‘i.

² Bu dâhi bâlâda zıkr olunduğu üzere ĥâşş-ı hümâyûna ilĥâk olmuşdur. Fî’t-târîĥi’l-mezbûr.

³ Ba dâhi ĥâş olmuşdur. Fî’t-târîĥi’l-mezbûr.

⁴ Bu dâhi bâlâda şerh olunduğu üzere taşĥîh olmuşdur. Fî 21 Ra (Rebi‘ulevvel), sene [10]54 (1644).

	Hāric	
Zemīn-i	Zemīn-i	Zemīn-i
Seydī Aḥmed der yed-i veledān- 1	İlyās der yed-i Ḥalīl ve Mūsā	şāhib-i vakf der yed-i Ḥalīl ve
Seydī Aḥmed	veledān-ı Yūsuf	Mūsā veledān-ı Yūsuf
Caba bennāk	Caba bennāk	Caba
v.205a	2,5	
Zemīn-i	Zemīn-i	Zemīn-i
Mevlānā Muhyiddīn ve Hüseyn	Mevlānā Müslihüddīn ve	Mūsā ve Ḥalīl der yed-i
veledān-ı ‘Abdullāh der yed-i	Aḥmed der yed-i ‘Abdullāh	Yūsuf ve Meḥemmed ve
‘Abdullāh Çelebi bin Hüssām	Çelebi ve Muştafā Çelebi	Çalabverdi evlād-ı Ḥamse
ve Muştafā Çelebi bin	veledān-ı Hüssām	Caba bennāk
Hüssām ve Hācī Seydī bin	ve Hācī Seydī bin İbrāhīm	
İbrāhīm	Caba bennāk	
Caba bennāk		
Zemīn-i	Zemīn-i	Zemīn-i
Aḥmed Re’īs bin Muştafā der yed-i	Aḥmed Faḫı der yed-i Pūrī ve	Aśma-yı Ḥalīl ve Mūsā veledān-
Maḥmūd bin Aḥmed Re’īs Caba	İşhāk ve Aḥmed ve ‘Alī Caba	ı Yūsuf
bennāk	bennāk	Dönüm
	1,5	10
Zemīn-i	Zemīn-i	Zemīn-i
Aśma-yı veledān-ı Veled Seydī	Aśma-yı ‘Alī bin Timūrḥān	Aśma-yı Ḥamse bin Seydī
Aḥmed	Dönüm	Dönüm
Dönüm	5	10
4		
Zemīn-i	Zemīn-i	Zemīn-i
Aśma-yı ‘Alī bin İmren	Aśma-yı Receb bin ‘Alī	Aśma-yı Sivayuş bin İbrāhīm
Dönüm	Dönüm	Dönüm
5	8	5
Zemīn-i	Zemīn-i	Zemīn-i
Aśma-yı Ḥayrullāh bin İşhāk	Aśma-yı Yūnus bin Maḥmūd	Aḥmed bin Muştafā der yed-i
Dönüm	Dönüm	Yūsuf ve Naşūḫ veledān-ı
3	4	Muştafā
		Caba bennāk
Zemīn-i	Zemīn-i	
Seydī der yed-i Ḥamse bin	Aśma-yı Yūsuf bin Muştafā	
Seydī ve ‘Alī ve Kıymet ve	Dönüm	
Muştafā evlād-ı İmren	16	
Caba bennāk		

Hāşıl

Resm-i çift ve bennāk	Resm-i zemīn-i ḥāric	Ḥınta 2 müd 1 kīle	‘Alef 2 kīle	Öşr-i mīve	Öşr-i keten
80	162	287	6	10	5
Resm-i kovān	Resm-i ‘arūsiye	Resm-i tapu-yı zemīn			
5	30	20			

Ḳarye-i Melik içinde Mevlānā Süleymān Faḳı atası Ümīd ve İbrāhīm evvelde dutageldüğü yerlerini vaḳf-ı evlād eyledüm deyü merḥūm Sultān Muḥammed Ḥān nişān virmiş. Ol vaḳtten berü vaḳfiyyet üzere taşarruf idegelmişler deyü muḳayyed der Defter-i ‘Atīk. Ḥāliyen vaḳf-ı evlādlik üzere. Şālih ve Bayram ve ‘İvāz ve Muḥammed ve Aḥmed ve Māmutaşarrıflardır, on iki mudlık yerdir, bā-berāt-ı hümāyūn.

Timūrḥān veled-i Dāvūd Bennāk	Mūsā veled-i Süleymān Nīm	Aḥmed veled-i Dāvūd Bennāk	Şa‘bān veled-i Ca‘fer Bennāk	Ḥasān veled-i Ḥanefī Bennāk
Umūr veled-i Şa‘bān Bennāk	Şālih veled-i Pīrī Şāhib-i berāt	İbrāhīm veled-i Sıyāmī Bennāk	‘İvāz veled-i Pīrī Şāhib-i berāt	Ḥalīl veled-i ‘İvāz Bennāk
Maḥmūd veled-i ‘İvāz Bennāk	‘Īsā veled-i ‘İvāz Bennāk	Meḥemmed veled-i Yūsuf Şāhib-i berāt	İmren veled-i İlyās Bennāk	Meḥemmed veled-i İlyās Bennāk
Bayram veled-i ‘Alī Şāhib-i berāt	Meḥemmed veled-i Muştafā Bennāk	Seferşāh veled-i Memi Bennāk	Caba Nīm	Yekūn Bennāk Şāhib-i berāt
			14	1
				13
				4

v.205b

Ḥāric

Zemīn-i Ca‘fer der yed-i Ḥasān ve Şa‘bān ve Umūr evlād-ı Ca‘fer Caba bennāk	Zemīn-i şāhibi-i vaḳf der yed-i İlyās bin İslām ve İbrāhīm Çelebi bin Ḥācī Pīrī 3 çift ve caba bennāk	Ḥişse-i İbrāhīm Çelebi bin Ḥācī Pīrī Dönüm 3
--	---	---

Ḥāşıl

Resm-i çift ve bennāk	Hinta 1 müdd 3 kīle	Resm-i zemīn-i hāric	Qabluca 13 kīle	Erzen 11 kīle	Öşr-i mīve
173	161	110	39	46	3
Öşr-i keten	Resm-i kovān 6	Resm-i Tapu-yı zemīn			
2		10			

Qarye-i Melik içinde Hızır'ın elinde dutduğu yerin vakf-ı evlād eyledüm deyü merhūm Sultān Muhammed Hān muqarrer dutdum deyü mişāl-i şerīf virmiş, bir çiftlik virdük yerdür deyü muqayyed der Defter-i 'Atīk. Hāliyen Muştafā ve Hızır ve 'Abdurrahmān mutaşarrıflardır bā-berāt-ı hümāyūn ve biti. Mutaşarrıf

Hızır	İlyās	Muştafā	Nebī	Maḥmūd		
veled-i Qulağuz	veled-i Hızır	veled-i Kulağuz	veled-i Qulağuz	veled-i Nebī		
Şāhib-i berāt	Bennāk	Şāhib-i berāt	Şāhib-i berāt	Bennāk		
Mūsā	'Abdurrahmān	Hüseyn	Receb	Yekūn		
veled-i Nebī	veled-i Seydī	veled-i Evḥad	veled-i Seydī	Caba	Bennāk	Şāhib-i berāt
Bennāk	Şāhib-i berāt	Bennāk	Bennāk	5	5	4

Hāşıl

152,5

Resm-i çift	Hinta 6	Qabluca	Erzen	'Alef	Öşr-i
47,5	kīle	8 kīle	5 kīle	4 kīle	mīve
	42	21	20	12	15

1

Qarye-i Melik içinde Geçmiş çiftliği vakıftır, kadīm mülk ıssı, Umūr Beg'den. Bu resme idüğine Müderrisoğlı ve Qādī ve Şubāşı tanıklık virdiler ve Şādık çiftliği on mudlık yrd deyü muqayyed der Defter-i 'Atīk. Hāliyen Şeyḥ Ḥasan mutaşarrıf bā-berāt-ı hümāyūn.

Memi	Ṭurdu	Yūsuf	Aydın	Aḥmed
veled-i Hoşeldim	veled-i Hābil	birāder-i o	veled-i Memi	birāder-i o
Nīm ma'a 11	Bennāk	Nīm	Bennāk	Bennāk
İlyās	Hüseyn	Aḥmed	İsmā'ıl	Ḥayrāt

¹ Bu daḥi bālāda şerh olunduğu üzre müşārünileyh Meḥmed Paşa Ḥazretlerine temlik olmuşdur. Fī't-tarihi'l-mezbūr. el-Hakir Muştafā et-Tevki'ī.

veled-i Kaya Bennāk	veled-i Hasān Bennāk	veled-i Hasān Bennāk	veled-i ‘Ādilhān Bennāk	veled-i İsmā‘īl Bennāk
------------------------	-------------------------	-------------------------	-------------------------------	---------------------------

Hüseyin

Yekūn

veled-i Kāsım Du‘acı	Caba 11	Nīm 2	Bennāk 8	Du‘acı 1
-------------------------	------------	----------	-------------	-------------

v.206a

Hāric

Zemīn-i Süleymān der yed-i Aydın ve Aḥmed veledān-ı Memi ve İlyās bin Kaya Nīm 3	Zemīn-i Dāvūd Caba bennāk Zemīn-i Hācī bin ‘Īsā der yed-i İbrāhīm bin Hācī Bayram Caba bennāk Zemīn-i Maḥmūd Re‘īs ve Yūsuf ve ‘Abdī der yed-i Ḥalīl bin Hüseyin ve ‘Īsā Bālī bin ‘Abdī ve Mūsā bin Nuşret ve Eyyüb bin Maḥmūd Çift Zemīn-i Aşma-yı Aḥmed bin Yaḥyā Dönüm 5	Zemīn-i Dāvūd der yed-i Meḥemmed ve Mūsā ve Kaya evlād-ı Dāvūd Caba bennāk Zemīn-i Umūr ve Bektaş ve Ferhād ve Süleymān der yed-i Yūsuf bin Hācī Ḥamse ve Ḥalīl ve Hüseyin veledān-ı Hācī Ḥamse Caba bennāk Zemīn-i Aşma-yı Yūsuf ve Yūnus ve Cemāl evlād-ı ‘Abdullāh Dönüm 10 Zemīn-i Aşma-yı Mūsā bin Nuşret Dönüm 6 Zemīn-i Aşma-yı İbrāhīm bin Hācī Bayram Dönüm 10
Zemīn-i Maḥmūd ve Pīrī der yed-i Şālih ve Yūsuf ve Meḥemmed evlād-ı Pīrī ve ‘İvāz ve Meḥemmed bin Dāvūd ve ‘Īsā bin Kaya ve Aḥmed bin Yaḥyā Caba bennāk 3	Zemīn-i Aşma-yı Muştafā bin Yaḥyā Dönüm 6 Zemīn-i Aşma-yı ‘Alī bin Muştafā Dönüm 15 Zemīn-i Aşma-yı Yūsuf bin ‘Alī	

Dönüm

16

Aşma-yı Cemāl bin

‘Abdullāh

Dönüm

3

Zemīn-i

Aşma-yı Evḥad bin ‘Abdülkādir

Dönüm

10

Zemīn-i

Aşma-yı Vildān ve İslām ve ‘Alī

evlād-ı Timūrḥān

Müd

2

Hāsıl

947

Resm-i çift ve bennāk 130	Resm-i zemīn-i hāric 170	Ḥınta 2 müd 240	‘Alef 7 kīle 21	Erzen 15 kīle 60	Resm-i keten 120	‘Öşr-i mīve 142
Resm-i tapu-yı zemīn 64						

Ḳarye-i Melik içinde Kemerluceoğlu dutduğı yer vaqıfdır, Ya‘ḳūb’a ve Begmiş’e, Kızıildepe yoluna atılmağa vaqıfdır, ellerinde Bāyezīd-i Ḥudāvendigār bitisi var, tokuz mudlık yer imiş, bi-muddi Ḳoşantiniyye. Mezkūr Kızıildepe yollarına ve ol yolda evlādın köprüsi meremmātına meşrūtdur deyü muḳayyed der Defter-i ‘Atīḳ. Ḥāliyen Ca‘fer ve Begmiş ve Maḥmūd ve Muḥammed ve diğeri Muḥammed mutaşarrıflardır, bā-berāt-ı cedīd-i ‘ālī-şān ve Süleymān ve Nazīr mutaşarrıflardır bā-berāt-ı cedīd-i ‘ālī-şān.

Meḥmedī veled-i Ḳāsim Şāhib-i vaḳf	Mūsā veled-i Meḥmedī Bennāk	‘İsā birāder-i o Bennāk	Ḥasān birāder-i o Bennāk	Ḥüseyn veled-i Begmiş Bennāk
--	--------------------------------------	-------------------------------	--------------------------------	------------------------------------

v.206b

Evhad veled-i Begmiş Bennāk	Muṣṭafā veled-i Nazīr Bennāk	Aḥmed veled-i Süleymān Bennāk	Hasān veled-i Süleymān Bennāk	Üç ay yürür Āsiyāb-ı Begmiş bin Kāsım Bab Resm 1 25
Süleymān veled-i Dāvūd Şāhib-i berāt	Nazīr veled-i Dāvūd Şāhib-i berāt			

Ḥāric

Zemīn-i Ṭurḥan ve Ṭurasan ve Naşūḥ vāşāḫ der yed-i Nazīr bin Dāvūd ve Semā' ve birādereş Çift	Zemīn-i İsā ve 'Abdül der yed-i Şāh 'Abdī bin Aḥmed Dāver Faḫr bin 'Abdullāh Caba bennāk	Zemīn-i Ca'fer der yed-i Hasān ve Şa'bān veledeyn-i Ca'fer Caba bennāk
Zemīn-i 'Alī der yed-i Semā' veled-i Dāvūd Caba bennāk	Zemīn-i şāhib-i vaḳf der yed-i mutaşarrıfān-ı şāhib-i vaḳf Çift ve caba bennāk	Zemīn-i Aşma-yı Begmiş bin Kāsım Dönüm 5
Zemīn-i Aşma-yı Mehemmed bin Pīr Kāsım Dönüm 2		

Ḥāşıl

Resm-i bennāk 96	Resm-i zemīn-i hāric 106	Resm-i āsiyāb 25	Ḥınta 2 müd 9 kile 342,5	'Alef 10 kile 30	Kablucu 16 kile 36	Erzen 1 müd 80
Resm-i kovān 13	'Öşr-i keten 20	'Öşr-i mīve 30	Resm-i tapu-yı zemīn 28	Resm-i tapu-yı zemīn 67		

Ḳarye-i Melik içinde Bektaş Şiḫoĝlanları Aḥmed'in ve 'Alī'nin ve Ḳuldu çiftligi vaḳıfıdır, yigirmi mudlık yer imiş deyü muḳayyed der Defter-i 'Atıḳ. Ḥāliyen Mūsā ve 'İsā ve Receb 'Ālemşāh ve Muḥammed mutaşarrıflar bā-berāt-ı cedīd-i 'ālī-şān.

Şehrimāh veled-i Ya'kūb Bennāk	'Alī veled-i Şehrimāh Bennāk	Halīl veled-i Maḥmūd Bennāk	Muṣṭafā veled-i 'Alī Bennāk	Pīr Velī veled-i Maḥmūd Bennāk
Aḥmed veled-i Yaḥyā Bennāk	Yūsuf veled-i İlyās Bennāk	Ramazān veled-i Yūsuf Bennāk	Meḥemmed birāder-i o Bennāk	Pīr Mūsā veled-i Maḥmūd Şāhib-i berat
İbrāhīm veled-i PīrMūsā Bennāk	Yaḥyā birāder-i o Bennāk	Maḥmūd birāder-i o Bennāk	Pīr 'Alī veled-i Maḥmūd Bennāk	İsā veled-i Maḥmūd Şāhib-i vaqf
'Alemşāh veled-i Aḥmed Şāhib-i berāt	'Alī veled-i Mürüvvet Bennāk	Receb birāder-i o Şāhib-i berāt	Meḥemmed veled-i Bektaş Şāhib-i berāt	İnebeg veled-i Ramazān Bennāk
Emrullāh veled-i Mūsā Bennāk	Süleymān veled-i Nebī Bennāk	Yūsuf veled-i Maḥmūd Bennāk	Şa'bān veled-i Muṣṭafā Bennāk	Mūsā veled-i Şa'bān Bennāk
İsā veled-i Kaya Bennāk	Hüseyn veled-i Şāhkulu Bennāk	Aḥyar veled-i İdrīs Bennāk	Meḥemmed veled-i Hüseyn Bennāk	

v.207a

Hāric

Zemīn-i Süleymān der yed-i Şehrimāh bin Ya'kūb Nīm	Zemīn-i Meḥemmed der yed-i Meḥemmed bin Ya'kūb ve Süleymān bin Pīr Nazīr Nīm	Zemīn-i Ramazān der yed-i Pīr 'Alī bin Maḥmūd ve Meḥemmed bin İsmā'īl Nīm
Zemīn-i Şāhkulu der yed-i Hüssām bin Şāhkulu Nīm	Zemīn-i Muṣṭafā der yed-i Halīl bin Maḥmūd ve Muṣṭafā bin Yaḥyā Caba bennāk	

Hāşıl

1420

Resm-i bennāk 288	Resm-i zemīn-i hāric 86	Hınta 3 müd 3 kile 559	'Alef 1 müd 60	Kaḅluca 1 müd 60	Erzen 2 müd 160
-------------------------	-------------------------------	------------------------------	----------------------	------------------------	-----------------------

‘Öşr-i	‘Öşr-i	Resm-i	Resm-i
mīve	keten	kovān	tapu-yı zemīn
67	25	25	100

Ḳarye-i Melik içinde Muştafā Seydī vaḳfına on iki çiftlik yerdir, melik esiri Ṭuman Beg’den ve Ḳır Oğlı Meḥemmed Beg’den ve Sultānımız bitileri vardır deyü muḳayyed, Zāviye’ye meşrūtdur der Defter-i ‘Atıḳ. Ḥāliyen.

Ḥalīl	‘Abdülḡanī	Ḥasān	Ḥüseyin	‘Abdurrahmān
veled-i İslām	veled-i Velī	veled-i Velī	veled-i Velī	veled-i Velī
Bennāk	Bennāk	Bennāk	Bennāk	Bennāk
Hıdır	Süflī	Muştafā	Fažlullāh	Maḥmūd
veled-i Velī	veled- o	veled-i Sefer	veled-i İsa	veled-i Fažlullāh
Bennāk	Bennāk	Bennāk	Bennāk	Bennāk
Nebī	İbrāhīm	Bektaş	Muştafā	Süleymān
veled-i Şa’bān	veled-i Umūr	veled-i ‘Oşmān	veled-i Bektaş	veled-i ‘Oşmān
Bennāk	Bennāk	Bennāk	Bennāk	Bennāk
Dāvūd	Ḥalīl	Maḥmūd	Meḥemmed	Şa’bān
veled-i Süleymān	veled-i Süleymān	veled-i Ferhād	veled-i Ferhād	veled-i Ferhād
Bennāk	Bennāk	Bennāk	Bennāk	Bennāk
Sıyāmī	Sefer	Ṭoldı	Yūsuf	Pīr Ḳulu
veled-i Emīr ‘Alī	veled-i Sıyāmī	veled-i İslām	veled-i İslām	veled-i İslām
Çift	Bennāk	Bennāk	Bennāk	Bennāk
Evḫad	Sefer	Seydī	Receb	‘Abdülḡanī
veled-i İslām	veled-i İskender	veled-i İskender	veled-i Sefer	veled-i Seydī
Caba bennāk	Bennāk	Bennāk	Bennāk	Bennāk
3				
Ḥamse	Mūsā	Muştafā	Naşūh	Maḥmūd
veled-i Minnet	veled-i Müsbet	veled-i Aḫmed	veled-i Receb	veled-i İşhāk
Bennāk	Bennāk	Bennāk	Caba bennāk	Bennāk
			3	
Yūsuf	İbrāhīm	Ṭurḫan	Ṭurbeg	Otuz dört açma
veled-i İşhāk	veled-i Pīr Nażır	veled-i Bayramlı	veled-i Bayramlı	Murād
Caba bennāk	Bennāk	Bennāk	Bennāk	
3				

Altışar ay yürürler
Āsiyāb-ı Ħamse ve Mūsā
veledān-ı
Minnet ve Sefer bin MeĦemmed
Bābāt
2

Ħāric

Zemīn-i Ħasān der yed-i ‘Abdūlganī ve Ħasān ve Ħüseyyin ve Hıdır ve ‘Abdurrahmān evlād-ı Caba bennāk Zemīn-i Ķal ‘Alī der yed-i Muştafā bin AĦmed Caba bennāk Zemīn-i Dāvūd Faķı der yed-i Dāvūd ve Mūsā ve İbrāhīm ve Ħalīl ve Ħüsnü evlād-ı Çift ve nīm Zemīn-i Rüstem ŞeyĦ der yed-i ‘Abdūlganī bin Pīrī Caba bennāk Zemīn-i MuĦarrem bin Süleymān der yed-i EvĦad bin İsmā‘īl ve İsmā‘īl bin Nūrullāh Caba bennāk Zemīn-i Seydī bin Ħamse der yed-i Sıyāmī bin Emīr ‘Alī Caba bennāk	Zemīn-i Hıdır der yed-i MaĦmūd veled-i Ferhād Caba bennāk Zemīn-i Muştafā bin Seydī ‘Alī der yed-i Muştafā bin Memi Turas ve TurĦān veledān-ı Pīr Bayraklı Nīm Zemīn-i İlyās ve Dāvūd ve Kemāl evlād- ı der yed-i Memi bin ‘Abdūlganī Nīm Zemīn-i ŞālīĦ ve İdrīs ve MeĦemmed der yed-i NaşūĦ bin Caba bennāk Zemīn-i ŞālīĦve İdrīs der yed-i NaşūĦ bin Yūsuf ve İsā bin Abdürrahim Caba bennāk Zemīn-i KulāĦuz ve ŞālīĦ der yed-i Dāvūd ve Ħamse ve Enver	Zemīn-i Ħācī der yed-i Ħamse ve Mūşā veledān-ı Müşbet Nīm Zemīn-i Muştafā der yed-i MeĦemmed bin Seferşāh Nīm Zemīn-i Müşbet ve Ħān Paşa der yed-i MeĦemmed ve AĦmed ve Memi ve Ħasān evlād-ı seferşāh Caba bennāk Zemīn-i Tur ‘Alī der yed-i Şa‘bān bin Tur ‘Alī Caba bennāk Zemīn-i Süleymān ve Cemāl der yed-i MaĦmūd bin Pīrī ve Turgud Abdalī Nīm Zemīn-i Aşma-yı MaĦmūd bin İşĦāk Dönüm 6
--	--	--

evlād-ı Şālīh ve Şāhbende bin

Sehī

Nīm

Zemīn-i	Zemīn-i	Zemīn-i
Aśma-yı Hāmse bin Minnet	Aśma-yı Maḥmūd ba Ferhād	Aśma-yı Süleymān bin ‘Ośmān
Dönüm	Dönüm	Dönüm
3	4	2
Zemīn-i	Zemīn-i	Zemīn-i
Aśma-yı Sefer bin İskender	Aśma-yı Pır Kulu bin İslām	Aśma-yı Bektaş bin ‘Ośmān
Dönüm	Dönüm	Mud
2	4	1
Zemīn-i	Zemīn-i	Zemīn-i
Aśma-yı Fazlullāh bin ‘İsā	Aśma-yı Nebī bin Şa‘bān Dönüm	Aśma-yı İbrāhīm bin Umūr
Dönüm		Dönüm
		6
Zemīn-i	Zemīn-i	Zemīn-i
Aśma-yı Yahyā bin	Aśma-yı Sıyāmī bin Emīr ‘Alī	Muštafā der yed-i Ḥalīl bin İslām
‘Abdurrahīm Dönüm	Dönüm	Caba bennāk
10	6	3

Hāşıl

2989

Resm-i	Resm-i	Resm-i	Hımta 4	‘Alef	Ḳabluca
çift ve bennāk	zemīn-i hāric	āsıyābhā	müd	3 müd 8 kīle	1 müd 18 kīle
535	312	110	480	204	115,5
Erzen	Şa‘ir 5	‘Öşr-i	‘Öşr-i	Resm-i	Resm-i
3 müd 9 kīle	kīle	mīve	keten	ḳovān 50	‘arūsiye
276	20	350	300		120
Resm-i					
tapu-yı zemīn					
127					

v.208a

Ḳarye-i Derecik Dīvānı’nda Ya ḳūb Faḳı dutduḡı çiftligi müselleme ve muḳarrer dutdum, tapu defteri şüretinde bir çiftlik yerdir muḳayyed, Ereḡli Cāmi‘ine ḫaṭīb ve imām olanlara meşrūtdur deyü muḳayyed der Defter-i ‘Atīk. Ḥāliyen İmām Muḫyiddīn mutaşarrıf bā-berāt-ı cedīd-i ‘ālī-şān.

Receb	Abdülkerīm	Abdal	‘Alī
veled-i Resül	veled-i Ṭurmuş	veled-i Ramazān	veled-i Ramazān
Bennāk	Bennāk	Nīm	Bennāk

Hāric

Zemīn-i Kal ‘Alī der yed-i Elbakī Faķı bin Emīr ‘Alī Caba bennāk	Zemīn-i Resūl der yed-i Receb ve Abdülkerīm bin ˘urmuş Caba bennāk	Zemīn-i Kemāl bin Şeyh Paşa der yed-i Murād bin Maķşūd ve Ferīd bin Kemāl Caba bennāk
---	---	---

Zemīn-i
Aşma-yı Receb bin Resūl
Dönüm
2

Hāşıl

312

Resm-i çift 17 Öşr-i keten 15	Resm-i zemīn-i hāric 27	Hınta 1 müd 2 kīle 154	˘abluca 7 kīle 21	‘Alef 8.5 kīle 25.5	Erzen 12 kīle 48	‘Öşr-i mīve 6
--	-------------------------------	------------------------------	-------------------------	---------------------------	------------------------	---------------------

˘arye-i Ereğli’de Hālīl Faķı Yazıcıoğlu ˘urmuş dutduğı çiftlik ve Kenim’de İlyās dutduğı çiftliği vakfiyyet üzere mutaşarrıf olagelmişler, Ereğli Cāmi’ine hatīb ve imām olanlara meşrūtdur deyü muķayyed der Defter-i ‘Atıķ. Hāliyen Mevlānā Hatīb ‘Osmān ve İmām Muhyiddīn mutaşarrıflar bā-berāt-ı cedīd-i ‘ālī-şān.

Zemīn-i ‘Alī bin Durmuş der yed-i Çelebi bin Sinān Nīm Zemīn-i Hālīl ve Vildān ve Yūsuf der yed-i mezbūr	Zemīn-i Mehemmed der yed-i Bālī bin ‘Abdullāh Caba bennāk	Zemīn-i Mūsā der yed-i Pīrī bin Mūsā Çift
---	--	---

Hāşıl

209

Resm-i zemīn Hāric	Hınta 6 kīle 42	Şa‘ir 9 kīle 22	‘Alef 8 kīle 25.5	‘Öşr-i mīve 9	‘Öşr-i keten 4	‘Öşr-i cevz 7	‘Öşr-i kovān 6
--------------------------	-----------------------	-----------------------	-------------------------	---------------------	----------------------	---------------------	----------------------

Ḳarye-i Ḳaratepelü dimekle meşhür yer bir evlik yerdür, der divân-ı Bî-kemân Dedebeğ'de yok, hâliyen der taşarruf-ı Mevlânâ Muhyiddîn Câmî'î Eregli. Câmî'î-i mezbûreye haṭîb ve imâm olanlara meşrûddur deyü muḳayyed der Defter-i 'Atîḳ. Hâliyen İmâm Muhyiddîn mutaşarrıf bâ-berât-ı 'âlî-şân.

v.208b

Maḥmûd veled-i Bâlî Çift ve caba bennâk	Seydî veled-i Maḥmûd Bennâk	Murâd Hân veled-i İnebeg Bennâk	Dört ay yürür âsiyâb Maḥmûd bin Yûsuf Bâb 1	Resm 35
---	-----------------------------------	---------------------------------------	--	------------

Hâric

Zemîn-i Aşma-yı Maḥmûd bin Bâlî Dönüm 4	Zemîn-i Aşma-yı Murâd Han bin İnebeg Dönüm 2
--	---

Hâşıl

256

Resm-i çift 42,5	Resm-i zemîn-i hâric 3	Resm-i âsiyâb 35	Hınṭa 7 kîle 49	Ḳabluca 12 kîle 36	'Alef 14 kîle 42	Erzen 5 kîle 20	'Öşr-i keten 15
------------------------	---------------------------------	------------------------	-----------------------	--------------------------	------------------------	-----------------------	-----------------------

Ḳarye-i Eregli'de Merhûm Hâcî Hızır Ḳadı İneşîr çiftliği ve Eski Hişâriçi'nî ve Manâstır bağçesin merhûm Emîr Süleymân Çelebi nişânıyla vaḳfiyyet üzre mutaşarrıf olagelmîşler, ammâ merhûm Sultân Bâyezîd Hân berâtında Bâğât-ı Hişâriçi ḳayd olunmuş deyü muḳayyed der Defter-i 'Atîḳ. Hâliyen Muḥammed Çelebi mutaşarrıf bâ-berât-ı cedîd-i 'âlî-şân.

İnebeg veled-i Maḳşûd Bennâk	Murâd veled-i Maḳşûd Bennâk	Receb veled-i Maḳşûd Bennâk
------------------------------------	-----------------------------------	-----------------------------------

Hâric

Zemîn-i	Zemîn-i	Zemîn-i
Manastır bağcesin ve Eski Hişâr der yed-i Mehemmed Çelebi ve Ahmed Çelebi veledân-ı Hasân Dede Caba bennâk	der taşarruf-ı Mehemmed Çelebi bin Fethullâh ve diger Mehemmed Çelebi bin Ahmed Caba bennâk	bağçe-i bağ der yed-i Mevlânâ Maḥmûd Efendi Muḳâta‘ fî sene 10

Zemîn-i
Öküzdama der yed-i Mevlânâ Maḥmûd Efendi Dönüm 2

Hâşıl

Resm-i	Resm-i	Hınta	‘Alef	Erzen	‘Öşr-i	‘Öşr-i
zemîn-i	muḳâta‘ 10	10 kîle	7 kîle	4 kîle	mîve	keten
hâric		70	21	16	5	20
18						
Resm-i	Resm-i					
ḳovân 10	tapu-yı zemîn					
	11					

Mezra‘a-i Kilisâ tarlasında Ereğli Câmî‘ine her kim ḥaṭîb ve imâm olursa ‘öşrin ve resmin onlara meşrûtdur, yarım çiftlik yerdir deyü muḳayyed der Defter-i ‘Atîḳ. Hâliyen İmâm Muḥyiddîn mutaşarrıf bâ-berât-ı cedîd-i ‘âlî-şân.

Zemîn-i	Zemîn-i	Zemîn-i	
bağçe-i Pîrî der taşarruf-ı Pîrî Çelebi ve Muştafâ Çelebi veledân-ı Emin Mehemmed ve Paşa Yula Ḥatun ve Şems Ḥatun bint Emîn Mehemmed	Bağçe-i Hâcî Seydî veled-i İbrâhîm	tarla-yı merz-i mezbûre der yed-i Pîrî Çelebi ve Muştafâ Çelebi veledân-ı Emîn Meḥmed Çelebi Caba bennâk	
Dönüm	Muḳâta‘	Dönüm	Muḳâta‘
5	fî sene 10	4	8
Zemîn-i			
bağçe-i Dâvûd nâm-ı diger Daver Bağçe der yed-i Ḳâsım Re’îs bin ‘Abdullâh			

Muḳāta' fi sene 10

Ḥāşıl

155

Resm-i	Ḥınṭa	Öşr-i	Öşr-i
çift	10 kîle	keten	erzen
8,5	70	30	5 kîle

Resm-i

Muḳāta' 28

v.209a

Ḳarye-i Mevlānā Ḥaṭīb Faẓlullāh Gemidamı ... dahī dimekle meşhūr bağçeden hişşesi Ereğli Cāmi'ine ḥaṭīb ve imām ve müezzın olursa onlar taşarruf ider deyü muḳayyed der-Defter-i 'Atīk. Ḥāliyen Mevlānā Ḥaṭīb 'Osmān Ḥalīfe ve İmām Muḥyiddīn ve Mü'ezzın Ken'an mutaşarrıflardır bā-berāt-ı 'ālī-şān.

Ḥāşıl

50

Ḳarye-i Melik içinde Zekeriyā Faḳı merḥūm dedem ne ḳadar yeri var ise vaḳf itmiş Ereğli Cāmi'ine ḥaṭīb ve imām olursa onlara meşrūtdur deyü muḳayyed der Defter-i 'Atīk. Ḥāliyen Mevlānā Ḥaṭīb 'Osmān Ḥalīfe ve İmām Muḥyiddīn mutaşarrıflar bā-berāt-ı cedīd-i 'ālī-şān.

Ṭurgud	Naşūh
veled-i Dāvūd	veled-i Dāvūd
Bennāk	Bennāk

Ḥāric

Zemīn-i

Muştafā der yed-i Muştafā bin Memi ve Ṭurgud ve Naşūh veledān-

ı Dāvūd

Çift

Ḥāşıl

166

Resm-i	Ḥınṭa	'Alef	Öşr-i	Öşr-i
çift	10 kîle	12 kîle	keten	mīve
34	70	36	10	16

Çarye-i Eregli'de Merhûm Hızır Kâdî İneşir çiftligi, bir çiftlik yerdir, Tāy defteri şüreti bu Dedebeğ'de mensûh, Eregli Cāmi'ine kim haţib ve imām olursa onlara meşrûtdur deyü muqayyed der Defter-i 'Atîk. Hāliyen Mevlānā Haţib 'Osmān Halife ve İmām Muhyiddin mutaşarrıflar bā-berāt-ı 'ālī-şān.

Zemīn-i
Nūrullāh der taşarruf-ı
şāhibi-i vaqf Mehemmed Faqı Çift

Hāşıl

172

Resm-i	Hımta	Şa'ir	'Alef	Qabluca	Erzen	'Öşr-i
çift	8,5 kile	5,5 kile	3 kile	1/2 kile	3 kile	mive
34	52,5	22	27	4,5	12	20

Çarye-i Bulgurlı'da Tomārlu Kâdî çiftligi, kadim mülk ıssılarından, vaqıfdır, altı mudlık yerdir, Eregli Cāmi'ine haţib ve imām olanlar taşarruf idermiş deyü muqayyed der Defter-i 'Atîk. Hāliyen Haţib 'Osmān Halife ve İmām Muhyiddin mutaşarrıflar.

Mehemmed	'Alī	Receb	'Abdullāh	Ramazān
veled-i İsa	birāder-i o	veled-i Bāyezid	veled-i Çalabvirdi	veled-i Ya'kub
Bennāk	Caba bennāk	Çift	Bennāk	Caba bennāk
v.209b	3			3,5
Ferruh	Süleymān	Maḥmūd	Yūsuf	
veled-i Yūsuf	veled-i İnehan	veled-i	veled-i Süleymān	
Bennāk	Pir malı	Süleymān	Bennāk	
		Caba bennāk		
		1,5		

Hāşıl

218

Resm-i	Hımta 10	Şa'ir 3	'Alef	Qabluca	Erzen
çift ve bennāk	kile	kile	3 kile	4 kile	2 kile
102	73,5	12	9	13,5	8

Çarye-i Kebez Dīvānı'nda Dāvud Faqı yerin merhûm Emir Süleymān Çelebi vaqf itmiş, bir çiftlik yerdir, Eregli Cāmi'ine haţib ve imām olanlara meşrûtdur deyü muqayyed der Defter-i 'Atîk. Hāliyen Mevlānā Haţib 'Osmān ve İmām Muhyiddin mutaşarrıflar.

Meḥammed	‘Alī	Velī	Ḥalīl	‘Abdī
veled-i İlyās	veled-i İlyās	veled-i İlyās	veled-i Aḥmed	veled-i Yūsuf
Bennāk	Bennāk	Bennāk	Bennāk	Bennāk
Mükremin	Muṣtafā			
veled-i Seydī	veled-i İlyās			
Bennāk	Nīm			

Ḥāric

Zemīn-i	Zemīn-i	Zemīn-i
Müşbet der yed-i Meḥammed ve ‘Alī ve Velī ve Muṣtafā evlād-ı İlyās Caba bennāk	Ḥamse der yed-i Şa‘bān veled-i İmren Nīm	Aşma-yı Meḥammed bin İlyās Dönüm 3
Zemīn-i		
Aşma-yı ‘Abdī bin Yūsuf Dönüm 3		

Ḥāşıl

293

Resm-i	Resm-i	Ḥınṭa	‘Alef	Şa‘ır 8	Erzen	‘Öşr-i
çift ve	zemīn-i	9,5 kīle	6 kīle	kīle	5 kīle	mīve
bennāk	ḥāric	66	18	32	28	50
87	28					

Ḳarye-i Gebe Dīvānı’nda Mūsā Dānişmend oğlu Ḥasan Faḳı’nın on sekiz mudlık yeri vardır, vakıf Ḳurd Ḥasān ve Bāyezīd-i Ḥudāvendigār nişānlarıyla, Sultānımız nişānı da vardır deyü muḳayyed der Defter-i ‘Atıḳ. Ḥāliyen Turābi ve Ḥilmi Faḳı ve Selāmullāh ve Memi Faḳı ve Fethullāh Faḳı mutaşarrıflardır bā-berāt-ı cedīd-i ‘ālī-şān.

Pīr Velī	Pīr ‘Alī	Aḥmed	Muḥarrem	‘İsā
veled-i Yūnus	veled-i Yūsī	veled-i Bāyezīd	veled-i Aḥmed	veled-i Yūsuf
Bennāk	Bennāk	Bennāk	Bennāk	Bennāk

v.210a

Ḳāşım	Ca‘fer	Ḥalīl	Süleymān	Şar
‘atik-i Yahyā	veled-i Ḳutbüddīn	birāder-i o	birāder-i o	Veled-i İslām
Bennāk	Bennāk	Nīm	Bennāk	Bennāk
Muṣtafā	‘Alī	Seydī	Zekerıyyā	
veled-i İslām	veled-i Receb	veled-i Yūsuf	veled-i o	

Bennāk

Bennāk

Muḥaṣṣıl

Muḥaṣṣıl

Ḥāric

Zemīn-i	Zemīn-i	Zemīn-i
Yūsuf bin Yūnus der yed-i Maḥmūd ve Ferāc veledān-ı Yūsuf ve Meḥemmed bin Fāzıl Nīm	Hilmī ve Abdüsselām ve Pireli evlād-ı Meḥemmed ve Fetḥullāh bin Meḥemmed Çift	Aśma-yı Ebu Bekir bin İslām ve Seydī bin Yūsuf ve ‘Alī bin Ḥüsnü ve Muṣtafā bin İslām Mud 3
Zemīn-i	Zemīn-i	
Aśma-yı Memi bin Nūrullāh Mud 1	Aśma-yı Şālih bin Meḥemmed Faḳı Mud 2	

Ḥāşıl

508,5

Resm-i çift ve bennāk 140	Resm-i zemīn-i ḥāric 99	Ḥınta 11 kīle 77	Şa‘ir 4 kīle 16	Ḳabluca 7 kīle 3 kīle 23	‘Alef 10 kīle 31,5
Erzen 11 kīle 44	‘Öşr-i keten 23	‘Öşr-i mīve 5	‘Öşr-i kestāne 5	Resm-i ḳovān 20	Resm-i ḫāpu-yı zemīn 25

Ḳarye-i Ḳaymās’da Mevlānā İsmā‘ıl Faḳı’nın atası Ḥāce Faḳı elinde ne kadar yeri var merḥūm dedem -tābe şerāhu- vaḳf itmiş deyü muḳayyed der Defter-i ‘Atıḳ. Ḥāliyen Muṣtafā ve ‘Abdullāh mutaşarrıflardır, bā-berāt-ı cedīd-i ḥümāyūn.

Ramazān veled-i Aḫmed Bennāk	İsmā‘ıl veled-i Ramazān Nīm	Ḥüdaverdi veled-i Ramazān Bennāk	Muṣtafā veled-i Ramazān Bennāk
------------------------------------	-----------------------------------	--	--------------------------------------

Ḥāric

Zemīn-i	Zemīn-i Mutaşarrıf-	Zemīn-i
Aḫmed der yed-i Ḥüseyn bin Ramazān Nīm	ı şāhib-i vaḳf der yed-i ‘Abdullāh bin Dāvūd Çift	Aśma-yı ‘Abdullāh bin Dāvūd Dönüm 3

Ḥāşıl

235

Resm-i	Resm-i	Hınța	Erzen	‘Öşr-i	‘Öşr-i	Resm-i
çift	zemîn-i	15 kîle	5 kîle	mîve	keten	kovân
17	hâric	105	20	20	10	9
	54					

Ķarye-i Kûlağlı’da Ĥur ‘Alîyâr ‘Azîz yeri ve hîşâr katında bir çiftlik yeri vardır, Menteşe yeri dirler ve Sağucı Ĥalîl yeri ve evi oturduğı yeri ve bir pâre bağçesi vardır, Emîr Süleymân Çelebi nişânıyla ve Sultânımız nişânıyla deyü muķayyed der Defter-i ‘Atîķ. Ĥâlîyen vaķf-ı mezburî evlâdlık üzere mutaşarrıflar olan ‘Abdullâh Çelebi ve Muştafâ Çelebi berât-ı cedîd ibrâz itmegin deftere kayd olundu.

v.210b

Zemîn-i	Zemîn-i	Zemîn-i
Eyvânî bin Seydî Aĥmed der	Naşûh bin Seydî Aĥmed der	mutaşarrıfân-ı şâhib-i vaķf
yed-i Ĥacî ‘İsâ veled-i Yûsuf	yed-i	ellerindedir
Caba bennâķ	Ĥursun Naşûh Caba	Taşarruf-ı ‘Abdullâh Çelebi ve
3	bennâķ	Muştafâ Çelebi
	3	Çift ve 3 Caba bennâķ
Zemîn-i		
çay der taşarruf-ı Yahyâ Çelebi bin		
‘Abdullâh Çelebi ve Muştafâ		
Çelebi bin Emin Meĥmed		
Muķâta’a Fî		
sene		
10		

Ĥâşıl

423

Resm-i	Hınța	‘Alef	Ķabluca	Erzen	‘Öşr-i	‘Öşr-i
zemîn-i	9 kîle	11 kîle	11 kîle	10 kîle	keten	mîve
hâric	63	23	23	40	20	50
110						
Resm-i	Resm-i	‘Öşr-i	Resm-i			
ķovân	muķâta’a	cevz	tapu-yı			
12	10	25	zemîn			
			60			

Ķarye-i Melik içinde Ĥâce Fakîh’iñ yerin vaķf-ı evlâd itdüm deyü merĥûm Bâyezîd-i Ĥudâvendigâr vaķıfnâme virmiş, merĥûm Emîr Süleymân Çelebi dâĥi müsellemedir.

mîsâl-i şerîf virmiş deyü muḳayyed der Defter-i ‘Atîḳ. Elli mudlîḳ yerdîr, bi-muddî Ḳoştantîniyye. Hâliyen Hâyîrgeldî mutaşarrîf bâ-berât-ı hümâyûn.

Hâşıl

289

Resm-i	Hıñta	Ḳabluca	‘Alef	‘Öşr-i	‘Öşr-i
çift	10 kîle	10 kîle	15 kîle	mîve	keten
74	70	30	45	50	20

Ḳarye-i Külaḡlı’da ‘Alî Şeyḡ taşarruf itdüḡi yerin merḡûm Bâyezîd-i Hüdâvendîḡâr vaḳf idüb vaḳıfnâme virmiş, ilâ münzû’z-zemân vaḳfiyyet üzre taşarruf oluna gelmiş bir çiftlik yerdîr deyü muḳayyed der Defter. Hâliyen Aḡmed vaḳf-ı evlâdlîḳ üzre mutaşarrîf iki yzyıldan berü vaḳf-ı evlâdlîḳ üzre mutaşarrîflar imiş deyü Pâdişâhımız Hâzretleri’nden berât-ı şerîfleri var, görölüb vech-i meşrûh üzre deftere şebt olundı.

‘Alî	Dulḳadır	Yûsuf	İsmâ‘îl	Şâhbali
veled-i	veled-i Çalabverdi	veled-i ‘Abdurrahmân	veled-i Yûsuf	veled-i Yûsuf
Çalabverdi	Bennâk	Bennâk	Bennâk	Bennâk
Bennâk				
Şâhbende	Kutbüddîn	Aḡmed	Bâkî	Receb
veled-i Yûsuf	veled-i Yûsuf	veled-i Bâlî	veled-i Sefer	veled-i Sefer
Bennâk	Bennâk	Şâhib-i berât	Bennâk	Bennâk
Hüseyin	Hâlîl	Bazarlu	Dâvûd	Muştafâ
veled-i Sefer	veled-i Sefer	veled-i Sefer	veled-i Sefer	veled-i Sefer
Bennâk	Bennâk	Bennâk	Bennâk	Bennâk
Mînnet	Üç ay yürür âsiyâb	Üç ay yürür âsiyâb		
veled-i Dâvûd	Hâcî İskender bin	Hâcî İskender bin		
Bennâk	‘Abdullâh ve	‘Abdullâh ve Aḡmed bin		
	Aḡmed bin Bâlî	Bâlî		
	Bab	Bab		
	Resm	Resm		
	1	1		
	25	25		

Hâric

v.211a

Zemîn-i	Zemîn-i	Zemîn-i
Ṭurak bin Mü‘min der yed-i Ferâc	‘Alî der yed-i Kadrî bin Pîr	şâhib-i vaḳf der yed-i Aḡmed bin
bin Alaca Ḥamse	Dede	Bâkî
Caba bennâk	Caba bennâk	Nîm

Zemîn-i	Zemîn-i
Aşma-yı ‘Abdurrahmân veled-i	Aşma-yı Çalabverdi bin ‘Alî
Yūsuf	Dönüm
Dönüm	2
2	

Ḥāşıl

647

Resm-i	Resm-i	Resm-i	Ḥınṭa	Şa‘ir 7	‘Alef	Erzen
çift ve	zemîn-i	āsiyābhā	19 kîle	kîle	16 kîle	15,5 kîle
bennāk	hāric	50	133	28	48	21
180	36					
Ḳabluca	‘Öşr-i	‘Öşr-i	Resm-i	Resm-i	Resm-i	
8 kîle	mīve	keten	kovān	‘arūsiye	tapu-yı	
24,5	17	10	10	30	zemîn	
					20	

Ḳarye-i Ḳurakköy’de Ya‘küb Ece’niñ dutadurduğı yerin merḥüm babam -ṭābe şerāhu- vaḳf-ı evlād eylemiş, şimdi ben dāḥi ol yerin vaḳf-ı evlādlığını müsellemler dutdum, beş mudlık yerdir bi-muddi Ḳoştanṭıniyye, der Defter-i ‘Atîḳ. Ḥāliyen ‘Alî ve Ḥasan ve Muḥammed ve Nürullāh ve Ṭurdu ve Sefer mutaşarrıflardır, bā-berāt-ı cedīd-i ḥümāyün.

Ṭurdu	Zemîn-i	Zemîn-i
veled-i İskender	İskender bin ‘İvāz der yed-i Ṭurdu	Ḥasān birāder-i İskender der
Şāhib-i berāt	bin İskender	yed-i
	Caba bennāk	Ṭurdu bin İskender
		Caba bennāk

Ḥāşıl

215,5

Resm-i	Ḥınṭa	‘Öşr-i	‘Öşr-i	Resm-i
zemîn-i hāric	16 kîle	keten	mīve	tapu-yı zemîn
56,5	85	18	28	30

Mevlānā ‘Abdullāh Faḳı’ya Merḥüm Gāzî, ḥişār içinden ‘Abdülmelik maḥallesinin köybağını ve bir bezirḥāne ve daḥi aşağı degirmen ve daḥi ḳapudan yukarı ve bir yanı ḥişār burcu, bir yanı degirmenden yukarı yaḳası ayurı burca degin, aşağı yanı Ḳula’dan ḥgeçüdüne degin, bu mecmū’ı cānum içün vaḳf-ı evlād itdüm deyü vaḳıfnāme virmiş,

mezkûr Emîr Süleymân Çelebi daği müselleme dutub hükmi-hümâyûn virmiş deyü muqayyed der Defter-i 'Atîk. Hâliyen Seyyide ve Ayıla ve Fâtıma nâm hatunlar vaqf-ı evlâdlık üzere mutaşarrıflar, bā-berāt-ı cedîd-i 'ālî-şân.

Zemîn-i	Zemîn-i	Zemîn-i			
Mehemmed ve 'Alî ve	bağçe-i Zînet Bâli bin Ca'fer	bağçe-i Hâcî İskender [bin]			
Süleymân der yed-i Mehemmed	Muqâta'a	'Abdullâh Muqâta'a			
Çelebi bin	Fî sene	Fî sene			
Katib Pîrî	4	4			
Muqâta'a Fî					
sene					
10					
Altı ay yürür âsiyâb					
Şâhib-i vaqf					
Bâb					
1					
v.211b	Hâşıl				
	167				
Resm-i	Resm-i	Hımta 6	Erzen	'Öşr-i	Resm-i
çift	âsiyâb	kîle	9 kîle	cevz	Muqâta'a 18
13	55	40	32	4	

Qarye-i Melik içinde Qozluhvîrân'da Gündek yeri vaqıfdır, qadîm mülk ıssı, Şâhîn Beg'den ve Gâzî Hudâvendigâr'dan bitileri var, sekiz mudlık yerdır deyü muqayyed der Defter-i 'Atîk. Hâliyen Ahmed mutaşarrıf bā-berāt-ı hümâyûn.

Ramazân	Aydın	Şa'bân	İslâm	Mehemmed
veled-i Süleymân	veled-i Ramazân	birâder-i o	birâder-i o	birâder-i Emîrî
Pîr malı	Bennâk	Bennâk	Bennâk	Bennâk

Hâric

Zemîn-i	Zemîn-i
Minnet ve Han Paşa veledân-ı Hüseyin der yed-i	şâhib-i vaqf Süleymân der yed-i Ramazân bin
Ma'rûf bin Yûsuf ve İbrâhîm Çelebi bin Hâcî Pîrî ve	Süleymân ve Mehemmed Efendi ve Ramazân bin
Ramazân Süfi	Aydın
Caba bennâk	2 çift ve caba bennâk

Hâşıl

183

Resm-i zemîn-i hâric	Hınta 7,5 kîle	‘Alef 6 kîle	Ƙabluca 6 kîle	‘ÖŖ-i mîve
85	53,5	19,5	18	8

Ƙarye-i Melik içinde ‘Alî Ŗeyh yeri vaƣıfdır, ƣadîm mülk ıssı, Ƙavâd Hâsan’dan niŖanı vardır, bir ƣiftlik yerdir, Bâyezîd-i Hüdâvendigâr bitili deyü muƣayyed der Defter-i ‘Atîk. Hâliyen Yahya Faƣı mutaŖarrıf bâ-berât-ı hümâyün.

Ŗâhveli
veled-i Cemâl
Pîr malı

Hüseyin
veled-i Ŗâhveli
Bennâk

Hâric

Zemîn-i

Yûsuf ve Bâzârlu veledân-ı Mehemmed
der yed-i Ŗâhveli bin Cemâl ve ‘AleŖŖâh
bin Hayrullâh
Nîm caba bennâk

HâŖıl

490

Resm-i çift Caba bennâk	Hınta 1 müd 1 kîle 183	Ŗa‘ir 2,5 kîle 10	‘Alef 13 kîle 39	Erzen 11 kîle 45	‘ÖŖ-i keten 8	‘ÖŖ-i mîve 60
64						

Ƙarye-i Melik içinde Tırƣud Faƣı yuyuçekduğı vaƣf-ı evlâd yerlerini ki İsrâ’ ilce yerini ve Ƙulağuz Ŗeyh yerini ve Öksüzce Orucbeg ve ‘İsâ yerini merhûm âmirim-[tâbe] Ŗerâhu-vaƣf-ı evlâd idüb Tırƣud Faƣı’ya virmiş deyü muƣayyed der Defter-i ‘Atîk. Hâliyen Muhammed Faƣı mutaŖarrıf bâ-berât-ı hümâyün.

Hâlîl veled-i Hızır 3 caba bennâk	Ŗa‘bân veled-i Nûrullâh Bennâk	Maħmûd veled-i Nûrullâh Bennâk	Aydın veled-i Nûrullâh Bennâk	Resûl veled-i Hâlîl DaŖtemir
Ŗehrimâh	Ferruğ	İsmâ‘îl	Yûsuf	MuŖtafâ

veled-i Ya'küb Bennāk	veled-i Hıdır Bennāk	veled-i Hālil Bennāk	veled-i Hālil Bennāk	veled-i Hālil Bennāk
--------------------------	-------------------------	-------------------------	-------------------------	-------------------------

v.212a

Meḥemmed		Yekūn		
veled-i İlyās Bennāk	Caba 11	Caba bennāk 3	Bennāk 9	

Hāric

Zemīn-i Meḥemmed ve 'Abdullāh der yed-i Hūdāverdi ve Bālī veledān-ı Meḥemmed ve Muştafā bin 'Abdullāh ve birāderān-ı 'Alī bin Ferruḥ ve İslām bin Seydī Aḥmed Nīm Zemīn-i Ya'küb der yed-i Emīr Duvac bin Dürrī Caba bennāk	Zemīn-i İbrāhīm der yed-i Emīr bin Dürrī ve Ağıe Şāh bin Carullāh Caba bennāk	Zemīn-i Mūsā der yed-i Begmiş ve Meḥemmed ve Meḥemmedī veledān-ı Mūsā Caba bennāk
---	---	---

Hāşıl

445

Resm-i çift ve bennāk 123	Resm-i zemīn-i hāric 42	Hınta 7,5 kīle 53	Kaḅluca 7 kīle 21	Erzen 12 kīle 51	'Alef 10 kīle 15	'Öşr-i mīve 50
'Öşr-i keten 40	Resm-i tapu-yı zemīn 50					

Ḳarye-i Ereğli'de Ḳaymās Dīvānı'nda İşhāk yuyucekdugi yeri merḥūm Sultān Muḥammed vaḳf idüb eline vaḳıfnāme virmiş, şimdi mezkūr İşhāk Faḳı mutaşarrıfıdır deyü muḳayyed der Defter-i 'Atıḳ. Hāliyen İbrāhīm Faḳı mutaşarrıf bā-berāt-ı hümāyūn.

Bekir veled-i İsā Nīm	Dāvūd veled-i Bekir Bennāk	Caba 2	Yekūn Nīm 1	Bennāk 1
-----------------------------	----------------------------------	-----------	--------------------------	-------------

Hāric

Zemîn-i
Ahmed bin Süleymân der yed-i Hüseyin bin Müslim
Nîm

Hâşıl

186

Resm-i	Resm-i	Hınța	Erzen	‘Öşr-i	‘Öşr-i	Resm-i
çift	zemîn-i hâric	11 kîle	7 kîle	mîve	keten	tapu-yı
17	17	77	67	9	18	zemîn
						20

Çarye-i Gebe Dîvânî’nda Hasan Faķih’in vâķıf Mevlânâ Ümîd Faķı Şimdi oğlı İlyâs elinde ve elinde Bâyezîd-i Hudâvendigâr ve Emîr Süleymân Çelebi nişanı vardır deyü muķayyed der Defter-i ‘Atîķ. Hâliyen Emrullâh mutaşarrıf bâ-berât-ı cedîd-i hümâyûn.

Hâşıl

199

Resm-i	Hınța 9,5	Şa’ir	‘Alef	Çabluca	‘Öşr-i
çift	kîle	11 kîle	6 kîle	8 kîle	mîve
34	66,5	44	18,5	24	12

v.212b

Çarye-i Ereğli tevâbi’inde Kûlağlı’da Mevlânâ Muştafa Faķih’in bir çiftlik yeri vâķıf imiş, vâķıf itdüğüne merhûm Bâyezîd-i Hudâvendigâr’in ve Sultân Muħammed Hân’in Murâd Hân’in hükümleri vardır deyü muķayyed der Defter-i ‘Atîķ. Dört mudlık yerdir. Hâliyen Muħammed Faķı mutaşarrıf bâ-berât-ı hümâyûn.

Hâşıl

129

Resm-i	Hınța 4	‘Alef	Çabluca	Erzen	‘Öşr-i
çift	kîle	3 kîle	3 kîle	5 kîle	mîve
47	28	9	9	20	25

Çarye-i Alaca Kilisâ’da Hâbil Hâcî [yeri] vâķıf, Şöyle Mu’ti Turmuş Mudurnı kaçısın[ı] Hâcî Faķı ile teftiŐ idecek biti yazmıŐ, Sultânımıza ‘arz eylemiş, Sultânımız dağı Mevlânâ Bekir Faķı’ya virmiş, on mudlık yerdir deyü muķayyed der Defter-i ‘Atîķ. Hâliyen Muħammed mutaşarrıf bâ-berât-ı hümâyûn.

İslâm
veled-i 'Alî
Bennâk

Mükremin
veled-i 'Alî
Bennâk

Ĥâric

Zemîn-i
Ĥalîl bin Şîr Murâd der yed-i Ĥacî Turanşâh bin
Ĥutbeddîn
Caba bennâk

Zemîn-i
'Alî der yed-i İslâm ve Mükremin veledân-ı 'Alî
Caba bennâk

Ĥâşıl

270

Resm-i bennâk	Resm-i zemîn-i Ĥâric	Ĥıntâ 8 kîle	Şa'ir 10 kîle	Ĥabluca 7 kîle	Erzen 4,5 kîle
24	95	49	43	21	18
'Öşr-i mîve 20					

Ĥarye-i Berkemân Dîvânı'nda Dâvûd ŞeyĤ yeri ve İneđeñiz yeri vaĤıfıdır, ŞeyĤ Begmiş ki sakĤâdır, Bâyezîd-i Ĥudâvendigâr ve OrĤân Beg bitileri vardır deyü muĤayyed der-Defter-i 'AtîĤ. Ĥâlîyen Seydî mutaşarrıf bâ-berât-ı Ĥümâyün.

Devlet veled-i Receb Bennâk	MaĤmûd birâder-i o Bennâk	Cemâl veled-i Muştafâ Bennâk	'Alî veled-i Pervane Bennâk	Bunbâr veled-i MeĤemmedi Sakâ ve Pîr malı
Muştafâ veled-i Pîrî Du'âgüy				

Ĥâşıl

738

Resm-i Ĥift ve bennâk	Ĥıntâ 1 müd 13 kîle	'Alef 1 müd 15 kîle	Ĥabluca 1 müd 16 kîle	Şa'ir 6 kîle	Erzen 1 müd 4 kîle
141	231	105	108	24	72
'Öşr-i mîve 67					

v.213a

Ḳarye-i Melik içinde Ya'ḳûb mutaşarrıf olduğı yeri merhûm Bâyezîd-i Ḥudâvendigâr vaqıf itmiş deyü muḳayyed der Defter-i 'Atîḳ. Hâliyen Muştafâ ve Muḥammed ve Süleymân ve Yûsuf ve diğeri Muştafâ mutaşarrıflar bâ-berât-ı hümâyûn.

Muştafâ	İslâm	Nürullâh
veled-i Emrullâh	veled-i Muştafâ	veled-i Emrullâh
Muḥaşşıl	Mücerred	Bennâk

Hâşıl

222,5

Resm-i	Hınta	'Alef	Erzen	'Öşr-i	'Öşr-i
çift	10 kîle	7,5 kîle	12 kîle	mîve	keten
34	70	22,5	47	34	14

Ḳarye-i Melik içinde Mevlânâ Ḥüsâmeddîn çiftligi vaqıfdır, ḳadîmî Nu'mân oğlı Ḳırbeg'den. Şimdi bu 'Alî mutaşarrıf deyü muḳayyed der Defter-i 'Atîḳ. Mevlânâ Muhyiddîn mutaşarrıf bâ-berât-ı cedîd-i hümâyûn.

İbrâhîm	İsâ Bâlî	Meḥammed	Hüsni	Müsâ
veled-i Sâdık	veled-i İbrâhîm	veled-i İvâz	veled-i Ḥaydar	veled-i Ḥaydar
Bennâk	Bennâk	Bennâk	Bennâk	Mücerred

Hâric

Zemîn-i	Zemîn-i	Zemîn-i
İsmâ'îl der yed-i Ḥasân bin 'Abdî	'Alî ve Müsâ der yed-i Vildân bin Seydî Aḥmed	Emîr ve Muştafâ veledân-ı 'Abdî Caba bennâk
Caba bennâk	Caba bennâk	
Zemîn-i	Zemîn-i	Zemîn-i
mutaşarrıfân-ı vaqf der yed-i Süleymân bin Pîr Nazîr ve Meḥammed bin İlyâs	Beççe-i İbrâhîm veled-i Şâdık	Beççe-i Meḥammed bin Ḥalîl
Caba bennâk	Dönüm	Dönüm
	4	4

Hâşıl

255

Resm-i	Hınta	Erzen	'Öşr-i	'Öşr-i	Resm-i
zemîn-i hâric	49	5,5 kîle	keten	mîve	ḳovân
38		22	18	32	20

Ḳarye-i Mekrûz Dîvânî'nda İshâk Şeyḫ taşarruf itdüğü yeri ebân 'an ceddîn taşarruf idecekmiş ilâ münzû'z-zemân, hem ümerâ-yı mâziyeden mektûbları dağı vardır. Şimdi

İshāk Şeyh'in oğlu¹ Ya'küb Şeyh ve oğlu Ahmed Şeyh mutaşarrıflardır, on mudlık yerdire deyi muqayyed der Defter-i 'Atıf. Hāliyen Muḥarrem mutaşarrıf bā-berāt-ı hümāyün.

PİR Velī	Oruç Ğāzī	Şa'bān	Ḥayrāt	Zūlfikār
veled-i Şa'bān	veled-i Şa'bān	veled-i Sultānşāh	veled-i Mi'de	veled-i Oruç
Bennāk	Bennāk	Bennāk	Bennāk	Bennāk

Hāşıl

199,5

Resm-i	Hınta 5	Ķabluca	Erzen	'Öşr-i	Resm-i
çift ve bennāk	kīle	1 kīle	2 kīle	mīve	ķovān 4
140	35	3	8	9,5	

v.213b

Ķarye-i Melik içinde Ķadı Bekük atası ve dedesi çiftligi vaķıfdır, Bāyezīd-i Ḥudāvendigār nişānıyla, Tolabşuyuna gemi işledirler imiş. Hāliyen köpri yapılub köpriye ḥizmet iderler. Cemi'-i 'avāriż-ı dīvāniyyeden ve tekālif-i 'örfiyyeden mu'āf müsellemler olalar deyi ellerinde nişānı şerifleri var, görölüb defter-i cedīde kayd olınu. Hāliyen mutaşarrıf ümerā-yı māziyyeden olan Naşūh ve Mūsā ve İsmā'ıl ve Kemāl Ḥalife ve Muḥammed ve Yahya ve Ḥayreddīn ve 'Abdurrahmān ve 'Abdullāh ve Ḥalīl ve Mūsā ve Şa'bān ve Velī ve İbrāhīm ve Muştafā ve Mūsā ve 'İsā ve Ḥüseyin ve Bekir ve 'İsā Bālī ve 'Abdurrahmān ve 'Abdülğaffār ve Ḥalīl ve 'Abdurrahmān-ı diger ve 'Abdülkādīr ve Muḥammed-i diger ve Receb ve Eyyüb bā-berāt-ı cedīd-i hümāyün.

Naşūh	Mūsā	İsmā'ıl	Kemāl	Meḥemmed
veled-i Nusret	birāder-i o	birāder-i o	birāder-i o	veled-i Zekerıyyā
Şāhib-i berāt	Şāhib-i berāt	Şāhib-i berāt	Şāhib-i berāt	Şāhib-i berat
Yahyā	Ḥayreddīn	'Abdurrahmān	Ḥalīl	'Abdullāh
veled-i Zekerıyyā	birāder-i o	birāder-i o	veled-i 'İsā Bālī	veled-i o
Şāhib-i berāt	Şāhib-i berāt	Şāhib-i berāt	Şāhib-i berāt	Şāhib-i berāt
Mūsā	Şa'bān	Velī	İbrāhīm	Muştafā
veled-i Ḥayrullāh	birāder-i o	veled-i Nüşī	birāder-i o	veled-i Seydī
Şāhib-i berāt	Şāhib-i berāt	Şāhib-i berāt	Şāhib-i berāt	Şāhib-i berat
Mūsā	Üveys	'İsā	Ḥüseyin	'İsā

¹ Metinde: Oğlı oğlu

veled-i Seydī Şāhib-i berāt	birāder-i o Şāhib-i berāt	birāder-i o Şāhib-i berāt	birāder-i o Şāhib-i berāt	veled-i 'Abdī Şāhib-i berāt
'Abdūlgaffār veled-i Bālī Şāhib-i berāt	'Abdūlfettāh veled-i Ḥayreddīn Şāhib-i berāt	Meḥemmed veled-i Dāvūd Şāhib-i berāt	Receb veled-i Yūsuf Şāhib-i berāt	İbrāhīm veled-i Ḥayreddīn Bennāk
Minūşāh veled-i Īsā Bālī Bennāk	Aḥmed birāder-i o Bennāk	Enver veled-i Maḥmūd Şāhib-i berāt	'Alī veled-i 'Abdullāh Bennāk	Yūsuf veled-i 'Alī Bennāk
Memi veled-i Seydī Bennāk	'Alī veled- i Muştafā Bennāk	Ḥızır veled-i İbrāhīm Bennāk	'Alī veled-i Ḥamse Bennāk	Memi veled-i Ḥamse Bennāk
Receb veled-i Ḥamse Bennāk	Seydī veled-i Yūsuf Bennāk	Meḥemmed veled-i Bālī Bennāk	'Abdullāh Veled-i Pīrī Bennāk	Emrullāh veled-i Turasan Bennāk
Muştafā veled-i Ḥalīl Bennāk	Naşūh veled-i Ḥızır Bennāk	'Alemşāh veled-i Ramazān Nīm	Muştafā veled-i Ramazān Bennāk	Meḥemmed birāder-i o Bennāk
İslām veled-i Ramazān Nīm	Yūsuf veled-i 'Alemşāh Bennāk	Naşūh veled-i 'Alemşāh Bennāk	'Alī veled-i Şīr Bennāk	Süleymān veled-i Receb Bennāk
Meḥemmed veled-i Aḥmed Nīm	'Īsā veled-i Ḥamse Nīm	Ḥüseyn birāder-i o Bennāk	Üç ay yürür āsiyāb der yed-i Eyyān oğlanları Bāb 1	
		Yekūn		
Caba 29	Nīm 4	Bennāk 25	Şāhib-i berāt 29	Āsiyāb 1

v.214a

Ḥāric ez defter-i Benderegli kazasında Şeyḫ Enbiyā'niñ vaqfı dimekle ma'rūf mezra'aya yevmī bir akçe hişşeye vaqf-ı evlādlik üzere mutaşarrıf olan Ḥüseyn ve Ḥalīl ve Şāh

ve İbrāhīm ve İlyās ve Ādem Faķı ve Mustafā ve Yūsuf ve Şa‘bān ve Receb ve Muḥammed ve Ḥasan ve Şehsüvār mutaşarrıflardır bā-berāt-ı cedīd-i ‘ālī-şān.

Abdürrezzāk veled-i Adem Faķı Bennāk	Aḫmed veled-i o Bennāk	İslām veled-i Kulağuz Sipāhizāde	Şa‘bān veled-i Ğilmān Sipāhizāde	Ḥüseyn veled-i Ğilmān Sipāhizāde
Yūsuf veled-i Şāhķulu Sipāhizāde	Muştafā veled-i Şāhķulu Sipāhizāde	Ḥayırgeldi veled-i Süleymān Sipāhizāde	Meḥemmed veled-i Ḥüsni Sipāhizāde	Ṭuras veled-i Lütfi Sipāhizāde

Aḫmed
veled-i ‘Abdullāh
Sipāhizāde

Ḥāşıl

366

Resm-i çift ve bennāk 34	Ḥınta 2 müd 230	‘Alef 10 kīle 30	Erzen 5 kīle 20	‘Öşr-i mīve 5	Resm-i kovān 2	Resm-i tapu-yı zemīn 10
Resm-i ‘arūsiye 30	Resm-i tapu-yı zemīn 10					

Ḥāric ez defter-i kaşaba-i Benderegli’de vāķi‘ olan Kilīsā Cum‘ası’nda yevmī üç akçe İmüezzın olan Sinān Faķı, kaşaba-i mezbūruñ iskelesinden yevmī üç akça te‘ayyün olunub elinde olan berātı muķtezāsınca deftere kayd olundu.

Ḥāşıl

1117

Ḥāric ez defter -i kaşaba-i Benderegli’de merḫūm mağfūr Sultān Orḫān -ṭābe şerāhu- Cāmi‘-i Şerīfi’nde yevmī iki akçe ile kayyım ve bir akçe behā-i şem‘ berāt-ı pādişāhī ile mutaşarrıf olan Ḥalīfe, kaşaba-i mezbūruñ iskelesinden iki akçe kayyımılık ve bir akçe behā-i şem‘ te‘ayyün olunub elinde olan berāt-ı şerīf muķtezāsınca deftere kayd olundu.

Ḥāşıl

1117

Vaķıf ḫāric ez defter-i Şamaķo’da Ḥācı Ḥasan binā eyledüĝi cāmi‘-i şerīfe yevmī iki akçe ile ḫaṭıb olan Rüşen Faķı yedi bin akçenin içinden yevmī iki akçeye mutaşarrıf olar deyü berāt-ı cedīd İbrāz itmegin görölüb deftere kayd olundu.

Ḥāşıl

732

v.214b

Ḥāric

Zemîn-i Dāvūd der yed-i Maḥmūd bin Şādık Nīm Zemîn-i Aşma-yı 'Aleṃşāh bin Ramazān Dönüm 3	Zemîn-i Şîr der yed-i 'Alî bin Şîr Caba bennāk Zemîn-i Ḥüseyin bin 'Abdullāh der yed-i 'Alî bin Şîr ve Timurḥān ve Meḥemmed ve 'Aleṃşāh bin Ramazān ve Muştafâ ve Meḥemmed ve İslām veledân-ı Ramazān Çift	Zemîn-i Himmetullāh der yed-i şāhib-i vaḳf Caba bennāk Zemîn-i Aşma-yı 'Alî bin Nüşî Dönüm 3
Zemîn-i Aşma-yı Meḥemmed bin Ramazān Dönüm 2	Zemîn-i Aşma-yı Maḥmūd bin Aḥmed Dönüm 2	Zemîn-i Aşma-yı Timurḥān bin Meḥemmedî Dönüm 2
Zemîn-i Aşma-yı Muştafâ bin Ramazān Caba bennāk Zemîn-i Aşma-yı Ḥüseyin bin Cemāl Dönüm 2	Zemîn-i Aşma-yı Maḥmūd bin Aḥmed Dönüm 2 Zemîn-i Vildān der yed-i İbrāhîm ve Şa'bān veledân-ı Vildān Caba bennāk	Zemîn-i Aşma-yı 'Alî bin Şîr Dönüm 2 Zemîn-i Aşma-yı İbrāhîm bin Nüş Dönüm 3

Ḥāşıl

1660

Resm-i çift ve bennāk 248 Öşr-i mîve 150	Resm-i zemîn-i ḥāric 95 Öşr-i keten 30	Ḥınta 2 müd 260 Resm-i kovān 37	'Alef 10 kîle 30 Resm-i 'arüsiye 220	Ḳabluca 2 müd 120 Resm-i Tapu-yı zemîn 220	Erzen 2 müd 160
---	---	--	---	---	-----------------------

Çarye-i Bendereqli kazâsında Melik Dîvânî'nda İsrâ'il çiftlik dimekle ma'rûf çiftlik vakfiyyet üzre taşarruf olunur deyü muqayyed der Defter-i 'Atîk. Hâliyen Yahya mutaşarrıf bâ-berât-ı cedîd-i 'âlî-şân.

Receb veled-i Mûsâ Bennâk	Çalabverdi veled-i Hâbil Bennâk	Receb veled-i Nuşret Bennâk	Süleymân veled-i Hâbil Bennâk	Meĥemmed veled-i Hâbil Bennâk
Cemâl veled-i Aĥmed Bennâk	Turnuş veled-i Mûsâ Bennâk			

Hâric

Zemîn-i

Mûsâ Faķı bin 'İsâ der yed-i Turnuş bin Mûsâ
ve Receb bin Nuşret ve Çalabverdi [bin] Hâbil

Çift

Hâşıl

468

Resm-i çift ve bennâk 44 'Öşr-i mîve 5	Resm-i zemîn-i hâric 34 'Öşr-i cevz 5	Hıpta 2 müd 230 'Öşr-i keten 5	'Alef 10 kîle 30 Resm-i kovân 5	Çabluca 5 kîle 15 Resm-i 'arûsiye 30	Erzen 5 kîle 20 Resm-i tapu-yı zemîn 10	'Öşr-i giyâh 5
---	--	---	--	---	--	----------------------

v.215a

Çarye-i Kûlaĥlı'da Hâce Yûsuf'un bir çiftlik yeri vardır, Süleymân Paşa'dan ve Bâyezîd-i Hudâvendigâr'dan bitileri vardır, on mudlık yerdire deyü muqayyed der Defter-i 'Atîk. Hâliyen Velî Faķı mutaşarrıf bâ-berât-ı cedîd-i 'âlî-şân.

Hilmi veled-i Lütfullâh Bennâk	Aĥmed veled-i o Caba bennâk	İbrâhîm veled-i Yûsuf Caba bennâk	Süleymân veled-i Kâsım Bennâk	Yahyâ veled-i Süleymân Bennâk
'Alî veled-i Süleymân Bennâk	Meĥemmed birâder-i o Bennâk	Muştafâ birâder-i o Bennâk	Hüsnü veled-i Ĥamse Bennâk	Ĥüseyin birâder-i o Bennâk
Maĥmûd	Aĥmed	Ca'fer	'İvaz	İslâm

birāder-i Nebī Bennāk	veled-i Ḥayrāt Bennāk	veled-i Ramazān Bennāk	veled-i Memi Bennāk	veled-i 'Abdülkerīm Bennāk
İsmā'īl veled-i 'Abdülkerīm Bennāk	Ḳutbeddīn veled-i Bilāl Bennāk	Altı ay yürür Āsiyāb Velī Faḳı bin Raḥmetullāh Bāb 1		

Ḥāric

Zemīn-i Aşma-yı Bāyezīd Dönüm 3	Zemīn-i Aşma-yı Ramazān ve Ḳalender Dönüm 12	Zemīn-i Aşma-yı Gökçe bin Ḥızır Dönüm 2
--	---	--

Ḥāşıl

Resm-i çift ve bennāk 196,5	Resm-i zemīn-i ḥāric 13	Resm-i āsiyāb 55	Ḥınta 17 kīle 73,5	Şa'ir 1 kīle 4	Ḳabluca 5 kīle 15
Erzen 8 kīle 33	'Öşr-i mīve 15	'Öşr-i keten 10	Resm-i ḳovān 10	Resm-i tapu-yı zemīn 17	
Resm-i 'arūsiye 30					

Ḳarye-i Sökler Dīvānı'nda Sirāceddīn yeri vaḳıfdır, ḳadīm mülk ıssı Umūroğlu'ndan ve hem ṭanıklık virdiler ki beş mudlık yerdir, Süle Faḳı taşarruf ider deyü muḳayyed der-Defter-i 'Atık. Ḥāliyen taşarruf nā-ma'lüm.

'Öşr cevz 3	Aşma 4
-------------------	-----------

Ḥāşıl

Resm-i	Ḥınta	Ḳabluca	'Alef
--------	-------	---------	-------

çift	7,5 kile	6 kile	6 kile
56	57,5	18	19,5
Erzen	Öşr-i		
2 kile	mīve		
8	19		

1
2
3

¹ İşbu vakıf kıyemenin hâşıl olan varakın zâhrında der-kenâr oluna.

² 215 EK 1:

Defterhâne'den derkenâr [oluna]

Bolu sancağında Benderegli nâhiyesinde kıyeye-i Külağlı'da Hâce Yūsuf'un bir çiftlik yeri var ve Zâviye-i Şerife virür deyü Defter-i Evkâf'da çiftlik vakfının dört bin sancaklı mutaşarrıf olan İbrâhîm Halâfe, fakîrî'l-hâl olub vakfiye üzere mutaşarrıf olduğu çiftliği ... ahırde ber-vechile dahl olunmak icâb itmez iken Bolu sancağında Benderegli nâhiyesinin nefsi-i Benderegli ve gayr-ı yerde kırk bin on akçe ze'âmete mutaşarrıf olan Mehemmed Ağa, Miftâhâne-i Hâşsa -zeyyede mecdehü-niñ subaşısını ze'âmet-i mezbûr kıyeyi zabta kanâ'at etmeyüb hilâf-ı Defter-i Hâkânî vakfiyye üzere muqayyed olan çiftlik-i mezbûra vakfına müdahil ve te'addi etmegi Defter-i Hâkânî mücebiyle 'amel olunub hilâf-ı Defter-i Hâkânî te'addi itdireceğinin bâbında hükm-i hümâyûnu verecek ahkâmı 'arza ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan Rûznâmçe-i Hümâyûn ve Defter-i İcmâl ve Mufaşşal ve Defter-i Evkâf'a mürâca'at olunduğda Benderegli nâhiyesinin kıyeye-i Külağlı'da Hâce Yūsuf'ın bir çiftlik yeri vardır, Süleymân Paşa'dan ve Bâyezîd-i Hüdâvendigâr senedleri vardır, on mudlık yerdire deyü muqayyedür Defter-i Atîk-i Hâkânî ... mutaşarrıf bâ-berât-ı cedîd-i 'âlî-şân. Neferen 'aded on yedi ve esbâb yâ sâ'ir ve hâric zemîn üç, hâşıl resm-i çift ebennâk ve hınta, yekûn ma'a gayrihi zemîn yetmiş üç akçe yazulub. Defter-i Evkâf'da muharrer kılmayı tahrîr ve Benderegli nâhiyesine ... altı yüz elli sekiz nefer re'âyâ ve hâşıl tahtında ber-hevâ ve râstî gurus'eva'îd alub ve bula ve resim ve hân ve bâc yazar. Nefs-i Eregli ber-vech-i maqtu' fî sene iki bin üç yüz toksan akçe yazar. Nefs-i Benderegli ve yine nâhiye-i mezbûra tâbi' ... yigirmi beş nefer re'âyâ ve elli beş 'aded hâric zemîn ve hâşıl tahtında, resm-i çift ve resm-i hâric zemîn ve hınta yekûn ma'a gayrihi on üç bin altı yüz seksan iki akçe yazar. Kıyeye-i Mekerûz ve yine nâhiye-i mezbûra tâbi' altı yüz on üç nefer re'âyâ ve toksan sekiz hâric zemîn ve hâşıl tahtında resm-i çift ve bennâk ve resm-i hâric ez zemîn, yekûn ma'a gayrihi on üç bin yedi yüz yetmiş beş akçe yazar. Kıyeye-i Melik Defter-i Mufaşşal'da muharrer kıldı. Başka başka tahrîr ve defter icmâlinde ma'a gayrihâ birikdirmeyub kırk yedi bin kırk yedi akçe ze'âmet ber-icmâl ve icmâl-i mezbûrun otuz bir bin yedi yüz otuz akçeyi mûmâileyhinin ze'âmeti olan bâkıyesini müşterek kaydında olduğu mestûr ve muqayyed bulunmağla Defter-i Hâkânî mücibince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fermân devletlü sultânımındur.

Fî Evâsıt-ı R (Rebiyülâhîr) [1]154 (Hâzîrân 1741)

³ 215 EK 2:

Evkâfdır

Nâhiye-i Benderegli der Livâ-yı Bolu

Kıyeye-i Külağlı'da Hâce Yūsuf'ın bir çiftlik yeri vardır, Süleymân Paşa'dan ve Bâyezîd-i Hüdâvendigâr'dan bitileri vardır, on mudlık yerdire deyü muqayyed der Defter-i 'Atîk. Hâliyen Velî Faqı mutaşarrıf bâ-berât-ı cedîd-i 'âlî-şân.

17	Âsiyâb Bâb 1	Hâric Zemîn Dönüm 4
Resm-i çift ve bennâk 196,5	Hâşıl Resm-i zemîn-i hâric 13	Hınta 17 kile 73,5

Nefs-i Eregli ma'a Bazarlu tâbi'-i Benderegli

Hisse	Ma'a
3299	47072

Nāhiye-i Benderegli der Livā-yı Bolu
Nefs-i Benderegli Murahham'da
Müselmānān
bi-'azl-i 'arz
258

Sā'ir emvāl ve resm-i 'arūsiyye ve çift-i ve resm-i ve bākī nefsi-i Eregli berum maqtu' 2299
Mukāta'āt-ı müteferriḳaları gereği ihḳāk itmiştir. Fī 18 S 53

Nāhiye-i Benderegli der Livā-yı Bolu
Ra'iiyyet
Nefs-i Eregli ma'a Bazarlu tābi'-i

Hişse	ma'a
2299	40010

Ḳāḏī ve Benderegli ḳazāsında vaḳf-ı ḥāşşı deyüb
Sen ki Benderegli ḳazāsında bī-ḳuvvet ve nā-ḥüccet zīr-i 'āmmesin, südde-i 'izzetime mektüb gönderitüb. Fī 9 C
(Cemāziyelāḥir) 154 (22 Ağustos 1741).
[Ḳātib-i] Hünkār 'Alī

Arz-ı bendeleridir ki:

Bolu sancağında Benderegli nāhiyesinde ḳarye-i Külağlı'da Ḥāce Yūsuf'un bir çiftlik yeri vardır, on mudlık yerdire deyü Defter-i Evḳāf'da muḳayyed olan vaḳıf arāziye āhardan ber vech-i fāsıl olunmaḳ icāb itmez iken Bolu sancağında Benderegli nāhiyesinin nefsi-i Benderegli ve Gadir'de kırḳ bin on aḳçe ze'āmete mutaşarrıf olan dergāh-ı ālī müteferriḳalarından müteferrik Meḥemmed Aḡa Miftāḥhāne-i ḥāssanın subaşı ze'āmet-i mezbūrun ḳaryelerini zabta kana'at itmeyüb deyü Defter-i Hākāniye'de muḳayyed sālifü'z-zīkr vaḳıf arāziye daḫi muzāyaka-i müdaḫili ve mukaddemen maḡall-i nizā' üzerine mūmāileyh subaşı ile mudāfa'a olduklarında münaze'aten fiḫā olan vaḳıf arazisinin hududunu tahdid ile ḳayd-ı şer'de ḥüccet-i şer'a verilmekle fimā ba'd kat'-ı nizā' için evvelā ḥüccet-i şer'iyyenin Defter-i Hākāni'ye ḳayd olunmasını zāviye-i mezbūrun zāviye kıldı, Meḥemmed işbu 'arz-ı hāl ile iltimās ve niyāz ve ḥüccet-i merḳümeyle ibrāz ider, ḥüccet-i mezkūrenin ihticāca selāhiyetini ibtidāen Faziletli Rumeli Kazaskeri Efendi Ḥāzretleri bā-fermān-ı 'ālī huzur-ı 'ālilerine i'lām olduklarından sonra Defter-i Hākāni'ye ḳayd ve hıfzı ḥuşuşu irāde-i 'aliyye-i āsāfanelerine mevkūf olan umūrundan olduḡu ma'lūm oldukları beyinlerinde emr ü fermān devletli 'ināyetli sultānım ḫazretlerünündür.

Sultānım Ḥāzretleri saḡ olsun

Benderegli ḳazāsına tābi' Külef nām ḳarye toprağında vāḳi' vaḳıf yerlerinden tam ze'āmetli berātım ve müdāfi'lere ḫarāf-ı vaḳfiyenin ve ḥüccet-i şer'iyye verilmekle ḥüccet-i şer'iyye ihticāca sāliḫ olduḡu emişüllü Mülāzım Efendi Ḥāzretleri ḥüccet-i şer'iyyede defter-i ḳayd-ı sāliḫ olduḡunu i'lām ve vukū'uḡu Defterhāne-i Hümāyūn'a ḳayd ve yedime suret virülüb bā-şāḡhāne-i 'ālileri ricā olunur. Fermān sultānımındır.

Meḥemmed-i Zāviyedār

¹ 215 EK 3:

Mutābıḳdır

el-Emrū ḫasbūma ḫarrere fiḫi

Muḡammed el-Mevlā-ḫilāfe bi-medīne-i Benderegli, el-'abdü'l-faḳir ileyhi 'azze şānuhu ve te'ālā, 'afā 'anhü.

Ḥuşuş-ı ātiyü'l-beyānın maḡallinde şer'le istimā' ve faşlı bābında bu faḳire ḫitāben şādır olan emī'āliyyelerine imtişālen şavb-ı şer'-i enverden Mevlānā Muḡammed Efendi İbn İbrāḫīm mā'ünen irsāl olunub ol-daḫi zeyl-i veşika isimleri mestür müslimīn ile Benderegli ḳazāsına muzāfe Külef nām ḳaryede vāḳi' Ḥāce Yūsuf Zāviyesi dimekle ma'rūf vaḳıf mezra'aya varub 'aḳd-ı meclis-i şer'-i ḳavim itdikde Zāviye-i merḳümenin berāt-ı 'ālī-şān ile zāviyedār ve mütevellileri olan aşḡāb-ı ḫāze'l-aşḡāb İbrāḫīm ve

v.215b

Hâric ez-defter kazâ-yı Benderegli'de vâki' olan Müderrisoğlu vakfı demekle ma'rûf vakıf tahminen yevmî bir akçe olur ve Yuğarı Degirmen ve Bağçeyüzünü demekle ve Müderrisoğlu evi yeri, evlâdına meşrû olub vakf-ı evlâdlık üzere mutaşarrıf olan Muştâfâ berât-ı cedîd ibrâz itmegin görölub deftere şebt olundu.

Ahmed ve Molla Muhammed evlâd-ı Muhammed Halife nâm kimesneler meclis-i ma'kûd-i mezkûrde lâhâtt-ı hümâyün Benderegli kaşabası ve gayrıdan kırk biñ yüz on akçe yazı ile serbest ze'âmete mutaşarrıfân olan Silahşör Şehriyârî Muhammed Ağa ve Şemşi Paşazâde Muştâfâ Beg taraflarından ze'âmet-i mezkûreye vâzi'ânü'l-yed oldukları mütehaqqak ve huşûş-ı âtiyü'z-zikirde vekilleri oldukları nehc-i şer'î ve tarîk-i mer'î üzere muhızır-ı haşm-ı câhidde şâbit ve şübüt-ı vekâletlerine hüküm-i şer'î lâ-hak dâ mültezimleri Mehemmed Ağa İbn Mahmûd Efendi ve Hasan Ağa İbn 'Alî Beşe nâm kimesneler muhızırlarında mezkûrûndan her bir lehi bi't-tevliye üzerlerine da'vâ ve takrîr-i kelâm idüb el-işbu bir taraftan Kocaköyübaşı ve andan Fâdillârözü ve andan Kayabaşı ve andan Hare Degirmanıözü ve andan Drefşe Eşmi'ye müntehî ve andan Eladin sınırı ve andan Sovukpınar ve andan Resüllü girişi ve andan Hişâr ve andan mârrü'z-zikr Kocaköyü başına müntehî, bu hudûd-ı mezkûr ile maḥdûd ve mümtâz mu'âyene ve müşâhede ve 'akd-ı meclis olunan arâzî-yi maḥdûd ve mezkûr vakıf mezra'a-yı mezkûr mülhâkâtından olmak üzere zâbit ve taşarruf ve a'sâr-ı şer'iyye ve rusûm-ı 'örfiyyesi taraf-ı vakıfdan hâzır kabz oluna gelmişiken bundan aḥdem mârû'z-zikr ze'âmete mutaşarrıf olan Ca'fer Ağa'nın vekîli ve mültezimi İsmâ'îl Ağa nâm kimesne arâzî-yi mezkûrânı ze'âmet-i merkûme kurbunda olmağla bir tarîk ile ze'âmet-i mezkûre arâzisine ilhâk itdirüb ol vecihle zâviye-i mezkûrenin nisf arâzisini bi-gayr-ı hak zabt eyledigine binâ'en vekîlân-ı mezbûrân Mehemmed Ağa ve Hasan Ağa daḥi bi-gayr-ı hak zabt ider, su'âl olunub tasrîrlerine telbîh olunması matlûbumuzdur dediklerine ğubbe's-su'âl vekîlân-ı mezbûrân arâzî-yi maḥdûde-i mezkûrîn vaz'-ı yedlerini ikrâr mâ'adâları inkâr eylediklerinde müdde'ıyyün-ı mezbûrûndan müdde'âlarını mübeyyen beyyine taleb olunduğda 'udûl-ı ricâl-i müsliminden olub kaşaba-i mezbûra aḥâlisinden Muştâfâ Beşe İbn 'Osmân ve el-Hâc İbrâhîm bin 'Alî Beşe nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olub eşerü'l-istişâd fi'l-hakîka işbu 'akd-ı meclis-i şer' olunan arâzî-yi mezkûre öteden berü vakf-ı mezra'a-i mezkûreye mülhâkâtından olmak üzere mütevellileri taraflarından vakf-ı mezbûr için a'sâr-ı şer'iyye ve rusûm-ı 'örfiyyesi aḥz u kabz oluna gelmişdür, bizler bu huşûşa bu vecih üzere şahitleriz ve şehâdet daḥi eyleriz deyu her biri edâ-yı şehâdet-i şer'iyye itdiklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri maḥbul olmağın mücibiyle maḥallinde ba'de'l-hüküm vekîlân-ı mezbûrânın arâzî-yi maḥdûde-i mezkûrdan kaşr-ı yedlerine tenbîh eyledigini Mevlânâ-yı mezbûr maḥallinde ketb ve tahrîr ve ba'dehû ma'an ba's olunan Ahmed Çelebi bin 'Osmân Beg ile meclis-i şer'a gelüb 'alâ vuğu ihî inhâ ve takrîr itmegin mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi şelâşe 'aşer min şehri Cemâziyelulâ li-seneti erba'a ve hamsîn ve mi'e ba'de'l-elf (13 Cemâziyelevvel 1154/27 Temmuz 1741)

Şuhûdü'l-hâl

Molla İbrâhîm bin Muştâfâ
Molla İbrâhîm bin İbrâhîm
İbrâhîm Ağa İbn 'Alî Beşe
Efendi

Muştâfâ bin Hasan Beg
Hasan bin Muştâfâ
Muhammed Efendi İbn Ahmed Efendi

Şeyḫ Mehemmed bin Ahmed
Hasan Bektâş Mele
İbrâhîm Efendi İbn Ahmed

Halîl Ağa İbn Mehemmed Ağa

ve gayruhum

¹ 215 EK 4:

İşbu biñ altı yüz altmış akçe hâşıl üst tarafta Karye-i Melik içinde hâs Begduvar Tası ve Dede Çiftliği nâm vakıfdır deyu iktizâ-yı der-kenâr olduğda ma'lûmdur.

² 215 EK 5:

18 CA, sene 1154 (1 Ağustos 1741)

Ma'rûz-ı Dâ'î-yi Devlet-i 'Alîyyeleridir ki

Sâhib-i arz-ı hâl Molla Muhammed kullarının yedinde olub işbu biñ yüz elli dört senesi Cemâziyelâhîrin on sekizinci günü târîhiyle müerrehe ve ol-vakîdde Benderegli kazâsına hilâfeten Mevlâ Muhammed Efendi dâ'îlerini imzâ ve muḥabîk hatemini hâviyeler kıt'a hüccet-i şer'iyyeye nazar olduğda mazmûnunu muvâfîk şer'-i şerîf olub ihticâca şâliha olduğu ma'lûm-ı devlet-i 'âliyyeleri olduğda ol-bâbda emr ü fermân Hazret-i Velîyyü'l-emrindir. Fî 13 Z (Zilka'de) 1154 (20 Ocak 1742).

Altı ay yürür āsiyāb
Şāhib-i vaqf ellerinde
Bāb

Ḥāşıl

366,5

Cem'an Evkāf-ı Kaza-yı Bendereğli

Kaṭ'	Caba	Mücerred	Muḥaşşıl	Pir malı	Sipāhizāde
53	450	8	5	1	9

Ḥāşıl

31786

4. SONUÇ

Bu çalışmada asıl olarak Yedidivan, Hızırbey İli ve Ereğli nahiyelerini içeren vakıf kayıtlarının transkripsiyonunu ortaya koymak amaçlanmıştır. Tam çeviriyazısı verilen metinlerin analiz edilmesiyle elde edilen ham bilgiler literatür taraması yoluyla desteklenerek aynı zamanda bir değerlendirme metni de yazılmıştır. Bu şekilde Yedidivan, Hızırbey İli ve Ereğli nahiyelerinde vakıf işlemini gerçekleştiren kişilerin kimler olduğu, hangi arazi veya yerin vakfedildiği, vakfedilen arazilerin genişliği, vakıf arazisi üzerinde ne çeşit tarım ürünlerinin yetiştirildiği, ürünler üzerinden alınan vergi cinsleri ve birim başı alınan vergi miktarının kaç akçe olduğu incelenmeye çalışılmıştır.

Kayıtlardan anlaşıldığı kadarıyla vakfetme eylemi kimi zaman Osmanlı Devleti yöneticileri, kimi zaman bölgede etkin olan diğer beylik mensupları ve mahalli idareciler tarafından yapılırken kimi zaman da daha küçük çaplı bireysel teşebbüsler olarak gerçekleşmiştir. Osmanlı Devleti idarecileri arasında tespit edilen siyâsi isimler; Orhan Bey, I. Murad, Yıldırım Bayezid, Emir Süleyman Çelebi ve Fatih Sultan Mehmed'dir. Farklı beyliklere mensup devlet ricali ve mahalli idareciler içerisinde yer alan isimler ise; I. İzzeddin Keykavus, Candaroğlu II. Süleyman Paşa, Candaroğlu İsfendiyar Bey, Hızır Bey ve aile üyeleri (hanımı ve oğlu), Kır Bey, Kurd Hasan, Mehmed Bey, Numan Bey, Şahin Bey, Toman Bey ve Umur Bey'dir. Vâkıfların arasında nadiren de olsa kadın isimlerinin de yer aldığı görülmektedir.

Vakfedilen yerler itibariyle bir köyün tamamının vakfedildiği kayıtların yanında köyden yalnızca bir arazinin vakıf arazi olarak verildiği durumlar da söz konusu olmaktadır. Vakfedilen her arazi ayrı olarak kaydedilerek genişlikleri çift ve müd terimleriyle belirtilmiştir.

Üretici kesimin yetiştirdiği ürünlerin her biri tek tek ve isimleriyle birlikte kaydedilmiştir. Görüldüğü kadarıyla Yedidivan , Hızır Bey İli ve Ereğli nahiyelerinde tahıl ürünü olarak yulaf, mısır, buğday, kabluca, mercimek ve arpa yetiştirilmektedir. Tahıl ürünleri haricinde bal, ceviz, giyah, kestane, keten ve sebze-meyve yetiştirildiği de anlaşılmaktadır. Reayanın yetiştirdiği ürünlerden kendi ihtiyaçları kadarını ayırıp geri kalanını pazara götürerek satışa çıkarması, aynı zamanda bunların kayıt altına alınmasına sebebiyet vermiştir. Dolayısıyla evkaf defterinde isimleri zikredilen ürünler, bölgedeki

arazilerde yetişen ya da yetiştirilen ürünlerin tamamını değil, sadece satmak üzere pazara arz edilenler olduğu gözden kaçırılmamalıdır.

Klasik dönem devlet yapısının doğal bir yansıması olarak Osmanlı Devleti'nde de birtakım hizmetlerin yerine getirilmesi vakıflar sayesinde mümkün olmuştur. Mescid, medrese, kervansaray, köprü gibi yapıların yapımında ve bunların ihtiyaçlarının karşılanmasında vakıf sisteminin imkânları kullanılarak halkın bunlardan faydalanması sağlanmaya çalışılmıştır. Nitekim evkaf defterinde zikredilen bazı vakıf arazilerinin gelirleri doğrudan köprü yapımı veyahut onarımı şartına bağlanmıştır. Camilerdeki görevlilerin ücretleri, camilerin aydınlatmasında kullanılacak olan mumların temini için sarfedilecek meblağ da vakıf arazilerinin gelirlerinden karşılanmıştır. Ayrıca vakıflardan elde edilen gelirlerin çeşitli yapılara verilmesi şartı sayesinde hem bu yapıların isimlerinin hem de bunların buldukları yer, mevkî ve mekân isimlerinin tespit edilmesi mümkün olmuştur.

KAYNAKLAR

Arşiv Kaynakları

KK, Kuyûd-ı Kadîme Arşivi, *Tahrir Defteri (KK. TD.)*, Gömlek No: 547.

BOA, Başbakanlık Osmanlı Arşivi, *Tapu Tahrir Defteri (BOA. TTD.)*, Gömlek No: 1117.

Literatür Kaynakları

Akgündüz, Osman. *Osmanlı Kanunnâmeleri ve Hukûkî Tahlilleri Osmanlı Hukukuna Giriş ve Fatih Devri Kanunnâmeleri*. İstanbul: Fey Vakfı Yayınları, 1. Basım, 1990.

Akgündüz, Osman. *Osmanlı Kanunnâmeleri ve Hukûkî Tahlilleri*. İstanbul: Osmanlı Araştırmaları Vakfı Yayınları, 1. Basım, 1992.

Akgündüz, Osman. *Osmanlı Kanunnâmeleri ve Hukûkî Tahlilleri*. İstanbul: Osmanlı Araştırmaları Vakfı Yayınları, 1. Basım, 1996.

Algül, Hüseyin. “Ebû Eyyûb el-Ensârî”. *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 10/23-125. İstanbul: TDV Yayınları, 1994.

Aruoba, Çelik. “Tarımda Geleneksel-Geçimlik Kesim, Büyüklüğü, Yapısı, İşleyişi”. *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi* 28/03 (Mart 1973), 191-210.

Ayan, Dursun. “İki Tahıl Ölçüsü Üzerine Sosyomatematik Notlar: Şebinkarahisar Kilesi ve Göçük”. *Osmanlı Bilimi Araştırmaları Dergisi*, 6/1 (Aralık 2004), 75-82.

Ayaz, Berna ve Günaydın, Aykut. “Zonguldak Yöresi Türbe, Yatır ve Ziyaret Yerleri Etrafında Oluşan İnanış ve Uygulamalar Üzerine Bir Değerlendirme”. *Kültür Araştırmaları Dergisi* 1/2 (Haziran 2019), 134-148.

Barkan, Ömer Lütfi. “Osmanlı İmparatorluğunda Bir İskân ve Kolonizasyon Metodu Olarak Vakıflar ve Temlikler I: İstila Devirlerinin Kolonizatör Türk Dervişleri ve Zaviyeler”. *Vakıflar Dergisi* 2 (1942), 279-386.

Bates, Ülkü Ülküsal. “Women as Patrons of Architecture in Turkey”. *Women in the Muslim World*.ed. Lois Back ve Nikki Keddie. 1/246-260. Cambridge: Harvard University Press, 1978.

Batmaz, Eftal Şükrü. “XV-XVI. Yüzyıl Kanunnâmelerine Göre Osmanlı Devleti’nde Tahıl Üretimi”. *Tarih Araştırmaları Dergisi* 23/36 (Ekim 2004), 35-41.

Behar, Cem. *Bir Mahallenin Doğumu ve Ölümü (1494-2008)*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 2. Basım, 2019.

Bekadze, Shota. “XVI. Yüzyıl Sonlarında Çıldır Eyaleti Ahıska Ahıska Sancağı Çeçerek Nahiyesi’nin Sosyo-Ekonomik Durumu”. *Karadeniz Uluslararası Bilimsel Dergi* 121 (Mart 2014), 191-204.

Bilge, Sadık Müfit. *Osmanlı Klasik Çağında (1300-1600) Tarımın Vergilendirilmesi ve Vergileme İlkeleri Bakımından İncelenmesi*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2015.

Çağ, Galip. *16. Ve 17. Yüzyıllarda Osmanlı Hâkimiyetinde Manastır*. Sakarya: Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, 2010.

Çağatay, Neşet. “Osmanlı İmparatorluğunda Reâyâdan Alınan Vergi ve Resimler”. *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Dergisi* 5/5 (1947), 483-511.

Demirtaş, Mehmet. *Osmanlıda Fırıncılık*. İstanbul: Kitap Yayınevi, 1. Basım, 2008.

Emecen, Feridun. “Cüneyd Bey”. *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, 8/122. İstanbul: TDV Yayınları, 1993.

Emecen, Feridun. “Konur Alp Gazi’nin Kimliği ve Faaliyetlerine Dâir Bilinirliğin Sınırları”. *Bellekten* 84/300 (Mayıs 2020), 543-558.

Emecen, Feridun. “Rumeli Fâtihî Süleyman Paşa’ya Dâir Bazı Meseleler ve Notlar”. *Avrasya İncelemeleri Dergisi* 6/1 (Aralık 2017), 1-8.

Emecen, Feridun. “Süleyman Paşa”. *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 38/94-96. İstanbul: TDV Yayınları, 2010.

Emecen, Feridun. “Yaya ve Müsellem”. *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 43/354-356. İstanbul: TDV Yayınları, 2013.

Emecen, Feridun. *Osmanlı Klasik Çağında Hanedan Devlet ve Toplum*. Ankara: Kapı

Yayınları, 1. Basım, 2018.

Ergenç, Özer. “Osmanlı Şehrindeki “Mahalle”nin İşlev ve Nitelikleri Üzerine”. *Osmanlı Araştırmaları Dergisi* 4/4 (Aralık 1984), 69-78.

Ergenç, Özer. “VIII. Yüzyılda Osmanlı Sanayi ve Ticaret Hayatına İlişkin Bazı Bilgiler”. *Belleten* 52/203, (Ağustos 1988), 501-534.

Ergenç, Özer. *XVI. Yüzyıl Sonlarında Bursa*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 2. Basım, 2014.

Ertuğ, Füsün. “Anadolu’nun Önemli Yağ Bitkilerinden Keten/Linum ve Izgın/Eruca Orta Anadolu’da Beziryağı Üretimi ve Bezirhâneler”. *Türkiye Bilimler Akademisi Arkeoloji Dergisi*, 1 (Ocak 1998), 113-127.

Ertuğrul, Ali-Dursun, İrfan. “Düzce Yöresinde Fetihler Dönemine Nispet Edilen Camiler”. *I. Uluslararası Düzce Sempozyumu: “Düzce’de Tarih ve Kültür”*. ed. Ali Ertuğrul 1/392-423. İstanbul: Düzce Belediyesi Kültür Yayınları, 2014.

Ertuğrul, Ali-Dursun, İrfan. “Düzce Yöresinde Orhan Gazi'nin İzleri: Orhan Gazi Cuma Câmî'leri”. *Konur Alp Gazi ve Düzce Tarihi Sempozyumu*. ed. Ali Ertuğrul vd. 1/193-258. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 2020.

Ertuğrul, Ali-Turan, Nurullah. “Bolu Sancağında Yıldırım Bayezid’e Mahsus Yapılara Tayin Edilen Vakıflar”. *Uluslararası Yıldırım Bayezid Sempozyumu*. ed. Hasan Basri Öcalan vd. 1/499-549. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 2019.

Ertuğrul, Ali-Yaşa, Fırat. “II. Selim Dönemi Evkâf Defteri’ne Göre Düzce ve Çevresinde Toprak, Mahsul, Köy ve Köylüler”. *Konur Alp Gazi ve Düzce Tarihi Sempozyumu*. ed. Ali Ertuğrul vd. 1/443-469. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 2020.

Ertuğrul, Ali. “II. Selim Dönemi’ne Âit Evkaf Defteri’ne Göre Düzce ve Havalisindeki Vakıflar ve Gelir Kalemleri”. *III. Uluslararası Düzce Tarih, Kültür ve Sanat Sempozyumu*. ed. İsmail Yaşayanlar 1/192-205. İstanbul: Düzce Belediyesi Kültür Yayınları, 2017.

Ertuğrul, Ali. *Niğdeli Kadı Ahmed’in el-Veledü’s-Şefik ve’l-Hâfidü’l-Halîk’ı (Anadolu Selçukluları Dâir Bir Kaynak)*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 1. Basım, 2015.

- Evirgen, Ömer Faruk. *Balkan Savaşları'ndan Millî Mücadeleye Vatan Savunmasında Şehit Olan Devrekliler (Devrek Vefâyâta Mahsus Vukuat Defterlerine Göre)*. Konya: Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2008.
- Faroqhi, Suraiya. *Osmanlı Şehirleri ve Kırsal Hayatı*. çev. Emine Sonnur Özcan. Ankara: Doğu Batı Yayınları, 2006.
- Faroqhi, Suraiya. *Yeni Bir Hükümdar Aynası Osmanlı Padişahlarının Kamusal İmgesi ve Bu İmgenin Algılanması*. çev. Gül Çağalı Güven. İstanbul: Alfa Yayınları, 2011.
- Furat, Ahmet Hamdi. “İslam Hukukunda Vakıf Akdinin Bağlayıcılığı”. *İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 27 (Eylül 2012), 61-84.
- Gedikli, Yusuf. “Osmanlı Devleti’ni Kuran Osman Bey’in Adı Sorunu”. *Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi* 129/255 (Kasım 2021), 449-480.
- Gök, Necdet. “Osmanlı Diplomatasında Ferman ve Berat Arasındaki Benzer ve Farklar”. *Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi* 11 (2000), 211-226.
- Gök, Nejdet. “Osmanlı Diplomatasında Berât Formu ve Berât Anlamında Kullanılan Diğer Terimler”, *Türkler Ansiklopedisi*. 9/1600-1620. Ankara: Yeni Türkiye Yayınları, 2002.
- Gömeç, Saadettin Yağmur, Feyzioğlu, Hamiyet Sezer, Ercoşkun Tülay. *Kastamonu Salnamesi*. Ankara: Berikan Yayınevi, 1. Basım, 2016.
- Gül, Muammer. “Harezmlî Türklerin Anadolu ve Yakınoğu’daki Roller ve Tesirleri”. *Bellekten* 70/257 (Nisan 2006), 95-118.
- Günday, Dünder. *Arşiv Belgelerinde Siyakat Yazısı Özellikleri ve Divan Rakamları*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 4. Basım, 2021.
- Gürsoy, Çiğdem. “Para Vakıfları Kapsamında Sosyo-Ekonomik Bir Analiz: Davudpaşa Mahkemesi Kayıtları (1634-1911)”. *Bellekten* 81/290 (Nisan, 2017), 159-190.
- Hinz, Walter. “İslam’da Ölçü Sistemleri”, *Türklük Araştırmaları Dergisi*, çev. Acar Sevim, 5 (1990), 1-82.

- Hoexter, Miriam. Waqf Studies in the Twentieth Century: The State of the Art. *Journal of the Economic and Social History of the Orient* 41/3 (Ocak 1998), 474-495.
- Işık, Sevgi vd. *Kuyûd-ı Kadîme Arşiv Kataloğu*. Ankara: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Arşiv Dairesi Başkanlığı Yayınları, 2012.
- İnal, Selahattin. “Meşe (Quercus) Hakkında Etimolojik ve Tarihi Etüdler”. *İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi* 5/1 (Ocak 1955), 100-111.
- İnalcık, Halil, Radushev, Evgeni ve Altuğ, Uğur. *1445 Tarihli Paşa Livası İcmâl Defteri*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 1. Basım, 2013.
- İnalcık, Halil. “Eyüp Projesi”. *Eyüp: Dün/Bugün Sempozyumu*. ed. Tülay Artan 1/1-23. İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 1993.
- İnalcık, Halil. “Osmanlılar’da Raiyyet Rüsûmu”. *Bellekten* 23/92 (Ekim 1959), 575-610.
- İnalcık, Halil. *Kuruluş Dönemi Osmanlı Sultanları*. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 7. Basım, 2017.
- İnalcık, Halil. *Osmanlı İdare ve Ekonomi Tarihi*. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 3. Basım, 2018.
- İnalcık, Halil. *Osmanlı İmparatorluğu’nun Ekonomik ve Sosyal Tarihi-1 1300-1600*. çev. Halil Berktaş. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2020.
- Kallek, Cengiz. “Müd”. *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, 31/455-457. İstanbul: TDV Yayınları, 2020.
- Kayapınar, Levent. “1532 Tarihli Müsellem Defteri’nde Tekirdağ Nahiyesi-II”. *Anadolu ve Balkan Araştırmaları Dergisi*, 2/4 (Ekim 2019), 371-441.
- Kayapınar, Levent. “Süleyman Çelebi”. *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 38/82-85. İstanbul: TDV Yayınları, 2010.
- Kazıcı, Ziya. *Osmanlı Vakıf Medeniyeti*. İstanbul: Kayıhan Yayınları, 1. Basım, 2020.

- Köprülü, Mehmet Fuad. *İslam ve Türk Hukuk Tarihi Araştırmaları ve Vakıf Müessesesi*. İstanbul: Alfa Yayınları, 1. Basım, 2019.
- Kurt, Yılmaz ve Ceyhan, Muhammed. *Osmanlı Paleografyası ve Osmanlı Diplomatası*. Ankara: Akçağ Yayınları, 4. Basım, 2018.
- Kurt, Yılmaz. “Adana Sancağında Kişi Adları”. *Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Dergisi*, 15/26 (1991), 169-252.
- Kuzucu, Kemalettin. “Osmanlı Döneminde Karadeniz Bölgesinde Mısır Kullanımı ve Mısır Tarımını Geliştirme Çabaları”. *Sakarya Üniversitesi Fen Edebiyat Dergisi*, 8/2 (Haziran 2006), 113-126.
- Kütükoğlu, Mübahat. “Osmanlı’dan Günümüze Yer Adları”. *Bellekten* 76/275 (Nisan 2012), 147-166.
- Kütükoğlu, Mübahat. “Temessük”. *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, 40/413-414. İstanbul: TDV Yayınları, 2011.
- Kütükoğlu, Mübahat. *Osmanlı Belgelerinin Dili (Diplomatika)*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 4. Basım, 2018.
- Madran, Emre. “Osmanlı Devleti’nde “Eski Eser” ve “Onarım” Üzerine Gözlemler”. *Bellekten* 49/195 (Aralık 1985), 503-546.
- Maydaer, Saadet. *XVI. Yüzyılda Bursa Kadınları*. Bursa: Emin Yayınları, 1. Baskı, 2010.
- Mustafa Demir, “16. Yüzyılda Osmanlı Devleti’nde Zirai Üretimi Etkileyen Faktörler Üzerine Bir Değerlendirme”, *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi* 55 (Ağustos 2022), 298.
- Oğuzoğlu, Yusuf. *Osmanlı Devlet Anlayışı*. İstanbul: Eren Yayınları, 2. Basım, 2005.
- Orbay, Kayhan. “Edirne Muradiyye Vakfı’nın Mali Yapısı ve Gelişimi (1598-1647)”. *Bellekten* 78/283 (Aralık 2014), 983-1032.
- Orbay, Kayhan. “Osmanlı İmparatorluğu’nda Tarımsal Üretkenlik Üzerine Tetkikat ve Notlar”. *Bellekten* 81/292 (Aralık 2017), 787-856.

- Orbay, Kayhan. “Vakıfların Bazı Arşiv Kaynakları (Vakfiyeler, Şeriyye Sicilleri, Mühimmeler, Tahrir Defterleri ve Vakıf Muhasebe Defterleri)”. *Vakıflar Dergisi* 29 (Ocak 2005), 27-41.
- Orbay, Kayhan. “Vergi Kayıtları, Mahsul Miktarları ve Fiyatlar: Vakıfların Rüsûm, A'şâr-ı Hubûbat ve Fûrûht-ı Hubûbât Defterleri”. *Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi* 30/127 (Nisan 2011), 127-144.
- Orbay, Kayhan. *Osmanlı Çift-Hane Sistemi*. Ankara: Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2011.
- Öcalan, Hasan Basri. “Germiyan Sarayından Bursa Sarayına Bir Gelin Gider: Devlet Hatun”. *Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi* 30/1 (Ocak 2016), 57-73.
- Öğüt Eker, Gülin. “Yazılı Kaynaklarda Türk Ailesi”. *Erdem* 13/37 (Ocak 2001), 131-157.
- Öz, Mehmet. “Tahrir Defterlerine Göre Canik Sancağı'nda Nüfus (1455-1643)”. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* 6/1 (Kasım 1991), 173-205.
- Öz, Mehmet. “XV.-XVI. Yüzyıllar Anadolu'sunda Tarım ve Tarım Ürünleri”. *Kebikeç İnsan Bilimleri İçin Kaynak Araştırmaları Dergisi* 23 (2007), 111-128.
- Öz, Mustafa. “İmâmet”. *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 22/201-203. İstanbul: TDV Yayınları, 2000.
- Özgüdenli, Osman Gazi. “Vakfiyye”. *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 42/465-467. İstanbul: TDV Yayınları, 2012.
- Özmel, İsmail. “Kayyım”. *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 25/107-108. Ankara: TDV Yayınları, 2022.
- Pay, Salih (2009). “Rumeli Fatihisi Osmanlı Şehzadesi: Gazi Süleyman Paşa”. *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 18/1 (2009), 280-297.
- Sakaoğlu, Necdet. *Bu Mülkün Kadın Sultanları: Vâlide Sultanlar, Hâatunlar, Hasekiler, Kadınefendiler, Sultanefendiler*. İstanbul: Oğlak Yayınları, 1. Basım, 2008.

- Sevim, Ali-Merçil, Yaşar. *Selçuklu Devletleri Tarihi*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 1. Basım, 1995.
- Simon, Eva. “Kayıt Dışı (Hâric Ez-Defter) ve “Gayrimeskûn” (Hâli Ez-Raiyyet) Yerlerin Osmanlı Sınır Boylarının Şekillenmesinde Etkisi”. *Güney-Doğu Avrupa Araştırmaları Dergisi*, 24 (2013) 1-16.
- Singer, Amy. *İyilik Yap Denize At & Müslüman Toplumlarında Hayırseverlik*. çev. Ali Özdamar. İstanbul: Kitap Yayınları, 2012.
- Singer, Amy. *Osmanlı'da Hayırseverlik Kudüs'te Bir Haseki Sultan İmareti*. çev. Dilek Şendil. İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 2002.
- Solak, İbrahim. “Osmanlı İmparatorluğu Döneminde Anadolu'da Meyve ve Sebze Üretimi”. *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi* 24 (2008), 217-251.
- Şahin, Buket Yaşa. *Anadolu Selçuklu Devleti ile Harzemşahlar Devleti Münasebetleri*. Konya: Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2008.
- Şahin, Erdiñç. *1684-1686 Yılları Arasında Bolu'da Ekonomik ve Sosyal Hayat (835 Numaralı Bolu Şer'iyye Siciline Göre)*. Konya: Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2008.
- Şahin, İlhan. “Mezra'a”. *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 29/546-548. Ankara: TDV Yayınları, 2004.
- Şeker, Mehmet. “Fatih Vakfiyesine Göre XV. Yüzyıl Osmanlı Sosyal Yapısı”. *Belleten* 57/219 (Ağustos 1993), 495-508.
- Taş, Hülya. *XVII. Yüzyılda Ankara*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 2. Basım, 2014.
- Taş, Kenan Ziya. “16. Yüzyılda Bolu Sancağı'nda Zaviyeler ve Ulaşım Ağı”. *Uluslararası Osmanlı Öncesi ve Osmanlı Tarihi Araştırmaları 6. Ara Dönem Sempozyumu*. ed. Adnan Şişman vd. 1/1503-1518. Uşak: Uşak İli Kalkınma Vakfı Yayınları, 2011.
- Taş, Kenan Ziya. “Fatih Devrine Âit Bir Tahrir Defteri”. *Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi* 7 (Ağustos 1996), 427-471.

- Taş, Kenan Ziya. *Osmanlının Arka Bahçesi Bolu Sancağı*. İstanbul: Post Yayınları, 1. Basım, 2009.
- Torun, Adan, Osmanlı Dönemi Vakıf Araştırmalarında Kuyûd-ı Kadîme Arşivinin Rolü ve Önemi, *Balkanlarda Osmanlı Vakıfları ve Eserleri Uluslararası Sempozyumu*, ed. Davut Gazi Benli vd. Ankara: Vakıflar Genel Müdürlüğü Yayınları, 2012.
- Turan, Nurullah. “II. Selim Dönemi Ereğli, Somaku, Alaplı, Akçeşehir Vakıfları ve Bu Bölgelerin Sosyo-Ekonomik Tarihinden Bir Kesit”, *III. Uluslararası Düzce Tarih, Kültür ve Sanat Sempozyumu*. ed. İsmail Yaşayanlar. 261-269. Bursa: Düzce Belediyesi Kültür Yayınları, 2017.
- Turgut, Vedat. “Batı Anadolu Beyliklerinin Menşei Meselesi”. *Sosyal ve Kültürel Araştırmalar Dergisi* 2/3 (Nisan 2016), 55-89.
- Turgut, Vedat. “Orhan Gazi Dönemi ve Vakıfları”. *Uluslararası Orhan Gazi ve Kocaeli Tarihi-Kültürü Sempozyumu-V*. ed. Haluk Selvi vd. 391-474. İstanbul: Kocaeli Büyükşehir Belediyesi, Kültür ve Sosyal İşler Dairesi Başkanlığı Yayınları, 2019.
- Turgut, Vedat. “Osman Gazi’nin Kimliği Meselesi ve Cihanşümûl Bir Devlete İsmine Verilmesinin Sebepleri Üzerine”. *Akademik İncelemeler Dergisi* 11/1 (Aralık 2016), 83-120.
- Turgut, Vedat. “Vakıf Belgeleri Işığında Umur Bey ve Lala Şahin Paşa’nın Menşei ve Osmanlılar ile İttifakı’na Dâir”. *Osmanlı Araştırmaları Dergisi* 47 (Nisan 2016), 1-38.
- Türbedar, Özlem. *Düzce Halk Kültüründe Geçiş Dönemleri (Doğum-Evlenme-Ölüm)*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2011.
- Uluçay, Mehmet Çağatay. *Padişahların Kadınları ve Kızları*. İstanbul: Ötüken Yayınları, 7. Basım, 2021.
- Uzunçarşılı, İsmail Hakkı. *Osmanlı Tarihi I. Cilt*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 12. Basım, 2016.
- Ünal, Neslihan. “Osmanlı Şem’haneleri ve Mumcu Esnafı”. *Uluslararası Sosyal Bilimler Akademi Dergisi* 3 (Haziran 2020), 231-250.

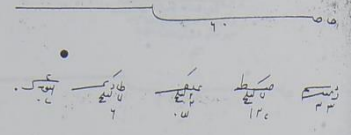
- Witteck, Paul. *Osmanlı İmparatorluğu'nun Doğuşu*. çev. Fatmagül Berktaş. İstanbul: Pencere Yayınları, 1995.
- Yakupoğlu, Cevdet-Musalı, Namık. “Çobanoğulları Uc Beyliğine Âit Gideros Fetihnâmesi (683/1284): Çeviri ve Değerlendirme”. *Tarih Araştırmaları Dergisi* 37/63 (Mayıs 2018), 77-134.
- Yakupoğlu, Cevdet. “Ereğli Kazasında Orhan Bey Dönemi Vakıfları”. (Ahmet Efiloğlu, Gürbüz Arslan, Yücel Namal, Çağlar Tan) *Zonguldak Antik Çağ'dan Cumhuriyet'e Bir Kentin Tarihi*. Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Yayınları (Eylül 2022)75-113.
- Yakupoğlu, Cevdet. *Kuzeybatı Anadolu'nun Sosyo-Ekonomik Tarihi -XIII-XV. Yüzyıllar-*. Ankara: Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, 2007.
- Yardımcı, Mehmet Emin. “1489,1530,1553 Yılları Tahrir Sonuçlarına Göre Bosna'da Zirai Üretim ve Vergiler”. *İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası* 56 (Eylül 2006), 163-184.
- Yaşa, Fırat. “Osmanlı Toplumunda Sıradan İnsanların Sıra Dışı Hikâyeleri”. *Toplumsal Tarih* 322 (Ekim 2020), 18.
- Yediyıldız, Bahaeddin. “Vakıf”. *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 42/479-486. İstanbul: TDV Yayınları, 2012.
- Yeğen, Ceren. “Annales Okulu, March Bloch ve “Tarih Savunusu: Veya Tarihçilik Mesleği” Yapıtı Üzerinden Bloch'un Tarih Anlayışı”. *Abant Kültürel Araştırmalar Dergisi* 1/1 (Haziran 2016), 5-39.
- Yinanç, Rafet. “Son Tahrir ve Evkaf Defterlerine Göre Osmanlı Kuruluş Dönemine Bakış”. *Vakıf Haftası Dergisi* 4 (1986), 77-79.
- Yörük, Doğan ve Kabak, Onur. “XVI. Yüzyıldan Günümüze Bozkır Su Değirmenleri ve Değirmen İşletmeciliği”. *Geçmişten Günümüze Bozkır Sempozyumu*. ed. Hasan Bahar vd.1/215-236. Konya: Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Yayınları, 2016.
- Yücel, Mehmet Yaşar. “Candaroğlu Çelebi İsfendiyar Bey 1392-1439”. *Tarih Araştırmaları Dergisi* 2/2 (Mayıs 1964), 157-174.

EK: BOLU LİVASI EVKAF DEFTERİ EL YAZMASI SAYFA ÖRNEKLERİ

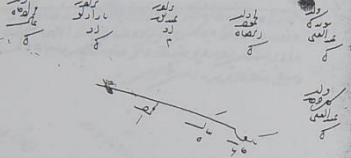

KK. TTD. 547, v. 134b-135a.

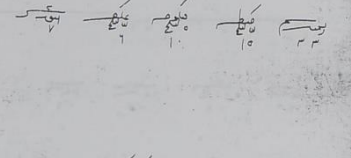
دستگاه و پوزیشن...
رنگین و بوم...
یک بند در وقت...

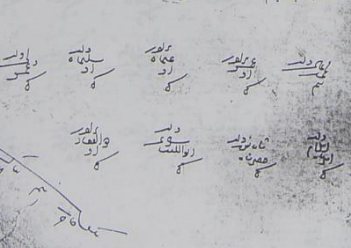
دستگاه و پوزیشن...
رنگین و بوم...
یک بند در وقت...

دستگاه و پوزیشن...
رنگین و بوم...
یک بند در وقت...

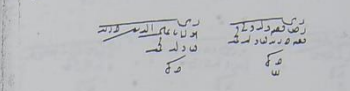

دستگاه و پوزیشن...
رنگین و بوم...
یک بند در وقت...

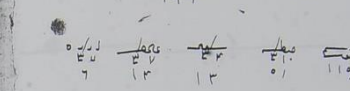
دستگاه و پوزیشن...
رنگین و بوم...
یک بند در وقت...

دستگاه و پوزیشن...
رنگین و بوم...
یک بند در وقت...

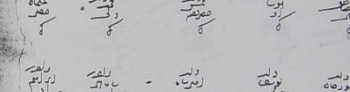
دستگاه و پوزیشن...
رنگین و بوم...
یک بند در وقت...

دستگاه و پوزیشن...
رنگین و بوم...
یک بند در وقت...

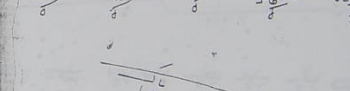

دستگاه و پوزیشن...
رنگین و بوم...
یک بند در وقت...

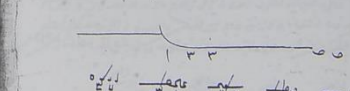
دستگاه و پوزیشن...
رنگین و بوم...
یک بند در وقت...

دستگاه و پوزیشن...
رنگین و بوم...
یک بند در وقت...

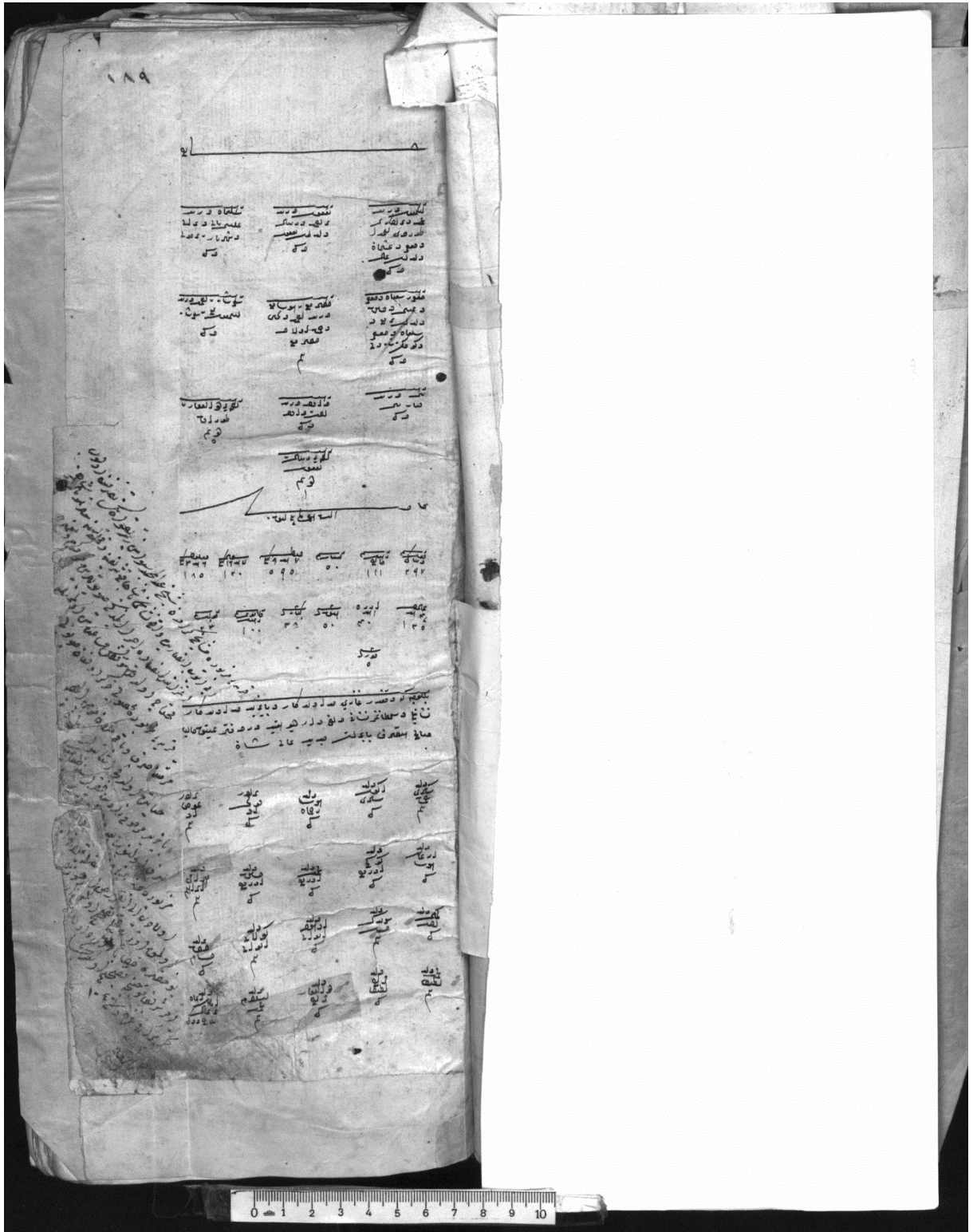

دستگاه و پوزیشن...
رنگین و بوم...
یک بند در وقت...

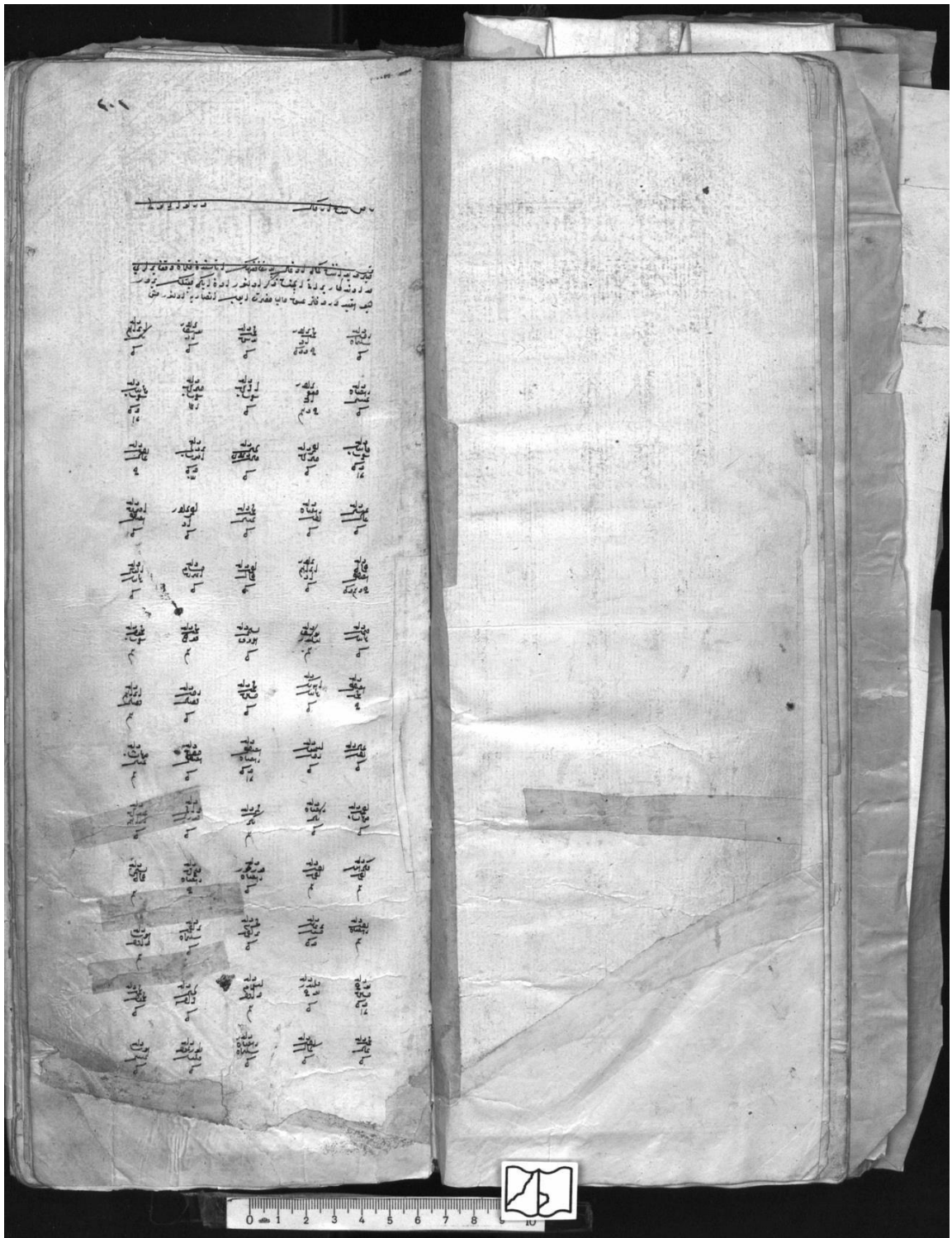

دستگاه و پوزیشن...
رنگین و بوم...
یک بند در وقت...

KK. TTD. 547, v. 189a.

KK. TTD. 547, v. 201a.

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı Soyadı : Eslem Nur Gel

Yabancı Dili : İngilizce

ÖĞRENİM DURUMU

Derece	Alan	Okul/Üniversite	Mezuniyet Yılı
Yüksek Lisans	Tarih Anabilim Dalı	Düzce Üniversitesi	2023
Lisans	Tarih Bölümü	Ankara Üniversitesi	2020
Lise	Çocuk Gelişimi ve Eğitimi	Düzce Mevlâna Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	2013